TÜRKİYE BELEDİYELERİNDE SOSYAL POLİTİKA UYGULAMALARI: MEZİTLİ VE TOROSLAR BELEDİYELERİ KARŞILAŞTIRMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEDAT KÖSANOĞLU

MERSİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KAMU YÖNETİMİ
ANABİLİM DALI

MERSİN
AĞUSTOS – 2019

TÜRKİYE BELEDİYELERİNDE SOSYAL POLİTİKA UYGULAMALARI: MEZİTLİ VE TOROSLAR BELEDİYELERİ KARŞILAŞTIRMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEDAT KÖSANOĞLU

MERSİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KAMU YÖNETİMİ
ANABİLİM DALI

Danışman
Prof. Dr. Cemal ALTAN

MERSİN
AĞUSTOS - 2019

ONAY

Sedat KÖSANOĞLU tarafından Prof. Dr. Cemal ALTAN danışmanlığında hazırlanan "Türkiye Belediyelerinde Sosyal Politika Uygulamaları: Mezitli ve Toroslar Belediyeleri Karşılaştırması" başlıklı çalışma aşağıda imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından oy birliği ile Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Görevi	Ünvanı, Adı ve Soyadı	İmza
Başkan	Prof. Dr. Cemal ALTAN	.....
Üye	Doç. Dr. Esra DİK	.....
Üye	Dr. Öğr. Üye. Emine Özlem KÖROĞLU	.....

Yukarıdaki Jüri kararı Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 29.08.2019 tarih ve 2019/15 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

T.C.
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Prof. Dr. Yusuf Gürhan TOPÇU
Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

Bu tezde kullanılan özgün bilgiler, şekil, tablo ve fotoğraflardan kaynak göstermeden alıntı yapmak 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine tabidir.

ETİK BEYAN

Mersin Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında,

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlâk kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak kullandığımı,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü Mersin Üniversitesi veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı,
- Tezin tüm telif haklarını Mersin Üniversitesi'ne devrettiğimibeyan ederim.

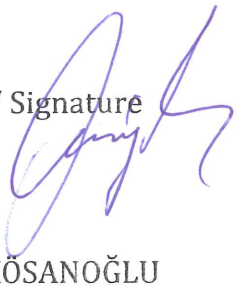
ETHICAL DECLARATION

This thesis is prepared in accordance with the rules specified in Mersin University Graduate Education Regulation and I declare to comply with the following conditions:

- I have obtained all the information and the documents of the thesis in accordance with the academic rules.
- I presented all the visual, auditory and written informations and results in accordance with scientific ethics.
- I refer in accordance with the norms of scientific works about the case of exploitation of others' works.
- I used all of the referred works as the references.
- I did not do any tampering in the used data.
- I did not present any part of this thesis as an another thesis at Mersin University or another university.
- I transfer all copyrights of this thesis to the Mersin University.

26 Ağustos 2019 / 26 August 2019

İmza / Signature

Sedat KÖSANOĞLU

ÖZET

Günümüzde yaşanan küreselleşme süreci ve Neo-liberal politikaların etkisiyle, yoksulluk ve toplumsal eşitsizliklerle mücadelede, sosyal politikaların devlete olan mali yüklerinin devleti krize sokmuş olması, ulus devletlerin sosyal devlet olmanın gereksinimlerini karşılayamaz hale gelmesi vb. sebeplerle ulus devletlerin sosyal politikalar üzerindeki etkisi azalmış ve merkezi hükümetler karşısında yerel yönetimler güçlendirilmiştir. Yerel yönetimler, sosyal politikaları ve hizmetleri, mahalli sorumluluğa sahip olarak yerine getiren ve topluma en yakın olan kamu yönetim birimleridir. Bu anlayış çerçevesince, merkezi idarenin yerel yönetimlere devrettikleri görev alanlarından biri de sosyal politika ve hizmetler alanı olmuştur. Bu çalışmada, yerel yönetimlerin en temel birimlerinden olan belediyelerin, sosyal belediyecilik anlayışı çerçevesinde, sosyal politikaların sağlanmasındaki rol ve etkinliği ile sosyal politika uygulamaları incelemiştir. Bu kapsamda, 2014 yerel seçimleri sonrası Mersin ili, Mezitli ve Toroslar Belediyelerinin yerel halka yönelik sosyal politika uygulamaları ele alınmış olup, mülakat tekniğinin kullanıldığı alan çalışması ile yerel yönetim temsilcilerinin görüşlerine başvurulmuştur. Belediyelerin, sosyal politikalarını belirlemesi ve uygulaması sürecinde, yerel halkın, sosyo-kültürel, ekonomik, siyasi ve demografik yapı farklılığından kaynaklı sosyal politikalarındaki değişim incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Politika, Sosyal Devlet, Sosyal Belediyecilik, Mezitli Belediyesi, Toroslar Belediyesi

Danışman: Prof. Dr. Cemal ALTAN, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Mersin Üniversitesi, Mersin.

ABSTRACT

Nowadays with the effect of globalization process and neo-liberal politics, nation-states effects on social policies decreased and central governments. Sınce nation states went through crisis because they could not cope with poverty, social inequalities, their financial burden and perform as a social state. The impact of nation-states on social policies has been diminished and local governments were powered with respect to central governments. Local governments which perform social policies and services with local responsibility are the closest public administration unity to the society. With this understanding social policy and service are a is one of the responsibilities that are consigned to local governments by central administrations. In this study, municipalities that are the main units of local governments, are studied with respect to their social policy roles, effectiveness and practices within the scope of social municipalism understanding. İn this context, social policy practices for local people are discussed in province of Mersin, Municipalities of Mezitli and Toroslar after the local elections in 2014 ande the opinions of local administrators were consulted with the field study where interview technique was used. The change of social policies that are assigned and applied are studied with respect to local people's socio-cultural, economic, political and demographic structure. Even though Mezitli and Toroslar Municipalities have similar and different practices regarding their own dynamics, they adopted social municipalism understanding and carried out successful projects.

Keywords: Social Policy, Social State, Social Municipalism, Mezitli Municipality, Toroslar Municipality

Advisor: Prof. Dr. Cemal ALTAN, Department of Public Administration, The University of Mersin, Mersin.

TEŞEKKÜR

Çalışmamda yardım ve katkılarını esirgemeyen, başta değerli danışmanım Prof. Dr. Cemal ALTAN'a sonsuz teşekkür ederim.

Bu çalışmanın nitelik kazanmasında görüşlerine başvurduğum Mezitli ve Toroslar Belediyesi Başkanları, Başkan Yardımcıları, Meclis Üyeleri, Birim Müdürleri ve belediye personellerine vermiş oldukları katkı ve özverili davranışlarından ötürü teşekkür ederim.

Her zaman destekleriyle motivasyonumu sağlamamda büyük emeği olan aileme, yöneticilerime ve tüm arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın belli yerlerinde desteklerini esirgemeyen arkadaşlarım Çağrı ALAGÖZ, Şenol GÜNDOĞDU, Eda KUSEYRİ ve Mustafa TANAYDIN'a teşekkür ederim.

Son olarak, çalışmamın her aşamasında en doğru şekilde yazılması için benimle birlikte emek veren, benden desteğini, sabrını ve bilgisini hiç esirgemeyen Serat KÜÇÜKTERZİ ve Elvan AKTEPELİ'ye minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Sedat KÖSANOĞLU

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇ KAPAK	i
ONAY	ii
ETİK BEYAN	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLOLAR DİZİNİ	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	x
KISALTMALAR ve SİMGELER	xi
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK ARAŞTIRMALARI	4
3. SOSYAL POLİTİKA	6
3.1. Sosyal Politika Kavramı	8
3.1.1. Dar Anlamda Sosyal Politika	8
3.1.2. Geniş Anlamda Sosyal Politika	9
3.2. Sosyal Politikanın Kapsamı	10
3.2.1. Kişi Bakımından Kapsamı	10
3.2.2. Konu Bakımından Kapsamı	11
3.3. Sosyal Politikanın Amaç ve Alanı	12
3.4. Sosyal Politikanın Özellikleri	12
3.5. Sosyal Politikanın Önemi	13
3.6. Sosyal Politikanın Hedefleri	14
3.7. Sosyal Politikanın Geliştirilmesinde ve Uygulanmasında Görev Alan Kurumlar	17
3.7.1.Devlet	18
3.7.2. Sivil Kesim	18
3.7.3. Din	19
3.7.4. İşletmeler	20
3.7.5. Özel Sektör	19
3.7.6. Gönüllü Kuruluşlar	20
3.8. Sosyal Politika ve Sosyal Hizmetin Etkileşimi	20
3.9. Sosyal Politika - Yerel Yönetimler İlişkisi	22
4. TÜRKİYE'DE BELEDİYE YÖNETİMİ VE SOSYAL BELEDİYECİLİK	23
4.1. Türkiye'de Belediye Yönetimi	23
4.1.1. Belediyelerin Tarihsel Gelişimi	23
4.1.2. Belediyelerin Genel Özellikleri	27
4.1.3. Belediye Yönetim Organları	28
4.1.3.1. Belediye Meclisi	28
4.1.3.2. Belediye Encümeni	28
4.1.3.3. Belediye Başkanı	29
4.1.4. Belediye Bütçeleri	30
4.1.4.1. Belediye Gelirleri	30
4.1.4.2. Belediye Giderleri	31
4.1.5. Belediyelerin Görev ve Yetkileri	32
4.2. Belediyelerin Sosyal Politika Alanındaki Rolleri	33
4.3. Belediyelerin Sosyal Politika Alanındaki Görev ve Fonksiyonlarındaki Değişim	33
4.4. Türkiye'de Sosyal Belediyecilik	35
4.4.1. Sosyal Belediyeciliğin Önemi ve İşlevleri	39
4.4.2. Türkiye Belediyelerinde Sosyal Belediyecilik Uygulamaları	40
4.4.3. Türkiye'de Sosyal Belediyecilik Alanında Yaşanan Temel Sorunlar ve Çözüm Önerileri	43

5. MEZİTLİ VE TOROSLAR İLÇE BELEDİYELERİ SOSYAL POLİTİKA UYGULAMALARI KARŞILAŞTIRMASI 48
5.1. Mezitli İlçesi Hakkında Genel Bilgiler 48
5.1.1. Mezitli İlçesi Tarihçesi 48
5.1.2. Mezitli İlçesinin Coğrafi Konumu 48
5.1.3. Mezitli İlçesinin Demografik Yapısı 49
5.1.4. Mezitli İlçesinin Eğitim düzeyi 52
5.2. Toroslar İlçesi Hakkında Genel Bilgiler 52
5.2.1. Toroslar İlçesi Tarihçesi 52
5.2.2. Toroslar İlçesinin Coğrafi Konumu 53
5.2.3. Toroslar İlçesinin Demografik Yapısı 52
5.2.4. Toroslar İlçesinin Eğitim Düzeyi 56
5.3. Mezitli Belediyesi 57
5.3.1. Mezitli Belediyesi'nde Siyasi Temsil 58
5.3.2. Mezitli Belediyesi Organizasyon Yapısı 59
5.3.3. Mezitli Belediyesi Misyon, Vizyon ve Temel Değerleri 60
5.3.4. Mezitli Belediyesi Amaç ve Hedefleri 60
5.3.5. Mezitli Belediyesi Temel Politikaları ve Öncelikleri 60
5.3.6. Mezitli Belediyesi Güçlü Yönler / Zayıf Yönler – Fırsatlar / Tehditler Analizi 61
5.3.7. Mezitli Belediyesi Personel Yapısı 62
5.3.8. Mezitli Belediyesi Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar 64
5.3.9. Mezitli Belediyesi Stratejik Amaçları 65
5.3.10. Mezitli Belediyesi Sosyal Politika ve Sosyal Belediyecilik Uygulamaları 66
5.4. Toroslar Belediyesi 89
5.4.1. Toroslar Belediyesi'nde Siyasi Temsil 90
5.4.2. Toroslar Belediyesi Organizasyon Yapısı 91
5.4.3. Toroslar Belediyesi Misyon, Vizyon ve Temel Değerleri 92
5.4.4. Toroslar Belediyesi Amaç ve Hedefleri 92
5.4.5. Toroslar Belediyesi Temel Politikaları ve Öncelikleri 93
5.4.6. Toroslar Belediyesi Güçlü Yönler / Zayıf Yönler – Fırsatlar / Tehditler Analizi 93
5.4.7. Toroslar Belediyesi'nin Personel Yapısı 94
5.4.8. Toroslar Belediyesi Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar 96
5.4.9. Toroslar Belediyesi Stratejik Amaçları 97
5.4.10. Toroslar Belediyesi Sosyal Politika ve Sosyal Belediyecilik Uygulamaları 97
5.5. Alan Çalışması Mülakat Sorularının Değerlendirilmesi 107
6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ 126
KAYNAKLAR 131
EK 139
ÖZGEÇMİŞ 141

TABLOLAR DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 3.1. Sosyal Kurumlar, Örgütlenme Biçimleri ve Fonksiyonları	17
Tablo 4.1. Belediye'nin Evrensel Özellikleri- Türkiye'deki Belediyelerin Özellikleri	27
Tablo 5.1. 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri Mezitli Belediyesi İstatiksel Bilgiler	58
Tablo 5.2. Mezitli Belediyesi Eğitim Durumu	63
Tablo 5.3. Mezitli Belediyesi Yıllara Göre Gider Bütçesi ve Gerçekleşmesi	65
Tablo 5.4. Mezitli Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Gider Bütçesi ve Gerçekleşmesi	65
Tablo 5.5. 2018 Yılında Mezitli Belediyesi Kurslarından Yararlanan Öğrenci Sayıları	83
Tablo 5.6. Mezitli Belediyesi Önceki Yıllara ait Kurslarından Yararlanan Öğrenci Sayıları	83
Tablo 5.7. 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri Toroslar Belediyesi İstatiksel Bilgiler	90
Tablo 5.8. Toroslar Belediyesi eğitim durumu	95
Tablo 5.9. Toroslar Belediyesi yıllara göre gider bütçesi ve gerçekleşmesi	96
Tablo 5.10. Toroslar Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü gider bütçesi ve gerçekleşmesi	96

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 5.1. Mezitli İlçe Coğrafik Konumu	49
Şekil 5.2. Yıllara Göre Mezitli İlçe Nüfusu	50
Şekil 5.3: Yıllara Göre Mezitli İlçe Nüfus Artış Hızı	50
Şekil 5.4. Mezitli İlçe Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı	51
Şekil 5.5. Mezitli İlçe Yaş Gruplarına Göre Nüfus Dağılımı	51
Şekil 5.6. Mezitli İlçe Eğitim Düzeyine Göre Nüfus Dağılımı	52
Şekil 5.7. Toroslar İlçe Haritası	53
Şekil 5.8. Yıllara Göre Toroslar İlçe Nüfusu	54
Şekil 5.9. Yıllara Göre Toroslar İlçe Nüfus Artış Hızı	55
Şekil 5.10.Mezitli İlçe Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı	55
Şekil 5.11. Toroslar İlçe Yaş Gruplarına Göre Nüfus Dağılımı	56
Şekil 5.12. Mezitli İlçe Eğitim Düzeyine Göre Nüfus Dağılımı	56
Şekil 5.13. 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri Mezitli Belediyesi Sonuçları	58
Şekil 5.14. Mezitli Belediyesi Organizasyon Yapısı	59
Şekil 5.15. Mezitli Belediyesi Personel Yapısı	63
Şekil 5.16. 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri Toroslar Belediyesi Sonuçları	90
Şekil 5.17.Toroslar Belediyesi Organizasyon Şeması	91
Şekil 5.18. Toroslar Belediyesi'nin Personel Yapısı	95

KISALTMALAR VE SİMGELER

Kısaltma/Simge	Tanım
AB	Avrupa Birliği
AÇEV	Anne Çocuk eğitim Vakfı
AKİB	Akdeniz İhracatçılar Birliği
AKP	Adalet ve Kalkınma Partisi
ANAP	Anavatan Partisi
BDP	Barış ve Demokrasi Partisi
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
GZFT	Güçlü-Zayıf-Fırsatlar-Tehditler
İSGEV	İçel Sanayi Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezi
İSKEP	İstihdam İçin Koordinasyon ve Eğitim Merkezi
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KETEM	Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi
K.H.K.	Kanun Hükmünde Kararname
MDOB	Mersin Devlet Opera ve Balesi
MESİAD	Mersin Sanayici ve İş Adamları Derneği
MESOB	Mersin Esnaf ve Sanatkarlar Odası Birliği
MHP	Milliyetçi Hareket Partisi
MTSO	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
PTT	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
SODEM	Sosyal Demokrat Belediyeler Birliği
TADEM	Toroslar Belediyesi Aile Danışma ve Eğitim Merkezi
TAP	Taşınabilir Pil Üreticileri ve İhracatçılar Derneği
TED	Türk Eğitim Derneği
THY	Türk Hava Yolları
TKB	Tarihi Kentler Birliği
YKY	Yeni Kamu Yönetimi
TOKİ	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TORTEK	Toroslar Belediyesi Mesleki Eğitim Kursları
TUİK	Türkiye İstatistik Kurumu
ZİÇEV	Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı

1. GİRİŞ

Toplum içinde her geçen gün artan sosyal ihtiyaçların karşılanması konusu sosyal devletin ana görevi haline gelmiştir. Türkiye'de 1980 sonrasında sosyal devlet anlayışının zayıflamasıyla, toplumun sosyal ihtiyaçlarının karşılanması, yerel yönetimler kapsamında belediyeler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Sosyal devlet anlayışı kapsamında yerine getirilmesi gereken hizmetler böylelikle merkezi idareden yerel yönetimlere geçmiş olup bu düzlemde sosyal politika uygulayıcısı olarak belediyelere sorumluluk verilmiştir (Kamalak, 2009: 21).

Yaşadığımız bu dönem içerisinde sosyal politikaların yerelleşmesi eğilimi daha da artış göstermesi ile birlikte, belediyelerin sosyal hizmetler ve yardımlar açısından var olan fonksiyonları her geçen gün yükseldiği görülmektedir (Toprak ve Şataf, 2009: 22).

Sosyal belediyecilik anlayışına ilişkin görevlerini belediyeler yerine getirebilmek amaçlı kentlerin gerekli fiziki yapısını düzenleme, toplumun ihtiyaçlarını giderme yoluna gitmektedir. Yaşanan bu durumun arkasında özellikle 2000 yılından sonra yeniden yapılandırılan ve düzenlenen mevzuatlar doğrultusunda merkezi yönetimin yerine getirmekle zorunlu kıldığı hizmet ve toplumsal koşulların değişmesiyle ortaya çıkan sorunlara ilşkin kişilerin ve grupların beklenti ve taleplerinin karşılanma durumu etkendir (Keleş, 2008: 1).

Belediyeler; sosyal politikalar uygulayarak şehrin refahını, sosyo-ekonomik ve kültürel seviyesini, mutluluk seviyesini arttırarak daha yaşanabilir bir kent olmasını sağlar. Sosyal belediyecilik, belediyelere yalnız klasik belediye görevleri yüklemenin yanı sıra onlara sosyal sorunlarının çözülmesi noktasında da sorumluluk üstlemektedir. Devletin yetersiz kaldığı zamanlarda, sosyal belediyecilik devreye girerek, sosyal sorunların azaltılmasında ve çözüme kavuşturulmasında önemli bir misyon üstlenmektedir (Selek Öz ve Yıldırımalp, 2009: 457).

Bu çalışmanın amacı, tarihsel geçmişi Sanayi Devrimi'ne kadar dayanan sosyal politika uygulamalarının, yerleşik yaşama geçiş ile şekil almaya başlayan yerel yönetim hizmetlerinde nasıl yer almaya başladığı, günümüzde belediyelerin sosyal politika hizmetlerini destekleyen 5393 sayılı yasa ile nasıl mahalli düzeyde hizmetler üretildiği, Türkiye'de de son yıllarda ortaya çıkan sosyal belediyecilik olgusunun, belediye hizmetlerinde hangi imkanlar dahilinde uyarlandığını incelemektir. Araştırmada belediyelerin sosyal belediyecilik uygulamalarını ortaya koymak için Mersin ilinde, iki örnek belediye seçilerek, Mezitli ve Toroslar Belediyeleri sosyal politikaları belirleme aşamasında yerel halkın sosyo-kültürel, ekonomik, siyasi ve demografik yapı farklılığından kaynaklı politikalarındaki değişimi incelenecektir. Buna ek olarak, Mezitli ve Toroslar Belediyelerinin sosyal belediyecilik uygulama performansları incelenecek ve sosyal belediyecilik anlayışı karşılaştırılacaktır.

Araştırmanın desteklemesi bakımından şu hipotezler ortaya konmuştur:

Hipotez 1: Yerel seçimlerin seçim kampanyalarında sosyal politikalar daha çok yer almaktadır. Belediye başkan adaylarının projelerinde, belediye başkanlarının ise hem proje hem de faaliyet raporlarında sosyal politikalara daha çok yer verildiği gözlemlenmektedir.

Hipotez 2: Türkiye'de belediyeler sosyal politikaları çağdaş belediyeciliğin temel görev ve sorumlulukları arasında gördüğünden sosyal politikalara yönelmektedir. Reklam ve rant amaçlı yapıldığı görüşü çoğunluktadır.

Hipotez 3: Ülkemizde konularına göre sosyal politikalar, vatandaşların siyasi, sosyo-kültürel yapı ve ekonomik durumlarına göre çeşitlilik göstermektedir. Yerel halkın profili yapılacak ya da yapılan sosyal politikalara yön vermektedir.

Hipotez 4: Ülkemizde belediyeler, özellikle sosyal hizmetler temelli alanlarda kapsamlı ve kurumsal organizasyon gerektiren hizmetleri sunacak alt yapı ve bilgi deneyimi konularında yetersiz kalmaktadır.

Araştırmada belediye seçimi yapılırken, ilk etapta ikamet ettiğimiz ilde gördüğümüz uygulamalar belirleyici olmuş, sonraki aşamada uygulanan projelerin niteliği, yerel halkın özelliği (aile yapısı, eğitim durumu, sosyal düzen …), siyasi anlayışın uygulamalar üzerindeki yansımaları, ilçelerin sosyo-ekonomik yapısı, sosyal algı ve yakın gelecekte yapılmak üzere hazırlanan projelerin özellikleri de etkili olmuştur.

Çalışmada, yerel yönetimlerden belediyelere ağırlık verilerek, belediyelerin sosyal politika ve sosyal belediyeciliğe bakış açıları araştırılacaktır. Araştırılacak ilçe belediyelerinin önce ekonomik, sosyal ve siyasal yapıları incelenecek, devamında ise yerel halka uygulanan sosyal politikaların benzerlik ve farklılıkları ortaya konulacaktır. Belediyelerin sosyal politikaları belirleme aşamasında sosyo-kültürel yapı faktörüne dikkat çekilecektir. Tüm bu bilgiler halka en yakın birim olan belediyelerin sosyal belediyecilikte nasıl ilerlediklerini, sorunlara nasıl yaklaştığı ile ilgili değerlendirmeleri de kolaylaştıracaktır. Bu noktadan hareketle iki ilçenin kendine özgü yapısı sonucunda oluşturduğu sosyal politikalarının tüm Türkiye belediyelerini temsil etme iddiası olmamakla beraber, benzer sosyal ve ekonomik yapılarla aynı siyasi oluşumların sosyal belediyecilik politikaları için ipuçları vereceğini ve diğer benzer ilçelerle karşılıklı yakınlık kurmamızı kolaylaştıracağını belirtebiliriz.

Gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı nitel araştırma tekniği bu çalışmada kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Öncelikle araştırma ile ilgili literatür taraması yapılıp yerel yönetimlerde sosyal politika ve sosyal belediyecilik kapsamı incelenecektir. Beşinci bölümde ele alınacak olan Mezitli ve Toroslar Belediyelerinin sosyal politika uygulamaları için ise, yerinde görüşme ve yerinde gözlem yöntemi kullanılacaktır. Belediye başkanı, başkan yardımcıları, birim müdürleri ve belediye meclis üyeleri ile görüşülerek alınan bilgiler doğrultusunda ve Mezitli ve Toroslar

Belediyeleri'nin 2014 yerel seçim sonrası dönemi kapsayan faaliyet raporları ve stratejik planları değerlendirilerek sosyal politika performansları incelenecektir.

Çalışma temel olarak altı bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın ilk bölümü olan giriş bölümünde, çalışma kısaca tanıtılarak çalışmanın amaçları, araştırmanın problemi, önemi ve sınırlılıkları açıklanarak, çalışmanın oluşturulmasında kullanılan metot anlatılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde, konuya ilişkin literatüre yer verilerek çalışmanın öne çıkan özellikleri vurgulanmıştır. Üçüncü bölümde, sosyal politika kavramı tanımlanarak, önemi, özellikleri ve hedefleri ele alınmıştır. Buna ek olarak merkezi yönetim ile yerel yönetimlerin sosyal politikaları ve yerel yönetimlerin sosyal politika alanındaki rolüne değinilmiştir. Dördüncü bölümde, belediye ile ilgili genel bilgiler, Türkiye'de belediye yönetimi, özellikleri, organları, görev ve yetkilerine değinilmiş olup sosyal belediyecilik konusu ele alınarak, Türkiye'deki belediyelerde sosyal belediyeciliğin gelişimi, hukuki dayanakları ve sosyal belediyeciliğin temel işlevleri incelenmiştir. Beşinci bölümde; çalışmanın detay kazanması açısından ilk etapta Mersin ili, Mezitli ve Toroslar ilçeleri hakkında bilgiler verilmiştir. Sonrasında, Mezitli ve Toroslar Belediyeleri'nin eğitim, ekonomik, demografik yapı, siyasi temsil ve personel yapısı incelenmiştir. Mezitli ve Toroslar Belediyeleri'nin 2014 yerel seçim sonrası dönemde, sosyal politika uygulamaları ele alınmıştır. Belediye faaliyet ve stratejik plan raporları, basın haberleri, dergi, el kitabı vb. kaynaklardan ve belediye yetkilileriyle yapılmış olan görüşmelerden elde edilen bilgiler aktarılmıştır. Yerel halkın sosyo-kültürel, ekonomik, siyasi ve demografik yapı farklılığından kaynaklı belediyelerin sosyal politika ve uygulamalarındaki değişim ortaya konulmuştur. Mezitli ve Toroslar Belediye yetkilileri ile yapılan mülakat görüşmelerinin sonucunda ortaya çıkan görüşler de detaylı olarak aktarılmıştır. Altıncı ve son bölümünde, çalışma sonucunda edinilen bilgi ve bulgular doğrultusunda her iki belediye çalışmaları yorumlanarak değerlendirilmiştir.

2. KAYNAK ARAŞTIRMALARI

Yazar Güven (1995), "Sosyal Politikanın Temelleri" isimli kitabının en büyük özelliği, gerekli konuların işlenmesi sırasında, sosyal politikaların sosyal reformcu yönünün etkili ve farklı boyutlarla işleyerek belirtmiş olmasıdır. Bu eserini okuyan kişilere ekonomik olayların değerlendirme ve yorumlama yeteneklerini belirli süzgeçler içinden geçirerek kişilere bu bağlamda katkıda bulunduğu söylenmektedir. Kitapta, sosyal politikanın kurumsal temelleri verilmeye çalışılmış ve ayrıca çeşitli sosyal politika sorunlarına değinilmiştir.

Altan (2004), "Sosyal Politika" adlı kitabında sosyal politikayı bir bilim dalı olarak ele almış ve toplumun her kesiminden gruplar için, çalışma hakları açısından önemli nitelikte bilgilere değinmiştir. Anadolu üniversitesinde ders kitabı niteliğinde hazırlanmış oldukça donanımlı bir kaynaktır.

Buğra (2008), "Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye'de Sosyal Politika" adlı çalışmasında, Türkiye'deki sosyal politika tarihini ve tartışmalarını eleştirel bir şekilde ele almıştır. Yoksulluğa bakış açısını, iki yaklaşımın mücadelesinden bahsederek açıklamaktadır. Bunların ilkinde çalışmayı, değerler sisteminin merkezine koymuştur. Kamuya ilişkin kaynakların kullanımı noktasında sosyal amaçlarla kullanımına kuşkucu yaklaşılmıştır ve yoksulluğu suçlama eğilimine giderek açıklama imkanı yitirildiğinde, hayırseverliği ön plana çıkarmıştır. Halk amaçlı olan ikinci yaklaşımda ise, toplumları emek piyasalarının önüne koymuşlar ve yoksulluğu politik bir sorun olarak değerlendirmişlerdir.

Keleş (2008), "Türkiye'de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Örneği" isimli çalışmasında Türkiye'de uygulanan sosyal belediyecilik faaliyetleri, sosyal devlet ve sosyal belediyecilik kapsamında Ankara Büyükşehir Belediyesi incelenmiştir. Bu çalışmadan ileri seviyede verim alınması bakımından anket uygulamasına başvurulmuştur.

Kamalak ve Gül (2009), "Yerel Yönetimlerde Sosyal Demokrasi Toplumcu Belediyecilik Teorik yaklaşımlar Türkiye Uygulamaları" çalışmasında, Toplumcu belediyecilik deneyimini mercek altına almış olup, bu belediyecilik yaklaşımının temel ilke, değer ve araçlarına açıklık getirilmiştir.

Pektaş (2010), "Türkiye'de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Temel Sorunlar" isimli çalışmasında kalkınma konusu, yerel açıdan ve sosyal yönleriyle incelenmekte ve bunun yanı sıra belediyelerin sosyal nitelikli faaliyetlerini tarihi bakımdan incelenmiş, yasal dayanakları, işlevleri ve çeşitli uygulamaları bakımından ele alınmıştır. Bu çalışma kapsamında sosyal belediyecilik hizmetlerinde görülen sorunların değerlendirilmesi bunun yanı sıra yapılacak hizmetlerde etkinliğin ve verimliliğin artırılması açısından, bu alandaki hukuksal, eğitsel, yönetsel, parasal ahlaki, teknik ve bürokratik sorunların tekrardan inceleme altına alınması ve yaşanan sorunlara gerekli çözümler geliştirilmesi gerektiği savunulmuştur.

Ersöz (2011), "Sosyal Politikada Yerelleşme" çalışmasında yerel yönetimlerin sosyal politikanın sağlanmasındaki rol ve etkinliği ele alınmıştır. Sosyal politika yerel yönetimler ilişkisi incelenmiş olup sosyal politika kavram ve tanımı ile sosyal politikanın amaç ve alanı tanımlanmıştır. Ayrıca, Türkiye'de yerel yönetimlerin doğuşu, gelişimi ve fonksiyonları ile türleri ve organları incelenmiştir. Ülkemizdeki 16 büyükşehir belediyelerinin sosyal politika alanındaki hizmetleri incelenmiştir. Bu bağlamda, yoksulluk odaklı hizmetler, kadınlar, gençler, engelli insanlar ve yaşlılar ortak hizmetlere odaklanmakta ve "eğitim, sağlık ve barınma gibi sosyal politikaya konu hizmetleri ele alınmıştır.

Alcock, May ve Rowlıngson (2011)," Sosyal Politika Kuramlar ve Uygulamalar" adlı kitapta, kavramlar, teoriler, olaylar, ölçme-değerlendirme ve karşılaştırmalı olarak sosyal politika incelenmiştir. Bu bağlamda sunulan değerlendirmeler ve yaklaşımlarlar, evrensel açıdan oldukça önem taşımaktadır.

Efe (2012), "Türkiye'de Sosyal Belediyecilik Bayrampaşa Belediye Örneği" adlı tez çalışmasında sosyal belediyecilik ile ilgili kavramsal ve kuramsal temellerden bahsetmiştir. Bayrampaşa Belediyesi'nin sosyal belediyecilik kapsamındaki proje ve uygulamalarının incelemesi yapılmıştır.

Tokol ve Alper (2014), "Sosyal Politika" isimli kitabında, Sosyal politika kavramını, tarihsel gelişimini ve Türkiye'de sosyal politikayı ele almışlardır. Ayrıca sosyal politika taraflarını ve temel sosyal politika sorunlarını irdelenmiştir.

Taşçı (2017), "Türkiye'de Sosyal Politika Aktörleri: Zemin ve Uygulama" isimli kitabında Türkiye'de sosyal politika daha çok çalışma hayatı merkezli bir yaklaşımın yaygın olduğundan ve bu anlayışın giderek değiştiğini vurgulamıştır. Bu kitap, çalışma hayatı dışında kalan konuları incelerken, bir yandan da alandaki ilgili aktörlerin analizini yapmaktadır.

3. SOSYAL POLİTİKA

3.1. Sosyal Politika Kavramı

Sosyal politika, sosyal bütün içindeki ekonomik olayların bir sonucu olarak ortaya çıkan insanlar arasındaki ilişkileri araştıran bir bilim dalıdır. Bu bilim dalının konu içeriği, ekonomik olayların insanlar ve sosyal yaşam, sosyal problemler üzerindeki etkisidir. Bu bağlamda, sosyal politika sosyal ve ekonomik bilimi bir araya getirir ve tüm bu gerçeklikte sosyal gerçekliğin ekonomik yönünü araştırma altına almaktadırlar.

Sosyal politika, kavram ve içerik bakımından üzerinde uzlaşılamayan ve oldukça tartışılan bir olgudur. Kavram, Kıta Avrupa'sında "Sosyal Politika" Kuzey Amerika literatüründe ise daha çok "Sosyal Refah Politikası" tanımlanmakatdır. (Erdenoğlu, 2014: 4). Kimi yazarlar ise her iki tanımın aynı anlama geldiğini ifade etmiştir. Bazi yazarlar ise, çok çeşitli politikaları içeren ve sosyal refah politikalarını da kapsayan bir kavram olarak sosyal politikayı yorumlamaktadır. (Ersöz, 2011: 47). Richard Titmuss sosyal politikanın tanımlanması ve bu bilim dalının kabul edilen, saygı duyulan akademik bir disiplin olmasına en büyük katkı sağlayandır. Ona göre bu ilim dalı oldukça karmaşık bir iştir. Sebebinin ise, gerek sosyal politika kavramının kullanılmaya başlanması ve gerekse bu alanın bir bilim dalı olarak kabul edilmesi diğer akademik bilimlere nazaran daha yakın tarihte gerçekleşmiş olmasıdır. (Tuna ve Yalçıntaş'dan akt. Ersöz, 2011: 47).

Literatürde "sosyal siyaset", "sosyal ekonomi", "toplumsal politika", "çalışma ekonomisi", "endüstri ilişkileri", "refah politikası" vb. farklı isimlerle sosyal politika bilinmektedir. Kavram, ilk defa XIX. Yüzyılın ikinci yarısında, Almanya'da Profesör Wilhelm Heimich Riehl tarafından kullanılmıştır. (Tuna ve Yalçıntaş'dan akt. Ersöz, 2011: 48).

Sosyal politikanın, toplumla ilgili tüm kamu politikalarıyla ilgilenen bir bilim dalı olduğunu düşünebiliriz ve bu, halkla ilişkilerden yönetişime, güvenlik ve haklara kadar sınırların geniş bir araştırılması alanıdır. Ancak, yazılı ve sözlü dilde bir sosyal politika anlayışını yansıtan bu genel ifade, sosyal politika disiplini belirleyemez. Bu nedenle Sosyal politikanın çalışma alanını doğru biçimde ortaya koyabilecek, daha özel bir tanım yapılması gerekmektedir.

Ancak bir tanım aranırken, bu bilim dalının konularının ve yaklaşım biçiminin tarihsel bir süreç içinde sürekli olarak değiştiği gerçeği göz ardı edilemez. Çünkü, Sosyal politika, konuları sürekli gelişen bir bilim dalıdır (İzveren, 1968: 2). Sosyal politikanın tanımını oluşturan kavramlar ve bu kavramlara yüklenen anlamlar, büyük ölçüde yaşanan dönemlere özgü koşulların izlerini taşır. Konuları hızlı ve sürekli biçimde çoğaldığı için de sosyal politikanın sınırlarını doğru olarak çizebilmek ve bu bilim dalını tanımlayabilmek güçtür (Esin,

1982: 119). Nitekim, bundan ötürü bazı sosyal bilimciler, Sosyal politika için genel geçer bir tanımlama yapabilmenin hemen hemen imkansız olabileceğini idda ederler.

Yaşanılan oluşumlar, olaylar, olgular ve bu bilim dalının konu aldığı politikaların kapsamını, araçlarını, konularını, finansman kaynaklarını geliştirerek sosyal politikalara süregelen dönem içinde daha da farklı boyutlar kazandırmış ve geliştirmiştir. Yaşanan gelişmeler, zaman içerisinde bu politikaları konu alan, sosyal politika biliminin de tekrar tekrar tanımlanmasını gerektirmiştir. Önde gelen sosyal politikacılar tarafından yapılan ya da aktarılan aşağıdaki tanımlar okunup karşılaştırıldığında, sosyal politika bilim dalının farklı boyutlarda değerlendirilip tanımlanma özelliğini görebilmekteyiz.

Prof. G. Kessler, sosyal politikayı şöyle tanımlamaktadır*: "sosyal politika, sosyal sınıfların hareketleri, çelişkileri ve savaşımları karşısında devleti ve hukuk düzenini ayakta tutmaya ve sürdürmeye yönelik bir politikadır"* (Kessler'den akt. Altan, 2006: 3). Bu tanım bir başka şekilde anlatılmak gerekirse; "sosyal politikasızlığın", bir toplumda sosyal sınıflar arasındaki çelişkilerin çığırından çıkmasına ve toplum düzenini tehdit eden bir konuma girmesine neden olacağı anlatılmak istenmekte ve sosyal politikanın önemi vurgulanmaktadır. Bu tanımda kastedilen toplum yapısı, kapitalist toplum yapısı olup, bu yapıda iki sınıf arasındaki çelişkilerin ve savaşımların azaltılması ya da ortadan kaldırılması, sosyal politikanın temel hedefi olarak gösterilmektedir.

Sosyal politika, "*sosyal grupların toplumda bir bütün olarak yer almalarını* ve sosyal yapıya entegre etmelerini sağlamayı amaçlayan bir politika" olarak bilinmektedir (Tuna ve Yalçıntaş, 1996: 12-13).

"İşçi ve işveren grupları arasında sosyal bir denge kurmayı amaçlayan, her iki sınıf arasındaki ekonomik ve sosyal durumları yönünden doğan çeşitli sorunları, zayıf sayılan ve dolayısıyla kendileri için korumaya ihtiyaç duyan işçiler yararına gerekli çözüm yolları aramaya yönelik bir politikadır (İzveren, 1968: 9).

"Ülkenin belirli bir dönemdeki ekonomik ve sosyal kabiliyetleri çerçevesinde maddi ve kültürel yaşam koşullarını değiştirmek ve geliştirmek için ulusal düzeyde alınan önlemler bütünü olarak bilinir" (Koray ve Topçuoğlu, 1995: 2).

"Ekonomik olarak güçsüz olan bireylerin ve toplumların belirli önlemler alınması ile koruma altına almak anlamına gelen bazı önlemlerden birisidir" (Tokol'dan akt. Altan, 20011: 9).

"*Ekonomik, sosyal, kültürel vb. yönlerden güçsüz olan kişi ve kesimleri korumak, piyasa ekonomisi yasalarının yarattığı ve derinleştirdiği sosyal adaletsizlik ve eşitsizlikleri azaltmak amacıyla izlenmesi gereken politikaları, aynı zamanda tek yanlı ve iki yanlı araçlarla alınması gereken önlemleri, yapılması ve yapılan hukuksal düzenleme ve değişikleri inceleyen disiplinler arası bir sosyal adalet bilimidir"* (Gülmez, 2004: 60).

Bunun yanı sıra bazı düşünür ve araştırmacılara göre sosyal politikalar ikinci dünya savaşı öncesinde yardıma muhtaç ve fakirlere yardım amacı gütmesinin yanı sıra savaş sonrasında ise var olan kaynakların yeni baştan dağılımları ve akışlarına yarar sağlamak adına tesir etmeye başladığı söylenmektedir. (Morris, 1985: 2 akt. Ersöz, 2011).

Bu tanımlar oldukça fazla olmakla beraber bunları çoğaltmak kolay olacaktır. Bu alana ilişkin yapılan tanımlamalar değişik olsalar bile genel olarak ortak noktaları bulunmaktadır. Bu tanımlamalar, sosyal politikanın, kapitalist toplum yapısının ortaya çıkardığı "sosyal soruna" barışçı çözümler üreten ve piyasa ekonomisinin serbest işleyişinin sosyal alanda yarattığı eşitsizlik ve dengesizlikleri gideren ve toplumsal refahı, toplumsal adaleti, güvenliği sağlayarak, toplum düzeninin sürdürülmesini hedef alan bir bilim dalı olduğunu açıklamaktadır. Bunun yanında farklı olan unsur ise bu politikaların uygulanmasında devlete görev verilmiş olmasıdır.

Sosyal politikayı, kapsamına giren konular ve tarihsel gelişim sürecine bağlı olarak ikiye ayırarak değerlendirmek mümkündür. İlki dar anlamda sosyal politika, diğeri ise geniş anlamda sosyal politikadır.

3.1.1. Dar Anlamda Sosyal Politika

Sosyal politikayı kısa ve özet manada düşünürsek hususiyle Almanya da ve Batı Avrupa da 20. yüzyılın başlarında başlayan sanayileşme sonucunda çalışacak işçi problemini ortadan kaldırma yönelik politikaları kapsayan bir anlayıştır. Şehirleşmenin çoğalması ve endüstrinin çok çabuk gelişmesi sonucunda ekonomik zorluk ve sosyal problemlere maruz kalan emekçi sınıfının sorunlarını çözmek sosyal politikanın başarıya ulaşması için alınan tedbirlerdir. Çeşitli sol fraksiyonların çalışan emekçi sınıfı içinde yaygınlaşması ve bazı problemlere neden olması sonucunda bu sorunları çözmek için alternatif çözümler geliştirilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır Bunun yerleşmeye başlaması gibi nedenler dar anlamda sosyal politika tedbirlerinin uygulanmasını sağlamıştır (Ersöz, 2011: 50-52).

Dar anlamda sosyal politikanın kapsamı şu şekildedir;

- Kapitalist toplum şeklini ve ekonomik düzeni baz almaktadır,
- Var olan bu düzen içinde işçi sınıfı ve işveren sınıfları arasında bulunan ilişkiler ve gerekli çelişkiler arasından yola çıkmaktadır,
- Sosyal adaleti; sosyal refahı, sosyal dengeyi ve sosyal bütünleşmeyi sağlamanın ce toplum düzenini sürdürmenin ön koşulu olarak görmektedir,
- Çalışma yaşamına, toplumu açıklayabilecek en temel unsur olarak yaklaşmakta ve bağlamda emek pazarları, ücretler, iş yerindeki çalışma koşulları, insan ilişkileri, sendikacılık ve kooperatifçilik hareketleri, toplu pazarlık vb. konularla ilgilenmektedir (Güven, 1995: 10-11)

Türkiye de ise çalışan kişilerin sorunları ve karşılaştığı zorluklara kısıtlı manada yaklaşılmış ve bu problemlere kalıcı çözümler getirilememiştir. Türkiye'de sosyal politika alanında ortaya konulan yayınlar ve önerilen çözümler daha çok iş hukuku ve geniş katılımlı kitlesel pazarlıklar alanında oluşmaktadır. Bunda Nazi rejiminin zulmünden kaçarak ülkemize sığınan ve Türkiye de sosyal politika alanında öncü olarak kabul edilen Prof. G.Kesslerin eserlerinin ve düşüncelerinin etkin olduğu anlaşılmaktadır. İşçi sınıfını daha çok ön plana alan bu sosyal politika düşüncesi memleketimizin ekonomi ve sanayi alanında ilerlemesi ve yaptığı atılımlarda etkin olduğu düşünülmektedir (Ersöz, 2011: 52).

3.1.2. Geniş Anlamda Sosyal Politika

Geniş anlamda sosyal politika, ekonomik olaylardan doğabilecek, toplumun yaşamı üzerinde oluşabilecek her türlü etkiyi kendisine konu alan bir anlayıştır. Hayatın her alanında tüm bireylerin haklarının korunduğu ekonomik bağımsızlığının olduğu hukuksuzluk probleminin olmadığı bütün bu haklardan toplumun genelinin istifade ettiği çalışan kesimin burjuvazi tarafından ezilmediği ve bu kesimler arasında iletimşizlik ve ihtilafın olmadığı bir yaşanılabilir ülke veya dünya hedeflemektedir. Bu açıdan bakıldığı zaman, geniş anlamda sosyal politika alanının insanlık tarihinin ilk dönemlerine dayandırmak mümkün görünmektedir (Ersöz, 2011: 53).

L. Preller, geniş anlamda sosyal politikayı *"Toplum politikasının bir bölümü olarak, toplumun çalışma yaşamında sosyal örgütün olanaklı olan en iyi düzenini gerçekleştirmeyi amaçlayan çabaların ve önlemlerin tümüdür"*, şeklinde tanımlamaktadır.

Özellikle 2. Dünya Savaşı'ndan sonra, savaşın etkilerinden kurtulan yaralarını sarmaya çalışan ve gelişme aşamasında olan tüm devletlerde bireyler artık ekonomik ve sosyal haklara kavuşmak için mücadele vermeye başlamıştır. İnsanların rahat ve huzurlu bir yaşam isteği sosyal politikaların oluşmasında ve gelişmesinde etkili olmuştur. Amerika ve batı ülkelerinde teori veya pratikte sosyal politika deyince akla rahatlık ve huzur gelmekte ve insanların rahatını ve huzurunu etkileyen her olay ve problem sosyal politikanın alanına girmektedir. Dolayısıyla insanların barınma ihiyacını karşılama can ve mal güvenliği ile ilgili endişeleri giderme ekonomi ve yaşam kalitesini etkileyen sorunlar sosyal politika alanına girer ve bunlara çözümler üretmeye çalışır (Ersöz, 2011: 53).

Özet olarak, başlangıç aşamasından günümüze kadar olan evrelerinde sosyal politika değişimlere uğramış üzerine eğildiği kişisel ve toplumsal konulara bakışı zamanla farklılaşmıştır. Daha önceki zamanlarda daha dar grupların sorunlarını çözmek için var olan sosyal politika son zamanlarda artık toplumun genelinin sorunlarına eğilmekte ve çözüm üretmeye çalışmaktadır. Sosyal politika, toplumdaki tüm sosyal sınıfların ve grupların birbirleriyle ve devlete olan ilişkilerini düzenleyen bir barış ve uyum bilimi olarak önem

kazanmaktadır. Sosyal dengeyi kurmayı ve toplum düzeninin sürekliliğini sağlamayı hedef almaktadır.

3.2. Sosyal Politikanın Kapsamı

Sosyal politikanın ilgi alanına insanlar ve varlıkların tamamının yaşamını zorlaştıran olayların tümü girer. Zaman ilerledikçe sosyal problemlerin etkilediği kişiler veya toplumlar değiştikçe sosyal politikanın içeriği de değişmekte ve genişlemektedir. Sosyal politikanın değindiği meseleleri kişi ve konu olmak üzere iki temel madde halinde incelemek doğru olacaktır.

3.2.1. Kişi Bakımından Kapsamı

Sosyal politikanın kişi bakımından kapsamı, sosyal problemlerin değişmesiyle ilgili doğru orantılı olarak hızlı bir gelişim göstermiştir Sosyal politikanın içeriğini ilk dönemlerde endüstrileşmenin doğal sonucu olarak ortaya çıkan işçi sınıfının problemleri oluşturmaktaydı. Devlet düzeninin aksamadan devam etmesi için çalışan görevliler harici değişen zamana ve gelişen sanayiye bağlı olarak değişik sektörler ortaya çıkmış devlette ve bu sektörlerde çalışan vatandaşların iş yaşamında karşılaştığı sorunlar sosyal politika konuları arasında önemli bir yer tutmuştur. Bunun yanında, toplumsal uyum ve toplumsal denge açısından kendilerine el uzatılması gereken ekonomik yönden zor durumda olan kişiler veya topluluklar vardır ve bu kesimler sosyal politika belirlenirken gözardı edilemeyecek mühim bir konumdadır (Güven, 1995: 13).

Bağımlı Statüler Altında Çalışanlar: Bu statüde olan yalnız işçileri değil, sözleşmeli çalışanları, kamu görevlileri, memurlar ve başka statülerde çalışanları da kapsamaktadırHukuk sistemlerinde bağımlı çalışmanın üç hususu söz konusudur. İlk husus teknik bağımlılıktır. Çalışanın işverene işin yapılması ve yürütülmesi noktasında yöntem ve koşullar açısından bağlı olmasını ifade eder. İkinci husus ise, hukuki bağımlılıtır. Çalışanın işverenin istek ve otoritesinde işin yürütülmesi konusunda işverene denetim ve yaptırım hususunda bağlı olmasını ifade eder. Üçüncü husus olan ekonomik bağımlılık ise yapılan iş karşılığında çalışanın düzenli bir gelir elde etmesini ve ekonomik yönden işverene bağımlı olmasını ifade etmektedir (Altan, 2011: 12). Sosyal politika emeğin korunması gerekliliğinden yola çıkarak bağımlı statüde çalışanların korunması konusunu kendi ilgi alanı olarak görmüştür.

Ekonomik Yönden Güçsüz Kesimler: Doğrudan sosyal politikanın ilgi alanından biri olan ekonomik yönden güçsüz kesimler, toplumda yeterli, düzenli ve sürekli bir gelir güvencesi olmayan kimseler olarak tanımlanmaktadır (Altan, 20011: 6).

Ekonomik yönden güçsüz kesimleri korumanın gerekliliği, sosyal devlet ilkesi içerisinde kendisine hukuki zemini bulmuştur. II. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan sosyal devlet veya

refah devleti anlayışı, bireyin ekonomik faaliyetleri dolayısıyla korunması ve piyasa mekanizması dışında gelir güvencesi sağlanması anlayışı dolayısıyla ekonomik yönden güçsüz kesimlerin korunmasında önemli rol oynamıştır.

Özel Olarak Korunması Gereken Kesimler: Hakları konusunda özellikle hassas olunması ve koruyup kollanması gereken kişiler veya topluluklar vardır. Bu kişi veya kesimlerin problem haline gelmemesi, toplumsal dengenin sağlanması ve adalet duygusunun zedelenmemesi için hususiyle onlara yönelik lsosyal politika geliştirmek ve uygulamak gerekir. Kendilerine yönelik özel politika geliştirilmesi ve uygulanması gerekenler, gücü kesilmiş çalışamayacak durumda olan ihtiyarlar, anneler ve küçük yaştaki evlatları, sosyal politikalarla rehabilite edilip topluma kazandırılabilecek hapis yatıp çıkmış kişiler, fiziki durumları ve akıl sağlığı problemli kişiler vs bulunmaktadır.

- Çocuklar toplum içinde uyumlu olması bakımından özellikle eğitim ve çalışma hayatına ilişkin olarak var olan durumlar sebebi ile,
- Yaşlı olan kişiler emeklilik seviyesine gelmelerinin ardından yaşlılık sürelerinde ekonomik bakımdan gözetim ve buna bağlı olanakları itibarıyla sosyal bakımdan,
- Tüketici olanları doğru bilgilendirme açısından ekonomik bakımdan,
- Engelli olan kişileri var olan engelleri ile toplum ile bir bütün olarak ele almak açısından bu konu bakımından,
- Hüküm giymiş ve çıkmış olanları topluma sokmak açısından,
- Genç olan kişileri iş kollarına sokulması ve eğitimleri açısından,
- Toplumda bulunan bayanların fiziki olarak görünüşü ve cinsiyeti nedeni ile toplum tarafından ayrımcılığın kaldırılması açısından,
- Gelen mülteci ve göçmenler çalışma hayatlarında özel olarak kollanması bakımından, sosyal özel korunması gereken kesimler arasında görmektedir (Altan, 2004: 6).

3.2.2. Konu Bakımından Kapsamı

Sosyal politikanın hitap ettiği kişi veya toplulukların ne gibi durumlarda sorunlarının çözüleceği, problemlerinin giderileceği sosyal politikanın konu bakımından kapsamını ifade etmektedir. Sosyal politika bilim olarak kabul edildiği ilk zamanlardan bu yana incelendiğinde, işçilerin emeğinin karşılığını alma bakımından tatmin edilmeleri, haklarının korunması için diğer işçilerle dayanışma içerisinde olmalarının sağlanması ve bu dayanışmayı hukuki bir zemine oturtabilmelerinin önünde engeller varsa o engellerin aşılması için çözümler üretilmesi, çalışan kişilerin keyfi olarak işten çıkarılmaların önlenmesi veya işyerinde oluşabilecek problemlerle ilgili çözümler üretilmesi ve bu çözümlerle ilgi altyapı ve normlar oluşturulması sosyal politikanın öncelik verdiği meselelerdir diyebiliriz (Tuna ve Yalçıntaş, 1997: 102). Endüstri atılımı sonrasında işçi topluluğunun özlük haklarına sahip çıkılması sosyal politikanın

ilgilendiği ilk konulardan birisidir. Sosyal politikanın kapsamı zamanla genişledikçe konu yelpazesinde de genişleme olmuştur. Toplumun refahını ilgilendiren ve konu alan herşey sosyal politikanın konusu haline gelmiştir. Sanayileşme sonrası çalışma hayatındaki sorunlar ortaya çıkmakla birlikte beraberinde yoksulluğu, işsizliği, gelir adaletsizliğini, sosyal dışlanma gibi sorunları da getirmiştir. Tüm bu bahsi geçen konular sosyal politikanın kıskacında değerlendirilen mevzular olmuştur. Bugün yaşantımıza dahil olan göç, mülteci sorunu, çevre sorunları, ırkçılık, kadın ve çocuklara dair tüm sorunlar konu dahilindedir.

3.3. Sosyal Politikanın Amaç ve Alanı

Sosyal anlamda var olan politikalar özellikle sanayileşmenin başlaması ile paralel olarak gelişim göstermektedir. Özellikle 19. yüzyıl boyunca devlet ülke içinde bulunan işçilere ilişkin farklı uygulamalar ve önlemler almışlardır. Çalışma şartlarını iyileştirmek, sosyal koruma, kadınları ve çocukları çalışma hayatında koruma altına almak, sosyal politikaya ilişkin olan ana konular haline gelmiştir. Bunun yanı sıra günümüzde sosyal politika, yeniden dağıtım mekanizması olarak tamamen değişik biçimde işlemektedir. Yapılması anlaşılan konular özellikle gelirlerin korunması, eğitim alanında atılımların yapılması, sağlığa ilişkin olarak gerekli önlemlerin alınması şeklinde tanımlamaları yapılmaktadır. Aynı zamanda yapılan cinsiyet ayrımlarının azaltılmasına ilişkin de farklı alanlarda çalışmalar yapılmıştır. Özellikle bu alanda ki gelişmeler yaşanan ikinci dünya savaşından sonra devletin sosyal politikası ile paralel bir yol izlediği görülmektedir. Bunun yanı sıra bu dönemde meydana gelen sosyal politikalar özellikle sosyal refah ve ekonomik refahla bir anılır hale gelmiştir. Bu geniş anlamda, sosyal politikanın temel amacı, kapitalist toplumlarda serbest piyasa mekanizmasının neden olduğu sosyal eşitsizliği ortadan kaldırmaktır. Bunun yanı sıra hem geniş hem de dar sosyal politikalar toplumun ekonomik açıdan zayıf kesimlerini koruyarak sosyal dengeyi koruyarak sosyal çatışmaları azaltmaya ve var olan düzeni devam ettirmeye hizmet etmektedir.

3.4. Sosyal Politikanın Özellikleri

Sosyal Politikanın Kamusal Niteliği: Sosyal politikaları özellikle tanımlamak gerekirse eğer özellikle devletin kendi eliyle meydana getirdiği politikaların tamamını içermektedir. Devletin görev tanımlamaları incelendiğinde özellikle iş gücüne ilişkin uyguladığı politikalar, sağlık alanına ilişkin uygulamaları, eğitim alanına ilişkin uygulamaları olarak sayılmaktadır. Kamunun faydası gözetilerek oluşturulan politikalar özellikle devletin politika tanımının arasında yer almaktadır (Altan, 2011: 23). Özellikle sosyal politika kamuya ait olan politikalar olarak bilinmekte ve devletin eliyle yürütülmektedir.

Sosyal Politikanın Evrensel Niteliği: İlke olarak politikaların yürütme görevini devletin yaptığı, kapsam olarak da o ülkenin sınırları ile şekillendiği bir düzenlemeler bütünüdür.

Ülkelerin kendilerine özgü sosyal ve ekonomik yapılarındaki değişiklikler, ülkenin yönetim şekli, demografik özellikler, eğitim, gelenek ve görenekler o ülkenin sosyal politikalarına yön veren unsurlardır.

Sosyal refah: Toplumun sahip olduğu refah düzeyi, sosyal imkanlar ve ekonomik anlamdaki zenginliklerinin bütünüdür.

Sosyal Politikanın Finansmanı: Sosyal politikanın özellikle parasal kaynağı incelendiğinde devletin bütçesinin özellikle devletin bütçesi olarak bilinmektedir, bunun yanı sıra devletim tüm kalemleri sosyal politikanın gelir kaynağı olarak bilinmektedir. Sosyal politikanın sorumlusu ve yürüteni devlettir. Bu bağlamda sosyal politikanın parasal kaynağı devlet olarak bilinir. Bu bağlamda bir sosyal politikanın gelir kaynaklarının iyi olması özellikle devletin bütçesi ile paralel olarak gelişim göstermektedir. Sosyal politika özellikle devlet ile ilişkili olarak gelişim göstermektedir (Altan, 2011: 25).

3.5. Sosyal Politikanın Önemi

Sosyal politika oldukça önemlidir bunun nedeni ise toplumun huzurunu ve refah düzeyini hedef alan uygulamalar olmasından kaynaklanmaktadır. Bunun yanı sıra sosyal politika özellikle ülkenin refah seviyesini ve gelişmişlik düzeyine hedefine almasından ve bunlara gelişim sağlamasından dolayı oldukça öneme sahip olan bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sosyal Politikalara Konu Olan Kesimlerin Sayısal Çokluğu: Bağımlı statüde çalışanlar ülkelerinin nüfusu içinde önemli bir kısmını oluşturmuşlardır. Günümüzde gelinen noktada işçi sınıfının oluşturduğu bu büyük çoğunluk, genel oy hakkının sağlanması ve demokratik yönetim sistemlerinin benimsenmesi sebebiyle oldukça önemli bir konuma gelmiştir (Talas, 1992: 24). Oy hakkının sağlanması ile işçiler siyasal örgütlenme ve sosyal hak arayışına girmede önemli bir yer tutmuştur.

Sosyal Politikalara Konu Olan Kesimlerin Niteliği: Sosyal politikalar sadece kapsadıkları kişilerin nitelikleri ile ilgilenmezler özellikle bu kişilerin kapsamlarını da ele almaktadır. Bu bağlamda sosyal politikaların uygulandığı niteliklerde sosyal politika uygulamaları gerekli biçimde uygulanmaz ise özellikle sağlıksız toplumların meydana gelmesine neden olmaktadır. Örnek vermek gerekirse eğer sosyal politikalar konu açısından gündeminde olan işsizlik sorunlarını ortadan kaldırmadan ekonomik anlamda uygulanacak olan sosyal politikalar ve atılımların bir önemi olmayacağı bilinmektedir. Bunun yanı sıra işsiz olan kişiler topluma olan güvenlerini yok edecek ve güvensizlik yaşanacaktır. Önceki dönemde var olan sosyal sorunlar ve çalkantılar özellikle büyük toplum hareketleri sonucunda oluşmaktadır (Altan, 2004: 12).

Sosyal Politikaların Sosyal Devlet İlkesinin Bir Göstergesi Olması: Sosyal anlamda uygulanan politikaların özellikle gelişim seviyeleri ile oldukça yakından alakalı olduğu

bilinmektedir. Devletler özellikle sosyal politika alanına ilişkin olarak gerekli adımları atabildiği ve gerekli uygulamaları hayata geçirebildiği kadarıyla sosyal devlet sıfatını kazanacaktır. Sosyal politikaların kişilere ulaşması ve yarar sağlaması kadarınca devlet sosyal devlet olma özelliğini taşıdığı görülmektedir (Altan, 2004: 13).

3.6. Sosyal Politikanın Hedefleri

Sosyal politikanın hedefleri incelendiğinde öncelikli olan hedefi özellikle sosyal devlet uygulamaları ile devletin refah ve gelişmişlik seviyesini yükseltmek olarak bilinmektedir. Sosyal politikanın hedefleri arasında bulunan sosyal gelişimler sosyal politikanın temel hedefini oluşturmaktadır. Örnek vermek gerekirse eğer, işsizlik seviyesini aşağıya çekmek, engelli olan kişilerin toplum içinde yer alması ve ekonomik anlamda yaşanan olumlu gelişmeler sosyal politikanın hedefleri arasında yer almaktadır. Başka bir örnek vermek gerekirse eğer, gelir dağılımlarında yaşanan adaletsizlikler, hastane hizmetlerinin her kişiye aynı şekilde verilmeye başlanması, devlet kadrolarında adam kayırmanın azaltılması, engelli ve yaşlı olan kişilerin bakımlarının ve onlara yapılan yardımların seviyelerinde meydana gelen artışlar sosyal politikanın hedefleri arasında bulunmaktadır.

Sosyal Gelişme Hedefi: Sosyal politikanın kalkınma düşüncesi özellikle ekonomik ve sosyal anlamda gelişim ile beraber ele alınması gereken bir süreç olarak bilinmektedir. Sosyal politikanın amacı kalkınma yaşanırken aynı zamanda dengeli olarak ekonomik iyileşmenin sağlanması ve özellikle bunlar yaşanırken sosyal sorunların da ortadan kaldırılması olarak belirlenmiştir. Ancak bu hedeflere ulaşmak ekonomik anlamda üretimin yapılması toplumda bulunan sorunların çözülmesi ve toplumun refahının artırılması ile yaşanacak ve gerçekleşecek bir durumdur. Sosyal politika, ekonomik refahın büyümesini toplumun geniş kesimlerine yaydığı ölçüde sosyal gelişim hedefine ulaşacaktır. Sosyal gelişme ve sosyal güvenliğin amacı tanımlanır ve servetin kitlelere dağılımını içerir. Bireyin özgürlüğünü, çalışma hakkını, eğitimini ve sosyal güvenliğini kapsayan geniş bir bağlamda temellenmekte ve bireylerin toplumsal kalkınma haklarıyla özdeşleşmektedir.

Sosyal anlamda gelişim sağlamanın ön şartı sosyal anlamda güçsüz ve çaresiz olan kişileri koruyarak, yaşanan bölgeler arsında ki ekonomik dengeleri sağlamak ve eşitsizliği en aza seviyeye indirmek bu bağlamda sosyal adaleti sağlamak biçimindedir. Sosyal politikanın etkinlik kazanabilmesi sosyal gelişmenin dengeli ve yaygın olmasına bağlıdır. Sosyal gelişme hedefi her şeyden önce, sosyal planlamayı, yoksulluğu önleyerek sosyal refahı yaygınlaştırmayı gerektirmektedir.

Sosyal Adalet Hedefi: Sosyal politikanın en önde gelen hedeflerinden biri olan sosyal adalet, sosyal barışın da ön koşulunu oluşturmaktadır. Bir Latin atasözünün de dediği gibi "Barış istiyorsanız adalet ekiniz" özdeyişi, bu gerçeği vurgulamaktadır.

Sosyal anlamda adalet incelendiğinde temelinde ekonomik ve sosyal haklar bulunmaktadır. Ekonomik bakımdan güçlü olan toplumlar ile ekonomik anlamda güçsüz ve bağımsız olan toplumlar arasında yaşanan adaletsizliğin ekonomik anlamda giderilmesi anlamına gelmektedir. Sosyal adalet hedefi, ekonomik olayların sonuçlarının toplumdaki sınıflar ve gruplar arasındaki doğacak ve ya doğmuş olan eşitsizliklerin ve sosyal farklılıkların giderilmesini içermektedir. Sosyal politika, bu hedefe ulaşmak için düzeltici bir açıdan hareket ederek, sosyal refahın ve barışın sağlanmasına yardımcı olmaktadır. Mutlak eşitlik ilkesi ile hareket etmekte olup toplumun her kesimine sosyal adaleti sağlamayı hedeflemektedir. Özellikle sosyal anlamda adaletin sağlanması için adil olan ekonomik bir dağılımın olması, adil biçimde istihdamın meydana getirilmesi, bir politika bütünlüğü içinde bu uygulamalarının gerçekleşmesi gerekmektedir. Yaşadığımız dünyada eskiden buyana sosyal devlet olma özelliğini taşıyan devletlerden görülmek istenen şey sosyal adaletin sağlanması sorunsalıdır.

Sosyal Barış Hedefi: Sosyal olarak dengeyi koruyan sosyal adalet hedefleri aynı zamanda sosyal anlamda barışında ilk şartlarındandır. Sosyal politika tanımlarında da yer aldığı üzere, bu bilim dalının, sınıflar arası çatışmalarının nedenlerini gidermeye, sosyal gerginlikleri azaltmaya yönelen önlem ve politikaları içeren bir denge, uyum ve barış bilimi olduğu ortaya konulmuştur. Kapitalist toplumlarda, piyasa mekanizması ve fiyatlar sisteminin serbest işleyişi, sosyal farklılıklara, sosyal gerginliklere, sınıf çatışmalarına yol açmakta ve bunların giderilmesinde sosyal politikanın sosyal barış hedefi büyük bir önem kazanmaktadır.

Toplum içinde meydana gelen uyuşmazlıklar yalnızca işçiler ile işverenler arasında bulunmamakta aynı zamanda toplumun içinde bulunan diğer grup ve kişiler arasında da yaşanmaktadır. Üreticiler, tüketiciler, kiracılar, işsizler, tüccarlar, çevreciler, sanayiciler, çiftçiler, öğrenciler vb. gibi. Toplumdaki bu çıkar ayrılıklarının da bir uzlaşma içinde ve barışçı yollardan çözümünün sağlanması geniş anlamda sosyal politikanın hedefleri arasında yer almaktadır. Toplumdaki uyuşmazlıkların, sosyal çatışmalara ya da sosyal patlamalara varmadan barışçı yöntemlerle giderilmesinde sosyal politika "çatışmaların yönetimi" olarak adlandırılan çağdaş tekniklerden faydalanmaktadır.

Sosyal Denge Hedefi: Sosyal denge, toplumun ana gruplarının geniş ölçüde uyum sağlamasına olanak tanıyan bir sosyal uyum durumu olarak bilinmektedir. Sosyal denge, toplumu oluşturan sınıflar, sosyal gruplar, coğrafi bölgeler, kırsal ve kentsel alanlar ve sosyal hizmetler sektörleri arasında kurulması gereken geniş bir dengedir. Temel amaç toplumda ekonomik ve sosyal dengesizlikleri azaltmaktır.

Sosyal dengenin, sosyal farklılıkları azaltarak kurulabileceği açıktır. Bir toplumda, gelir dağılımında büyük eşitsizliklerin bulunması, sosyal dengeyi bozan en önemli etmendir. Sosyal anlamda politika, gelirin adaletli biçimde dağıtılmasını sağlayarak refahı genel kamuoyuna yaymaya çabalar. Benzer biçimde, bölgeler arasındaki farkları azaltmak, az gelişmiş bölgelerin

sosyo-ekonomik gelişimi, farklı bölgelerde yaşayan insanların ekonomik ve sosyal hizmetleri dengeli bir şekilde kullanmalarını sağlamak, sosyal dengenin kurulmasında önemli hedefleri arasında bulunmaktadır.

Eşitlik ilkesi doğrultusunda hareket etmekle birlikte kır-kent ayrımının, gelişmişlik farklılıklarının azaltılarak, kırsal kesimlerde yaşayanların alt yapı hizmetleri, istihdam ve gelir sorunlarının çözülmesi, her alanda refahın arttırılması, sosyal dengenin kapsamına giren hususlardır. Özetle, konutlar, sosyal yapıtlar, çevresel bakımdan yapılması gereken hizmetleri en fakir alanlara kadar taşıyarak sosyal adaletin sağlanmasına yarar sağlayan bu bakımdan sosyal dengenin oluşmasına katkı veren önemli bir durumdur.

Görüldüğü üzere, sosyal denge hedefi, sosyal adalet hedefi ile birlikte, sosyal barışın ve sosyal bütünleşmenin vazgeçilmez ön koşullarını oluşturmaktadır.

Sosyal Bütünleşme Hedefi: Sosyal politikanın en önemli görevleri arasında, sosyal parçalanmanın önlenmesi ve uyum sürecinde toplumun varlığının devam ettirilmesidir. Sosyal parçalanma kavramı, bireylerin ve sosyal grupların yerleşik alışkanlıklara, kurumlara veya toplumdaki sosyal davranışın kontrol biçimlerine uyumsuzluğunun bir sonucu olarak sosyal yaşamın imkânsızlığını belirtmektedir. Sosyal entegrasyonun mümkün olmadığı toplumlarda, kişiler ve sosyal gruplar birbirlerinden ve tüm toplumdan dışlanır ve sosyal anlamda parçalanma yaşanmaya başlar. Bu durum toplumdaki gerilimleri ve çatışmaları daha da şiddetlendirmekte ve sosyal parçalanmaya davetiye çıkarmaktadır.

Sosyal politika, sosyal dengeyi, sosyal barışı, sosyal adaleti sağlayıcı önlem ve politikalar geliştirerek ve bunları uygulayarak sosyal bütünleşme hedefini gerçekleştirmeye çalışır. Sosyal huzursuzluklara ve sosyal çatışmalara karşı, toplum yapısını korumayı, toplumsal yapıyı sağlamlaştırmayı ve yürürlükteki toplum düzenini sürdürmeyi amaçlar.

Sosyal Demokrasi Hedefi: Siyasi bakımdan var olan demokrasinin sosyal adalet, sosyal demokrasi ve barışı sağlayamadığı sosyal anlamda var olan eşitsizliği çözüme kavuşturamadığı, endüstriyel olarak yaşanan devrim sonrasında daha açık biçimde ortaya çıkmıştır. Endüstrinin yönetiminde ve çalışma hayatında demokratik bir ortamın oluşturularak, sosyal hakların geliştirilmesi ve çalışanların endüstrinin yönetimine katılarak söz ve hak sahibi olmaları gereği anlaşılmaya başlanmıştır. Sosyal demokrasinin, ekonomik demokrasiyle bütünlenmesi halinde, endüstrinin yönetiminde ve ekonomik kararlar ve olaylar üzerinde çalışanların katılımı sağlanarak, demokrasinin en geniş anlamda gerçekleşeceği görülmüştür.

Sosyal barışı ve uyumu sağlamaya yönelik politika ve önlemler üreten sosyal politika biliminin düzenleyici ve dengeleyici işlevi, ancak sosyal demokrasinin geliştiği bir ortamda gerçekleşebileceğini söyleyebiliriz. Sosyal demokrasinin sağlanmış olması diğer toplumsal amaçlara ulaşmayı daha da kolaylaştıracağı ön görülmektedir. Sosyal politikanın, sosyal demokrasi hedefi, parlamenter demokratik düzeni ve piyasa ekonomisinin temel ekonomik

kurumlarını koruyarak, insanın insanca yaşamasını engelleyen aşırı ekonomik ve toplumsal eşitsizlikleri ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Sosyal anlamda hakların genişletilmesi, eğitim alt yapı alanında eşit şartların sunulması, sağlık alanlarından ücretsiz biçimde yararlanılması bu düzeyde adaletin sağlanması sosyal anlamda demokrasinin önemli hedefleri arasında bulunmaktadır.

3.7. Sosyal Politikanın Geliştirilmesinde ve Uygulanmasında Görev Alan Kurumlar

Sosyal anlamda verilmekte olan refah hizmetleri özellikle insanlık medeniyetinin olduğu günden buyana olduğunu ve bu anlamda farklı kurumların bulunduğunu ortaya çıkarmaktadır. İlk günlerde, aileler, dini kurumlar ve sivil olarak tanımlanan yardım kuruluşları sosyal sorunları etkin bir şekilde ortadan kaldırdı ve bakıma muhtaç insanların ihtiyaçlarını karşılamıştır. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın yanı sıra sosyal konular ve sosyal güvenlik hizmetleriyle ilgili artan ve çeşitli beklentiler, merkezi ve yerel yönetimlere, özellikle kar amacı gütmeyen kuruluşlara ve hatta özel sektöre, bu hizmetlerin sunumuna katılmaya neden olmuştur. Sosyal politika kurumlarının hizmet sunumundaki işlevleri, rolleri ve faaliyetleri değişkendir. Katılım düzeyleri, toplumların gelişme ve gelişme düzeylerine bağlı olarak tarihsel süreçte ortaya çıkmaktadır (Ersöz, 2003: 130).

Sosyal politika sağlamada rol oynayan kuruluşlar; Bu aile, arkadaşlar, komşular ve akrabaları, dini kurumları, özel sektörü, işletmeleri ve işletmeleri, kar amacı gütmeyen kuruluşları ve merkezi, bölgesel ve yerel makamları içeren bir devlettir

Tablo 3.1. Sosyal Kurumlar, Örgütlenme Biçimleri ve Fonksiyonları

Sosyal Kurumlar	Örgütleme Biçimleri	Temel Fonksiyonları	Sosyal Refah Fonksiyoları
Sivil Kesim	Aile, akraba, arkadaş, komşu	Üretme, sosyalleşme, koruma, dostluk, manevi destek	Bağımlı üyelerinin bakımı, aile içi mali destek
Din	Dini Kurumlar	Ruhi gelişme	Üyelerine refah, sağlık, eğitim, sosyal hizmetler sağlamak ve danışmanlık
İşletme	İş organizasyonları	İstihdam	İstihdam ödenekleri
Piyasa(Özel Sektör)	Üreticiler (firma) ve tüketiciler (hane halkı)	Mal ve hizmetlerin değişimi	Ticari nitelikli sosyal refah malları ve hizmetleri
Sivil Toplum Kuruluşları	Gönüllü kuruluşlar, gruplar	Karşılıklı yardım, insan sevgisi, yardımseverlik	Kendi kendine yardım, gönüllülük, topluma yönelik sosyal hizmetler
Devlet	Merkezi yönetimler, bölgesel ve yerel yönetimler	Toplumsal araçlarla kaynakların yönlendirilmesi ve dağıtılması	Yoksulluğun önlenmesi, ekonomik güvenlik, sağlık, eğitim ve konut hizmetleri

Kaynak: Neil Gilbert- Paul Terrell' den akt. Ersöz, 2010: 43.

3.7.1.Devlet

Sosyal politikaların uygulanışını özellikle kamu gücünü elinde bulunduran devlet oluşturmaktadır. Devlet özellikle bir toplum içinde kamu gücünü elinde bulunduran bunun yanı sıra özellikle iç tehditlere karşı ülke savunmasını yapan bunun yanı sıra ülkede bulunan kaynakların hareketliliğini yöneten ve ülke içinde birçok alanda ileri gelen bir yapı olarak bilinmektedir. Bu nedenlerden dolayı oldukça güçlü bir yapısı bulunan devletin diğer sosyal politika uygulayıcılarından ileri gelen bir uygulamasının bulunması normal olan bir durumdur.

II. Dünya Savaşının ardından, bu sosyal politika açısından Altın Çağ adı verilen bir sürecin başlamasıydı. Gelişmiş ülkelerde refah devleti olarak adlandırılan bir devlet türü doğdu. Bunun nedeni liberal ekonomik politikanın yerini Keynesyen ekonomik politikası, farklı bir anlatışla iç ve dış güvenlik, adalet ve kısmen eğitimle sınırlı bir devletten müdahaleci bir ekonomik ve sosyal yaşam durumuna geçiş meydana gelmiştir. Bu süreç sonrasında devlet özellikle eğitim, sağlık, sosyal güvenliğe ilişkin alanlarda uygulanan sosyal politikaların baş uygulayıcısı olmaya başlamışlardır. Özellikle dünya çapında 1970 yılından sonra meydana gelen ekonomik krizler sosyal politika alanında da geniş çaplı daralmalar yaşanmasına neden olmuştur. Bunun ardından devletin sosyal politika alanında yaşanan eksikliklerin ardından devlet bu alanda yapacağı uygulamaları yerel yönetimlere aktarmaya başlamışlardır.

Sanayileşme dönemi ile özellikle ikinci dünya savaşı yılları arasında meydana gelen gelişim ve sosyal alanda ki değişmeler nedeni ile sosyal politika alnında hızlanmalar yaşanmıştır. Bu dönem içinde özellikle yaşanan ekonomik gelişmeler ve sanayileşmeler ile birlikte kentlerde nüfus patlamaları yaşanmaya başlanmış yeni kentler meydana gelmiş ve var olan kentlerin nüfusları oldukça artmaya başlamıştır. Yaşanan bu durum özellikle şehirleşme ve sosyal politika alanlarında oldukça fazla gelişimlerin yaşanmasına neden olmuştur. Bu durum özellikle ikinci dünya savaşının ardından yerel yönetimlerin görevlerinde sosyal politika alanında artışlar görülmeye başlanmıştır. Yaşanan savaşların ardından özellikle gelişmiş ülkeler refah devlet anlayışının benimsenmesinin ardından özellikle yapılan atılımlar ile beraber kentsel ve sosyal politikalar alanında yerel yönetimlere büyük görevler verilmeye başlanmıştır. Bunun nedeni ise özellikle 1975 yılından sonra ulusal anlamda planlanmış olan sosyal politikaların yerel seviyede uygulanması ön görülmüştür. Yerel yönetimler özellikle sosyal refahın ve ekonomik refahın artırılmasında oldukça öneme sahiptirler.

3.7.2. Sivil Kesim

Sosyal politikanın başarıya ulaşması için oldukça önemli olan diğer kuruluşlar şu şekilde karşımıza çıkmaktadır; ailelerden, akrabalardan ve arkadaşlardan meydana gelen sivil topluluklardır. Aile sivil kesimin temelini oluşturmakla birlikte, bireylerin ihtiyaçlarının giderilmesinde ilk müdahalede bulunan kurumdur. İkinci Dünya Savaşı sonrasında sosyal

hizmetlerinin büyük ölçüde devlet tarafından sağlanması yerleşmiş olsa da, bu ihtiyaçların karşılanmasında devletin rol almaya başlaması yenidir. Tarih boyunca insanlar ihtiyaçları için öncelikle ailelerine, komşu, arkadaş ve akrabalarına yönelmişlerdir. Sivil kesim tarafından sağlanan hizmetlerin niteliği incelendiğinde ise, bu hizmetlerin acil, önemli, sağlıkla ilgili ve bürokratik özellikler taşımayan hizmetler olduğu görülmektedir. Sivil kesimin ana unsuru olan aile, her dönemde olduğu gibi günümüzde de sosyal hizmetlerin sağlanmasında önemli görevler yerine getirmektedir. Karşılaşılan sorunlara ilk müdahalede bulunan kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. Soruna, sivil kesim tarafından çözüm bulunulmaması durumunda diğer sosyal politika kurumları devreye girmektedir.

3.7.3. Din

Din sosyal politikanın sağlanmasında rol oynayan ve etkinliği olan kuruluşlar arasındadır. Dini kurumlarda da sosyal politikaların uygulanması özellikle aile kurumunda uygulanan politikalar kadar insanlık tarihinden beri uygulanmaktadır. Sosyal politikaların geneli bakıldığında özellikle dini temellere dayandığı görülmektedir. Bu bağlamda yardım severlik ve hayırseverlik özellikle dinin temellerinde bulunmasından dolayı sosyal politikalar ile paralel olarak ilerlemektedirler. Bütün ilahi dinler, üyeleri arasında yardımlaşmayı, fakirlerin ve yoksulların desteklenmesini öğütlemekte ve önemini vurgulamaktadır (Ersöz, 2003:133).

3.7.4. İşletmeler

İşletme ve ya işyerlerinin istihdama bağlı olarak sosyal hizmetlerin karşılanmasındaki payı diğer kurumlara göre daha az olup, bu kurumların sosyal hizmetlerin sağlanmasına yoğun katılımı genellikle son yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkmıştır. İkinci dünya savaşı sonrasında gelişmiş ülkelerde istihdam düzeyi, tam istihdama yakın bir düzeye ulaşmıştır. Böylece emek piyasaları vatandaşların çoğuna, refah imkanlarına işleri aracılığı ile ulaşma fırsatı vermişlerdir. Yani iş, kişinin refahının bir parçası olmuştur (Glennerster'dan akt. Ersöz, 2003: 135).

Günümüzde işletmeler, çalışanlarının sigorta, emeklilik ve diğer birçok sosyal haklardan faydalanması yönünde aracılık yapmaktadır. Ülkemizde, son yıllarda kamu sağlık sigortasına ek olarak özel sağlık sigortasının ve ferdi kaza sigortasının birçok işletme tarafından sunulması, oldukça yaygın bir uygulama haline gelmiştir. Ayrıca, çocuk parası, evlenme, doğum-ölüm yardımı, ulaşım ve yemek parası vb. sosyal yardımlar, işçinin ücretine ilave olarak elde ettiği faydalar olup, hem*en* hemen orta ve büyük ölçekli her işletmede bulunmaktadır.

3.7.5. Özel Sektör

Sosyal hizmetlerin üretimi ve dağıtılmasında özel sektör önemli görev ve sorumluluklar üstlenmiştir. Özel sektörler kişilere ilişkin olarak gerekli sosyal politikaların bir kısmını yerine

getirmesinin yanı sıra sosyal politika için önemli olan emeklilik ve sağlık sigortaları gibi direkt olan politikaları da yerine getirdiği bilinmektedir. Ancak, sosyal politika ve sosyal hizmetlerin yerine getirilmesi, temel amacı kar elde etmek olan özel sektöre devretmek mümkün görülmemektedir. Çünkü piyasa koşulları içinde bu hizmetlerin sağlanması halinde, yeterli gelire sahip olmayan yoksul bireyler bunlardan faydalanamayacaklardır. Bu sebepten ötürü, devletin ekonomiye müdahalesinin temel nedeni, başarısızlığı veya yetersizliğinden dolayı piyasanın, optimum düzey ve miktarda üretim yapamayacağı ve toplumda eşitliği sağlayamayacağındandır (Walsh'tan akt. Ersöz, 2003: 139).

Görüldüğü üzere, sosyal hizmetlerin sorumluluğu özel sektöre tamamen devredilmesi mümkün değildir. Ancak, özel sektörün bu tür hizmetlerin üretimine katılımı tüm dünya ülkelerinde arttırılmaya ve rekabete açılmaya çalışılmaktadır. 1980'li yıllardan itibaren sosyal politika hizmetlerinin sağlanmasında özelleştirme politikaları ile özel sektörden yararlanma yöntemleri atmaya başlandığı görülmüştür. İlk olarak İngiltere'de görünen sonrasında birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede uygulamaya konulan özelleştirme politikaları ile öncelikle ekonomik nitelikli mal ve hizmetler özelleştirilmiştir. Sosyal hizmetlerde, özel sektörden yararlanma daha çok hizmetlerin üretimi ve dağıtımında söz konusu olup, hizmetin yerine getirme sorumluluğu kamu kesiminde kalmaya devam edilmektedir.

3.7.6. Gönüllü Kuruluşlar

Bu kuruluşlar genel olarak kâr amacı gütmemektedirler, bu kuruluşlar altında birleşen insanlar gönüllülük esasına göre bir araya gelmektedirler. Gönüllülük esasına dayanmakta olan bu kuruluşlar özellikle yasal bir zeminde olmayan ve kamusal bir desteği olmayan kuruluşlar olarak bilinmektedirler. Oluşturulan bu kuruluşlar özellikle hayırseverlik olgusunun şekil bulmuş halini ifade etmektedir.

3.8. Sosyal Politika ve Sosyal Hizmetin Etkileşimi

Özellikle sosyal politikalar ve sosyal hizmetler zemin olarak paralel bir alt yapı üzerine kurulmuşlardır. Politikanın önemli araçlarından birisi olan kişi özellikle ekonomik durumların bir ürünü olarak bilinmektedirler. Bu yaklaşım incelendiğinde olumsuz olan ekonomik durumun düzeltilmesinde devletin üstlenmesi gereken görevin altı çizilmiştir (Marshall'dan akt. Yolcuoğlu, 2012: 148). Vatandaşlık kavramını toplumun içinde bulunan bir üye şeklinde değerlendirmiş ve bu kişilerin haklarının ve görevlerinin eşit biçimde olduğu söylenmiştir. Bu düşünceye göre özellikle bireylerin kültüre refahtan bir paylarının olması gerektiği savunulmuştur. Vatandaşların özellikle asgari anlamda bir gelirinin olmasının sağlanması özellikle kişinin hayatlarını olumlu yönden değişime uğratmaları oldukça önem taşımaktadır.

Hewwitt, devleti sosyal politikalı yönünden zor durumdaki tüm vatandaşların imdadına koşan bir "uzatma merdiveni" olarak görerek yaşamsal bir işlevi olduğunu vurgulamıştır (Şenkal'dan akt. Yolcuoğlu, 2012: 149). Bu açıdan, devletler, piyasa ve ekonominin dışına çıkarak sosyal adalet düşüncesi ile hareket ederek sosyal riskler olmak üzere, bazı riskleri güvence altına almışlardır. Fakat 21. Yüzyıla bakıldığı zaman, birçok ülke eğitim, altyapı, sağlık, konut, çevre, işsizlik, yoksulluk gibi sorunları çözemediği ve başarısız bir performans gösterdiği gözlemlenmektedir. Sorunlarını çözme noktasında yetersiz kalmasının nedenlerine bakıldığında ise kamu yararından uzak uygulamalar, halka yeterince yatırım yapılmaması, aşırı dış borçlanma ve sosyal yardıma ayrılan payın düşük olması gibi sebepler sayılabilir (Ekin'den akt. Yolcuoğlu, 2012: 149).

Devletlere ait sosyal harcamaları genel olarak, sosyal güvenlik, sağlık sigortası, sosyal sigorta, barınma- beslenme-konut harcamaları, aile yardımları, ailelere sağlanan gelir yardımı, eğitim harcamaları, çocukların giderleri için nakit destek, öğrenci bursları, işsizlik ve kıdem tazminatı, sosyal hizmetler ve sosyal yardımlardan oluştuğunu söyleyebiliriz. Gelişmiş ve çağdaş ülkelerde, sosyal harcamalar iyi yönetilemediği eleştirisi getirilmektedir. Kaynakların, eşit ve desteğe ihitiyacı olan kesimlerle buluşturulamadığı ve sebeple ortaya çıkan sosyal sorunların çözümü noktasında yetersiz kalındığı düşünülmektedir. Dünyada, ekonomi kurallarını ön plana çıkaran; dağıtım yöntemini ve sosyal desteklerin dağıtılmasını eleştirenlerin gözardı ettiği önemli bir husus vardır. Devletin sosyal harcamalar aracıyla sosyal refahı kitlelere ulaştırmaması, bireylerde, kin, öfke ve çaresizlik duygularının gelişmesine sebep olabilmektedir. Sosyal çatışmaların ortaya çıkmasına, hırsızlık, gasp gibi adli olayların artmasına yol açabilmektedir.

Modern anlamda dünyada; Tüm sosyo-ekonomik faaliyetlerin kişiye tek değer veren ve yönlendiren kişisellik unsurunun yanı sıra sosyal ve etik değerlere sahip kişilerin yeni bir küresel düzende örgütlenmesi ve liderliği ön plana çıkartmaktadır (Courchene'dan akt. Yolcuoğlu, 2012: 150). Zira dünyada kurmaya çalıştıkları sosyal düzen, bir toplumsal dayanışma ruhu yaratmayı ve insanların refahına saygı duyan bir oluşturmayı amaç edinmiştir. Pieper'a göre, bu gelişme ve ilerleme ancak etik değerleri geri yükleyerek ve uygulayarak sağlanabilir (Piper'den akt. Yolcuoğlu, 2012: 150). Çünkü adaletli bir sosyal sistem için, etik değerlere göre hayatta olmak ve tüm insanların faydasına çalışmak için çalışmak mümkün olmayacaktır. Bu sebeplerden dolayı, özü etik değerlere ve insan düşüncesine dayanmakta olan ülkemiz gibi gelişmiş toplumlarda, topluma şekil veren tüm sosyal sınıflarda değil, sorumluluklarını, katkılarını ve sorumluluklarını paylaşırken, modern sosyal politika için bir temel oluşturmak imkânsızdır. Sosyal harcamaların uygun biçimde yönetilmesi durumunda, sosyal güvenliğe, sosyal kalkınmaya ve insani gelişime fayda vereceği bilinmektedir. Devletin sosyal harcamaları kesiyor olması veya sosyal harcamaların az kullanılması ve ailelerin ve özellikle toplumun

geleceğine şekil veren çocukların hayat kalitesinin olumsuz olması muhtemeller arasındadır. Bu vaziyetin daha kötü bir sonucu eğitim seviyesinin azlığı, fazla sayıda çocuğun varlığı, zayıf kitlelerin sayısındaki fazlalık ve insani sorunların çözülememesi gibi sosyal sorunların şiddetlenmesi, kısır döngüdeki gelecek nesillere geçiş. Olumsuz durumları önlemek için amaç, insanların ihtiyaçlarını karşılamak ve insanların refahını desteklemek ve mikro düzeyde eğitimden başlayarak insani gelişmeyi sağlamak olması gerekmektedir.

3.9. Sosyal Politika - Yerel Yönetimler İlişkisi

Sosyal politikalar özellikle yerel yönetimlerle ilişkileri oldukça geçmiş dönemlere dayandığı bilinmektedir, bu bağlamda yerel yönetimlerin sosyal politikalara ilişkin olarak çeşitli görevler üstlenmesi gerekmektedir. Bunun nedeni ise geçmişten günümüze kadar olan dönemde kör olanlar, sakat olanlar, kadınlar ve engeli bulunan kişiler var olmaktadırlar ve bunlara ilişkin çeşitli korunma yöntemlerinin olması gerekmektedir. İlk dönemlerde bu grupların ihtiyaçları kent yönetimleri tarafından karşılanmıştır.

Küreselleşen dünyada yerel yönetimler kamu yönetimi aygıtının önemli kurumları haline gelmeye başlamışlardır. Sosyal politika dahil yerel yönetimlerin işlevlerinin genişletilmesinde farklı olan faktörler bulunmaktadır. Bunlar arasında, Keynesyen ekonomik politikalar, hızlı küreselleşme ve rekabetin yerelleşmesi, bu da kent nüfuslarına ve kent eklerine ihtiyaç duyulmasına ve aynı zaman da eğitim gibi temel sosyal politika hizmetlerini gerektiren hızlı nüfus artışı, göç ve kentleşmeye zemin hazırlamaktadır. Sağlık, barınma ve yerel yönetimleri AB yerelleştirme yaklaşımını kullanarak etkili bir kamu yönetimi aracı haline getirmeyi amaçlayan kamu sektörü ve uluslararası araçlar da dahil olmak üzere yeni yönetim paradigmaları oluşmaya başlamıştır. Yönetim sistemleri, ülkelerin tarihi ve kültürel özellikleri, yerel otoriteler ve yerel otoriteler arasındaki ilişkilerin içerikleri büyük oranda etkili olmaktadır (Ersöz, 2009: 41).

Yerel yönetimler demokrasi açısından önemli olmakla birlikte yerel hizmetlerin yürütülmesinde verimliliği ve etkinliği sağlamada oldukça önemli kurumlardır. Yerel yönetimler, devlet idaresinde bir bölümdür ve merkezi yönetimler, yerel yönetimlerin politikalarının yanı sıra nüfusa kentsel ve sosyal hizmetler sağlamadaki rol ve işlevlerini etki altına almaktadırlar. Toplumda sürekli artan sosyal ihtiyaçların giderilmesi, sosyal devletin en temel görevleri arasında bulunmaktadır. Ülkemizde devlet, bu sosyal görevi hem merkezi hem de yerel idarelere sağlamaktadır. Belediyeler, "sosyal belediye" yaklaşımıyla topluma sosyal hizmet verilmesinde oldukça önemli görevler üstlenmişlerdir. Yaşadığımız günümüzde belediyeler özellikle halkın gereksinimi olan eğitim, sağlık, sosyal hizmetler alanına ilişkin olarak adımlar atan devletin önemli bir sosyal politika uygulayıcısı konumuna gelmeye başlamışlardır.

4. TÜRKİYE'DE BELEDİYE YÖNETİMİ VE SOSYAL BELEDİYECİLİK

4.1. Türkiye'de Belediye Yönetimi

Ülkemizde ve dünyada özellikle belediyelerin iş tanımları arsında bulunan yol, su, kanalizasyon, çevre temizliği gibi görevlerin dışında özellikle eğitimsel, ekonomik ve sosyal anlamda da görevleri olmaya ve artmaya başlamıştır. Artan hızlı şehir nüfusu beraberinde işsizlik, yoksulluk vb. sosyal sorunlar belediyelerin işlevini ön plana çıkarmıştır. Devlet'in sosyal yardım ve sosyal hizmet alanındaki yetersizliği belediyeleri bu yönde daha fazla sorumluluk almalarına zemin ahzırlamıştır. Bunun yanı sıra ülkemizde son dönemlerde yapılan yasal düzenlemeler sosyal yardım ve hizmetlerin uygulamasını belediyelerin görevlerinden saymış ve böylelikle sosyal belediyecilik anlayışı hızlı bir şekilde gelişme göstermeye başlamıştır (Şataf ve Toprak, 2007:64).

Çalışmanın bu bölümünde ilk olarak, geçmişi Osmanlı dönemine dayanan belediyelerin günümüze kadar olan tarihsel gelişimi ele alınmıştır. Sonrasında belediyelerin özellikleri, organları, görev ve yetkileri ele alınarak, 5393 sayılı belediye yasası sosyal belediyecilik kapsamında değerlendirilmiştir. Sonrasında, Türkiye'de sosyal belediyeciliğin gelişimi, işlevi, önemi ve uygulama alanları ele alınarak sosyal belediyecilik alanında yaşanan sorun ve bu sorunlara çözüm önerileri getirilerek analiz edilmiştir.

4.1.1. Belediyelerin Tarihsel Gelişimi

Osmanlı Devleti kurulmasının ardından hızlı biçimde gelişim göstermiş ve topraklarında artış yaşanmıştır. Bu zaman içinde alınmış olan topraklarda huzuru ve sosyal refahı sağlayacak olan kişilere ve kuruluşlara ihtiyaç duyulmaya başlanmıştır. Yaşanan bu gelişme bu alanda kadılığın etkin olmasına neden olmuştur. Bu zaman içinde kentlerin yönetimini sağlayan kişiler kadılar olarak bilinmektedir (Eryılmaz'dan akt. Çakır, 2016: 43). Bu bağlamda şehir yönetimlerinde kadının buraların yöneticisi olduğu bilinmektedir. Kadılar özellikle toplumun refahı ile uğraşmaktan öte, yerel halkı örgütlemek, kurumların denetimlerini yapmakla görevlendirilmiştir. Kanunlardan kaynaklı boşlukları kadılar doldurmaktadırlar. Kadıların buralarda asıl görevi adaleti sağlamak ve belediyeye ilişkin gelen olumsuzlukları mahkeme şeklinde inceleyerek karar bağlama görevi bulunmaktadır. (Ortaylı'dan akt. Çakır, 2016: 44

Osmanlı belediye yönetimleri, halk için gerekli olduğu halde, sosyal yardım ve hizmet konusundaki talepl ve ihtiyaçlara cevap vermede yetersiz kalmıştır. Bu hizmetleri yerine getiren vakıfların faaliyetleri azaldığı görülmüştür. Kadılar ve halkın ileri gelenleri bu noktada gereken ilgi ve alakayı göstermemiş ve bir disipline bağlanmamıştır (Özbek, 2006: 31).

Osmanlı Devletinde ilk belediye idaresinin kurulması girişimi Tanzimat sonrası yıllarda ve özellikle 1854-1856 Kırım Savaşı döneminde Batı ülkeleriyle artan temas neticesinde ortaya

çıkmıştır. Bunun neticesinde, Fransız komün idareleri örnek alınmış, 1855 yılında İstanbul'da ilk kez belediye kuruluşu denenmiştir. Gerek batılıların istek ve talepleri doğrultusunda gerekse de yeni yerel merkezler oluşturmak amaçlı ve bu yönde bir takım zorunlulukları kapsayan gelişmeler, 16 Ağustos 1854 tarihinde batılı anlamda ilk belediye örneğini oluşturan İstanbul Şehremaneti kurulmuştur. Batılı anlamda ilk belediye örneğini olması açısından Türk belediyecilik tarihi yönünden oldukça önemlidir (Aytaç, 1998).

İstanbul Şehremaneti adı verilen belediyenin başkanı ve on iki üyesi padişah tarafından atanmıştır. Belediye ve belediye hizmetleri konusunda yeterli bilgisi olmayan bu komisyonun görevine 1855 yılında son verilmiş ve yerine İntizam-ı Şehir Komisyonu adı verilen ve üyeleri atama yoluyla oluşturulan yeni bir birim kurulmuştur (Tortop, Aykaç, Yayman ve Özer, 2014: 323). 1857 yılına kadar İntizam-ı Şehir Komisyonu çalışmalarını sürdürmüştür. Kanalizasyon ve suyollarının yapılması, sokakların temizliğinin sağlanması ve aydınlatılması, sokakların genişletilmesi gibi konularda öneriler getirmiştir (Vural'dan akt. Yörükoğlu, 2009: 6).

Başarısızlık ile sonuçlanan bu durumların ardından Altıncı Belediye, 1858'de, fazlalığın azınlık olduğu Galata ve Beyoğlu semtindeki Bab Ali ile direkt ilişkili olarak oluşturulmuştur. Para ve refahın olduğu yabancı bankalara, okullara ve elçiliklere bitişik olan Galata - Beyoğlu, batıda şehirlere örnek teşkil etmektedir (Ortaylı, 2000).

Dersaadet İdare-i Belediye Nizamnamesi (1869) ile belediye teşkilatının İstanbul'da yaygınlaşması hedeflenmiştir. Altıncı Daire uygulaması örnek alındığı nizamnameye göre belediyeler belediye reisi, belediye meclisi ve belediye cemiyeti olarak üç organdan oluşturulmuştur. (Çelik, 1995: 592).

1877'de çıkarılan "Dersaadet Belediye Nizamnamesi" İstanbul'da bulunan belediye yapısını düzenleyip eski belediye yapısını olduğu gibi koruma yoluna gitmiştir. İstanbul'daki belediye daire sayısı 14'ten 20'ye çıkarılmıştır. Aynı yıl çıkarılan "Vilayet Belediye Nizamnamesi" ise İstanbul dışındaki belediyeleri düzenlemiştir (Tortop, Aykaç, Yayman ve Özer, 2014: 323).

İkinci Meşrutiyet döneminde ise, İstanbul'daki belediye hizmetlerini düzenleyen "Dersaadet Belediye Nizamnamesi" yerini 1912 yılında çıkarılan ve ülkedeki tüm belediyeleri düzenleyen "Dersaadet Teşkilatı Belediyesi Hakkındaki Kanun-u Muvakkat" isimli geçici kanuna bırakmıştır. Bu kanun ile, şehremini meclisinin yerine "encümen" organı getirilmiş, belediye daireleri kaldırılarak yerine belediye şubeleri kurulmuştur (Dönmez, 1995: 170). 1580 sayılı Belediye Kanuna kadar geçerli olan bu kanunla, taşra belediyeleri için seçimle gelen meclis, bu meclisin seçtiği belediye başkanı ve belediye organlarından oluşan düzenleme getirilmiştir.

Osmanlıdaki belediye sistemi, bir özerklik ve yerel yönetim sistemine geçiş olarak görülmemiştir. Şehrin bayındırlık ve temel hizmetlerin yürütülmesine yönelik bir kurumlaşma olarak düşünülmüştür. Bu doğrultuda uygulamalarda bulunulmuştur. Merkeziyetçi devlet ilke

ve geleneklerinin ön planda olduğu bir ortamda sadece düzenli kent hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla hizmet kuruluşu olarak oluşturulan belediyeler, yerel hizmet özelliklerine tam anlamıyla sahip olamamışlardır (Görmez'den akt. Ünal, 2011: 244).

Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra yerel yönetimlerle ilgili yapılan ilk düzenleme köy idareleridir. Bugün halen yürürlükte olan 442 sayılı Köy Kanunu 1924 yılında kabul edilmiştir. Cumhuriyet dönemi yeni devlet yönetiminin temellerinin oluşturulduğu bir dönemdir. Bu dönemde, Türkiye Osmanlı devletinden 389 adet belediye devralmıştır (Çelik, 1995: 592). Devrolan bu belediyelerin 20 tanesinde içme suyu, 4 tanesinde elektrik tesisatı, 17 tanesinde mezbaha, 7 tanesinde spor alanı, 29'unda park ve bahçe, 90 tanesinde de düzenli pazaryeri olduğu tespit edilmiştir (Bostanoğlu'dan akt. Çakır, 2016: 47). Durum böyle iken belediye hizmetleri açısından düzenli bir alt yapının varolduğundan bahsetmek ve sistemli bir örgütlenme yapısından söz edilemez.

Belediyelerle ilgili ilk kapsamlı düzenleme 3 Nisan 1930 tarihinde yürürlüğe giren 1580 sayılı Belediye Kanunu olmuştur. Bu kanunun hazırlanmasında, belediyeler arası eşitlik, belediyelerin icraatlarında serbest bırakılmaları, belediyeler üzerinde güçlü bir merkezi yönetim denetimi, tek dereceli seçim ve halkın etkin denetiminin sağlanması, belediyelerin hizmet alanının genişletilmesi ilkeleri göz önünde bulundurulmuştur (Çağdaş, 2011: 397). Kanun hazırlanırken, planlı kentlerin oluşturulması, çağdaş kentleşmenin gereklerine uygun düzenlemelere gidilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçeve, imara dayalı bir belediye anlayışını yansıtmaktadır. Yaklaşık 75 yıl boyunca halka en yakın yönetim birimi olan belediyeler bu kanun çerçevesinde faaliyetlerini devam ettirmişlerdir.

Mahalli idare birimlerinin seçimle yolu iş başına gelecek olması 1961 Anayasası ile belirtilmiştir. Belediye başkanlarının halk tarafından seçimle göreve gelmesi 19.07.1961 tarih ve 307 sayılı kanunla yasallaşmıştır. İlk mahalli seçimler 1963 yılında yapılmış ve ilk defa seçmenler tarafından seçilen belediye başkanları görev başına gelmiştir (Tortop, Aykaç, Yayman ve Özer, 2014: 324).

Toplumsal, iktisadi ve siyasi değişimlerin hızlı bir şekilde yaşanmaya başladığı 1960'lı yılların ardından, değişimlerin keskinleştiği 1970'ler toplumcu belediyecilik anlayışının doğuşuna zemin hazırlanmıştır. Belediyelerin görev alanlarının merkezi idare tarafından belirlenmesine razı olma eğilimleri, 1970'li yılların ikinci yarısından sonra değişmeye başlamıştır (Öz, 2010: 42). Belediyeler 1977-1980 yılları arasında, kaynakları en verimli şekilde kullanmaya başladığı dönemler olmuştur. Yeni kaynak arayışında olmuşlardır. Belediyelerin, asfalt fabrikası kurma, düğün salonu, otopark, halk ekmek, halk plajları gibi yerler işletmek amacıyla kendilerine merkeze bağlı olmayan kaynaklar aradıkları ve bu yönde adımlar atıldığı dönemlerdir (Bayramoğlu'dan akt. Şataf ve Mermer, 2017: 23).

1980'li yıllar ile birlikte, dünyadaki gelişmelere paralel olarak Türkiye'de de kökten bir yeniden yapılanma sürecine girilmiş, bu yapılanma ile toplumsal, iktisadi, siyasi ve yönetsel açılardan köklü değişimler yaşanmıştır. Bu süreç, sosyal devletin sosyalliğini, kamu yönetiminin de kamusallığını yitirmeye başladığını göstermektedir. 20. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıkan krizle birlikte, 1980'li yıllarda öncelikli olarak devletin ekonomi alanındaki rolü ortaya çıkarak, piyasa ekonomisi çerçevesinde yapılanmış bir devlet ve yönetim anlayışı gündeme gelmiştir (Akarsu, 2014: 37-38). Belediyelerde de bu politikalardan fazlasıyla etkilenmiş ve belediyelerin özellikle ekonomik içerikli hizmetlerinin sağlanmasında özelleştirme önemli bir yöntem haline gelmiştir (Uslu, 2011: 42). Yoksulluk, yüksek enflasyon ve işsizlik gibi ekonomik problemlerle 1980'den sonra ağırlaşan vatandaşlar, mali güçsüzlüklerine ve net yasal yükümlülüklerin olmamasına rağmen, belediyeler sosyal yardımlara yönelmektedir (Koç, 2014: 29).

1985 yılında çıkartılan "3194 sayılı İmar Kanunu" ile imar planı yapma yetkisi belediyelere verilmiş olması bu dönemde yapılmış en önemli kanun olmuştur. Bu kanun ile demokratikleşmeden öte kentlerde düzeni sağlamak, kentleri denetim altına almak ve acil altyapı sorunlarını çözmek amaçlanmıştır.

1990'lı yıllardan sonra 1980'li yıllarda başlayan zihniyet ve algı değişmiştir. Buna paralel olarak yerel yönetimler önemeli hizmetlerde bulunmuştur. Geçmiş yıllara nazaran gelirleri artan bazı belediyeler, eğitim ve kültür düzeyi değişim gösteren ve kentsel ve sosyal hizmet talebi artan nüfusa karşı sosyal yardım ve hizmetlerini arttırmak zorunda kalmıştır. Daha önceleri fakir, kimsesiz, özürlü ve yaşlı kimselere aşevlerinde sıcak yemek, yiyecek, giyecek faaliyetlerde bulunan belediyeler, 1990'lı yıllardan sonra hem tür, nitelik ve kapsam olarak artış sağlanmış hem de birçok belediye tarafından bu hizmetler yapılır hale gelmiştir. (Ersöz'den akt. Şataf, 2016: 56).

1982 Anayasası ile devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda amaçlarına uygun, mali kaynakların yeterliliği doğrultusunda hizmet verebilecek sınırlarını çizmiştir. Bu sınırlar dahilinde yerel yönetim birimi olan belediyelere sosyal politikaları yürütme görevi vermiştir.

Belediye yönetimlerine 1994 yılında sosyal belediyecilik anlayışın yerleştiği yıllar olmuştur. 2000'li yıllarda sosyal belediyecilik yeni bir anlam kazanmış ve belediyeler yerel halka sundukları hizmetleri daha da geliştirmişlerdir. Yerel yönetimler demokrasinin katılım ve işbirliği tarafını gerçekleştirecek temel idari birimler olarak görülmüştür. Bu dönemlerde yerel yönetimlerinin yeterli mali güce kavuşturulması ve sivil toplum kuruluşlarının yerel karar alma süreçlerine katılımlarının sağlanacağı üzerinde durulmuştur. Bu yönde bir yerel yönetim reformunun gerçekleştirileceği belirtilmiştir (Koç'dan akt. Şataf ve Mermer, 2017).

Uzun bir süre yerel yönetimler Türkiye'de aynı yasal düzenlemelerle hizmetlerini yürütmüşlerdir. Yerel yönetimlerin daha etkin ve verimli hizmet vermesini sağlamak amacıyla mali açıdan güçlendirilmesi Avrupa Birliği sürecinde yaşanan gelişmeler gereklilik ve

zorunluluk getirmiştir. Bu sebepten ötürü yerel yönetimlerin mali özerkliğini de ilgilendiren yeni kanuni düzenlemeler yapılmıştır (Türkoğlu'ndan akt. Uzun, 2013).

4.1.2. Belediyelerin Genel Özellikleri

Bir belediye yönetiminin kendine has özellikleri bulunmaktadır. Bozlağan'a göre belediyelerin evrensel olan bu özellikleri, Türk Belediye Sistemi'nde de etkisini göstermiştir. Aşağıdaki tabloda bu durum gösterilmektedir (Bozlağan, 2009: 274).

Tablo 4.1: Belediye'nin Evrensel Özellikleri- Türkiye'deki Belediyelerin Özellikleri

Belediyenin Evrensel Özellikleri	**Türkiye'deki Belediyelerin Özellikleri**
Ulusal ana yapının bütünlüklü bir parçasıdır.	Ulusal ana yapının bütünlüklü bir parçasıdır
Köklü bir geleneğin sonucudur.	Tanzimat Döneminin bir sonucudur.
Temelinde özgürlük, katılım ve etkinlik düşüncesi vardır.	Temelinde, etkinlik ve kısmen katılım düşüncesi vardır.
Siyasi yönü ağır basan bir yönetim birimidir.	İdari yönü ağır basan bir yönetim birimidir.
Kaynağını halktan alan ve öncelikle halka karşı sorumlu olan bir hizmet birimidir.	Kaynağını mevzuattan alan ve öncelikle merkezi idareye ve kısmen halka karşı sorumlu olan bir hizmet birimidir
Varlık sebebi yerel halktır.	Varlık sebebi yasal düzenlemeler ve merkezi siyasal idaredir.
Tüzel kişiliktir/ Kamu tüzel kişisidir.	Kamu tüzel kişisidir.
İdari ve mali açıdan büyük ölçüde özerk bir yönetim/kamu yönetim birimidir.	İdari ve mali açıdan büyük ölçüde özerk bir yönetim birimidir.
Karar organları seçimle iş başına gelir.	Karar organı ve yürütme organları (encümenler kısmen) seçimle işbaşına gelir.
Yerel hizmetleri yürütecek yeterli örgütsel yapılanmaya sahiptir.	Yerel hizmetleri yürütecek örgütsel yapılanmaya sahiptir.
Kar amaçlı değildir.	Kar amaçlı değildir.
Üst yönetim birimlerinin (merkezi idare, eyalet, bölge veya il yönetimi) hukuka uygunluk açısından denetim ve gözetimi altındadır.	Üst yönetim birimlerinin (merkezi idare, il yönetimi) vesayet denetimi (hukuka uygunluk açısından) altındadır.
Komün, kent veya kırsal alanlarda kurulur.	Belde ve kentlerde kuruludur

Kaynak: Recep Bozlağan, Belediyelerde Örgüt Geliştirme, İstanbul Büyük Şehir Örneği: Hayat Yayıncılık, 2003, s. 17.

4.1.3. Belediye Yönetim Organları

Türkiye'deki belediyeler, yapısal ve işlevsel olarak, konsey ve konsey, başkan dahil üç ana organdan oluşur. Ancak, Türk belediye sisteminde, başkan ve konsey doğrudan halk tarafından seçilmektedir ve konsey, konsey üyeleri arasından seçilen üyelerden ve belediye başkanı tarafından seçilen birimlerden oluşmaktadır. (Bozlağan, 2005: 56). Büyükşehir

belediyeleri de aynı organlara sahip olup belediye meclisi karar organını oluştururken, yürütme belediye başkanı tarafından yerine getirilmektedir. Belediye encümeni ise karar ve yönetim organlarına sahip olup karma bir nitelik taşımaktadır (Tortop'dan akt. Ersöz, 2011: 125).

4.1.3.1. Belediye Meclisi

Belediye meclisi, belediyenin karar organı olup üyeleri 5 yıl için doğrudan halk tarafından seçilir. Belediye meclisinin üyelerinin sayısı o yerleşim biriminin nüfusuna göre değişmektedir. Nüfus artışı ile belediye meclisi üyesi artışı arasında doğrudan bir orantı bulunmamaktadır. Belediye meclisi üye sayısı en az 9 en fazla 55 üyeden oluşur. 5393 sayılı Belediye Kanunu ile yapılan düzenlemede, belediye meclisi tarafından belirlenecek bir aylık tatil hariç, her ayın ilk haftası önceden kararlaştırıldığı günde toplanır. Meclis toplantılarına belediye başkanı, başkanın katılmaması durumunda ise meclis başkan vekili başkanlık eder. Belediye meclisi, üyeleri arasında en az üç en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir.

Belediyeye ait olan meclislerin belirli olan görev ve yetkileri, 5393 sayılı olan Belediye Kanunu ve madde 18'de şu şekilde bulunmaktadır. (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005):

- Stratejik olan planlar ile yatırım ve çalışma programlarına ilişkin olarak belediye işlerinin ve personelinin iş performans değerlerini anlamak ve bunları kabul etmek,
- Bütçeleri ve kesin olan hesabı kabul ederek borçlanmaya karar vermek,
- Farklı belediyeler ile yapılan anlaşmalara katılmak gerekli görevleri yerine getirmek ve anlaşmalardan ayrılmak
- Belirli kadroları idare etmek, bu kadroların iptalinin yapılmasına ya da değişiminin olmasına karar vermek,
- Belediye meclisine başkanlık edecek kişiyi seçmek, divan üyelerinin seçimini yapmak, encümen üyelerini belirlemek (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005).

4.1.3.2. Belediye Encümeni

Belediye kanununa göre Belediye meclisine belediye başkanlığı, il belediyelerinde ve nüfusu 100.000'in üzerinde olan belediyelerde başkanlık etmektedir. Yılda üç üye, üyelerinden gizli oylama, finansal hizmetler bölümünün başkanı ve belediye başkanı tarafından bir yıllığına seçilen iki üye tarafından seçilir. Yedi kişiden oluşur. Diğer belediyelerde, her biri belediye meclisi tarafından her biri bir yıl için gizli oyla seçilen beş üyeden, finansal hizmetler biriminin başkanı ve bir yıl boyunca başkandan seçilen bir üyeden oluşur. Gördüğünüz gibi, belediye meclisinin bazı üyeleri seçilse de, bazıları belediye yetkilileri tarafından atanmaktadır. Belediye başkanı bir sebepten dolayı katıl yapamadığı bir meclise başkanın görevlendirdiği yardımcısı ya da meclisin içinde bulunan encümen başkanlık yapmaktadır. Encümenler bu toplantılara ilgili oldukları alana ilişkin olarak başkan tarafından çağrılmaktadırlar.

Belediye encümeninin 5393 Sayılı Belediye Kanunu m.34'e göre aldıkları sorumluluklar şu şekilde sıralanmıştır (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005):

- Stratejik anlamda oluşturulan plânları araştırma altına almak ve gerekli bütçeleri inceleyip Belediye meclisinde bu konuyu görüşmek,
- Senelik anlamda çalışma programı içine dahil edilen işlere ilişkin olarak kamulaştırma kararlarının verilmesini sağlamak ve bunları hayata geçirmek,
- Hesapta olmayan giderler ödeneğinin gerekli harcama yerlerini belirlemek,
- Kanun içinde belirtilen cezaları uygulamak (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005).

4.1.3.3. Belediye Başkanı

Belediyede bulunan başkan buralarda bulunan müdürlüklerin başı konumundadır. Yürütme organını elinde bulunduran kişi başkandır. Belediye görevinde bulunan başkanlar her hangi bir siyasi partiye üye olamazlar aynı zamanda da buralarda görev alamazlar. Bunun yanı sıra bir spor kulübünün yönetimi içinde bulunamayan başkan buralarda da görev yapamazlar. Bir belediye başkanının seçilmesi için yapılan mahalli idareler seçimine katılan başkan seçildikten sonra en fazla 5 yıl görev almaktadırlar ve aynı zamanda da başkanlar 2972 sayılı kanuna bağlı olarak yönetimlerini gerçekleştirirler. Aynı zamanda belediye başkanları izinleri ya da sağlıkları yönünden bir sıkıntı olmasının ardından yerine meclisten seçilen birisi vekalet etmektedir. Seçilen bu kişi başkanın görevlerini tam anlamıyla kullanmaktadır. Başkanlığa vekalet eden kişi gerek gördüğü durumlarda bazı yetkilerini başka kişilere verebilmektedirler. Başkanın görevi ancak iki şekilde son bulur bunlar ölüm ve istifa sonucunda gerçekleşmektedir. Belediyenin koltuğunun bir nedenden dolayı boşalmasının ardından Vali on gün içinde belediye meclisini toplantıya çağırmaktadır. Mecliste birinci olan başkan vekilinin onun olmaması halinde ikinci başkan vekilinin onunda olmaması durumunda ise en yaşlı meclis üyesinin başkanlığında belediye toplanmaktadır (Tortop, Aykaç, Yayman ve Özer, 2014: 339-340).

Belediye başkanına verilen yetkiler ve görevler;

- Belediyede bulunan en üstün amir sıfatındadır ve belediyede bulunan kısımların yönetimini ve idaresini sağlamaktadır.
- Belediye içinde bulunan personelleri tayin eder,
- Belediye bünyesinde bulunan ya da belediyeye bağlı olan kurumların denetimini sağlar,
- Buralarda yaşayan kişilerin huzurlu biçimde ve mutlu biçimde hayatlarını sürdürmeleri için gerekli olan çalışmaları yapar ve gerekli önlemleri alır,
- Özürlü ve sakat olan bunun yanı sıra fakir olan kişiler için ayrılmış olan bütçeleri kullanır ve bunları yönetir,
- Misafir ağırlamak ve temsil etmek için ayrılmış olan kaynağın kullanımını yapmaktadır,

- Kanunlar kapsamında başkana verilen ve belediye meclis üyelerinin karışamadığı çeşitli sorumluluk ve görevleri yerine getirir (Tortop, Aykaç, Yayman ve Özer, 2014: 341).

4.1.4. Belediye Bütçeleri

Belediye bütçesinin nasıl hazırlanacağı 5393 sayılı kanunun 61 ve 62. Maddelerinde düzenlenmiştir. Bu bağlamda belediyenin planları ve programları kapsamında hazırlanmış olan bütçe, belediyenin mali olan yıl içinde izleyen 2 yıl sürede gerekli olan gelirler ve giderler tablosunu yansıtmaktadır. Belediye bütçesi gerekçeleri ile birlikte başkan tarafından hazırlanır. Bütçe tasarısı incelenmek üzere belediye encümenine sunulur. Belediye encümeninde incelenen bütçe tasarısı belediye başkanı tarafından belediye meclisine gönderilir. Önce meclis plan ve bütçe komisyonunda incelenen tasarı belediye meclisinde görüşülüp madde madde incelendikten sonra değiştirilerek veya aynen olduğu gibi kabul edilir (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005).

4.1.4.1. Belediye Gelirleri

Belediye gelirleri sorunu yerel yönetimlerin en temel sorun alanlarından biridir. Tüm reform ve yeniden düzenleme çalışmalarında yerel yönetimlerin, kaynaklarının arttırılması hususundan özellikle bahsedilmektedir. Zaman içerisinde belediyelerin görev ve sorumlulukları artarken mali kaynakları aynı oranda artmamıştır. Yerel yönetimlerle ilgili ciddi kaynak artırımları 1980 sonrası dönemde olmuş olmakla birlikte bu artırımlar birimlerin görev ve sorumluluk alanları göz önüne alındığında yeterli düzenlemeler değildir (Tortop, Aykaç, Yayman ve Özer, 2014: 345).

Ülkemizde özellikle belediyeler sosyal boyutlarının değişik olmasının yanı sıra toplamda üç çeşit gelir kaynağına sahiptirler. Bu gelirlerden ilki merkezi yönetimlerden sağlanan kaynaklar ve vergilerden elde edilen kârlardır. Aynı zamanda elde edilen bu gelirleri bir transfer olarak nitelemek yanlış olmayacaktır. İkinci olan gelir biçimi ise öz gelir olarak bilinmektedir. Bu gelirler genel olarak belediyeye ait olan işletmelerden ve kuruluşlardan elde ettikleri gelirler olarak bilinmektedir. Aynı zamanda merkezde bulunan yönetim tarafından alınması devredilen vergi gelirleridir. Son olan gelir türüne bakıldığında ise yaşanan küreselleşme ile beraber belediyenin uluslararası kuruluşlardan sağladıkları gelirler olarak bilinmektedir (Güner, 2006: 73).

Aynı zamanda belediyelerin merkez yönetimler ve kendisine ait olan işletmelerden sağladığı gelirin dışında sağlamış oldukları diğer kazanım ise borçlanma ile elde ettikleri gelirler olarak bilinmektedir. Yalnız alınan bu borçlar diğer gelirler gibi sürekliliği olan bir gelir türü değildir. Bu borçlar genelde finans sağlama biçimi olarak gerçekleşmektedir. Bu borçlar genelde geçici para kaynağı olarak bilinmektedir. Diğer iki gelir olan kaynaklara bir geri ödeme

yapılmamasının yanı sıra borçlara ilişkin bir geri ödeme bulunmaktadır. Bunun yanı sıra diğer geri ödemesiz olan kaynaklar bir şarta bağlanmadan gerekli hizmetlerin ve yatırımların yapılması için verilirken elde edilen borçlanma sonucu kazanılan finansalar genelde bir projeye ya da yatırıma odaklı olarak verilmektedir (Çınar ve Güler, 2004: 135). Bu bağlamda belediyeler genelde borçlanmalara köprü, yol yapımı esnasında gitmektedirler.

4.1.4.2. Belediye Giderleri

Bütçe hukuki bakımdan belediyeye gerekli hizmetlerin yapılması ve gerekli olan vazifelerin yerine getirilmesi bakımından belirli zaman dilimi içinde verilen belediyenin gelirleri içinden harcanmakta olan paralar olarak bilinmektedir.

Belediyelerin kendisine verilen görevleri yerine getirmek için yaptığı giderler 5393 sayılı Belediye Kanunun 60 maddesinde şu şekilde sıralanmaktadır (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005):

- Belediyelere it olan binaların tamirinin yapılması, bakımlarının ve tadilatlarının yapılması için oluşturulan giderler,
- Belediyelerin içinde çalışan personellerin giderleri ve aldıkları ücretler ve bunlara ayrılan ödemeler ile diğer giderler,
- Belediyelerin yaptığı alt yapıların ve giderlerin yapılması ve gerekli bakımların yapılması için oluşturulan giderler,
- Vergiler ile belirli katılma payları, hizmetlerin kârlılığının anlaşılması ve bunların gerekli takiplerinin yapılması bunun tahsilatı için harcanan bazı giderler,
- Belediyelerde bulunan zabıtaların ve itfaiyeler için yapılmış olan giderler ve harcanan kaynaklar,
- Belediyelerin açılışına ve ortaklığına katılmaları ve bunun için harcamış oldukları belirli giderler,
- Mezarlıkların oluşturulması, bunların korunumunun yapılması ve bakımlarının yapılması için meydana getirilen giderler,
- Faizler ve borçlanma bakımından meydana gelen ödemeler ve sigortaların giderleri,
- Fakir olan kişilere ve bunların sosyal yaşantılarına ilişkin yapılan yardımlar ve gerekli ödemeler,
- Davaların takip edilmesi ve yapılan icraların giderleri nedeni ile oluşan harcamalar,
- Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım, proje, imar giderleri (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005).

4.1.5. Belediyelerin Görev ve Yetkileri

Türkiye'de belediyenin görev ve yetkileri; 5393 sayılı kanunun 14. Maddesinde belirtilmiştir (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005). Buna göre;

- Kanalizasyon hizmetleri, imarlar ve ulaşım gibi kentsel bakımdan önemli olan alt yapı hizmetleri,
- Çevresine karşı, itfaye, kurtarma ve arama ekipleri kurması ve bunları etkin biçimde kullanması,
- Kentin içinde bulunan trafiğin düzenlenmesi,
- Mezarlıkların bakımının yapılması ve temizlenmesi,
- Gerekli kanunların belediyelere vermiş oldukları yetkileri kapsamında yönetmelik çıkartmak, Belediyelerde bazı bölümlere yasak koymak ve denetlemek,
- İş kuracak olan kişilere belirli incelemelerde bulunarak gerekli ruhsatı bu kişilere vermesi,
- Toptancı hallerini, yatları, otobüs terminallerini, yat limanlarını ve iskelelerini ihale usulü ile kullanıma açmak ve tüzel kişilere ve gerçek olan kişilere vererek buraları işletmeye açmak,
- Resmi olan ya da olmayan mekanların denetimini yapmak ve buralarda usule uygun çalışılmasını sağlamak için denetlemek,

Belediyeler öncelikli olan kişilerin öncelik sıraları şu şarta bağlıdır;

- Belediyelerde olan parasal durumlar hızlı biçimde denetlenmektedir.
- Belediyenin vermiş olduğu hizmetler vatandaşlara yakın olan yerlerde uygun olan biçimde verilmektedir,
- Hizmet sunulması sırasında hasta olan ya da yaşlı olan kişilerin durumları belirlenerek belirli yöntemler ile uygulamalar yapılmaktadır,
- Belediyelerin sınırları ve görevleri belediye içinde sınırlı olmaktadır,
- Belediye meclislerinin kararı ile belediyenin hizmet alanı dışına da hizmet götürebilir (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005).

4.2. Belediyelerin Sosyal Politika Alanındaki Rolleri

İlk başlarda devlet iç ve dış güvenliğe ilişkin olarak koruma görevini yerine getirmekteydi, zamanla sosyal politikaya ilişkin olan, eğitim, ulaşım, sosyal konut gibi alanlarda da halkın hizmetine koşmaya başlamışlardır (Toprak'dan akt. Yönten ve Şimşek, 2016: 78). Özellikle 1970 yılında yaşanan ekonomik anlamda ki büyük krizin ardından refah devlet anlayışı sorunsalı tartışmalara konu olmaya başlamıştır. Özellikle gelişmiş Avrupa ülkeleri refah devlet anlayışı politikalarını belirlemiş ve ülke içinde uygulamaya koymuştur (Şenkal ve Sarıipek,

2007: 148). Refah devlet anlayışını tartışmaya açan yazarlara göre her sosyal devlet bir refah devlet değildir bunun yanı sıra her refah devlet de bir sosyal devlet değildir, şeklinde açıklamalarda bulunmuşlardır. Sosyal devlet anlayışına bakıldığında, bu devlet tipinde, devlet halkına sosyal, ekonomik, iktisadi, sosyal konut alanlarında asgari imkan sağlayan devlet sosyal devlet olarak tanımlanmaktadır (Erdal'dan akt. Yönten ve Şimşek, 2016: 78).

Halka en yakın yönetim birim olarak görünen belediyeler, kent yönetimlerinde en etkin ve işlevsel açıdan ilgili kurumlardır. Ülkemiz mevcut sisteminde belediyelerle ilgili iki yasa bulunmaktadır. 1930 tarihli 1580 sayılı Belediye Kanunu, 2005 yılında yeniden düzenlenerek yerini 5393 sayılı Belediye Kanuna bırakmıştır. 1984 tarihli 3030 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu da 2004 yılında yerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na bırakmıştır. Her iki kanuna da bakıldığında belediyelerin imar, alt yapı ve ulaşım olmak üzere üç temel görevi bulunmaktadır (Öztekin, 2010: 356-357).

Belediyelerin halka vermiş olduğu hizmetler, ülkeden ülkeye farklılık göstermiştir. Refah devleti anlayışının geliştiği zamanlarda daha evvel belediyelerce görülmekte olan bazı hizmetler devlet üzerine alınmıştır. Öte yandan kamu hizmetlerindeki artış ve çeşitlenme ile belediyelerin payına düşen hizmetlerin sayısında da artış olmuştur (Keleş, 2012: 265).

Kimsesizlerin, evsizlerin, sokak çocuklarının ve muhtaç kadınların barınma ihtiyaçlarını karşılamak, öksüzlere çocuk yuvaları ve kreşler yapmak, yaşlılara huzurevleri tesis etmek, sağlık merkezleri, sağlık ocakları, gezici sağlık otobüsleri, ön tanı merkezleri açmak, hastaneler civarında hasta yakınları için misafirhaneler oluşturmak, kültür, sanat ve spor tesisleri açmak, tiyatro, sinema, kütüphane ve kültür merkezlerini mahallelere kadar yaygınlaştırmak, fakir, muhtaç ve yaşam mücadelesi veren kesimlere yönelik aş evleri ve imarethaneler kurmak, özürlüler için ulaşım, eğitim ve sosyo-kültürel ortamlarda kolaylık sağlayıcı tedbirler almak, beceri ve meslek edindirme kursları açmak, park-bahçeler ve piknik alanlarını yaygınlaştırmak, doğal dengeyi koruyan ve çevresel şartları düzenlenmiş ucuz konut alanları üretmek, iş kuracak kadın ve gençlere yönelik rehberlik hizmetleri yapmak, onlara makine ve ekipman desteği sağlamak, tanzim satış mağazaları ve ekmek fabrikaları kurmak gıda, kömür, ilaç, kırtasiye malzemesi yardımı yapmak, toplumsal gruplar, sivil toplum kuruluşları ve kitle örgütlerine rehberlik etmek, onlarla dayanışma ve yardımlaşmayı geliştirmek ve gençlerin, engellilerin ve kadınların toplumsallaşmalarını sağlayacak merkezler açmaktır (Adıyaman ve Demirel, 2011: 117).

4.3. Belediyelerin Sosyal Politika Alanındaki Görev ve Fonksiyonlarındaki Değişim

Belediyeler özellikle devam eden hayat içinde halka en yakın olan kamu kurumu olarak bilinmektedir. Halkın içinde bulunan bu kurumlar tarihi dönemlerde isimleri ne oluşa olsun sürekli olarak kamuya yararlı olan faaliyetlerin başında bulunmuşlardır. Yerel anlamda kamu

görevini yerine getiren bu kurumlar özellikle farklı dönemlerde farklı kültürler altında değişik yönetim şekilleri ve değişiklikleri bulunmaktadır (Beyazıt ve Güneş, 2016: 83).

Özellikle gelişmiş olan ülkelerde 20. Yüzyılın başına doğru kentsel hizmetlerin sağlanması ve dönüşümlerin yapılmaya başlanmasının ardından belediyelerin bu alana ilişkin olarak gelişimleri başlamış ve özellikle refah devlet şekli ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu ülkeler içinde yer alan belediyeler özellikle yerel seviyede sosyal politikanın uygulayıcısı konumuna gelmiştir. Hatta sosyal politika alanındaki etkinlikleri belediyelerin literatürde "refah belediyeciliği", "yerel refah devleti" gibi kavramlarla nitelendirilmelerine yol açmıştır. Bununla birlikte, bazı ülkelerde, neoliberal politikaların benimsenmesiyle belediyelerin kentsel ve sosyal hizmet sunumundaki rolü azaltılmıştır; 1970'lerin ortasından beri devleti azaltma ve serbest piyasanın hakimiyetini genişletme ilkesini benimsemiştir ve belediyeler kamu yönetiminde önemini yitirmiştir. Belediyeler finansal olarak zayıflarken, bazı fonksiyonlar ve fonksiyonlar merkezi hükümete, özel sektöre veya özerk komitelere devredilmiştir. (Sallan Gül'den akt. Beyazıt ve Güneş, 2016: 83).

Türkiyede batılı anlamda ilk belediye yapısı 1854 yılında, Osmanlı Devleti döneminde kurulduğunu Türkiye'de belediyelerin tarihçe kısmını anlattığımız bölümde yer vermiştik. Cumhuriyet döneminde belediyelerle ilgili 1580 sayılı Belediye Yasası 1930 yılında yürürlüğe girerek, yasa yaklaşık 75 yıl yürürlükte kaldıktan sonra yerini 5393 sayılı yeni yasaya bırakmıştır. 5393 sayılı yasa ülkemiz belediyelerini çağdaş belediye fonksiyonları ile donatmayı amaçlayan bir yasa olduğu için özellikle kentlerin sosyal kalkınmasına yönelik düzenlemeler yer almaktadır. Belediyelere yoksul, engelli, yaşlı, çocuk ve kadınların korunmasına yönelik çok çeşitli hizmetlerin üretilmesinde sorumluluklar getirilmiştir. Belediyeler eğitim, konut ve sağlık alanında kapsamlı faaliyetler yürütebilecek hale getirilmiştir. Yasada sosyal yardım ve sosyal hizmetler, kadın ve çocuklar için koruma evleri açılması, meslek ve beceri kursları tertip olunması, her türlü sağlık kurumlarının açılması ve işletilmesi, okulların bakım ve onarımı ile okullara araç gereç desteği sağlanması, öğrenci, sporcu ve amatör spor kulüplerine destek olunması gibi doğrudan sosyal politika alanında görevler verilmiştir (Ersöz'den akt. Beyazıt ve Güneş, 2016: 83).

Sosyal politika alanına ilişkin kapsamlı hükümler içeren yasanın en önemli özelliği, bu grupların "engelliler, yaşlılar, engelliler için uygun yöntemler" kararnamesi uyarınca dikkate alınması gerektiğidir. fırsatlar ve düşük gelirli insanlar. " Aslında, ülkemizdeki belediyeler, 1580 sayılı kanunda belirtilen görevlerden bazılarını yerine getirdiler. Sosyal hizmetlere ilişkin olarak özellikle Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyeleri bu konuya ilişkin olarak öncülük görevini üstlenmişler ve diğer belediyeler de onları örnek almışlardır. Yalnız yapılan bu hizmetler mali bakımdan büyük olan belediyeler ile sınırlı kalmıştır (Çelik, 2013).

Ülkemizde özellikle sosyal hizmetlere ilişkin olarak oldukça yatırımlar yapılmış ama bu yatırımlar istenilen seviyede olmamıştır. Ülkemiz içinde bulunan ve hizmet bekleyen herkese eşit biçimde hizmet verilememiştir, bu nedenden dolayı sosyal hizmet alanında başarın elde edilememiştir. Bu hizmetlerde nitelikler ve nicelikler bakımından eksikler bulunmaktadır (Yıldırım, 2014: 486).

4.4. Türkiye'de Sosyal Belediyecilik

Yaşamış olduğumuz dünyada gelişen ve farklılaşan ihtiyaçların karşılanması ve var olan fırsatların kaçırılmaması için özellikle belediyeler fazlaca görev üstlenmişlerdir. Bu alana ilişkin olarak belediyeler yeni yöntem ve mekanizmalar geliştirmişlerdir. Bu çerçevede bir yörenin gelişiminin sosyal politikalar bakımından desteklenmesi için özellikle burada bulunan halkın sosyal, kültürel politik yapısının iyi biçimde analiz edilmesi gerekmektedir (Sezer ve Vural'dan akt. İpek ve Çıplak, 2016: 203).

"Ülkemizde sosyal belediyecilik kavramı akademik ortamda uzlaşılmış bir kavram değildir. Literatürde her ne kadar "sosyal belediyecilik" olarak kullanılsa da; aslında diğer yerel yönetim birimlerinin sosyal alana dönük faaliyetleri de sosyal belediyecilik kavramının kapsamına girmektedir. Bu kapsamda literatürde "sosyal belediyecilik" kavramı yerine "toplumcu belediyecilik", "toplumsal belediyecilik", "yerel sosyal politikalar", "yerel sosyal hizmetler", "yerel yönetimler ve sosyal politika", "yerel yönetimler ve sosyal hizmetler" gibi kavramlarının kullanıldığı da görülmektedir. Fakat yerel yönetimlerin özellikle dezavantajlı kesimlere yönelen ve sosyal adaleti güçlendirmeyi hedefleyen faaliyetleri çoğunlukla "sosyal belediyecilik" kavramı perspektifinde incelenmektedir" (Öz, 2010: 26).

Keleş'e göre; "sosyal" ya da daha yeni bir anlatımla, kısaca "toplumcu" belediyecilik, toplumsal refah devletinin belediyeciliği olarak tanımlanabilmektedir. Bu kapsamda, sosyal belediyecilik, toplumsal amaçları öncelik gören, toplum çıkarlarını ön plana çıkaran ve bununla birlikte, üretim araçlarının mülkiyetinin, öncü olarak, bireylerde yer edinen belediyecilik anlayışını temsil etmektedir (Keleş, 2009: 30-32).

Öksüz'e göre değişen kamu yönetim anlayışı ve paradigmalar açısından bakıldığında, sosyal belediyeciliğin yerel otoriteye sosyal alanlarda planlama ve düzenleme yetkisi veren, kamu harcamalarını sosyal yardımları gerçekleştirmek üzere yönlendiren, sosyo-kültürel faaliyetlerin gerçekleşmesi için gerekli yatırımları yapma ve toplumsal kesimlerdeki sosyal adalet ve güvenlik kavramlarını güçlendirmeye yönelik sosyal kontrol işlevlerini yükleyen bir model olduğu ileri sürülmüştür (Öksüz, 2007:89)

Arşivlerde sosyal belediyeciliğe ilişkin olarak farklı tanımlamaların olmasının yanı sır kapsamlı biçimde tanımda bulunan Akdoğan aşağıda sosyal belediyeciliği şu şekilde açıklamaktadır Akdoğan'dan akt. Şataf ve Toprak, 2017: 73):

> Sosyal belediyecilik, yerel yönetime sosyal alanlarda planlama ve düzenleme işlevi yükleyen, bu çerçevede kamu harcamalarını konut, sağlık, eğitim ve çevrenin korunması alanlarını kapsayacak şekilde sosyal amaca kanalize eden; işsiz ve kimsesizlere yardım yapılması, sosyal dayanışma ve entegrasyonun tesis edilmesi ile sosyo-kültürel faaliyet ve çalışmaların gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan altyapı yatırımlarının yapılması için bilinçli politikalar üretmesini öngören; bireyler ve toplumsal kesimler arasında zayıflayan sosyal güvenlik ve adalet mevhumunu güçlendirmeye yönelik olarak yerel yönetimlere sosyalleştirme ve sosyal kontrol işlevleri yükleyen bir modeldir (Akdoğan'dan akt. Şataf ve Toprak, 2017: 73).

Bu tanımlamalar değerlendirildiğinde sosyal refah devletinin bir gereği olarak sosyal belediyeciliğin; hizmet sunumunda daha etkili ve verimli olma amacı taşıdığı söylenebilir. Kendi sınırları içerisinde insan gereksinimlerini önemseyen ve buna yönelik uygulamalar yürüten belediyelerden hizmet sunumunda daha verimli olmasının beklenmesinin altında kendi sınırları içerisindeki insanların kültürel değerlerinin farkında olmasıdır. Benzer şekilde bölgesel farklılıklar ve coğrafik özellikler gereksinimleri belirlediğinden yerel yönetimlerin bu özelliklerin farkında olarak en etkili uygulama ve hizmetlerin sunulmasını sağlanması önemlidir.

Sosyal belediyecilik, belediyelerin sosyal işlevlerini artıran ve aktif olarak kamusal hayata katılmalarını sağlayan bir anlayışdır (Adıyaman ve Demirel, 2011: 116).

Toplumun beklentilerini, ihtiyaçlarını ve ihtiyaçlarını karşılayan hizmetler sunmakla yükümlü olan tüzel kişiliğe sahip yerel yönetim organlarından biri olan belediyelerin etkin ve hızlı hizmet vermesinin en önemli koşulu, şirketin yapısının ve önceliklerinin tanınmasıdır. Toplumun ihtiyaç ve beklentilerinden bahsederken, sadece kentsel altyapı ve teknik hizmetler değil, mevcut koşulları değerlendirirken bu alana dahil edilebilecek kültürel, ekonomik, eğitimsel ve tıbbi hizmetlerin sorumlulukları da anlaşılmaktadır. Bu durum sosyal politikaların beraberinde sosyal politikaları da bir arya getirmesine neden olmuştur (Pekşen, 2014: 18). Bir sosyal belediyenin yapması gereken ilk şey, belediye sınırları içindeki bir sosyal ağ haritası oluşturmaktır. Başka bir deyişle, belediye, sınırları içinde yaşayan insanların gelir durumu, kültürel donanım, eğitim durumu, yaş, cinsiyet, bilgi gibi anketler, istatistikler, nüfus anketleri vb. bilgi toplama ve araştırma yöntemleri. Sağlanan bilgiler sayesinde, nerede, hangi kitleye, ne, ne kadar, hizmet sunma anlamında verimlilik, etkinlik ve adalet gibi değerler ön plana çıkarılabilir (Uçaktürk'den akt. Öztürk ve Gül, 2012: 385).

Sosyal sorunların ortaya çıkmasına engel olmak, bu konuda önleyici tedbirler almak, böylece insanların mutlu, huzurlu, sosyal refah düzeyi yüksek bir ortamda yaşamasına olanak sağlamak sosyal belediyeciliğin amaçlarındandır. Çocuklara, gençlere, kadınlara, yaşlılara,

özürlülere, muhtaç ailelere hatta tüm halka yönelik sosyal hizmet projeleri üretmektir (Ateş ve Kılıçaslan'dan akt. Öztürk ve Gül, 2012: 385).

Sosyal belediyecilikte esas hedef, her talep edene talep ettiği yardımı vermek değil, belde sakinlerini yardıma muhtaç olmaktan kurtarmak ve sosyal dokuya müdahale ederek birey ve gruplarda ortaya çıkan değer davranış farkını azaltmak yani sosyal dokunun rehabilitasyonunu sağlamaktır. Sosyal dokunun rehabilitasyonu ise;

- Kişinin şehre vermiş olduğu değerler, şehirden aldığı değerler kapsamında bütüncül bir dönüşümün meydana gelmesine ,
- Kişinin kentte temsil ve katılım sorunlarına ilişkin çözümüne,
- Kişinin kente uyum sağlamasına,
- Kişilerin sosyal değerleri ile sosyal farkları arasında oluşan değerlerin en az seviyelere indirilmesi,
- Kişinin kendisi ve şehirle ilgili olarak gelecek planları arasında bir bağ kurmak,
- Kişinin kent yönetimlerinden taleplerinin ve beklentilerinin iyi bir alanda yansıtılması,
- Kişilerin şehirde daha katılımcı olmaları, daha çoğulcu biçimde yönetime katılımlarının sağlanması, bunun yanı sıra yönetimin özgür bir yapıya kavuşturulmasına olanak sağlanmıştır.
- Kişinin nesiller arasında sağlıklı bir iletişim kurmalarına olanak sağlaması alt yapısı oluşturulmuştur (Şen'den akt. Şataf, 2017: 5).

Sosyal belediye, belediye sosyalizmi ile de tanımlanabilir. Belediye sosyalizmi, tamamen demokratik bir şehir yönetimi için koşullar yaratmak amacıyla kapitalizmin patlak vermesini ortadan kaldırmayı ve aşırı devletçiliğe zarar vermeyi amaçlayan bir hareket olarak görülebilir. (Uslu'dan akt. İpek ve Çıplak, 2016: 203).

"Merkezi idarenin neden olduğu gelir dağılımını bozucu, bölgesel kalkınmayı engelleyen, kaynak dağılımında eşitsizliği artıran politikalar, kent yaşamında belli bölgelerde yaşayanları muhtaç hale getirirken, kırsalda da önemli sorunlarla karşı karşıya kalınmasına neden olmaktadır. Bütün bu sebepler, merkezi idarenin bu alanlardan uzaklaşmasına yol açmıştır. Bu doğrultuda sosyal devletin yereldeki uygulayıcısı olarak yerel yönetimler güçlendirilmiş, sosyal devletin üstlendiği roller, yerel yönetimlere devredilmeye başlanmıştır. Bu durum yerel yönetimlerin en önemli birimi olan belediyelerin sosyal belediyelere dönüşmesine neden olmuştur "(Efe, 2012: 33).

Ülkemizde, 1970'lerde başlayan uygulamalar sosyal özyönetim olarak açıklanabilmektedir. 1970'lerde Belediyeler; sendikalar, kooperatifler, şirketler, yerel temsilciler ve sivil toplum, sendikalar ve meslek odaları da dahil olmak üzere artan katılım ve yeni belediye uygulamaları tanıtılmıştır (Kesgin, 2008: 97). 1980'lerin ortasından beri, yerel

yönetimler, özellikle belediyeler, sosyal problemlerle ve kentsel yoksullukla mücadele için geçici çözümler geliştirmiştir (Adıgüzel'den akt. İpek ve Çıplak, 2016: 203).

Bu uygulama 1990'lı yıllarda önemli ölçüde hızlanmaya başladı. Ek olarak, bir yandan kentlerin büyümesi, belediyelerin gelirleri, kentlerin büyümesi ile ilgili sosyal politikalar, kentsel koşulların büyümesi, kapitalizasyon ve ekonomik krizler gibi göçler nedeniyle sosyal politikada bir artış yaşanmıştır ve her aman olduğundan daha öneme sahip olmaya başlamışlardır. Önceki yıllarda fakir ve yoksul olan kişilere özellikle aşevlerinde verilmekte olan sıcak yemek, sıcak yiyecek ve içecekler özellikle 1990 yılından sonra daha fazla olmaya başlamış ve farklı ve birçok belediyeler tarafından sağlanmaya başlanmıştır. Bunun yanı sıra huzur evleri, sosyal gelişim merkezleri, sağlık merkezleri ve buna benzer birçok sosyal politika içeren uygulamalar belediyelerin görev tanımları içine girmiştir (Pektaş, 2010: 12).

Toplumsal ve idari dönüşümün yasal düzeyde karşılık bulduğu yıllar 2000'li dönemler olmuştur. Belediyeler, bu dönemlerde işsizlik ve yoksulluk sorunlarını çözecek ve yoksulluğun önüne geçmede önemli bir birim işlevi olarak görülmüştür. Ancak bu konuda Türkiye'deki belediyelerin ne kadar başarılı olduğuna şüpheli bakılmıştır (Koç ve Ökmen, 2015: 3).

Son zamanlarda üzerinde oldukça fazla çalışmalar yapılan sosyal belediyecilik alanı, her belediye tarafından farklı değerlendirilmiştir. Fikir birliğine varılan kesin bir tanım olmamıştır. Ancak çalışmalarda birlik sağlanması, bütçe analizlerinin daha doğru yapılabilmesi için hangi harcamaların sosyal belediyecilik gereği olduğunun netleştirilmesi gerektiği düşünülmüştür (İpek ve Çıplak, 2016: 205).

Sosyal belediyecilik uygulamalarının çoğu sosyal hizmetler kapsamında değerlendirilmektedir. Bu sebeple belediyecilik uygulamalarının anlaşılabilmesi açısından sosyal hizmetlerin kavramsal açısından ele alınması ve bir çerçeveye oturtulması önemlidir.

Sosyal hizmet; İnsanların sağlıklarının ve sosyal anlamda diğer birey ve toplumlar ile eşit biçimde yeteli haklara sahip olmaları ve gerekli sosyal durumlardan yararlanılması bakımından aile bağlarına ilişkin olarak gerekli güçlendirmelerin yapılması, kişilerin, ailevi yaşantılarını iyi biçimde yönetmeleri ve bu gerçekleştirmeleri için oluşturulan etkinlikler ve programlar olarak bilinmektedir (Negiz ve Akman'dan akt. Yelboğa, 2017: 421).

Sosyal hizmetler ülkenin dinamik ve şartlarına göre farklılık göstermekle birlikte, toplum içinde bulunan fakir, engelli ve dezavantajlı bireylerin hayat şartlarının iyileştirme ve konfor alanlarının geliştirilmesi amaçlı verilen hizmetlerdir. Sosyal hizmetlerin amacında, bahsi geçen gruplar için azami memnuniyet sağlanan bir sosyal ortam yaratmak bulunmaktadır (Toprak ve Şataf, 2009:10). Sosyal hizmet faaliyetleri Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Ancak, bu kurum faaliyetlerini yerine getirirken sunduğu hizmetler, çağdaş bir sosyal hizmet sistemine dönüştürdüğünü söylemek güçtür.

Sosyal yardım, sosyal belediye Sosyal yardım, belediyeler aracığı ile ihtiyacı bulunan çeşitli kişilere, bazen belirli temel ilkeler çerçevesinde, sağlanan, ayni ve parasal olan bir yardım türüdür. Devletin almış olduğu vergiler ile finanse edilen devlet sosyal yardımı, sosyal dayanışmayı teşvik edebilir ve ihtiyacı bulunan kişiler için sosyal bir haktır (Seyyar, 2008: 245).

Sosyal yardım, sosyal güvenlik sistemi ve ötesinde, ihtiyacı olan kişilere veya ailelere yardım sağlamayı ve bu kişiler veya ailelere sosyal koruma sağlamayı içerir (Ölmez, 2007: 5). Sosyal yardım, ihtiyaçları yok olana kadar bir geliri bulunmayan kişileri ve aileleri korumayı ve gelirlerini sağlamayı amaçlar. Belediyeler aracılığı ile sağlanan sosyal yardımlar vatandaşlık hakkı olarak göz önüne alınmalıdır. Yapılan bu yardımlar, keyfi biçimde değil ve insanların onurlarına zarar vermeden yapılması gereken bir yardımdır. Bunun, şartların, terimlerin ve yöntemlerin verileceği bir bilgi alanı olduğunu bilmelisiniz. Belediye idaresi "sadaka" fikri ile sosyal yardımı isimlendirmektedir (Çelik, 2014: 9).

4.4.1. Sosyal Belediyeciliğin Önemi ve İşlevleri

Merkezi hükümet bu alandan uzaklaştıkça belediyelerin sosyal uygulamalarının çoğaldığı anlaşılmaktadır. Sorumlulukların ve otoritenin yerel yönetimlere verilmesi ile belediyeler, yerel sosyal meselelerle ilgili daha proaktif politikalar geliştirmeye başlamışlardır ve bu alanda daha etkili adımlar atmaya çalışmışlardır. Bu şekilde belediyeler aracılığı ile yapılan politikalardan birisi de sosyal belediyecilik anlayışıdır (Keskin, 2008: 55).

Sosyal belediyecilik ile belediyeler yerel kalkınma, istihdamı arttırma ve girişimcilik politikaları ile işsizlikle mücadeleyi ederken, diğer bir taraftan da sağlık, eğitim ve sosyal yardım gibi hizmet alanlarında da gittikçe artan bir işlev üstlenmektedirler (Keskin, 2008: 55). Gelişmiş ülkelerde bu işlevler daha çok gönüllü kuruluşlar ve özel teşebbüsler üstlenmiştir (Demir, 2006: 62). Ülkemizde olduğu gibi sivil toplum kuruluşlarının istenilen seviyede olmadığı, devletin sosyo-ekonomik işlevlerinin zayıf olduğu ülkelerde yerel yönetimlerin sosyal belediyecilik görevini üstlenmeleri kaçınılmazdır (Keleş, 2008: 39).

Sosyal belediyecilik, sadece belediyeye ihtiyacı olan insanlara mali bakımdan destek sağlamak anlamı taşımamaktadır. Sosyal özelliği olan bir sosyal belediyenin asıl gayesi, kişileri muhtaçlık durumundan kurtarmak ve sosyal yapıya müdahale ederek kişilerin ve grupların davranış farklarını en az seviyeye indirmektir (Keleş, 2008: 54).

Sosyal belediyeciliğe ilişkin en temel unsurlar dört başlıkta incelenmektedir (Keleş ve Akdoğan'dan akt. Pektaş, 2010: 15).

Sosyalleştirme, Sosyal Kontrol ve Rehabilitasyon: Sosyalleşme, sosyal kurumlar ve bir kişinin yaşadığı kültürel ortam, örneğin aile, okul ve meslek kuruluşları ve diğer insanlarla uyum içinde yaşadığı kültürel ortam tarafından beklendiği gibi nasıl davranılacağını öğrenme süreci olarak anlaşılmaktadır. Belediyelerin bu alandaki işlevleri birbirini tamamlamaktadır.

Belediyeler, bireylerin (vatandaşların) oluşturdukları kurallara ve bu kurallara aykırı davranışlarına uyguladıkları yaptırımlara uygun olarak sosyal beklentilerine uygun olarak aşılama için bir sosyal kontrol mekanizması olarak hareket ederler (Keleş ve Akdoğan'dan akt. Pektaş, 2010: 15).

Yönlendirme, Kılavuzluk Etme ve Rehberlik Etme: Belediyeler, tüketici danışma merkezleri ve benzeri servis birimleri bünyesinde sosyal çevrelere bir ücret almadan danışmanlık hizmetleri sağlamaktadırlar, onları belirli konulara yönlendiriyor ve problemlerini nasıl ve hangi kurumlarla çözebilecekleri konusunda onlara yardım etmektedirler (Keleş ve Akdoğan'dan akt. Pektaş, 2010: 15).

Yardım Etme ve Gözetme (Sosyal Yardım): Belediyeler şehirlerindeki yoksul ve ihtiyacı kolayca belirlemektedirler, sosyoekonomik durumlarını takip edebiliyor ve asgari yaşam standartları kapsamında bulunan kişilere ve ailelere yiyecek, kömür, ilaç, tekerlekli sandalye vb. yardımlarda bulunarak onları maddi bakımdan desteklemektedir (Keleş ve Akdoğan'dan akt. Pektaş, 2010: 15).

Yatırım Yapma: desteklemektedirlerBelediyeler, insanların geçimlerinin zorluk seviyelerini yok etmek için sert önlemler almamışlardır, ancak geçim kaynaklarını kolaylaştıracak hizmetler sunmaktadırlar. Tanzim perakende mağazaları, pastaneler, Aşevleri, barınaklar, sağlık merkezleri, ilçe kütüphaneleri bu tür bir hizmet sunmakla bu alanlarda yatırımlarda bulunmaktadırlar (Keleş ve Akdoğan'dan akt. Pektaş, 2010: 15).

4.4.2. Türkiye Belediyelerinde Sosyal Belediyecilik Uygulamaları

5393 sayılı Belediye Kanunu, yerel yönetimlerin sosyal belediyecilik kapsamında yapmak zorunda olduğu maddelerle sınırlı olduğu düşünülse de yerel yönetimler, kanun içerisinde yer almayan bir çok alanda hizmet vermektedir. Günümüzde sosyal belediyecilik uygulamaları, belediye hizmetleri arasında en temel hizmet olarak görülmektedir. Özellikle kent yaşantısına uyum sağlayamayan, tutunamayan ve kent nüfusunun önemli bir bölümünü oluşturan dar gelirli güçsüz durumda olanlar için bu uygulamalar hayati bir öneme sahiptir. Bu kesim için ilk ve hızlı ulaşabileceği kamu kurumu olan belediyelerin ve sosyal içerikli hizmetlerin anlamı şüphesiz büyüktür (Keskin'den akt. Pektaş, 2010: 15).

"Belediyeler, bölgelerinde yaşayan birey, aile ve toplulukların birçok sorunu ile ilgilenmekle birlikte asıl olan üç kaynaktan gelen sorun bulunmaktadır. Bunlar; temelde toplumsal sistemin işleyişinden ve yapısından kaynaklanan ve özellikle büyük şehirlerde acil müdahaleyi gerektirecek boyutlara ulaşan yoksulluk, işsizlik, dilencilik, suçluluk ve benzeri sorunlardır. Hizmet verilen bölgede meydana gelen afetlerden dolayı zarar görenlerin karşılaştıkları sorunlar ve insanın doğasından gelen ve çevresel koşulların da etkisiyle

somutlaşan çocuk, yaşlı ve engellilerin karşılaştıkları sorunlardır. Günümüzde yerel yönetimlerin sosyal belediyecilik olarak adlandırdıkları uygulamalar, işte bu üç kaynaktan gelen sorunların çözümüne ilişkin çabalara ait olup temelde sosyal hizmetler ve sosyal yardımlardan oluşmaktadır" (Toprak ve Şataf'dan akt. Özer, 2015: 94).

Bir sosyal belediye içerisinde, belediyeler aracılığı ile sunulmakta olan hizmetlerin türleri, yoğunluğu, kalitesi ve etkinliği, nitelikli belediye personelinin kaynaklarına ve durumuna, hizmetin sağlanmakta olduğu toplumun gelişim seviyesine, yapısına ve özelliklerine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Türkiye'de dezavantajlı, engelli, çocuklar, yaşlılar, kadınlar ve gençlere yönelik sosyal hizmetlerin bir parçası olarak. Belediyeler için: "Sağlık ve sosyal hizmetler", "Sosyal hizmetler", "Sağlık sorunları", "Kültür ve sosyal konular", "Eğitim ve kültürel konular" vb. Adına göre düzenlenmiş servis birimleri tarafından sağlanan sosyal belediye hizmetlerinin ana hizmetleri şunlardır (Pektaş, 2010: 15):

- Hastanelerin bulunduğu alanlara yakın olan misafirhaneler yaparak buralarda hasta yakınlarını barındırmak,
- İhtiyacı olan kişilere yeme, içme barınma ve giyinme olanakları sağlamak,
- İhtiyacı olan kişiler için aşevleri ve imalathane olan yerlerin açılması,
- İstihdamın sağlanması adına istihdam ofisleri oluşturmak bu sayede işveren kişileri bir araya getirmek,
- İş kurmayı düşünen kadınlara ve özellikle gençlere yol göstermek ve onlara ekipman alımında yardımcı olmak,
- Kimsesi olmayan çocukların barınması ve okulunu tamamlaması için gerekli adımları atmak,
- Kültürün ve sanatın gelişimi için belirli yerler açmak ve buralara yatırımlar yapmak,
- Öğrenci olan ancak kırtasiye malzemesi almaya imkânı bulunmayan kişilere yardımlarda bulunmak ve maddi anlamda onları desteklemek,
- Engelli olan kişiler adına belirli eğitim merkezleri kurmak ve onları eğitmek,
- Özürlü olan kişiler adına sosyal alanların ve kültürel alanların oluşturulmasını sağlamak, Sağlık durumu kötü olan insanlar için belirli yerler oluşturularak onlara destek sağlamak,
- Sanat alanına ilişkin gerekli adımlar atılarak çalışmaların yapılması,
- Sokaklarda yaşamakta olan çocuklar ve gençler adına meslek kazanımı sağlamak ve meslek sahibi yapmak adına gerekli merkezler kurmak,
- Sosyal olan gruplara ve belirli sivil toplum örgütlerine desteklerde bulunmak ve onlara yardımcı olmak (Pektaş, 2010: 16).

Belediyeler, birçok alanda hizmet sunmakla birlikte kentlerin gelişimine katkıda bulunan birimlerdir. Belediye sosyal yardımlarının türü, niteliği ve kapsamı genişleyerek, sosyal

yardım alanında giderek deneyim kazanmaktadır. Bununla birlikte belediyelerin sosyal yardım hizmeti sunması birtakım avantaj ve dezavantajları da bünyesinde barındırmaktadır. Belediyelerin seçilmiş ve halka en yakın yönetim birimi olmaları, bürokrasi ve kırtasiyeciliğin daha az olması, denetim ve koordinasyon kolaylığı, politika ve programların uygulama başarısının yüksekliği, yerel bağış kaynaklarının daha hızlı harekete geçirilmesi ve daha fazla kaynak temini ve sosyal yardımların uzun yıllardır sürdürülen ve en yaygın hizmet türü olması, belediyeler tarafından sosyal yardım hizmeti verilmesinin avantajlarını oluşturmaktadır (Güneş, 2010: 45)

Belediyeler aracılığı ile yapılan sosyal yardımların avantajları olsa da bunun yanında dezavantajları da olduğu bilinmektedir, bunlar şu şekilde verilmiştir (Güneş, Kesgin ve Aysan'dan akt. Tiyek, 2012: 66-67);

- Belediyelerin yapmış oldukları yardımların içinde kendini siyasi anlamda destekleyen kişilere yardımların yapılması ve bunun belirli bir yönetmelik ya da kanun çerçevesinde yapılmaması bu adaletsizliği artırmakta ve belediyelere duyulan güveni azaltmaktadır,
- Sosyal yardımda bulunulacak kişinin özellikleri ve yardım gereksinimlerinin net bir çalışma ile belirlenmeden yapılması,
- Bu yardımların yapılmasında yıl içinde bir süreklilik yoktur dönemsel olarak artar ya da azalmaktadır,
- Belediyelerin sunmuş oldukları sosyal yardım, istisnaları olmasının yanı sıra, fakir olan kişilerin toplum içine alınmasını hedefleyen geniş bir bakış açısı olmasından ziyade yerel ihtiyaçlara yöneliktir ve yoksulluğun azaltılması hedefleri belirlenmemiştir,
- Koordinasyonsuzluk ve Eşgüdüm Yokluğu: Yoksulluğa ilişkin olarak farklı aktörler faaliyetlerde bulunmasının yanı sıra bir ilişki olması birden fazla soruna neden olmaktadır,
- Hizmet sağlayıcı ve bürokrasi eksikliği, Kaynakları ve zamanı boşa harcamamak için, hizmet sağlayıcılar ve bireyler, sosyal hizmet alanında uzman olması gerekmektedir,
- Sosyal yardımın psikolojik etkisi ve yardıma alışma korkusu, Sosyal yardımın fakirler için geçici ve acil bir çözüm olduğu konusunda farkındalık yaratma ihtiyacı bulunmaktadır,
- Olumsuz bir durumda, yoksulluğu azaltmak yerine daha da kötüye gidebilmesi ihtimaller içinde bulunmaktadır. Bunun yanı sıra yapılmakta olan sosyal yardımların geneli ayni yardımları teşkil etmektedir.
- Sosyal yardımda bulunulan toplumun takip edilmemesi (Güneş, Kesgin ve Aysan'dan akt. Tiyek, 2012: 66-67).

Sosyal belediyenin amacı; sosyal sorunların ortaya çıkmasını önlemek, insanların mutlu, barışçıl, yüksek düzeyde bir sosyal güvenlik içinde yaşamalarını sağlamak için bu konuda

önleyici tedbirler almak; çocuklar, gençler, kadınlar, yaşlılar, engelli insanlar, ihtiyacı olan aileler ve hatta tüm nüfus için sosyal hizmet projeleri oluşturun.

4.4.3. Türkiye'de Sosyal Belediyecilik Alanında Yaşanan Temel Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Türkiye, özellikle modern kentli belediyelerde kamunun ihtiyaçlarını karşılamak adına, diğer yandan da sosyal adalet, doğada sosyal belediyeyi kullanarak sosyal güvenlik koşullarını iyileştirmek, kentsel kalkınmaya önemli katkılar vermektedir. Bunun yanı sıra, gerçek şu ki, bir sosyal belediye alanına ilişkin fazlaca sorun bulunmaktadır. Bu konular şu açıdan incelenebilmektedir;

Sosyal politika, gelişmiş olan Avrupa devletlerinde, sosyo-ekonomik gelişme ile paralel olarak meydana gelen ve devletin, sendikaların, sivil toplum kuruluşlarının ve benzer grupların ortak çabaları sonucunda oluşturduğu bir dizi önlem olsa da, alınan bu tedbirler, hala az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde ekonomik ve sosyal gelişimlerini tam anlamı ile yerine getirmemektedirler. Bu kurumlar devlet idareleri aracılığı ile meydana getirilmiştir. Bu durum ülkemiz içinde geçerli olmaktadır (Seyyar, 2008: 37). Bu sebeple, toplumun önemli bir bölümünün, özellikle sivil toplum kuruluşlarının, yerel sosyal politikaların gelişim göstermesinde uygulanmasında ve değerlendirilmesinde, nüfusun demokrasiye duyarlılığının ve sorunun çözümünde kentin sorumluluğunun bilincinin artırılmasının, katılımının sağlanması için gerekli yardım önlemlerinin ortaya konulması gerekmektedir.

Belediye yasalarından ve diğer yükümlülüklerden ötürü son yıllarda ülkemizde belediyelere üstlenilen sosyal nitelikli görev ve işlevler, sosyal belediyecilik uygulamalarının istenilen seviyede olmadığı görülmektedir. Türkiye'de birçok yerel yönetim yetkilileri sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya sağladığı katkıyı anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetleri yetersiz mali olanaklara rağmen yürütülen gereksiz harcamalar olarak görmektedir (Keleş, 2008: 109). Bazı belediyeleri ise hiçbir şekilde kendilerini sosyal politika uygulayıcısı olarak görmemektedir. Bu uygulamaların merkezi yönetimin görevi olarak görmektedir. Bööyle olunca da daha çok klasik belediyecilik görevleri olan kısa vadeli ve mevsimlik projelere yönelmektedirler (Seyyar, 2008: 37).

Bir sosyal belediye alanında düzenlenen en önemli olaylardan biri, sosyal dokuların incelenmesi (tarama) olayı olarak bilinmektedir. Bu kentlerde yaşamakta olan bireylerin envanterini (gelir, yaş, sağlık ve kültür bilgisi vb.) Hedefleyen bu çalışmalar, belediyelerin fiziksel ve sosyal yatırımlarını belirlemek adına yol gösterici konumunda bulunmaktadır. Sosyal belediyecilik alanına ilişkin olarak gerçekte ihtiyacı bulunan kişilerin tespitini yapmak adına kolaylık sağlayan bir özelliktedir (Keleş, 2008: 110 Yapılan bu çalışmalar neticesinde, maddi yardıma gerçek anlamda ihtiyaç duyan ve yardım için şehir yetkililerine ulaşmayan ailelere de

iletişim kurma imkanı verilmesi gerekmektedir. (Orhan'dan akt. Pektaş, 2010:18). Bu bağlamda, bazı bölümlerde bu tür çalışmalar doğru ve yeterli bilgiyi sağlayacak düzeyde yapılmamakta ve onlara kimin ihtiyaç duyduğu ve hangi aralıklarla hangi tür yardımların sağlanacağı bilinmemektedir ve bu, sistematik ve sağlıklı hizmet sunumuna engel çıkarmaktadır.

Ülkemizde de sosyal politika ve sosyal yardım uygulamalarını oluşturacak veriler yetersizdir (Aydın ve Gündüz'den akt. Alan, 2018: 61). Sosyal yardım ve sosyal hizmet alanlarında, yardım ve hizmet talep eden kişilerin değerlenmesinde zaman kaybı önlenmeli ve gerçek ihtiyaç sahipleri tespit edilmelidir. Sosyal yardım ve sosyal hizmet alanında yapılan çalışmaların başarılı olabilmesi için merkezi ve yerel yönetimlerde tek elden yürütülmesi gerekir. Elde edilen bazı veriler büyükşehir belediyelerinde paylaşılmaktadır. Ancak merkezi yönetimlerde bu verilerin paylaşılması söz konusu olmamaktadır. Bu da sosyal belediyecilikte sosyal hizmet anlayışından faydalanacakların tespitinin yapılmasında zaman kaybına yol açacak ve hizmete hızlı bir şekilde erişimin önüne engel olacaktır.

Özellikle sosyal belediyecilik alanına ilişkin olarak düzenlenmiş olan bir kanun ya da yönetmelik bulunmamasından dolayı, bu alanda adam kayırmacılık ve gerçekten hak eden ve yardıma muhtaç olan kişilere gerekli maddi yardımların yapılmadığı bilinen durumlar arasında yer almaktadır. Bu kayırmacılık anlayışı ile yapılacak uygulamalarda kamu çalışanları kendilerini yönetime getiren seçmenlere yardımcı olarak bir nevi vefa borcunu ödeyecektir. Aynı zamanda yeni seçim dönemi içinde belli oyları tekrar alma düşüncesi eğiliminde olacaktır (Keskin'den akt. Pektaş, 2010: 18). Bu olumsuzluklar gerçek muhtaçlığı tespit etmeden, gerçekçi ve objektif kriterler ortaya koymadan, yapılan çalışmalar kurum güvenirliliğine zarar verecektir. Hemşehricilik, akraba, tanıdık ve yakınlık aracılığı ile yapılacak hizmetler belediyeyi bir kamu kurumu olmaktan çıkaracak, aynı zamanda bu anlayış ile yapılan sosyal yardım ve sosyal hizmet uygulamaları belediyeyi sosyal politika anlayışından uzak tutacaktır.

Bu bağlamda belediyede yönetimde bulunan kişiler özellikle seçim dönemlerinde kendilerine oy veren ve destekleyen kişilere bir borç yükümlülüğü altında olduğunu düşünerek adaletli biçimde davranmaz ve ihtiyacı olmayana yardım sağlamaktadırlar, bunun yanı sıra gerekli oy garantilerini yapmak için belediyelerin yardım kozlarını kullanırlar. Belediyelerin hemşerilerine ve akrabalarına belediyelerin yardımlarını ulaştırması bu durumu kamu alanından çıkıp bir zümre ya da aile şirketi haline getirmiştir (Keskin, 2008: 148-150). Bu sayılan nedenlerden dolayı gerekli adımların atılarak partizanlık ve aile kayırmaları ortadan kaldırılmalı ve bu alanda yasal düzenlemeler yapılarak önlemlerin alınması gerekmektedir. Bunun yanı sıra belediye uygulamaları gerekli merciler tarafından denetim altına alınması gerekmektedir, buna müsaade edilmesi gerekmektedir.

Büyükşehirlerdeki ilçe belediyeleri ile büyükşehir belediyeleri arasında siyasal tercih, ikili diyalog, siyasi farklılaşma ve yakınlık/uzaklık gibi sebeplerle büyükşehir belediyeleri ile

diğer belediyeler arasında partizanlık görülebilmektedir. Özellikle aynı partiden olan büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasında uyum içerisinde birlikte çalışma söz konusu iken, farklı belediyeler arasında bu ilişkiyi görmek söz konusu değildir. Dolayısıyla kayırmacı ilişkisinin yerine yazılı, adil ve objektif bölüşümün önünü açacak düzenlemeler yapılmalıdır (Alan, 2018: 62).

Bir anlamda, bahsedilen hizmetler onlara bir nimettir ve dolaylı olarak yararlanıcıları şükran duygusuyla terk etmeyi amaçlar. Bu sebepten dolayı, sosyal belediye uygulamaları, siyasi kira elde etmenin bir aracı olarak değil, bir vatandaşın anayasal haklarının devri olarak değerlendirmeye alınması gerekmektedir. Bunun yanı sıra sosyal hizmetler kişileri utandırmayacak biçimde yapılması gerekmektedir.

Belediyeler sosyal hizmetler alanında merkezi yönetim birimleri ile arasında görev ve yetki paylaşımı yanı sıra faaliyetlerin koordinasyonunda bir karışıklığın olduğundan söz edilebilir. Görev alanlarının net bir şekilde belirli olmayışı kurumların, kişilerin görev ve sorumluluklarında çakışmalara sebebiyet verebilmektedir (Keskin, 2008: 146). Çok sayıda yetkili ve görevlinin bulunması bir hizmet yarışına dönüşeceği gibi sosyal sorumluluğu bir diğer birim ve ya kişiye aktarılma sonucunu da getirebilmektedir. Bunun sonucunda kaynak israfı olabileceği gibi sunulan hizmetlerin verimliliği ve etkisinin tam anlamıyla gerçekleşmeyeceği düşünülmektedir. Birden fazla aktörün olması, ihtiyaç sahiplerine farklı kurumlarca farklı miktarlarda destek sağlanabilmektedir. Bunun durum suiistimallere veya mükerrer yararlanmalara yol açabilmektedir. Çok başlılık kaldırılmalı, yerel kamu yöneticilerinin görev, yetki ve sorumlulukları yeniden gözden geçirilmeli ve faaliyetler arasında koordinasyon sağlanmalıdır. Sosyal politikaların geliştirilmesi, plan ve programların yapılması ve hizmetlerin yürütülmesinde sivil toplum kuruluşlarının, gönüllülerin ve tüzel kişilerin, akademik çevrenin katılımları kolaylaştırılmalı ve özendirilmelidir (Seyyar, 2008: 37-40).

Belediyelerin kaynaklarının eksikliği de sosyal belediyelerin uygulamaları bakımından önemli sorunlar teşkil etmektedir. Özellikle, belediyelerin borçlu ve merkezi hükümet tarafından aktarılan kaynaklara ve bütçelerindeki cari harcamalarını bile finanse etmekte zorlanan küçük belediyelere bağlı olmaları çok zordur (Demir, 2006: 145). Başarılı olan sosyal belediyeciliğin ilk koşulu, belediyelerin sosyal hizmetler ve faydalar için yeterli kaynakları sağlayabilmeleridir. Yeni belediye yasaları belediyelere önemli yetkiler sağlasa da, bu yetkileri kullanacak kaynakların bulunmaması nedeniyle hizmetlerin sunulması zor hale gelmektedir (Ateş, 2009: 94). Mali olanakların geliştirilmesi ve merkezi yönetimin destek vermesi ile sosyal belediyecilik faaliyetlerinin gelişebileceği ve kalkınabileceği düşünülmektedir.

Kentte yaşayan yoksul ve maddi durumu iyi olmayan vatandaşlar için sosyal yardımlar hayati bir önem taşımaktadır. Bu yönde yapılan hizmetlerin geçici ve acil bir çözüm aracı olarak görülmesi gerekmektedir. Sürdürülebilir ve kalıcı sosyal hizmetlere yönelim gösterilmelidir.

İstihdam yaratıcı, yoksulluk tuzağına düşmeyen, yaşam kalitesini arttırıcı hizmetlerde bulunulmalıdır (Keskin, 2008: 156). Çalışmaya gücü olmayan yoksul, özürlü, malul ve yaşlılara sosyal yardımlar önceliklendirilmeli ve herhangi bir şarta tutulmamalıdır.

Belediyeler, sosyal hizmetlerin finansmanında özel işletme ve sivil toplum kuruluşlarından (STK'lar)destek almaktadırlar. Sosyal hizmetlerin devamlılığını sağlamak için belediyelerin kamu bilincini yükseltmesi, kamu maliyesi arasında dengeyi tutması ve gönüllülerin hizmetlere gönüllü katılımını teşvik etmesi akıllıca bir seçim olacağa benziyor (Seyyar, 2008: 42-43). Bir sosyal belediyenin iyi uygulaması, her belediyede profesyonel bir birimin kurulmasına ve üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve diğer devlet kurumlarıyla iş birliği yapması şartına bağlıdır (Ateş, 2009: 94).

Ülkemizde kamu idaresinin temel sorunlarından biri olan bürokratik işlemlerin bolluğu sosyal belediye hizmetlerinde de meydana gelebilmektedir. Eksik bilgi kaynakları ve bürokratik prosedürler hakkında yetersiz bilgi, sosyal yardıma ve diğer sosyal hizmetlere ihtiyaç duyan insanlar için zor olabilmektedir. Bürokratik prosedürlerin güçlü hale getirilmesi, bu grupların sosyal belediye sisteminden dışlanmasına neden olabilmektedir. Gelir seviyesi düşük olan grupların eğitim durumu ve iletişim bilgileri, servis sağlayıcılarla teması engelleyebilir. Bu nedenle, sosyal hizmet ve bürokratik uygulamalar alanındaki bürokratik süreçler mümkün olduğunca azaltılmalı ve düşük gelirli gruplar mevcut prosedür ve haklardan haberdar edilmelidir (Keskin, 2008: 157).

Yerel yönetim birimi olan belediyelerde yeteri kadar sosyal politika ve sosyal hizmetler alanında uzman personelin bulunmaması sosyal belediyecilikte görülen önemli sorunlardan bir diğeridir (Demir, 2006: 145). Bu kapsamda, belediyelere uzman ve donanımlı personelin istihdam edilmesi, belediyelere kolaylık sağlayacak olmakla birlikte yerinde bir uygulama olacaktır (Ateş, 2009: 94).

Sosyal Belediyeciliğin kriterlerinin olmaması sebebiyle belediyelerin kendi hizmet standartlarını kıyaslama yoluyla veya sübjektif kriterlere göre oluşturması gibi olumsuz nedenlerden kaynaklanan sorunlar mevcuttur (Ateş'ten akt. Alan, 2018: 61).

Türkiye'deki sosyal belediyecilik uygulamaları detaylı olarak bakıldığı zaman, benzer sorunlarla karşılaşıldığı saptanmıştır. Sosyal belediyecilik, bazı belediyelerde istenilen seviye ve şekilde uygulansa da bütün olarak değerlendirildiğinde uygulamaların beklenilen düzeyden uzak olduğu söylenebilir.

Sonuç olarak, belediyeler sorumluluklarını yerine getirirken yasal, siyasal ve ekonomik vb. pek çok kısıtla karşı karşıya kalmaktadır. Yukarıda değinilen noktaları Türkiye belediyelerinin ortak sorunları olarak kabul edebiliriz. Tüm bu sorunlar eşliğinde belediyeler için asıl önemli olan başarılı ve istikrarlı belediyeler olmaktır. Belediyelerin başarısını değerlendirecek ya da takdir edecek kitle de yerel halk olacaktır. Bu bağlamda belediyelerin

başarısı sunduğu hizmetlerden vatandaşın memnuniyet, tatmin düzeyi ile yakinen ilişkilidir. Vatandaş memnuniyetinin sağlanması ise sunulan hizmetin kalitesiyle ilişkilidir. Belediyeler, modern hizmet anlayışında vatandaşların istek ve taleplerini yerine getirebildiği oranda başarılı kabul edilebilir (Torlak'tan akt. Negiz, 2012: 173). Sosyal belediyecilik anlayışını benimseyip bu çabada olup proje üreten ve uygulayan belediyelerin başarılı ve istikrarlı olduğunu söyleyebiliriz.

5. MEZİTLİ VE TOROSLAR İLÇE BELEDİYELERİ SOSYAL POLİTİKA UYGULAMALARI KARŞILAŞTIRMASI

Mezitli ve Toroslar ilçe belediyeleri sosyal politika uygulamalarına yer vermeden önce Mezitli ve Toroslar ilçelerine ait genel bilgiler aktarılmıştır. İlçelerin öne çıkan özellikleri belirtilmiş olup, bu özelliklerin belediyelerde uygulanan sosyal politikalardaki etkisine değinilmiştir. Bu doğrultuda, ilçe belediyelerin siyasi, ekonomik, sosyal kültür ve demografik yapıları çerçevesinde, sosyal politika uygulamalarına yön verilmiştir. Örneğin, Mezitli ilçesinde Toroslar içesine göre uzun ömürlü insanlar daha fazla ve yoğun yaşamaktadır. Bu özellik belediyenin hizmet anlayışına da yansımış olup Mutlu Yaşam Köyü ve Emekli Konağı Projesi gibi sosyal destekleme faaliyetlerini ön plana çıkarmıştır.

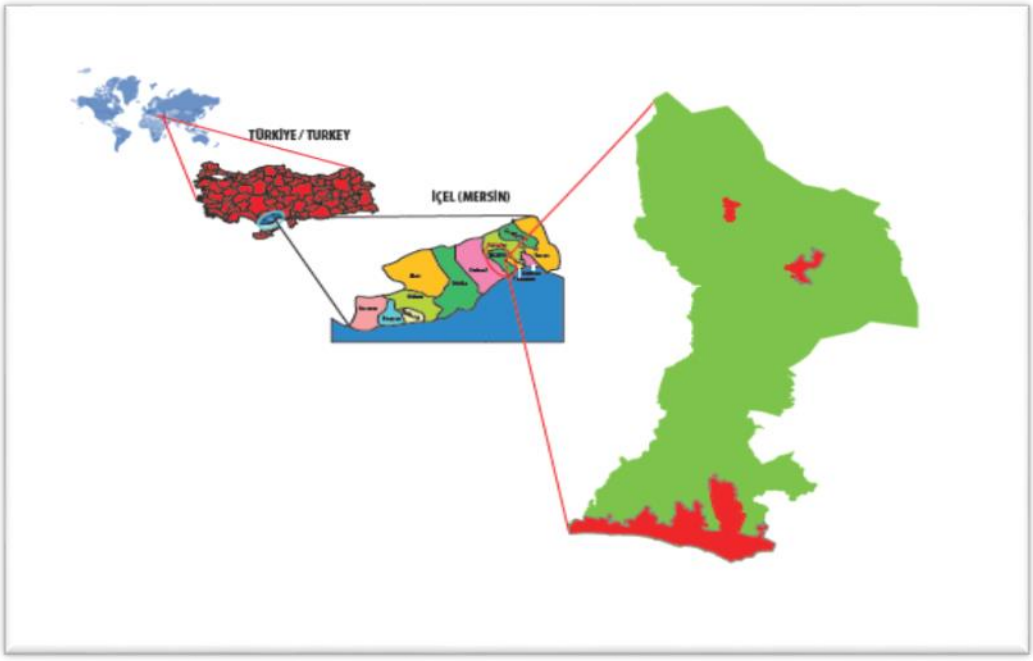
5.1. Mezitli İlçesi Hakkında Genel Bilgiler

5.1.1. Mezitli İlçesi Tarihçesi

Mezitli antik çağlara uzanan tarihiyle, korunabilen tarihsel miraslarla Mersin'in en eski ilçelerinden biridir. Mezitli, Cumhuriyet döneminden bu yana denizi, bağları, bahçeleri, tarla ve çiftlikleri ile önemli bir konumda yer almıştır. Mezitli, kasaba statüsüne 1968 yılından sonra kavuşmuş olup belediye olarak kurulmuştur. Mezitli, 6 Mart 2008 tarihinde TBMM'de kabul edilen ve 22 Mart 2008 tarihli, 26824 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5747 sayılı kanunla ve Davultepe, Tece ve Kuyuluk belde belediyelerinin devredilmesi ile Mersin'nin merkez ilçelerinden biri olmuştur (www.mezitli.bel.tr/mezitli-tarihi). Mezitli günümüzde Mersin Büyükşehir sınırları içinde modern altyapısı, kentsel gelişimi ve sosyo-kültürel dokusuyla olduğu kadar, kilometrelerce uzanan kumsallarıyla Mersin'in Batı'ya dönük yüzünü oluşturur (www.mezitli.bel.tr/mezitli-kitabi).

5.1.2. Mezitli İlçesinin Coğrafi Konumu

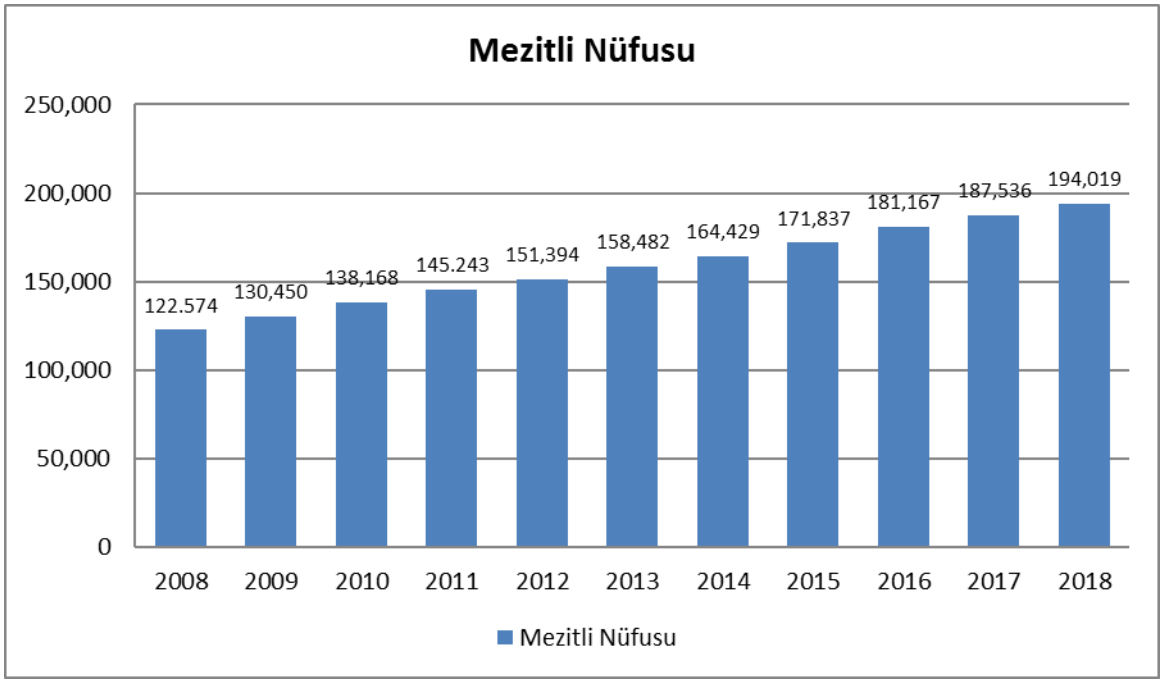
Mezitli, Mersin ilinin, Toroslar, Yenişehir ve Akdeniz ilçeleri ile birlikte dört merkez ilçesinden bir tanesidir. Mersin Büyükşehir Belediyesi'ne bağlıdır. Mezitli ilçesi, Akdeniz Bölgesi'nin batısında, Mersin ilinin 10 km batısında bulunmaktadır. Batısında Erdemli, doğusunda Yenişehir ilçeleri bulunmaktadır. İlçenin dörtte üçünün çoğu dağ, yayla ve dalgalı araziden oluşmaktadır. Batıya doğru daralan kıyı şeridi dağ ve deniz arasında kalmıştır. Toros Dağları bu konumuyla kuzeyli rüzgarlara karşı bir set oluşturur ki bu tipik Akdeniz ikliminin göstergesidir (www.mezitli.bel.tr/mezitli-kitabi).

Şekil 5.1: Mezitli İlçe Coğrafik Konumu
Kaynak: https://www.mezitli.bel.tr/mezitli-kitabi

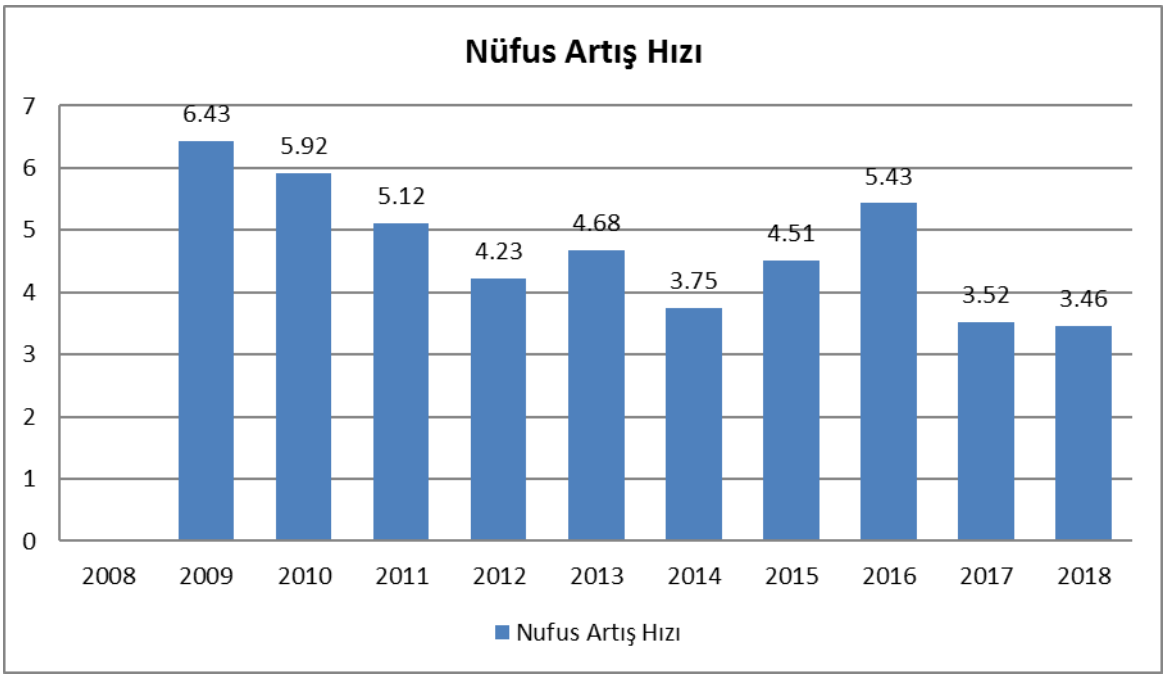
5.1.3. Mezitli İlçesinin Demografik Yapısı

Mezitli nüfusu, TÜİK tarafından 1 Şubat 2019 tarihinde 2018 Adrese Dayalı Kayıt Sistemi sonuç rakamlarına göre 194.019 olarak açıklanmıştır (TÜİK, 2019). Şekil 5.2.'de de görüldüğü üzere Mezitli nüfusu her geçen yıl artış eğilimi göstermektedir. Son 10 yılda nüfus yaklaşık 2 kat artmış görünmektedir. Türkiye'nin birçok ilinden ve Mersin'in diğer ilçelerinden yoğun göç alan Mezitli ilçesi modern yapısı ile özellikle son yıllarda cazibe haline gelmiştir. Mart 2011'de Suriye'deki çatışma dan ötürü yaşam güvenliği tehlikede olan Suriyeliler, diğer ülkelere göç etmeye başlamıştır. Türkiye de diğer ülkerde olduğu gibi çok sayıda Suriyelilere kucak açmıştır (Orhan ve Şenyücel, 2015). Nisan 2019 içişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 25 Nisan 2019 tarihi itibari ile Mersin'de kayıtlı 202.117 Suriyeli yaşamaktadır (https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi/). Bu nüfusun Mersin'de yaşayan 1.814.468 nüfusa oranı ise %11,14'tür. Mezitli ilçesinde 60.000 nüfusa sahip olduğu tahmin edilmektedir. Bu durum Mersin ilinde yaşayan Suriyelilerin yaklaşık %30'unun Mezitli'de yaşadığını göstermektedir. Mezitli gibi 194.019 nüfusa sahip bir ilçede 60.000 kadar olduğu tahmin edilen Suriyelinin yaşadığını düşündüğümüzde bu rakamın oldukça fazla olduğunu ve bu durumun birçok konuda ilçe dinamiğini değiştirdiğini, belediye yönetimine büyük sorumluluklar yüklediğini söyleyebiliriz.

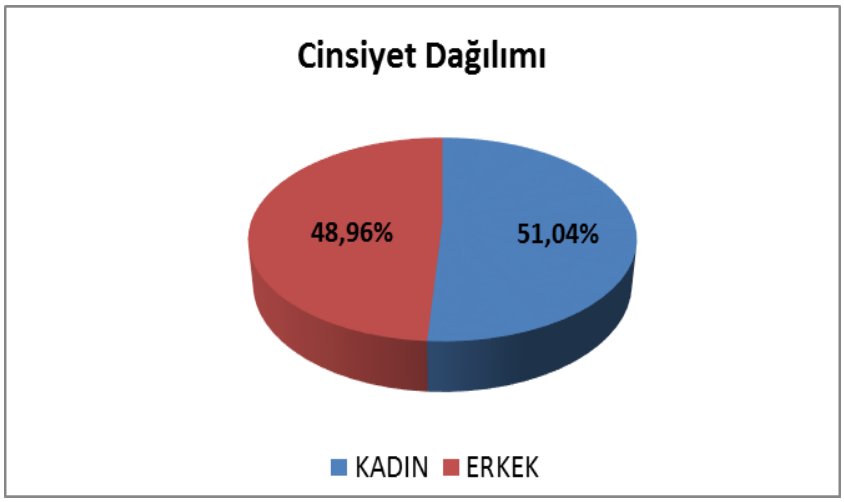
Şekil 5.2: Yıllara Göre Mezitli İlçe Nüfusu
Kaynak: https://www.nufusu.com/ilce/mezitli_mersin-nufusu

Mersin'in 13 ilçesi arasında en fazla nüfus artış oranına sahip olan ilçe Mezitlidir. TÜİK tarafından 1 Şubat 2019 tarihinde 2018 Adrese Dayalı Kayıt Sistemi sonuç rakamlarına göre Türkiye'de %1,47, Mersin'de %1.14 olan nüfus artış hızı Mezitli'de %3,46 ile yaşanan nüfus artış hızının üç katı hızla gelişmiştir. (TÜİK, 2019).

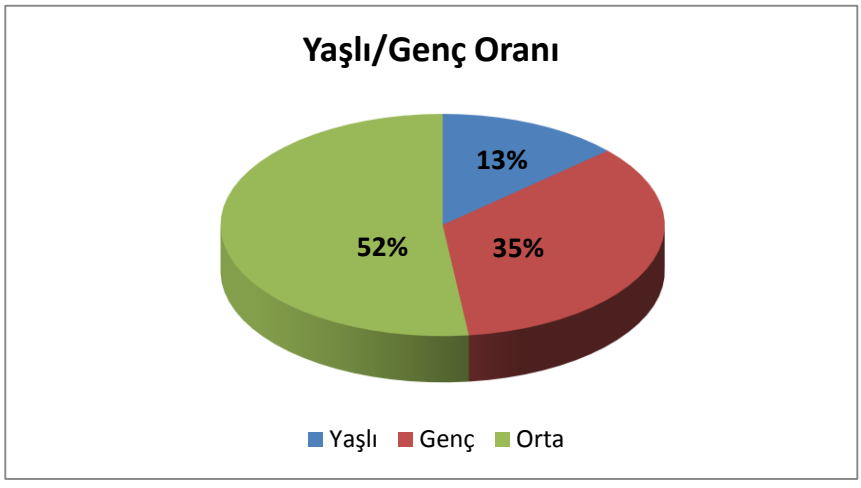
Şekil 5.3: Yıllara Göre Mezitli İlçe Nüfus Artış Hızı
Kaynak: (TÜİK, 2019).

Mezitli ilçe nüfusu, 94.991 erkek ve 99.028 kadından oluşmaktadır. Şekil 5.4.'te de belirtildiği üzere erkek nüfus %48,96, kadın nüfus ise %51,04'tür. İlçede kadın nüfus erkek nüfusa oranla daha yüksektir.

Şekil 5.4: Mezitli İlçe Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı
Kaynak: (TÜİK, 2019).

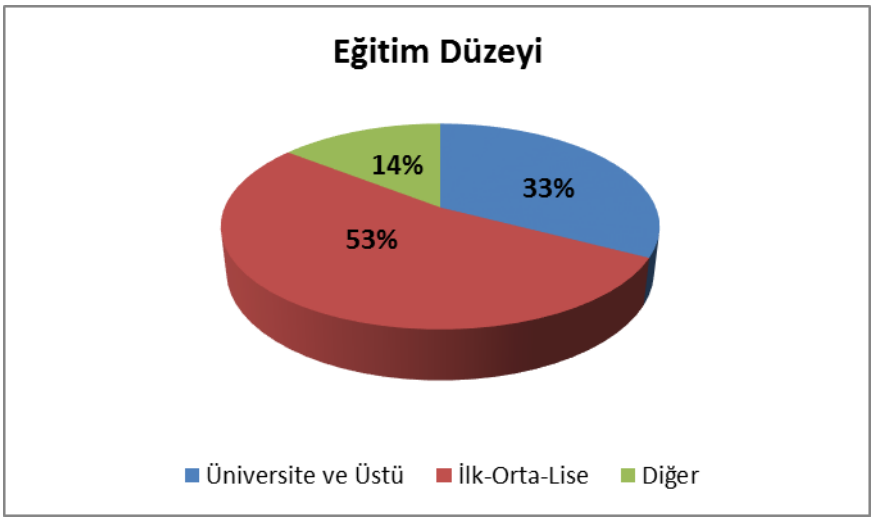
Mezitli ilçesi nüfusun yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda nüfusun %52 gibi büyük bir çoğunluğunu orta yaş grubu oluşturmaktadır. Şekil 5.5.'e baktığımız zaman yaşlı nüfus oranı %13 ile öne çıkmaktadır. Mezitli, daha önce de değindiğimiz üzere emekli kenti olarak adlandırılmakta olup yaklaşık 25.000 nüfus üst yaş grubunu oluşturmaktadır. Genç nüfus ise %35'lik kısmını oluşturmaktadır. İlçe belediye yönetimi genç nüfusu çekmek adına bu yönde projelere ağırlık verdiği gözlemlenmiştir.

Şekil 5.5: Mezitli İlçe Yaş Gruplarına Göre Nüfus Dağılımı
Kaynak: https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/mezitli/demografi#nufus

5.1.4. Mezitli İlçesinin Eğitim Düzeyi

Şekil 5.6.'ya baktığımız zaman ilçe nüfusunun %53'lik oran ile büyük bir çoğunluğunun ilk-orta-lise mezunu bireylerden oluştuğunu görmekteyiz. İlçede yaşayan bireylerin %33 gibi yüksek bir orana sahip kısmı üniversite mezunlarından oluşmaktadır. Diğer olarak verilen paya sahip olan okuryazar veya okuma yazma bilmeyenlerin oranı ise %14'tür. Mezitli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ana okul, ilk ve ortaokul, liseler olmak üzere 61 adet eğitim kurumu bulunmaktadır. Ayrıca, Tece'de Mersin Üniversitesi'nin Denizcilik Fakültesi bulunmaktadır.

Şekil 5.6: Mezitli İlçe Eğitim Düzeyine Göre Nüfus Dağılımı
Kaynak: https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/mezitli/demografi#eğitim

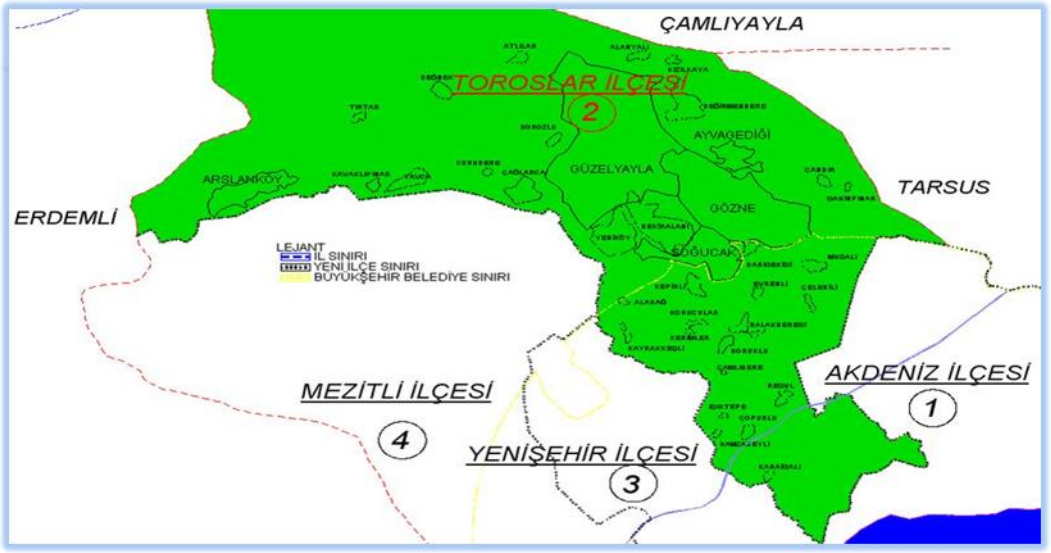
5.2. Toroslar İlçesi Hakkında Genel Bilgiler

5.2.1. Toroslar İlçesi Tarihçesi

Mersin'in 4 merkez ilçesinden birisini oluşturan Toroslar, gerek yaylaları, tarihi ve doğal güzellikleri bakımından görülmesi gereken bir yer olarak karşımıza çıkmaktadır. Toroslar, 22 Mart 2008 tarih ve 26824 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5747 sayılı kanunla kurulmuştur (www.toroslar-bld.gov.tr/sayfa.php?sayfa=tarihçe). Dorukkent, Arpaçsakar ve Yalınayak beldelerinin bağlanmasıyla ilçe statüsüne kavuşmuştur. Adını kuzeyinde bulunan Toros Dağları'ndan almıştır. Mersin ilinin ileri seviyede barınma ve konut ihtiyaçlarına cevap veren bu ilçe özellikle dağ ve deniz turizminin aynı anda yapılabildiği nadir yerlerden birisidir.

5.2.2. Toroslar İlçesinin Coğrafi Konumu

Toroslar, Mersin il merkezinin kuzey bölgesinde bulunarak şehrin kuzey doğu kısmını oluşturur. Kuzeyinde Konya, Karaman yer alırken, güneyinde GMK Bulvarı bulunur. Batısında Yenişehir, Mezitli ve Erdemli ilçeleri bulunurken doğusunda Çamlıyayla, Tarsus ve Akdeniz ilçeleri ile çevrilmiş bir yaşam alanıdır. 67 Mahalleden oluşan Toroslar İlçesi; 1.783 km^2alana sahiptir olmaktadır. Toroslar, yüzölçümü en büyük merkez ilçesidir. Toroslar ilçesi sınırlarında şehrin en büyük 2 mezarlığı ve Türkiye'nin en büyük bayrağı bulunmaktadır. Yumuktepe tarihi eserleri şehrin turizmi açısından önemli bir yere sahiptir. Mersin'nin yayla turizmine büyük katkı sağlayan Toroslar, Gözne ve diğer yaylalara giriş için önemli bir güzergaha sahip olduğu bilinmeketdir. (tr.wikipedia-on-ipfs.org/wiki/Toroslar%2C_Mersin.html).

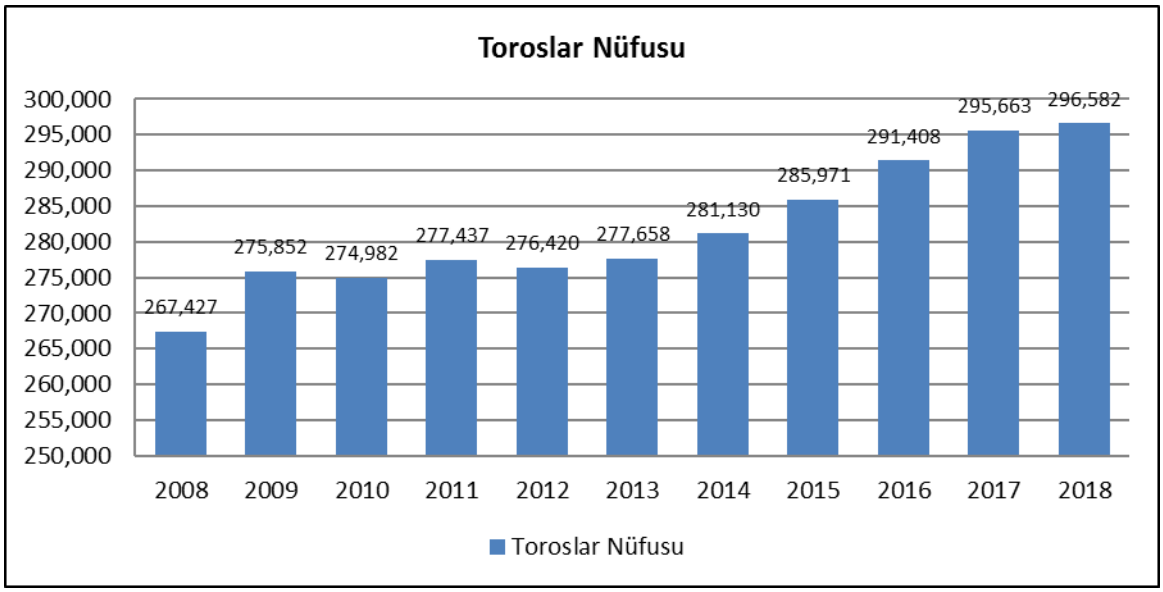

Şekil 5.7: Toroslar İlçe Haritası
Kaynak: http://www.mersinkulturturizm.gov.tr/TR-73149/toroslar.html

5.2.3. Toroslar İlçesinin Demografik Yapısı

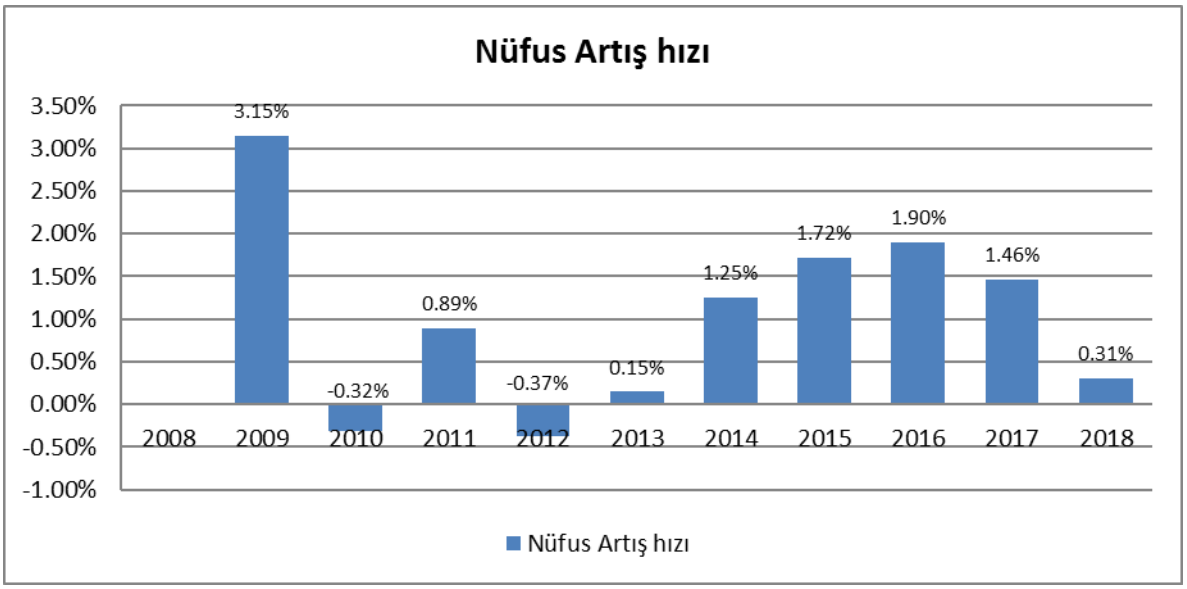
Toroslar nüfusu, TÜİK tarafından 1 Şubat 2019 tarihinde 2018 Adrese Dayalı Kayıt Sistemi sonuç rakamlarına göre 296.582 olarak açıklanmıştır. Şekil 5.8. 'de de görüldüğü üzere Toroslar nüfusu genel olarak artış eğilimi göstermekle birlikte 2010 ve 2012 yıllarında düşüş yaşanmıştır. Son 10 yıldaki değişime bakıldığında nüfusta ciddi bir atış söz konusu değildir. Ancak, nüfus yoğunluğu ilçede yüksektir. Bu ilçenin bakıldığında oldukça fazla göç almasının ana nedenleri arasında yaşanan güvenlik sıkıntıları ve özellikle güvenlik kaygıları olmuştur. Bu ilçe özellikle son zamanlarda çevrede bulunan komşu illerinden oldukça fazla göçe maruz kalmasına rağmen ilçede Gülnarlı vatandaşlar, Tarsus ve Mutlu vatandaş yoğunluktadır. İlçede köylü nüfusuda azınsanmayacak sayıdadır (tr.wikipedia-on-ipfs.org/wiki/Toroslar%2C_Mersin.html).

Toroslar ilçesi özellikle son zamanlarda bir değişme ve atılım yapma aşamasında bulunmaktadır. Bu ilçe özellikle konut sayısının artmasına ve ekonomik alanların çoğalmasına olumlu ışık yakan alanlara sahiptir. Özellikle hastanelerde bulunan polikliniklerin bir bölümünün bu ilçede olması, bankaların bu alanlara bazı şubeler kurması ve gerekli iş yerlerinin açılması modern anlamda yapılacak atılımların temelini teşkil etmektedir. Sağlık Bakanlığı'na ilçede 1300 yataklı Mersin Şehir Hastanesi yapılmak üzere 232 dönüm arsa tahsis edilmiş olup, tesis ile birlikte ilçe hareketliliği daha da artmış ve Toroslar sağlığın merkezi konumuna gelmiştir. Bu durum ilçeye olan yoğun göç hareketliliğini de beraberinde getirmiştir (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

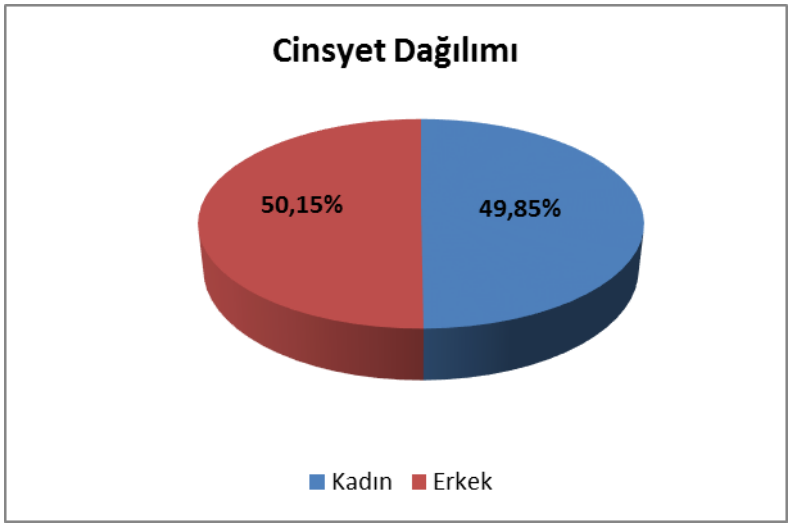
Şekil 5.8: Yıllara Göre Toroslar İlçe Nüfusu
Kaynak: https://www.nufusu.com/ilce/toroslar_mersin-nufusu

TÜİK tarafından 1 Şubat 2019 tarihinde 2018 Adrese Dayalı Kayıt Sistemi sonuç rakamlarına göre Türkiye'de %1,47, Mersin'de %1.14 olan nüfus artış hızı Toroslar'da %0,31 ile yaşanan nüfus artış hızının altında bir gelişim göstermiştir (TÜİK, 2019). 2016 yılı itibari ile düşüş göstermiştir.

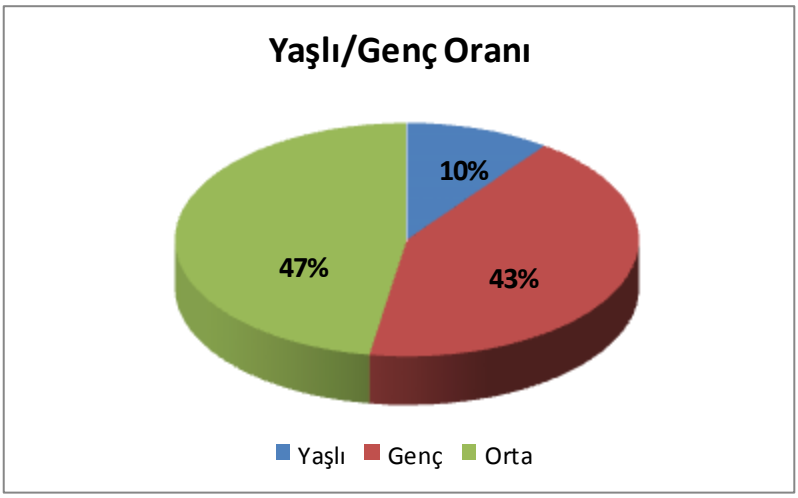
Şekil 5.9: Yıllara Göre Toroslar İlçe Nüfus Artış Hızı
Kaynak: (TÜİK, 2019).

Toroslar ilçe nüfusu, 148.749 erkek ve 147.833 kadından oluşmaktadır. şekil -4 de belirtildiği üzere erkek nüfus %50.15, kadın nüfus ise %49,85'tir. İlçede erkek nüfus kadın nüfusa oranla aradaki fark çok az olmakla birlikte daha yüksektir.

Şekil 5.10: Mezitli İlçe Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı
Kaynak: (TÜİK, 2019).

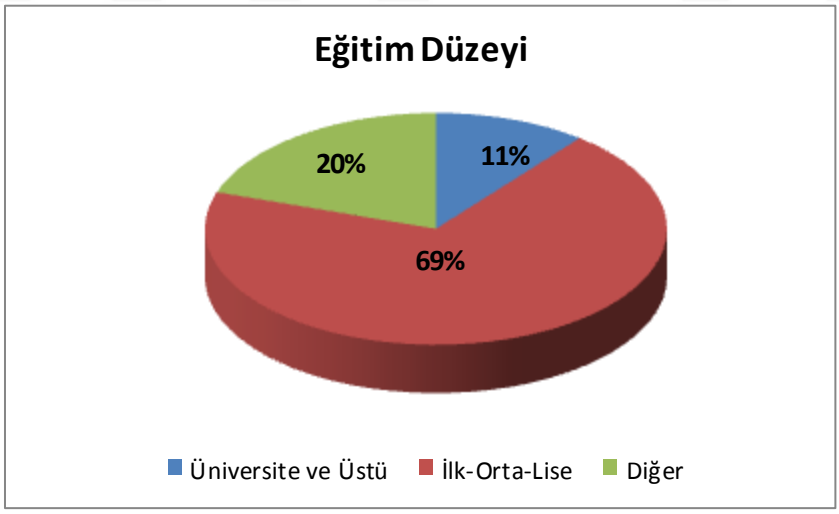
Toroslar ilçesi nüfusun yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda nüfusun %47'sini orta yaş grubu oluşturmaktadır. İlçede öne çıkan en büyük özellik genç nüfusun fazla oluşudur. Genç nüfus %43 gibi bir orana sahip olup ilçede yaşayanların çoğunluğunu oluşturmaktadır. Yaşlı nüfus ise %10'luk bir paya sahiptir.

Şekil 5.11: Toroslar İlçe Yaş Gruplarına Göre Nüfus Dağılımı
Kaynak: https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/toroslar/demografi#nufus

5.2.4. Toroslar İlçesinin Eğitim Düzeyi

Şekil 5.12.'ye baktığımız zaman ilçe nüfusunun %69'luk oran ile büyük bir çoğunluğunun ilk-orta-lise mezunu bireylerden oluştuğunu görmekteyiz. Diğer olarak verilen paya sahip olan okuryazar veya okuma yazma bilmeyenlerin oranı ise %20'dir. İlçede öne çıkan başka bir konu ise üniversite mezunu bireylerin oranı düşük olmasıdır (Toroslar Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Şekil 5.12: Mezitli İlçe Eğitim Düzeyine Göre Nüfus Dağılımı
Kaynak: https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/toroslar/demografi#egitim

5.3. Mezitli Belediyesi

Özellikle 1960 yılına kadar köy merkezi Kocaören olarak tanınmış bu yılın sonundan sonra ise eski ismi Mezitli olan ilçe önem kazanmaya başlamıştır. Bu belediye 1968 yılından sonra belediye sıfatına bürünmeye başlamıştır. Bunun ardından 2008 yılında yapılan gerekli düzenlemeler ile beraber Tece, Davultepe ve Kuyuluk Beldeleri ile birleşerek Mersin ilinin 4 merkezli olan ilçelerinden birisi olmuştur (https://www.mezitli.bel.tr/mezitli-tarihi).

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin sınırı 6 Aralık 2012 Tarih ve 28489 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 6360 sayılı yasa ile il mülki sınırı olarak genişletilmiştir. 30 Mart 2014 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinden itibaren, ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır. Köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde ismiyle tek mahalle olarak bağlı bulundukları ilçenin belediyesine katılmıştır. Son katılımlar ile Mezitli Belediyesi 40 mahalleden oluşmaktadır (Mezitli Belediyesi 2015-2016 Stratejik Planı).

“Mezitli Belediyesi ile Almanya'nın başkenti Berlin'in Tempelhof Schönenberg Belediyesi arasında Eylül 2012 tarihinde imzalanmış "Kardeş Şehir" anlaşması bulunmaktadır” (Mezitli Belediyesi 2015-2016 Stratejik Planı). Diğer kardeş şehirler ise; Yaylakonak- Adıyaman, Bozköy Niğde-Çiftlik, Azatlı Belediyesi Niğde-Çiftlik’tir.

Mezitli Belediyesi, kentsel gelişim ve sosyo-kültürel doku açısından farklı imkanlara sahiptir. Ekonomik seviyesi, sosyal statüsü, eğitim kalitesi ve beklenti düzeyi yüksek Mersinli vatandaşlar, özellikle son 20 yılda yoğun bir kent içi göçle Mezitli’de yaşamayı tercih etmişlerdir. Bu süreçte Mezitli’de nüfus artışı ülke ortalamasının üç katına çıkmıştır. Türkiye’deki en yüksek nüfus artışı burada yaşanmıştır. Buna paralel bir yapılaşma ve kentsel gelişme sonucunda, altyapı ve çevre düzeni açısından Mersin’nin görece en çağdaş ilçesi haline gelmiştir. Mezitli’de kentsel gelişimin ve sosyo-kültürel dokunun mevcut durumu, çağdaş belediye hizmetleri açısından özel bir dikkat, çaba ve örgütlemeyi gerektirmiştir. Beklenti düzeyinin yüksek oluşu ve eleştirel denetim kültürünün ılgunluğu, belediyecilik anlayışı açısından bir imkan olarak algılanmıştır. Çağdaş ölçülerde model bir belediyeciliğe yol alış söz konusudur.

Mezitli Belediyesi, Mezitli’de yaşamayı seçmiş herkesin “Mezitli’de Mutluyum” demesini sağlayacak sosyal, kültürel, moral ve kentsel değerler yaratılması, korunması ve geliştirilmesini kendine amaç edinmiştir. Doğrudan insan odaklı belediye hizmetlerine ağırlık vermiştir.

5.3.1. Mezitli Belediyesi'nde Siyasi Temsil

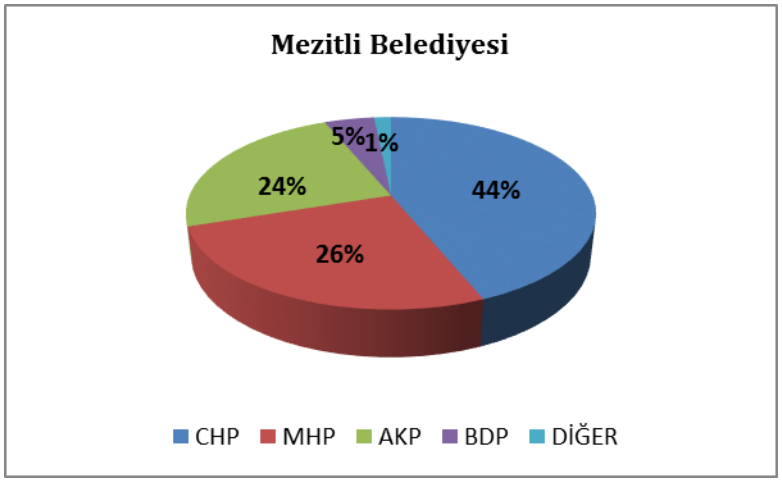
28 Mart 2004 tarihli yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimleri sonucunda CHP Adayı Ö.Hakan Demirsoy oyların %39.5'ini alarak belediye başkanı seçilmiştir. 29 Mart 2009 tarihinde yapılan yerel seçimlerde de CHP adayı Uğur Yıldırım oyların %38.9'ini alarak seçilmiştir. 30 Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilen Mahalli İdareler Genel Seçimleri sonucunda, Mezitli Belediyesi için kayıtlı 114.888 seçmenin 99.704'ü oy kullanmıştır. Türkiye geneli seçimlere katılım oranı %89,2 iken Mezitli'de seçimlere katılım %86,78 oran ile Türkiye genelinin altında kaldığı görünmektedir.

Tablo 5.1: 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri Mezitli Belediyesi İstatiksel Bilgiler

Kayıtlı Seçmen Sayısı	Oy Kullanan Seçmen Sayısı	Katılım Oranı %	Geçerli Oy Sayısı
114.888	99.704	86,78	96.237

Kaynak: http://www.ysk.gov.tr/tr/30-mart-2014-mahalli-idareler-genel-secimleri/2853

Geçerli oylardan 42.141 oy alarak %43.80'lik oran ile CHP Adayı Neşet Tarhan Mezitli Belediye Başkanı seçilmiştir. 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde tekrardan aday gösterilmiş olup, CHP Adayı Neşet Tarhan kullanılan 110.340 geçerli oyun 62.504'nü alarak %56.65 bir oran ile Mezitli Belediyesi Başkanlık ünvanını ikinci kez almıştır.

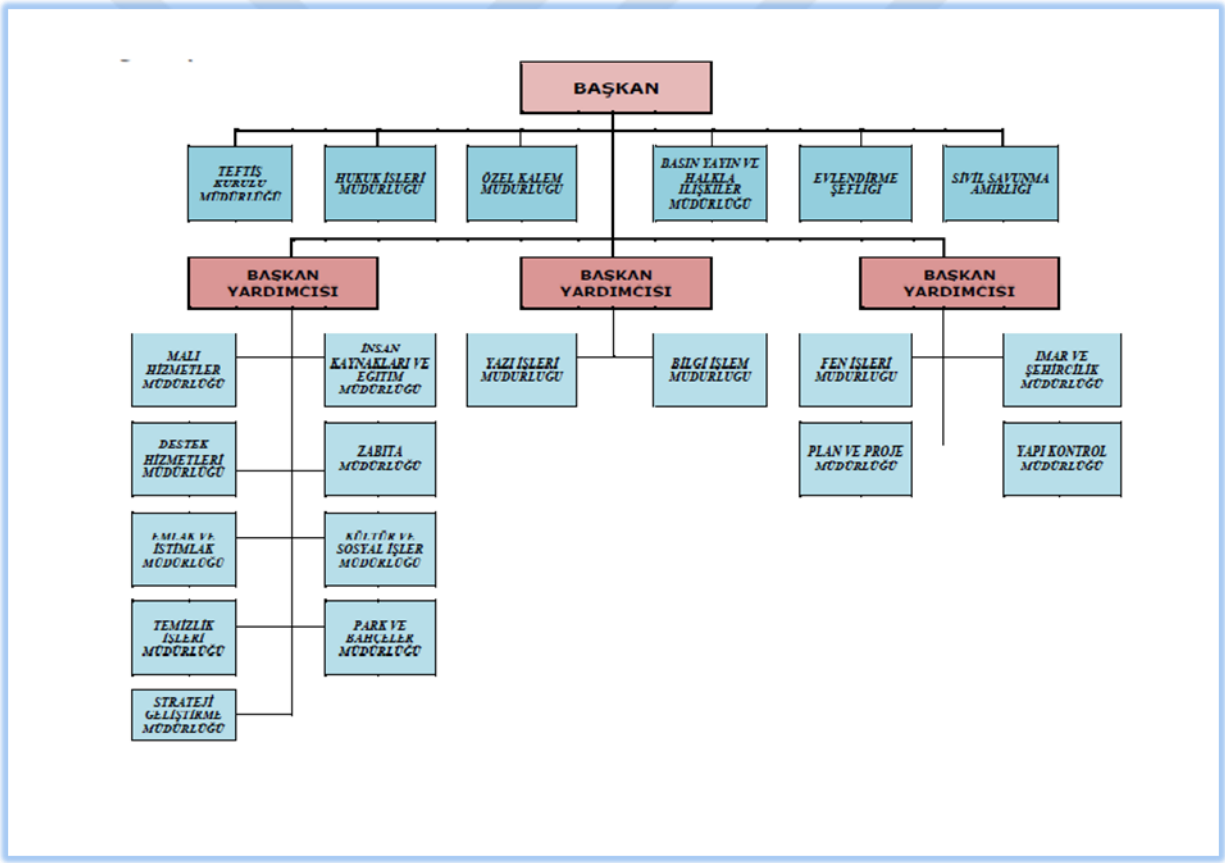
Şekil 5.13. 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri Mezitli Belediyesi Sonuçları
Kaynak:http://www.ysk.gov.tr/tr/30-mart-2014-mahalli-idareler-genel-secimleri/2853

Mezitli Belediyesi için geçerli oy sayısı 99.704 olarak belirlenmiştir. CHP adayı Neşet Tarhan, oyların %43.79'unu alarak 42.141 oy ile Mezitli Belediyesi Başkanı seçilmiştir. MHP Adayı Serkan Akkoyuncu, 25.081 seçmenden oy alarak 2. sırada seçimleri sonuçlandırmıştır. Mezitli Belediyesi seçimlerinde 22.897 seçmenden oy alan AKP adayı Nuri Hocaoğlu ise oyların %23.79'unu alarak seçimleri 3. sırada tamamlamıştır. BDP adayı Muazzez araç 4.539

seçmenden aldığı oylarla seçimleri %4.72'lik bir oranla tamamlamıştır. Şekil: 'e bakıldığında, MHP ve AKP seçmen oylarının birbirlerine çok yakın olduğu dikkat çekmekle birlikte CHP adayı açık ara ile kazandığı görülmektedir.

5.3.2. Mezitli Belediyesi Organizasyon Yapısı

Mezitli Belediyesi organizasyon şeması, 31.12.2018 tarihi itibariyle Belediye Başkanı, 31 üyeli Belediye Meclisi, 3 adet atanmış, 3 adet seçilmiş ve belediye başkanı olmak üzere 7 üyeli Belediye Encümeni'nden oluşmaktadır. Buna ek olarak, 5'er üyeden oluşan 8 adet komisyon kurulmuştur. İmar ve Bayındırlık, Plan ve Bütçe, Eğitim, Kültür ve Sanat, Gençlik ve Spor, Kadın-Erkek Eşitliği, Tarım ve Hayvancılık, Çevre ve Sağlık ve Denetim Komisyonu'ndan oluşturulmuştur (Mezitli Belediyesi 2015-2016 Stratejik Planı).

Şekil 5.14. Mezitli Belediyesi Organizasyon Yapısı
Kaynak: Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı.

5.3.3. Mezitli Belediyesi Misyon, Vizyon ve Temel Değerleri

Mezitli Belediyesi'nin misyonu, vizyonu ve temel değerleri, belediyenin Stratejik Planlama Komisyonu tarafından hazırlanarak ve belediye üst yönetiminin onayına sunularak belirlenmiştir.

> **Misyon:**
>
> Yasal haklar, yetkiler ve halktan alınan destek ile var olan olumsuzlukları ve kısıtlamaları aşarak yaşanabilirliği sağlayacak ve yükseltecek fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik yatırımlar ile Mezitli Halkı'nın ortak gereksinimlerini karşılamaktır. Mezitli Belediyesi kent yönetiminde deneyim, birikim ve özgüvene dayalı kurumsal yapısı ile bilinçli kent halkının katkılarıyla bunu başarabilecek güce ve yeterliliğe sahiptir (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).
>
> **Vizyon:**
>
> Sevgi ve kültür ile yoğrulmuş; huzur ve barışın hissedildiği; tarihi, kültürü, denizi, turistik konumu, yaylaları ve yeşili ile kucaklaşmış; plan ve programlarını buna göre yapmış, uygulamış, denetlemiş, özgün yapıyı bozmadan geliştirmeye ve geleceğe taşımaya özen göstermiş sosyal, kültürel ve modern bir belediyecilik anlayışını Mezitli Halkı'na yaşatabilmektir. Mezitlili olma bilincini geliştirmek, kent kimliğine sahip çıkmaktır (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

Temel değerler

2015-2019 Stratejik Planı'nda belirtildiği üzere, Mezitli Belediyesi temel değerleri aşağıdaki gibidir (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı):

- Cumhuriyetin gerekli olan değerleri ve ilkeleri ile hukuka bağlı olmak
- Dürüst olmak, katılım sağlamak, eşit davranmak,
- Hoşgörü sahibi ve dürüst olmak,
- Programlı olmak, kararlı durmak ,
- Geçmiş tarihe bağlı ve kültüre düşkün olmak,
- Verimi çoğalmak ve beceri sahibi olmak (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.3.4. Mezitli Belediyesi Amaç ve Hedefleri

- Cumhuriyete ilişkin olarak yapılan programlara katılım sağlamak ve öncülük etmek,
- Gerekli yasalara bağlılık göstermek ve Anayasal düzene uymak,
- Kısıtlı olan kaynak ile niteliği bulunan şeyler meydana getirmek,
- Vatandaşlara hesap verebilmek,
- Gerekli olan şeyler gözetilerek nokta atışı hizmetlerin yapılması,
- Personelleri özellikle sorun gidermek, çözüm odaklı bireyler olarak yetiştirmek,
- Halkın her kesimine eşit ve adaletli hizmet vermek,

- Çevreci, sevgi ve saygıya önem veren, sosyal bir belediyecilik hedefi bulunmaktadır (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.3.5. Mezitli Belediyesi Temel Politikaları ve Öncelikleri

Mezitli Belediyesi'nin temel politikaları altı maddeden oluşmaktadır. İlk sırada belediye kaynakların verimli ve etkin kullanılmasıdır. Sonrasında sunulacak hizmetlerin kalitesinin arttırılması konusu olmuştur. Üçüncü olarak personelin hizmet sunumunda uzman ve kalifiye personel seviyesinde olmalarını sağlamak olmuştur. Bir diğeri ise e-belediyecilik uygulamasının daha aktif kullanılması olmuştur. Yalın belediyecilik anlayışı bir diğer politikalarını oluşturmaktadır. Son olarak ise saydam ve dürüst belediyecilik Mezitli Belediyesi'nin önem verdiği temel politikalarındandır (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

Mezitli Belediyesi misyon ve vizyona, Kanun ve Hukuk Kurallarına bağlı kalarak belediyenin en iyi şekilde temsilinin sağlanması amaçlı bir takım öncelikleri bulunmaktadır. Bunlar;

- Vatandaş memnuniyeti ile ilgili kararlar almak, bu doğrultuda stratejik planlar, beş yıllık kalkınma programları ve yıllık yatırım programları hazırlamak, bu programlarda yer alan hizmet ve işlere öncelik vermek,
- Teknolojik gelişmelerde iyi biçimde yararlanılmalıdır,
- Çalışan personellere iyi biçimde eğitimin verilmesi,
- Özellikle kamu kuruluşları ve özel sektörler sürekli biçimde iletişim bir bilgi paylaşımının olması gerekmektedir.,
- Belediyeler özellikle şirketlere yarar sağlayan alanlara ilişkin adımlar atması gerekmektedir,
- Var olan kaynakların etkili biçimde yönetiminin sağlanması ve dikkatli biçimde harcamaların yapılması oldukça önemlidir belediyeler açısından
- Hizmet sunumunun her aşamasında katılım, kalite, eşitlik ve tarafsızlık ilkeleri konusunda verimli ve şeffaf davranmayı amaçlamaktadır. (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.3.6. Mezitli Belediyesi Güçlü Yönler / Zayıf Yönler – Fırsatlar / Tehditler Analizi (GZFT Analizi)

Mezitli Belediyesi, Stratejik Planlama çalışmalarında, sorun tanımlama ve çözümleme, strateji oluşturma ve analitik karar alma amacıyla kullanılan ve iyi yönetişimin bir aracı olan GZFT analizini kullanmıştır. Bunun sonucunda belediyenin güçlü ve zayıf yönlerini, fırsat ve tehditlerini ortaya koyarak, elde edilen veriler stratejik planlamalarına yön vermiştir. (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

GZFT analizi sonucunda Mezitli Belediyesi için elde edilen veriler aşağıdaki gibidir (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı):

Güçlü Yönler: İlçede genç nüfusunun yüksek ve bu gençlerin eğitim seviyesinin yüksek oluşu, yeşil alanların amaçlanan noktada olması, stratejik bir konuma sahip olması, farklı kültürlere sahip topluluğa sahip oluşu, başkanın belediyecilik deneyiminin olması ve belediye personellerinin belediyecilik deneyiminin fazla oluşu, sosyal belediyeciliği ön planda tutmaları, personel ve idari birimlerin eğitim seviyesinin yüksek olması, çevreye olan duyarlılığın artış göstermesi, teknolojiye ve bilgiye açık olunması, halkın katılımcı olması, vatandaş belediye diyaloğunun ve iletişimin üst seviyede olması, halkın gelir ve refah seviyesinin yüksek olması öne çıkan özellikler olmuştur (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

Zayıf Yönler: İşsizlik ve istihdam alanlarının yetersiz kalması kentte en büyük sorun olarak görülmektedir. İlçede trafik sorunu ve oto park sorunun olmasıyla birlikte oluşan gürültü kirliliği üst seviyededir. Çarpık ve düzensiz yapılanma bir diğer sorun olarak görülmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlar dağınık bir lokasyonda yer almaktadır. İlçede alt yapı istenilen seviyede değildir. Hizmetiçi eğitimlerin eksik oluşu, belediyede de Ar-Ge biriminin olmayışı, modern arşiv sistemlerinin olmayışı, sinema, kongre merkezi, spor komplekslerinin olmayışı, meslek odalarının ve kamu hastahanelerinin olmayışı, aşırı seviyede göç alması ilçenin zayıf yönleri olarak saptanmıştır (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

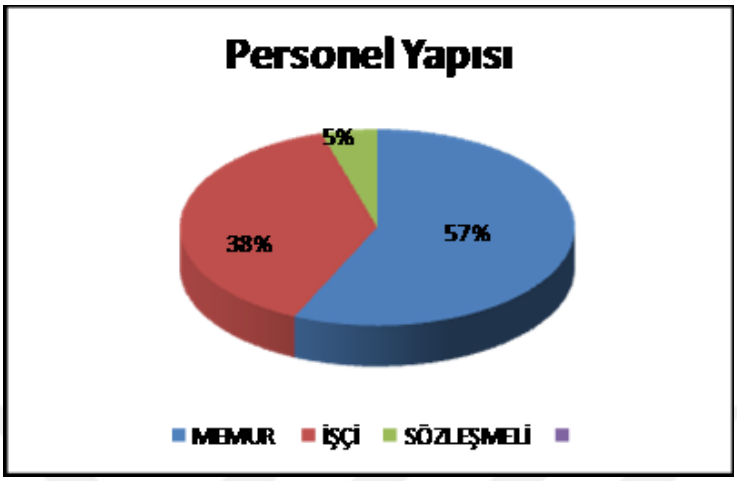
Fırsatlar: Belediye kenti için fırsat olarak, bölgenin deniz turizmi için elverişli olmasını, yönetimde istikrarın sağlanmış olmasını, teknolojiye ayak uyduracak bilgi, deneyim ve personel yapısına sahip olmasını, katılımcı bir halka sahip olmayı fırsat olarak görmektedir (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

Tehditler: Mezitli Belediyesi, son zamanlarda hızla artan göç ve diğer yollarla gelişen nüfus artışı karşında yetersiz kalan istihdam ve işsizlik sorununu bir tehdit olarak görmektedir. Bununla birlikte ilçede bir gerçek olan Suriyeli vatandaşların uyum sorunu ve barınma sorunları bir diğer tehdit olarak görülmektedir (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.3.7. Mezitli Belediyesi Personel Yapısı

Mezitli Belediyesi, iş ve işlemleri 1 başkan, 124 memur (37 Kadın-87 Erkek), 84 kadrolu işçi (8 Kadın-74 Erkek), 10 tam zamanlı sözleşmeli (6 Kadın-4 Erkek) olmak üzere toplamda 218 personel tarafından yürütülmektedir. Mezitli Belediye'sinde çalışanlar; memur, kadrolu, taşeron ayrımı yapılmadan aynı düzeyde tutuluyor. Ödemeleri aksatılmadan adaletli ücret

politikası gerçekleştiriliyor. Eşit işe eşit ücret vererek tüm personelin barış ve güven içerisinde işlerini yapması sağlanıyor. Mezitli Belediyesi bu uygulamasıyla Türkiye'de taşeron işçisine en yüksek ücret veren belediyelerin başında gelmektedir.

Şekil 5.15. Mezitli Belediyesi Personel Yapısı
Kaynak: Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu.

2018 Faaliyet Raporu ve İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü'nden edinilen bilgilere göre Mezitli Belediyesi çalışan kadrosu 124 memur, 84 kadrolu işçi ve 10 sözleşmeli personelden oluşmaktadır. %57'lik pay memur çalışanlarını oluştururken, %38'lik pay işçi çalışanları ve son olarak %5'lik pay da sözleşmeli personellerden oluşturmaktadır.

Tablo 5.2: Mezitli Belediyesi Eğitim Durumu

ÖĞRENİM DURUMU	MEMUR	İŞÇİ	SÖZLEŞMELİ	TOPLAM
Fakülte	59	1	9	69
Yüksekokul	30	5	1	37
Lise	27	15		42
İlköğretim	7	61		68
Okuryazar		1		1

Kaynak: Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu.

Mezitli Belediyesi'nde çalışan personellerin eğitim bilgilerine baktığımız zaman, okur-yazar olanlar 2 kişi, ilkokul mezunu 68, lise mezunu 42, yüksekokul mezunu 37, fakülte mezunu 69 kişi çalışandan oluşmaktadır.

Mezitli Belediyesi Stratejik plan çalışmalarında yapılan SWOT analizinde kurumun personel yapısındaki üstünlükler ve zayıflıklar belirlenmiştir. Mezitli Belediyesi personellerinin genel olarak üstünlükleri; Personelin yaklaşık %50'sinin donanımlı ve eğitimli üniversite mezunlarından oluşması, personelin görev ve sorumluluğunun bilincinde olup bu yönde hareket

etmesi, vatandaş ile iletişim ve diyaloğun istenilen seviyede olması, tarafsız hizmet anlayışına sahip olmaları, şeffaf bilgilendirme anlayışının tüm personellerde mevcut olması öne çıkan özelliklerdir. Son olarak belediye personellerinin teknolojiden faydalanma oranının her geçen gün istenilen seviyeye gelmesi artı değerler olarak görülmüştür (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Personellerin zayıf yönlerine bakacak olursak, arge çalışmalarının yetersiz olması, çalışanların aidiyet duygularının istenilen seviyede olmaması, mesleki eğitim ve donanımların noksanlığı, dijital arşivlerinin bulunmaması, resmi kurumlar arasında bilgi alışverişin zayıf olması ve son olarak kurumsallığın yerleşmemesi Mezitli Belediyesi personellerinin zayıf yönleri olarak ortaya konulmuştur (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

5.3.8. Mezitli Belediyesi Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu kaynaklarının sadeleştirilmesine belirli kapsamda arşivlenmesine bunun yanı sıra bu kaynakların muhasebelerinin tutulmasına, yararlı ve faydalı biçimde kullanılmasına bu çerçevede hayata geçirilmesine olanak sağlamıştır. Bu kanun kaynakların iyi biçimde kullanılmasına bunun yanı sıra halka bu konuya ilişkin olarak bilgilendirmeler yapılmasına imkan vermektedir. Mezitli Belediyesi şeffaf yönetim anlayışı kapsamında kentin belirli noktalarına belediyenin gelir gider tablosunun yer aldığı led ekranlar yerleştirmiştir. Bu uygulama ile vatandaşlar, panoları 24 saat boyunca ekranlardan görebilmektedir.

Türkiye'de örnek bir belediye haline geldiklerini söyleyen Neşet Tarhan, "*Yapmış olduğumuz her çalışma için halktan yoğun şekilde destek alıyoruz, harcamış olduğumuz paraların her birinin hesabının halkımız tarafından sorulmasını istiyoruz ve şeffaf belediyecilik anlayışından kesinlikle ödün verilmeyecektir, bu şekilde davranmaya devam edeceğiz*" (https://www.haberturk.com/mersin-haberleri/70762966-mezitli-belediyesi-gelir-gider-tablosun-halkin-bilgisine-sunuyor), şeklinde açıklamaları Stratejik Planın dayandığı ilkelerinden olan "Saydam ve Dürüst Belediyecilik" anlayışı ile örtüştüğünü görmekteyiz.

Mezitli Belediyesi 2015, 2016, 2017 ve 2018 yılları faaliyet raporlarında yer alan bilgiler doğrultusunda belediyenin yıllık gider bütçeleri belirtilmiştir. Belediye gider bütçesinde Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün ne kadar paya sahip olduğu ve yıllara göre değişimine dikkat çekilecektir.

Tablo 5.3: Mezitli Belediyesi Yıllara Göre Gider Bütçesi ve Gerçekleşmesi

YIL	GİDER BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞME
2015	85.000.000,00	72.578.402,74
2016	92.500.000,00	85.845.469,09
2017	120.000.000,00	115.318.316,66
2018	120.000.000,00	119.614.079,16

Kaynak: Mezitli Belediyesi 2015, 2016, 2017 ve 2018 Faaliyet Raporları

Tablo 5.4: Mezitli Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Gider Bütçesi ve Gerçekleşmesi

YIL	GİDER BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞME
2015	2.151.919,48	2.151.919,48
2016	3.074.738.00	3.074.738.00
2017	3.666.774,05	3.666.774,05
2018	4.080.650,75	4.080.650,75

Kaynak: Mezitli Belediyesi 2015, 2016, 2017 ve 2018 Faaliyet Raporları

Yukarıdaki tablolarda da görüldüğü üzere belediyenin her yıl gider bütçesinde artış söz konusudur. Mezitli Belediyesi 2017 ve 2018 yıllarında tesisleşme noktasında ciddi faaliyetlerde bulunmuş olması bu yıllardaki gider bütçelerine de yansımış ve aynı rakamlarda bütçe ayrılmıştır. Belediyenin gider bütçe gerçekleşmelerine bakıldığında ise, her yıl ayrılan bütçenin %100'ü kullanılmadığını görmekteyiz. . Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü için ayrılan bütçe her yıl arttırıldığını ve ayrılan bütçenin %100'nün kullanıldığı görülmektedir. Toplam bütçe içinde 4 yılın ortalamasına baktığımız zaman Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü için ayrılan pay %3,07 olarak hesaplanmıştır.

5.3.9. Mezitli Belediyesi Stratejik Amaçları

Mezitli Belediyesi 2015-2019 stratejik planı hazırlanma aşamasında Stratejik Plan ve Performans Programı Hazırlama Komisyonu kurulmuştur. Mezitli Belediyesi bu komisyon ile belediyenin uygulayacağı plan ve projelerin yol haritasını belirlemeye yönelmiştir. Bu süreçte komisyon ilk olarak durum analizini yapmayı, sonrasında misyon, vizyon ve değerleri ön planda tutarak nereye ulaşmayı hedeflediklerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Sonraki aşamada, hedeflenen proje ve uygulamalara nasıl ulaşabilecekleri üzerine çalışmıştır. Son olarak, yapılacak olan plan ve projelerin ölçümü ve depğerlendirmesinin yapılması gerektiğine karar verrek stratejik plan ve hedefleri belirlemiştir.

Mezitli Belediyesi stratejik amaçları aşağıda belirtilmiştir (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı):

- İyi seviyede bir mali yapıya sahip olunması,

- Belediyenin yapmış olduğu eylemlerde ve uygulamalarda hukuka uygunluk ilkesinin öne sürülmesi,
- İnsan kaynaklarında çalışmakta olan kişilerin tecrübe sahibi yapılması,
- Hizmetlerin yerine getirilmesi esnasında kurumun içinde bulunan bölümlerin iyi şekilde iletişim kurmaları,
- Hizmetlerin planlanması ve yapılması esnasında özellikle ortaklarımızın katılımının sağlanmış olması,
- Kültürel anlamda yapılmakta olan etkinliklerin arttırılması ve bu durumun sürekli hale getirilmesi,
- Özel ilgi isteyen ve sosyal anlamda yardıma muhtaç olan kişiler için özel yerler oluşturulması ve bu çerçevelerde projeler oluşturulması,
- Sosyal anlamda bazı kurumlara verilmiş olan tesislerimizin gelişiminin arttırılması ve iyileştirilmesi,
- İstihdam yaratıcı mesleki eğitimlere hız verilmesi,
- Teknolojiyi kullanan ve gündemi takip eden, projeleri ile ses getiren bir belediye konumuna gelmek,
- Mezitli belediyesinin uluslararası bir marka haline getirilmesi hedeflerindedir (Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.3.10. Mezitli Belediyesi Sosyal Politika ve Sosyal Belediyecilik Uygulamaları

Belediye hizmetleri, gündelik hayatın akışını çağın gereklerine uygun biçimde düzenlemekle, halkı yaşadıkları kentte huzurlu kılmakla yükümlüdür. Ancak bundan da öte, hem fiziksel, sosyal ve ekonomik gelişmeler doğru biçimde karşılanmalı, hem de mevcut koşullar daha iyileştirilmelidir. Bu ise bir vizyon sorunudur. Geleceği doğru anlamayı ve ona göre hazırlamayı öngörür.

Mezitli hızla gelişen, sosyal ve kültürel yapısı çok dinamik bir kenttir. Kentlilik bilinci yüksek ve halkın talepleri de bu yapıya uygundur. Çağdaş, eleştirel ve demokratiktir. Mezitli halkının eğitim düzeyi yüksek olup, şimdiki zamanın ve geleceğin farkında olan bilinçli bir yapıya sahiptir. Mezitli Belediyesi de bu olguya değer veren ve nasıl bir sosyal çevreye hizmetle yükümlü olduğunun bilinci içinde geleceği hazırlayan plan ve projelerde bulunmaktadır.

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, göreve gelmeden önce,

> Bizler, sosyal belediyecilik anlayışının Mezitli'yi ekonomik, kültürel ve sosyal olarak sıçratacak idael bir anlayış olduğuna inanırız. Bütün hamlelerimizin arkasında emeğe ve halka duyulan saygı vardır. Biz, insanlarımızın sözünü dinleriz, sözümüzde dururuz. Gerçekleştirdiğimiz her projenin hesabını verecek güvene, gerektiğinde sizin adınıza hesap soracak cesarete sahibiz. İnsan değerini, paylaşmanın güzelliğini biliyoruz. Bu anlayışımızı kırsal alanla kenti bütünleştirerek göstereceğiz ve bundan bütün Mezitli kazançlı çıkacaktır.

diyerek*, "Mutlu Mezitli" ve "Mezitli'de Mutluyum"* sloganlarını destekler açıklamalarda bulunmuştur.

Mezitli Belediyesi vatandaşların sosyal ve kültürel becerilerini geliştirmek, ilgi duydukları sanat alanlarında donanımlarına yardımcı olmak üzere, Kültür ve sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde yoğun ve yaygın çalışmalar yapmaktadır. Yetişkinlere ve çocuklara yönelik kültürel, sosyal, sanatsal ve sportif alanda temel eğitimler verilmiştir. El sanatları kurslarıyla ekonomik yarar sağlayacak biçimde faaliyette bulunmuştur.

Mezitli Belediyesi, yerel yönetimde doğrudan demokrasi ve katılımcı kültüre önem vermektedir. Demokratik bir yaşam için doğrudan ve katılımcı karar mekanizmalarının işletilmesini zorunlu olarak görmektedir. Geleceğin şekillenmesinde etkin olacak temel kararlar için hemşerilerin eğilimlerini dikkate alan bir anlayış içindedir. Bu bağlamda Mezitli Belediyesi bünyesinde Gençlik Meclisi ve Çocuk Meclisi oluşturulmuştur. İlerleyen zamanlarda Kadın Meclisi ve emekli Meclisi gibi temsil özelliğine sahip yapılanmaları hayata geçirilmesi için çalışmaları bulunmaktadır.

Mezitli Belediyesi'nde sosyal politika ve sosyal belediyecilik kapsamında yürütülen faaliyetlerin çoğunluğunu Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Çalışmanın bu kısmında Mezitli Belediyesi'nce 2014 yerel seçimleri sonrası yerel halka yönelik sosyal politika projeleri ve sosyal belediyecilik uygulamaları incelenecektir. Bu bağlamda Mezitli Belediyesi Stratejik Planı (2015-2019), Mezitli Belediyesi Faaliyet Raporları (2015-2018), basın ve süreli yayınlar olmak üzere, belediye yetkileriyle yapılan görüşmelerden elde edilen bilgi ve bulgular aktarılacaktır.

Belediye'nin sosyal politikasına yön veren ve sosyal belediyecilik kapsamında sunmuş olduğu proje ve uygulamaları; sosyal yardımlar ve sosyal hizmetler ana başlıkları altında detaylı bir şekilde ele alınacaktır. Sosyal Yardımlar başlığı altında belediyenin, yoksullar, yaşlılar, engelliler, dezavantajlı gruplar, kadınlar, çocuklar ve gençlere yönelik proje ve uygulamaları incelenecektir. Sosyal Hizmetler başlığı altında ise, kültürel, sağlık, eğitim, spor, çevre koruma ve yapım alanındaki hizmetler ile birlikte belediyenin diğer alanlarda sunmuş olduğu hizmetlere yer verilecektir

Yoksullara Yönelik Proje Ve Uygulamalar:

Dayanışma Evi Projesi

İhtiyaç sahipleri için Mezitli Belediyesi tarafından başlatılan *"Durma, Sen de yardım elini uzat"* kampanyası kapsamında" Dayanışma Evi" kurulmuştur. Belediye fakir olan ailelerin yıllık olarak üç kez giyimlerine destek olmak adına kıyafet yardımları vermişlerdir. Bu yardımlar çerçevesinde kış döneminde 875 kişiye yaz döneminde 600 kişiye ilk bahar döneminde ise 688 kişiye kıyafet yardımları yapılarak onları desteklemişlerdir (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Aşevi Projesi

Mezitli Belediyesi 2014 yılından beri yoksul olan ve karnını doyurmakta zorlanan kişilere sıcak yemek hizmeti sunmaktadır. Bu kapsamda bu aşevi geliri olmayan ve fakir olan öğrencilerde dahil olan yaklaşık 300 kişiye her gün saat 12:00'da yemek vermektedir. Bunun yanı sıra aşevi ramazan ayı boyunca günde 1000 kişiye yemek yardımında bulunmaktadır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

"**Bu Çorbada Tuzunuz Olsun İster misiniz ?"**

"Bu Çorbada Tuzunuz Olsun İster misiniz?" sloganıyla açılan kampanyada tüm Mersinlilerin yardıma muhtaç vatandaşlar için destek olmaları yönünde proje gerçekleştirilmiştir.

Mezitli Belediyesi Gönüllü Serası Projesi

Mezitli Belediyesi Gönüllü Serası'nda gönüllüler tarafından organik olarak üretilen sebzeler Mezitli Belediyesi Aşevi'nde ihtiyaç sahibi vatandaşların evlerine kadar yemek olarak dağıtımı yapılmaktadır.

Yoksul ve düşkünler için yapılan diğer hizmetler ise;

- Yıl içinde aile içinde bulunan kişi sayısına oranla yardımlar yapılmıştır,

- Yıl içinde ihtiyacı olan ama evlenmekte zorlanan kişilere ücret almadan nikah merasimi düzenlenmiş ve bu alanda yardımda bulunulmuştur,
- Yıl içinde ihtiyacı olan ama karşılayamayan ailelere okul çağında olan çocukların okullarının açılmalarını takip eden sırada kırtasiye malzemeleri verilerek yardımlarda bulunulmuştur,
- Fakir olan ailelerin çocuklarını sünnet ettirmeleri için onlara yardımda bulunulmuştur,

Yaşlılara Yönelik Proje Ve Uygulamalar

Emekli Evi Projesi

Dünya emekliler günü olan 30 Haziran 2014 yılında açılışı yapılmış ve bu merkezde, spor, tiyatro, müzik, satranç gibi değişik aktiviteler gerçekleştirilmekte olup emekli vatandaşların kaliteli zaman geçirmesi sağlanmaktadır.

Gülbahar Özmen Aktif Yaş Alma Merkezi

Gülbahar Özmen Aktif Yaş Alma Merkezi 2017 yılında açılmıştır. Buralarda kişilerin yaşları ve cinsiyetleri ne olursa olsun bu merkezden faydalanabilme olanağı verilmektedir. Sosyal anlamda tüm aktivitelerin yapılması ve bunun artırılması için bu merkez oldukça önemlidir. Bunun yanı sıra emekli olan kişilerin geriye kalan günlerini iyi ve mutlu biçimde yaşamaları için bu merkez oldukça önemli faaliyetler yapmakta onları hastalıklara yakalanmaktan korumaktadır. Bu merkezde bulunan kişilerin sayıları bir araştırmaya göre 2018 yılında 100 kişi olan üyeler burada profesyoneller eşliğinde spor yapıyorlar, müzik kurslarına katılıyorlar, tiyatrolar yapıyorlar sürekli bir araya gelerek sohbet edebiliyorlar (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Evde Yaşlı Bakım Hizmetleri

Bu alana ilişkin olarak yapılan çalışmalar 2018 yılının Mart ayında meydana gelmiştir. Belediyemize bağlı olan ve evinden çıkmakta zorlanan engelli olan, hareket etme yetisini kaybetmiş olan kişileri belirli zaman aralığında ziyaret ediyoruz. Bu alana ilişkin olarak, Evde Yaşlı Bakım Hizmetleri Aktif Yaş Alma Evi'nde bulunan personeller gerekli çalışmaları yapmaktadırlar (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Hobi Bahçeleri Projesi

Mezitli Belediyesi'nin vatandaşların doğal bir yaşam alanında tarım yapabilmeleri amacıyla hayata geçirdiği ''Hobi Bahçesi'' projesi yoğun ilgi görmektedir. 5 adet Hobi Bahçesi alanı bulunmaktadır. Mezitli sınırları içerisinde ikamet eden ve emekli olan herkes bu hizmetten faydalanabilmektedir.

Mutlu Yaşam Köyü Projesi

Darda ve zorda olan kişilerin ve 50 yaşını aşmamış olan bireylerin özellikle Mezitli içinde yaşayan ve mutlu huzurlu biçimde hayatlarını sürdürmeleri için bir yaşam alanı meydana getirmektedir.

Bunun yanı sıra belediye buralarda bulunan halkın evlerini iyi biçimde yapmak ve özellikle onların daha sağlıklı koşullarda yaşamalarına olanak sağlamak adına yıllık olarak 30 yaşlı evine hizmette bulunmaktadırlar. Üniversite öğrencilerinin ortak olan proje kapsamında yaşlıların evinde kitaplar okunmaktadır. Bunun yanı sıra yaşlı olan kişilere destek ve morel verilmesi açısından 18-24 Mart arasında Taş Mektep'te müzik şöleni düzenlenmiştir.

Engelli ve Dezavantajlı Gruplara Yönelik Proje ve Uygulamalar

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan'ın en çok önem verdiği konuların başında toplumda hak ettikleri değeri, ilgi ve alakayı göremeyen engelli ve dezavantajlı gruplar olmuştur. Doğu Akdeniz Engelli Dernekleri Federasyonu ile engelliler için "Erişilebilir Kent Protokolü" imzalanmıştır. Başkan bir açıklamasında *"Halkımızın güven ve huzur içinde yaşam sürebilmeleri için gerekli hizmeti sağlamak bizim için esastır. Engelli vatandaşlarımızın gitmek istedikleri yerlere yürüyerek rahatlıkla ulaşabilmelerini sağlamak içinde gerekli çalışmaları hızlandırıyoruz. Bizler de bu konuda engelli vatandaşlarımız ile aynı hassasiyeti paylaşıyoruz."* (https://www.haberler.com/mezitli-de-kaldirimlar-yeniden-duzenleniyor-6501130-haberi) düşüncesini paylaşmıştır. Hizmetlerinde onları anlamanın önemini vurgulamıştır.

Her insana dokunup mutlu olması için çaba sarf ettiklerini açıklayan Tarhan, engelli vatandaşlara ve ailelerine daha hassas davranıp hizmet ettiklerini ve belediye olarak yapılanlar ile toplumumuzda engelliler daha çok fark ediliyorsa, kafalarında engeller kalkıyorsa doğru bir şey yapmış olduklarını kabul ettiklerini açıklamıştır. Bu noktada Mezitli Belediyesi'nin yapmış olduğu proje ve uygulamalar aşağıda paylaşılmıştır.

Down Kafe Projesi

Mezitli Belediyesi ve Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı (ZİÇEV) Mersin Şubesi'nin ortaklığında üretmiş olduğu proje kapsamında 'Down Kafe" açılmıştır. Kafe projesiyle down sendromuna dikkat çekme ve down sendromlu bireylerini topluma kazandırma amaçlanmıştır. Down Kafe oluşmasının en önemli nedeni özellikle toplumda bulunan algının yok edilmesi yönünde olmuştur. Bu proje kapsamında zihinsel engeli olan kişilerin günlük yaşam içinde kendi ayaklarının üstünde durmaları sağlanmış ve yaşamlarını devam ettirebilme seviyelerine getirilmeleri için çaba harcanmıştır. Mersin'de bir ilk olan ve Türkiye çapında oldukça bilinen ve ödüllü olan bir proje olan Down Kafe'de, dönüşümlü olarak her gün 2 down sendromlu çocuk görev almaktadır (https://www.mezitli.bel.tr/down-kafe).

Engelsiz Parkı Projesi

Mezitli Belediyesi ve Mersin Babil Lions Kulübü işbirliğiyle "Zehra Gürol Engelsiz Parkı" yapılmıştır. Engelli vatandaşların yüzünü güldüren ve mutlu olmalarını sağlayan bir proje daha Mezitli Belediyesi tarafından hayata geçirilmiştir**.**

- Engelli vatandaşlar için belediye önüne şerit çektirmek çekilmiştir.
- Kaldırım ve yollarda rampa uygulaması ve kolay, rahat hareket edebilecekleri uygun şartlar sağlanmıştır.
- Özellikle kırk mahalle gezilerek buralarda bulunan hasta, bakıma muhtaç, engelli olan ve bakıma ve yardıma muhtaç olan kişiler belirlenmiş bunun ardından bunların aile olarak ekonomik durumları inceleme altına alınmıştır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).
- Özel ilgi gruplarından oluşan vatandaşların protez, ortez vb tıbbi cihaz gereksinimlerinde yardımcı olunmuştur.
- Özel ilgi gruplarından oluşan vatandaşların protez, ortez vb tıbbi cihaz gereksinimlerinde yardımcı olunmuştur.
- "Engelsiz Aşk" etkinliği Mezitli Kent Konseyi Engelli Meclisi tarafından gerçekleştirilmiştir. Çocuklara hediye dağıtılıp çeşitli aktivitelerde bulunulmuştur.
- Engellilerin toplum hayatı ile bütünleşmelerini sağlayıcı ve kolaylaştırıcı çalışmalarda bulunup, sportif, sosyal ve kültürel aktivitelerde bulunulmuştur.
- Zihinsel engelli çocukları topluma kazandırmak amaçlı beceri kursu açılmıştır. Takı tasarım eğitimi verilmiştir.

- Mersin Üniversitesi Onkoloji Bölümü'nde tedavi gören ve tedavi görürken yaşamını yitiren çocuklar için Tece'de Zeytin Koruluğu oluşturulmuştur. Mezitli Belediyesi ve El Ele Yardım Grubu'nun birlikte gerçekleştirdiği etkinlikte minikler unutulmaz bir gün geçirmelerine olanak sağlanmıştır. Mersin Üniversitesi Hastanesi Onkoloji Bölümü'nde tedavi gören, otizmliler, ortopedik engelliler, kırsal kesimde yaşayanlar ve Roman çocuklarını bir arada buluşturan, hüzün ve sevincin bir arada yaşandığı bir etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Çocuk ve Gençlere Yönelik Proje ve Uygulamalar

Küçük Eller, Büyük Hayaller Projesi

Çocuklara sanatı sevdirmek amacı ile Mezitli Belediyesi Sosyal Tesisleri'nde resim sergisi açılmıştır**.** Çocukların küçük yaşlarda sanat sevgisi ve bilincinin aşılanması sağlanmıştır.

Bale Okulu Projesi

Mezitli Belediyesi, minik çocukların fiziksel ve sosyal gelişimlerini sağlamak adına bale okulu açmıştır. 7-14 yaş arası çocukların eğitimlerini sürdürdüğü Bale Okulunda, 1 adet cafe, 1 idari birim, 1 bale sınıfı ve 1 çalışma odası ve fuaye alanı bulunmaktadır. Bale, zumba, yoga, pilates, piyano, koro, ritm kursları verilmektediMezitli Belediyesi Kitap Okuyan Çocuklar Oyun Kitaplığı, "Kitap Okuyan Çocuklar Projesi" çerçevesinde okula devam eden öğrenciler ya da okula başlamamış olan öğrencilere ilişkin olarak yapılan bu çalışmalar oldukça yararlı onların kitap ihtiyaçlarını karşılamalarının yanı sıra özellikle ailelerinin de kendi becerilerini ve kabiliyetlerini geliştirmelerine olanak veren merkezlerden birisi olmuştur.Buralar çocukların özelliklerine göre hazırlanmış bu bağlamda oluşturulan kitaplıklar, sandalyeler ve farklı oyunların olmasının yanı sıra bir de sahnesi bulunmaktadır buralardan ortalama olarak gün içinde 30 çocuk yararlanmaktadır.Mezitli Belediyesi Kitap Okuyan Çocuklar Oyun Kitaplığı, "Kitap Okuyan Çocuklar Projesi" çerçevesinde okula devam eden öğrenciler ya da okula başlamamış olan öğrencilere ilişkin olarak yapılan bu çalışmalar oldukça yararlı onların kitap ihtiyaçlarını karşılamalarının yanı sıra özellikle ailelerinin de kendi becerilerini ve kabiliyetlerini geliştirmelerine olanak veren merkezlerden birisi olmuştur. Buralar çocukların özelliklerine göre hazırlanmış bu bağlamda oluşturulan kitaplıklar, sandalyeler ve farklı oyunların olmasının yanı sıra bir de sahnesi bulunmaktadır buralardan ortalama olarak gün içinde 30 çocuk yararlanmaktadır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu)

Trafik Parkı Projesi

Çocukların hem sağlıklı trafik eğitimi alması hem de eğlenebilmesi için Trafik Parkı projesi önemli bir çalışma olmuştur. Mezitli Belediyesi TED Mersin Koleji ile birlikte bu projeyi hayata geçirmiştir. Mersin Trafik Parkı, tabelalar, trafik ışıkları, yaya geçitleri gibi trafikte karşılaştığımız her işaretin yer aldığı akülü ve gerçek elektrikli araçlar ile ülkemizde ilk defa uygulanan proje özelliği taşımaktadır. Trafik Parkı'nda öğrenciler trafik kurallarını uygulayarak öğrenmektedir.

Gençlik ve Kültür Merkezi Projesi

Bu merkezlerden ortalama olarak günde 30 kişi yararlanmaktadırlar. İlçe içinde bulunan öğrenciler buraları ders çalışma ve kütüphane olarak kullandıkları bilinmektedir. Buralar belediyeye ait olmakla beraber haftanın her günü, matematik, İngilizce ve satranç kursları buralarda verilmektedir. Buralarda bulunan kurslar yazında sadece matematik kursu olmayacak biçimde açık bulunmaktadır.

Mehmet Altunören Gençlik Merkezi

Belediyenin gerçekleştirmiş olduğu anketler kapsamında vatandaşların istekleri doğrultusunda yapılması kararlaştırılan Mehmet Altunören Gençlik Merkezi, toplumda yaşayan değişik kesimlere ilişkin olarak kursların verilmesi buralarda gençlere ait olan odalar bulunmaktadır. Bölgede yaşamakta olan gençlerin kullanması için kafelerin bulunması, dinlenme merkezlerinin olması, bu alana ilişkin olarak gerekli aktivitelerin gerçekleşmesine olanak sağlamışlardır. Bu merkezler özellikle plates, İngilizce kursları verilmesi bakımından haftanın 7 günü bu merkezler açık bulunmaktadır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Kadınlara Yönelik Proje Ve Uygulamalar

Kadın Üretici Pazarı Projesi

Toplamda 9 adet Kadın Üretici Pazarı'ndan 500'ü aşkın kadın ücretsiz olarak faydalanmaktadır. Türkiye'de tek olan ve hiçbir siyasi ayrım gözetmeksizin herkesin faydalanabileceği bu proje, kadınların özgüven kazanmasını sağlamıştır. Kadınlara çeşitli alanlara ziyaret imkanı, opera, sinema ve tiyatro gibi kültürel ve sanatsal etkinliklerde olma imkanı verilmiştir. Evinde ürettiği yemekten çiçeğe, takıdan elbiseye, tarlasında bahçesinde

yetiştirdiği sebzeden meyveye el emeği göz nuru ürünleri bu pazarlarda satan kadınlar aile ekonomilerine katkıda bulunup, ayaklarının üzerinde daha dik durmaları sağlanmıştır. Kendi ürettiği sebzesini satan kırsal kökenli kadın ile yine kendi ürettiği takısını satan kentli kadını bir arada olmalarına olanak verilmiştir. Aracısız, sağlıklı ve daha ekonomik ürünler halk ile buluşmuştur. Kadın üretici pazarlarından sorumlu yine kadın üyelerden oluşan Mezitli Gönüllüleri, pazarların yönetim ve işletim organizasyonundan da sorumlulardır.

Mezitli Belediyesi Örgü Evi Projesi

Kadın ve emeği yan yana getiren ve kadının önemine sürekli vurgu yapan Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, kadınların sosyal yaşama kaynaşması için Mezitli Belediyesi Örgü Evi'ni hayata geçirmiştir. Mezitli Belediyesi Örgü Evi kadının özgürleşmesi, sosyal hayata katılımı ve kendini birey hissetmesi alanında çok önemli mekan haline gelmiştir.

Mezitli Dokuması Projesi

Tarihi Mezitli Dokuması; Mezitli Belediyesi, Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Bölümü ve Mezitli Soroptimist Kulübü ile yeniden hayata geçirilmiştir. Mezitli Belediyesi Sanat Evinde kurulan atölyede tarihi 2500 yıl öncesine dayanan Mezitli Dokumasının geliştirilmesi ve pazarlanması gerçekleştirilmektedir. Projenin amacı ise Mezitli'nin kültürel değerlerini korumayı hedeflerken, kadınların ekonomik güçlerini kazanmalarıdır. Ev gereçleri, kıyafet gibi birçok alanda kullanılan Mezitli Dokumasının gelişmesi hedefiyle projede iki yıldır sürdürülmektedir. Başarılı olan kursiyerler, 2018 yılında düzenlenen törenle sertifikalarını almıştır (https://www.mezitli.bel.tr).

El Ele Kadınların Ekonomik Özgürlüğüne

Mersin'de, Rotary Kulübü tarafından Mesitli Belediyesi öncülüğünde "Düzenlen Kadın Girişimciler Projesi" düzenlenmiştir. Mezitli Belediyesi meclis binasında gerçekleştirilen tanıtım toplantısına çok fazla kadın katılımcı gelmiştir. Bilgilendirme toplantılarına katılım sağlayan kişilerin düşüncelerini anlamak ve beklentilerini bilmek adına anketler yapılmıştır (https://www.mezitli.bel.tr).

Kadın Danışma Merkezi

Ağırlıklı olarak kadınların toplumsal önyargılar karşı mücadelesi, sosyal baskı nedeniyle oluşan kaygı bozukluğu, psikolojik ve fiziksel şiddete maruz kalma konularında Mersin Barosu, Mersin Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube, Türk PDR Derneği, bir hastahane, üniversiteler ve çeşitli sivil toplum örgütleri ile kordine olunarak, gönüllü yürütülen çalışmalar kapsamında, ailenin kutsallığı ve birlikteliğini sağlamak ve geliştirmek amacıyla bir yılda 170 vatandaşa seminer ve konferanslar verilmiştir. Merkezde ayrıca kadınlardan gelen talepler doğrultusunda, çocuk ve ergen konularında da danışmanlık faaliyetinde bulunulmaktadır.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Yürüyüşü

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü sebebi ile, Mezitli Belediyesi öncülüğünde ve birçok sivil toplum kuruluşunun katılımıyla gerçekleştirilen yürüyüşe her kesimden binlerce kadın katılmıştır. Kadınlar turuncu renkli kıyafetleriyle katılım sağlamış olup Kadın Üretici Pazarı'nda çalışan kadın çiftçiler ise traktörleri ile katılım sağlamıştır. Kadının gücünü vurgulayan ve şiddet karşıtı pankartlar yoğunluk göstermiştir. Mezitli Belediyesi bu organizasyonu ile dayanışma ve kadınlar konusundaki hassasiyetini ortaya koymuştur (http://www.yenihaberden.com/mersinde-kadinlar-siddete-karsi-yurudu-747477h.htm).

Çiçeklensin Dünyamız Kadınlarla Projesi

Belediye ve İçel Soroptimist Kulübü işbirliği ile kadınlara yönelik 2 aylık eğitim programı düzenlenmiştir. Eğitim dahilinde; stres yönetimi, dikim teknikleri, peyzaj bilgisi, kişisel gelişim, madde bağımlılığı, toplumsal cinsiyet, ev ekonomisi, akran zorbalığı, çocuk ve sağlık, , bitki bilimi, kadın hakları, , aile içi iletişim, kentlilik bilinci, meme kontrolü, çevre koruma gibi konularda kadınlar bilgilendirilmiş ve katılımcılara belge verilmiştir.

Bu projelerin yanı sıra;

Mezitli Belediyesi, Anneler Günü etkinlikleri kapsamında çeşitli sanat grubu üyelerini halkıyla buluşturmuştur.

- Mersin Barosu ve Mezitli Belediyesi işbirliği ile hukuki destek ihtiyacı bulunan kadın ve çocuklar için protokol imzalanmıştır.Protokol ile birlikte Mezitli Belediyesi Kadın Danışma Merkezi bünyesinde destek ihtiyacı olan kadın ve çocuklara hukuki hizmet verilmektedir (https://m.sondakika.com/haber/haber-mezitli-de-kadin-ve-cocuga-istismara-karsi-11250369).

- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesi ile 8 kadına 8 bisiklet hediye ederken, kadın belediye çalışanlarına da yarım gün idari izin vermiştir.
- Mezitli Belediyesi'nde aynı işi yapan kadın çalışanlara pozitif ayrımcılık yapılarak %5 daha ücret verilmiştir.
- Mezitli Belediyesi'nde çalışan personelin ve müdürlerin yarısı kadınlardan oluşmakta olup, çok önemli müdürlüklerde görevlendirilmiştir.
- "Mor Bayrak Projesi" ile kadın odaklı işletmeler teşvik edilmiştir.

Kültürel Ve Sosyal Alanında Yapılan Proje Ve Uygulamalar

Yazlık Sinema

"Yaza Merhaba" sloganıyla yapılan projelerden olan yazlık sinemada binlerce vatandaşı bir araya getirerek, açık havada film seyretmenin keyfi yaşatılmıştır.

Güneş Festivali

Kentin neredeyse yılın 365 günü güneş enerjisinden yararlanılabilecek bir konuma sahip olması sebebi ile güneş enerjisinin kullanılabilir en sağlıklı enerji biçimi olduğunu akıllara bir kere daha getirmek ve bu enerjinin elde edilmesi ile neler yapılacağını halka anlatmak için her yıl geleneksel olarak düzenlenen Soli Güneş Festivali'nde açık oturumlar, sergiler ve konserler düzenlenmektedir.

Oda Tiyatrosu

Mezitli Belediyesi Oda Tiyatrosu; sanatsal etkinliklerin bilimsel ve sistemli bir biçimde gerçekleşmesi amacıyla başlatılan Mezitli Belediyesi Sanat Akademisi bünyesinde kurulmuştur. ''Mezitli'de Tiyatro Var'' sloganı ile başlanan Oda Tiyatrosu için usta oyuncular ve daha önce Oda Tiyatrosu konusunda tecrübeli isimler olan Tamer Güven ve Yaşar Uraslı'nın gönüllü çalışmaları ile hayata geçirilmiştir. 2017 yılında ''Jeanne D'are'n Öteki Ölümü'' ile perdelerini Mezitli halkına açan Oda Tiyatrosu, her sezon halkın merakla beklediği yeni oyunları ile adından sıkça söz ettirmektedir. Oda Tiyatrosu biletleri ücretsizdir.

Atatürkçü Mezitli

"Her Siteye Atatürk Büstü Projesi" otoban girişine yapılan Atatürk Sulieti, Fındıkpınarı yayla girişine dikilen Atatürk anıtı ile Mezitli denilince akla ilk gelen şeyin "Atatürk sevisiyle dolu bir kent" olması hedeflenmiştir. Bu projeler ile Atatürk ilke ve devrimlerinin unutulmaması, sürekli diri tutulması sağlanmak istenmiştir.

Mezitli Kart Projesi

Mezitli Belediyesi'nin, Mezitli Kart projesi vatandaşa birçok ayrıcalık ve avantaj sunan bir hizmet olarak görülmektedir. Kullanıcısına sürekli kazanç sağlayan, ilçede yaşayan halkın indirimli hizmet veren esnaf ile buluşturan, kart sahiplerine belediye hizmetlerinde öncelik sağlayan bir projedir. 20 bine aşan üyesiyle en büyük projelerinden biri olarak görülen Mezitli Kart, vatandaşın aidiyet duygusunu arttıran önemli bir etken olmuştur. Mezitli Kart sahibi olmak, belediye ile vatandaşın içselleşmesini de sağlamıştır.

MezitliNET Projesi

Mezitli Belediyesi tarafından kurulan kablosuz internet ağı olan MezitliNET, Mezitli Kart üyeleri tarafından ücretsiz olarak kullanılmaktadır. Mezitli ilçesi sınırları dahilinde, MezitliNET bayrağının olduğu tüm alanlarda bu hizmetten halk yararlanmaktadır.

Hoş Geldin Bebek Projesi

Mezitli belediyesi gönüllüleri, "Hoş Geldin Bebek" projesi kapsamında düzenlenen etkinlikle, ilçede yeni doğmuş bebeklerin yanı sıra ihtiyaç sahibi ailelere verilmek üzere çeşitli örgü ürünleri yapılması adına belediye tarafından "Yününü-Milini Al Sen de Gel" kampanyası düzenlemiştir. Mezitli Belediyesi Kadın Üretici Pazarı'nda gerçekleşen etkinlikte kadınlar, yün kazak, yelek, çorap gibi giyecekler örmüşlerdir. Belediye, daha sonra Nüfus Müdürlüğü'nden alınacak kayıtlar doğrultusunda ücretsiz bir şekilde hediyelerin dağıtımı yapılacaktır. Gönüllülük esasına dayan bu proje Türkiye'ye örnek bir proje olmuştur.

Mezitli'den Hozatlı çocuklara Örgü Desteği

Mezitli'de bulunan ve fakir olan çocuklara destek olan bu kuruluş özellikle Tunceli Hozat ilçesinin bir köyünde bulunan köy okulu çocuklarına atkılar ve çeşitli kıyafetler diken ilçe sakinleri özellikle bu konuda örnek davranış sergilemişlerdir. Hozat'ta görev yapan bir kadının çocuklar için istemiş oldukları atkılar ve berelerin ardından Mezitli'de bulunan kişiler harekete geçerek kısa sürede öğretmenin bu isteğini yerine getirmişlerdir. (https://www.cukurovagazetesi.com/mezitlili-kadinlar-hozatli-cocuklar-icin-ordu64564.html).

- Soli Pompeiopolis'i açık hava müzesine dönüştürme projesi kapsamında, 9 Eylül Üniversitesi'nden bir öğretim görevlisi ile sütunlu bölge ve amfi tiyatro bölümünde kazı çalışmaları devem etmektedir. Bu çalışma Mezitli Belediyesi tarafından da desteklenmektedir. Soli Pompeiopolis sütunlu yoluna Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluşu'nun kararıyla yürüyüş ve bisiklet yolu yapılarak turizme katkı sağlanmıştır. Bu proje, Tarihi Kentler Birliği'nden ödül almıştır.
- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde Mezitli Belediyesi'nin kafe kütüphanesi kadın ressamların sergisine ev sahipliği yapmıştır. 8 Kadın ressamın, 8 Mart'a özel açılan sergiye, sanatseverler yoğun ilgi göstermiştir.
- Mezitli Belediyesi'nin önderliğinde yapılan onlarca yayınevi ve yazarın yer aldığı Mezitli Kitap Festivali yapılmıştır. Mezitli Viranşehir Sahili'nde gerçekleştirilen Festivale 40 yazar da imza günü düzenlemiştir. Mezitli'de ilki düzenlenen kitap festivali, sahilde düzenlenmesi nedeniyle de bir ilki bünyesinde barındırmıştır.
- 7'den 70'e onlarca kişinin fırçasıyla birlikte şenlikte, sahilde bulunan mini amfitiyatro çocukların da katılımıyla rengarenk boyanmıştır.
- Mezitli Belediyesi milli bayram ve günlerde vatandaşları ile kutlamalar, organizasyonlar, yürüyüş ve konserler vermiştir.
- Mezitli Belediyesi işbirliğiyle Down Kafe'de Down Sendromlu gençlere ve kafeye destek amaçlı Mersin Devlet Opera ve Balesi (MDOB) yaz konserleri düzenlemiştir.
- 30 Ağustos Zafer Bayramı ve 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı coşkuyla her yıl kutlanmıştır.
- Mustafa Kemal ATATÜRK'ün 78. ölüm yıldönümünde binlerce vatandaş Mezitli Belediyesi ile Demokrasi Meydanı arasında insan zinciri oluşturmuştur. Yaklaşık bin 730 metrelik ''Ataya Saygı İnsan Zinciri'', vatandaşların yoğun ilgisini çeken bir etkinlik olmuştur.
- Metin Akpınar belediyenin daveti üzerine konuk edilerek halk ile buluşması sağlanamıştır.

- Neşet Tarhan, gençlerin yapılan anketlerde en çok Melek Mosso'yu dinlemek istediklerini ifade etmeleri üzerine ünlü sanatçıyı Mezitli Amfi Tiyatro'da sahne almasını sağlanmıştır. Gençler sınav stresini atmıştır.
- Mezitli'de ilk kez düzenlenen Liseler Arası Müzik Yarışması gerçekleştirilmiştir.
- 5. Uluslararası Mersin Narenciye Festivali düzenlenmiştir. 1 km sahil şeridi narenciye figürleriyle işlenmiş renkli görüntülere sahne olmuştur. Ulusal ve yerel basının dikkat çekmiştir.
- "Mezitli'de Yaşam" temalı 19 Mayıs Gençlik Kısa Film Yarışması düzenlenmiştir. Dereceye alan öğrenciler Almanya'da düzenlenecek festivalde belediyeyi temsil etmeye hak kazanmıştır.
- Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) 'in organize ettiği Baba Destek Programı kapsamında 10 hafta çocuk bakım evinde 25 baba eğitim görmüştür.
- Konser ve festivallerin yapılması için Soli Arena yapılmıştır. 40.000 kişinin toplanabildiği bu alanda, Soli Güneş Festivali, Uluslararası Mersin Müzik Festivali'nin Mezitli ayağı ve çok sayıda sanatsal aktivite gerçekleştirilmiştir.
- Mezitli Belediyesi, Mezitli'nin her noktasında denize girilebilir bir konuma getirilmesi için çaba göstermiştir. Farklı noktalarda duş kabini, şezlong, şemsiye, tuvalet gibi materyaller konularak denize giren vatandaşların bu hizmetleri ücretsiz kullanmasını sağlamıştır. Hasır şemsiyeler Mezitli'de yaşayan Roman vatandaşlar tarafından yapılmaktadır. Belediye bu işi, geçimini hasır örme işinden sağlayan Roman vatandaşlara yaptırarak, bütçelerine katkı sağlamaktadır.
- Mahalle muhtarları ile birlikte tespit yapılarak, kadın ve yaşlılar olmak üzere çok sayıda vatandaşı Anıtkabir, Çanakkale, Mevlana, Hacı Bektaş, Eshab-ı Keyf gibi dini,tarihi ve kültürel alanlara seyahati sağlanmıştır.
- Ulusal Bayramların tamamında ve 10 Kasım'da binlerce vatandaşın katılımı ile "Demokrasi Yürüyüşü" gerçekleştirilmiştir.
- Camilerin boyasından halılarının yıkanmasına kadar gelen tüm talepler Mezitli belediyesi tarafından karşılanmıştır. Mezitli Belediyesi, ilçenin en büyük camisinin inşaatına arsa tahsisi ve lojistik destek sağlamıştır.

Eğitim Alanında Yapılan Proje Ve Uygulamalar

Mezitli'nin Filizleri Projesi

Mezitli belediyesi, üniversite öğrencileri ne destek olmak ve ilçedeki öğrenci sayısını arttırmak amaçlı " Mezitli'nin Filizleri" projesi ile site, apartman ve iş yerleri üniversite öğrencilerine burs vermeleri konusunda teşvik edilmesi sağlanmıştır. Bu projenin ilk uygulaması İzmir'in Karşıyaka Belediyesi tarafından "Karşıyaka'nın Filizlerini geleceğe Hazırlıyoruz" projesi ile hayata geçirilmiş olup Mezitli Belediyesi tarafından örnek alınmıştır. Mezitli'de çok sayıda site olması avantajından faydalanmak isteyen Mezitli Belediyesi, her ay 50 kuruş veya 1 lira vererek 1 ya da 1 den fazla öğrenci okutabilirsiniz çağrısını yapmaktadır. Öğrenci okutan her binanın kapısına, "Bu Binanın Öğrencisi Var" yazılı plaket asılacağı bilgisi alınmıştır. Başkan Neşet Tarhan, projeyi Türkiye'de genişletmeyi hedeflemektedir.

Bir Kitap Al, Bir Gelecek Kazandır Projesi

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan'ın direktifiyle harekete geçen bir grup yardımsever, yüzme dalında Türkiye Şampiyonu epilepsi hastası Mehmet Özkartal için tek yürek olup, kitap satışından elde edilen gelirle Mehmet Özkartal'ın eğitimine katkı sağlamıştır.

Taş Mektep

Onlarca insanın bir araya gelerek eğitim gördükleri ve Cumhuriyet ile yaşıt olan Mezitli İlkokulu 1999 yılında kapatılmasının ardından çürümeye ve yok olmaya bırakılmış halde bulunuyordu. Uzun süren bürokratik uğraşlar sonucunda, Taş Mektep Cumhuriyet'in ilanıyla yaşıt olan Esenbağlar Mahallesi'ndeki Eski Mezitli İlkokulu, (Taş Mektep), yeniden Mersin'e kazandırılmıştır. Sosyal yaşama yeniden döndürülen Taş Mektep şimdi, düzenlenen etkinliklerle bölgenin cazibe alanı olmasına katkı sağlamıştır.

Kafe Kütüphane

Mezitli Belediyesi'nin hayırsever vatandaşı Alper Gürsoy'un katkılarıyla hayata geçirdiği Mezitli Belediyesi Fitnat Gürsoy Kafe Kütüphanesi aynı zamanda kafe olarak da kullanılarak bireylerin hoş vakit geçirmesini sağlanıyor. 3 bin adet kitap ile çok amaçlı bir kütüphane olma özelliği taşıyan kafe kütüphane, evlerinde yeterli imkan bulamayan gençler, çaylarını yudumlarken ders çalışma ve kitap okuma şansı yakalıyorlar. Fitnat Gürsoy Kafe Kütüphane'nin

işletmesini ise bir sivil toplum kuruluşu bünyesinde bulunan öğrenciler yapmaktadır. Kütüphane hafta içi ve hafta sonu hizmet vermektedir.

Bircan Tüfekçioğlu Çocuk Gündüz Bakım Evi

Mezitli Belediyesi işbirliğiyle hayırsever emekli öğretmen Bircan Tüfekçioğlu tarafından yapılmıştır. Cumhuriyet ve Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı nesiller yetiştirmek için hayata geçirilen proje, bölgenin en iyi anaokulu konumundadır. Belediye kendi imkanları ile işletmektedir. 170 öğrenci kapasiteli Bircan Tüfekçioğlu Çocuk Gündüz Bakım Evi, belediye öğretmenleri ve çalışanları tarafından başarı ile hizmet vermektedir. Yaptığı sosyal faaliyetler ile Mersin'de adından sıkça söz ettirmektedir.

Kır Kütüphanesi

Mihrican Mahallesinde Şehit Hava Pilotlar Ali Rıza Soykal ve Muammer Tamay'ın anılarının yaşatılması bakımından kır kütüphanesi oluşturulmuştur. Mihrican yaylasında yapılan bu açılışta özellikle kitap okumanın ne kadar önemli olduğuna ilişkin mesajlar verilmiştir (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Kız Öğrenci Evi

Belediye buralarda okumakta olan kız öğrencilere ilişkin olarak Öğrenci Evi çalışmasını hayata geçirmiştir. Bu proje kapsamında değişik kentlerden gelmiş ve aile içinde çalışma ortamı olmayan öğrenciler yararlanmaktadırlar. Bu evlerde ortalama 6 öğrenci bulunmasının yanı sıra buralar sürekli olarak Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından denetlenmektedir. Bu evlerde derslerine yarar sağlaması bakımından internet bulunmaktadır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Sanatevi

Mezitli Belediyesi tarafından gerçekleştirilen Merkez Sanat Evi'nde yetişkinlere ve çocuklara yönelik kurslar verilmektedir. Gitar, Keman, Bağlama, Çocuk Korosu, Jimnastik Kursu, Bale Kursu, Yaratıcı Drama olmak üzere birçok alanda kurs verilmektedir (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Kent Konseyi ve STK Binası

Mezitli Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü içinde bulunan binada kent koseyi toplantılar yapmasının yanı sıra aynı zamanda da sivil toplum kuruluşları da bu alanlarda toplanmaktadırlar. Buralarda sağlık alanında ve eğitim alanında deneyimli olan kişiler gelerek seminerler verirler bu alanlar haftada 5 gün açık bulunmaktadır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Sosyal Tesisler

Neşet Tarhan'ın önem verdiği tesislerden biri olan sosyal tesislerde öğrenciler başta olmak üzere, her yaş grubundan vatandaşlar için kurslar düzenlenmektedir. Kurslarla birlikte Down Kafe ve Kafe içerisinde Soroptimist Kulübünün açtığı kütüphaneden tüm vatandaşlar yararlanabilmektedir.

Mezitli Belediyesi Tarafından Verilen Kurslar

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde; Özgecan Kapalı Spor salonlarında ve buna benzer sosyal alanlarda özellikle çocuklar ve yetişkinlere ilişkin olarak sosyal, kültürel, spor alanlarına ilişkin olarak farklı kurslar organize edilmiştir (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Aşağıda 2018 yılı içinde kurslardan yararlanan öğrenci sayıları branşlarına göre belirtilmiştir.

Tablo 5.5: 2018 Yılında Mezitli Belediyesi Kurslarından Yararlanan Öğrenci Sayıları

KURS ADI	ÖĞRENCİ SAYISI
Yüzme Kursu	1.742
Bağlama Kursu	495
Gitar Kursu	655
Keman Kursu	566
Çocuk Kursu	190
Bale Kursu	147
İngilizce Kursu	2.085
Matematik Kursu	450
Satranç Kursu	217
Jimnastik Kursu	1.312
Okçuluk Kursu	587
Tenis Kursu	1.739
Zumba Kursu	173
Futbol Kursu	1.653
Pilates	1.505
Çocuk Resim	232
Voleybol	196
Yaratıcı Drama	181
Yoga	743
Piyano Kursu	458
Toplam	15.326

Kaynak: Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu.

Tablo 5.6: Mezitli Belediyesi Önceki Yıllara ait Kurslarından Yararlanan Öğrenci Sayıları

YILLAR	ÖĞRENCİ SAYISI
2014	2.598
2015	3.484
2016	875
2017	11.508

Kaynak: Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu.

Mezitli belediyesi, son iki yıldaki tesisleşme ve etkin projeleri ile öne çıkmıştır. Halkın her kesimini yönelik düzenlenen kurslara katılım sayısı her geçen gün arttırmış olduğu göze çarpmaktadır.

Mezitli Halk Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği çerçevesinde Mezitli Belediyesi Sanat Evi binasında; Yağlı Boya Resim kursu da verilmektedir. Yağlı Boya Kursunda için bir sınıf oluşturulmuş olup 30'a yakın öğrenci faydalanmaktadır. Belediye Sosyal Tesisinde de 25 öğrenci yağlı boya resim kursundan hizmet görmektedir. (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Son olarak, Mezitli Belediyesi eğitime destek amaçlı 2018-2019 Öğrenim Yılı için 648 öğrenciye eğitim yardımı yapmıştır.

Sağlık Alanında Yapılan Proje Ve Uygulamalar

- Mezitli Belediyesi tarafından Mersin Üniversitesi ile birlikte "Kent Sağlık Profili" oluşturulmuştur. Bu kapsamda tespit edilen verilere dayanarak analiz ve sentez çalışmaları ile "Mezitli İlçesi Kent sağlık Gelişim Planı" hazırlanmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular, problemler ve potansiyeller ile Mezitli'nin güçlü ve zayıf yönleri ile fırsatlar ve tehditleri belirlemeye yönelik çalışmalar yürütülmüştür.
- Türkiye'de sağlıklı kentler Birliği üyesi olan Mezitli Belediyesi, son 2 yıldır Dünya Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye olmak adına çalışmalarını sürdürmektedir.
- Mezitli Belediyesi çalışanlarının daha kaliteli sağlık hizmeti alabilmesi amacıyla ilçede bulunan iki özel hastane ile protokol imzalamıştır. Belediye personelinin yanı sıra birinci derece yakınlarına indirim sağlanmaktadır.
- Sağlık Bakanlığı, Mezitli Belediyesi'nin, sağlıklı yaşam için halkı bisiklet kullanmaya özendirmek amacıyla bisiklet yolları açmasına ve belediye çalışanlarına mesai saatlerinde bisiklet kullandırmasına 850 adet bisiklet bağışında bulunarak desteklenmiştir.
- Bu belediye içinde yaşayanların en fazla sıkıntıya düştükleri alan özellikle sağlık alanına ilişkin sıkıntılardır. Şehir hastanesinin kente uzaklığı ve ulaşımda yaşanan sıkıntılar göz önüne alınarak, Mezitli Belediyesi vatandaşların talepleri doğrultusunda her gün iki ayrı noktadan ücretsiz servis hizmeti vermektedir.

Spor Alanında Yapılan Proje Ve Uygulamalar

Çocuk ve gençleri her fırsatta önemsediklerini ifade eden Neşet Tarhan, en büyük amaçlarının çocuk ve gençlerin boş zamanlarında spora yönlendirmek ve spor okullarında profesyonel sporcular yetiştirmek olduğunu söylemiştir. Sporla iç içe olan çocukların, zararlı alışkanlıklardan uzak durdukları gibi sağlıklı ilişkiler kurdukları yönde açıklamalarda bulunan Tarhan, sağlamaya çalıştığımız Mutlu Mezitli, çocuk ve gençleri spora yönlendirerek ve eğiterek

mümkün olacağını söylemiştir. Bu düşünce ve amaçlar doğrultusunda belediyenin bir takım proje ve etkinlikleri aşağıdaki gibidir.

Su Dünyası

Mezitli Belediyesi tarafından,2015 yılında hizmete açılan Su Parkı'nda; 1 çocuk havuzu, kademeli üç bölümden oluşan büyük havuz ve 6 adet kaydırak ve eğlence havuzu bulunmaktadır. Haftanın altı günü vatandaşlara düşük ücret karşılığında hizmet vermektedir. Yaz aylarında havuzlardan yaklaşık 30.000 vatandaş bu hizmetten faydalanırken, 1.550 engelli, şehit yakını ve gazi de ücretsiz yararlanmıştır.

Eğitim Havuzları

Mezitli Belediyesi, Yeni Mahalle ve Atatürk Mahalle'de iki yüzme havuzuna sahiptir. 2017 yılında 2.000 öğrenci, yaklaşık 5 bölümde sertifika sahibi olmuştur. 2018'de yaklaşık 1.900 öğrenci 6 öğrenci yardımlar almışlardır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

- Mezitli belediyesi, spora ve sporcuya verilen önemin göstergesi olarak, Mezitli Belediye Gençlik ve Spor Kulübü Derneği'ni hayata geçirilmiştir.
- Tüm spor tesislerini özel işletmelerden alarak, Spor Okullarını kurarak tüm tesisleri halkın kullanıma açmıştır.
- 2018 yılı itibari ile, 3 Çim Futbol Sahası,1 okçuluk tesisi, 2 yüzme havuzu, 4 tenis kortu, 3 halı saha, 1 spor salonu ve 2 jimnastik salonunu bünyesinde barındırmaktadır.
- Plaj Voleybolu Halk Turnuvaları, Satranç Şampiyonası, Doğa Yürüyüşlerine kadar birçok aktivitenin gerçekleştirilmesine olanak sağlamıştır..
- Spor Okullarında kurslara devam eden tüm öğrencilerin lisans almaları sağlanmaktadır.

Çevre koruma ve yapım alanında Yapılan Proje ve Uygulamalar

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, *"Çevreci nesiller yetiştirmek istiyoruz. Yaptığımız çalışmaların doğa dostu ve çevreci olmasına özen gösteriyoruz."* sözleri çevre ve doğaya göstermiş olduğu öneme işaret etmektedir. Bu çerçevede Mezitli belediyesi, peyzaj, bitki üretimi, park uygulama ve inşaat, katı atık ve kentsel haşere yönetim hizmetleri, yeni bölge yollarının açılması, yol yapım tasarımı, açık yolların asfaltlanması, her türlü görsel ve gürültü kirliliğinin önlenmesi, evsel atıkların ayrılması kaynaktan uzak çocukların ve yetişkin olanların bu alanlarda oynamalarına ve mevcut parkları rehabilite etmelerini kolaylaştıracak yeni parklar

ve dinlenme bölmeleri meydana getirilmiştir. Nüfusun fazla olmasına ve buna bağlı olarak da yapı yoğunluğunun aşırı doluluk seviyesinde olduğu kentte yeşil alan yapmak için geniş boş arazi bulunmasında zorluk yaşanmasına rağmen yeni yer arayışına girilip yeşil alanlar istenilen seviyeye getirilmiştir.

Mezitli Belediyesi'nin bu alanda birçok hizmeti ve çalışması olmakla birlikte aşağıda önde gelen proje ve uygulamalarına yer verilecektir.

Jacaranda Korulukları Projesi

Ağırlıklı olarak mor renkli çiçek açan 'Jacaranda' ağacı, ilkbahar ve sonbahar aylarında açtığı çiçekleriyle göz kamaştırıcı bir görünüme sahiptir. Mezitli Belediyesi "Daha Yeşil Bir Mezitli" oluşturmak adına, Sivil toplum kuruluşları ile birlikte hareket ederek projeyi yürütmeyi hedeflemektedir. Şuana kadar 50'ye yakın Jacaranda Koruluğu hayata geçirilmiştir. Mezitli Soroptimist Kulübü Jakaranda Koruluğu, ODTÜ Mezunları Derneği Jakaranda Koruluğu, Mersin Barosu Jakaranda Koruluğu, Babil Lions Kulübü Jakaranda Koruluğu, MTSO 130.yıl Hatıra Koruluğu STK'lar ile oluşturulan koruluklardır.

Ambalaj Atıkları Geri Kazanım Projesi

Bakanlıkça yetkilendirilmiş ambalaj atığı toplama ayırma firmalarıyla birlikte "Ambalaj Atıkları ve Geri Kazanım Projesi" kapsamında, Mezitli'yi her anlamda yaşanabilir hale getirmek, sorumluluk ve çevre bilincine, duyarlılığına sahip vatandaşların destekleriyle çevre konusunda farkındalık yaratmak hedefinde yeniden değerlendirilebilir atıkların kaynağından ayrı toplanması sağlanarak, doğal kaynakların korunması, depolanan atık hacminin azaltılması sağlanmıştır. Proje kapsamında ilçedeki tüm site, apartman, satış noktası, okul, kamu kurumu….vb. yerlerde ambalaj atığı toplama aparatları (kutu, kumbara..) bulunmaktadır. Her yıl ortalama 2 bin ton ambalaj atığı toplanarak geri dönüştürülmüş ve ekonomiye kazandırılmıştır.

Bitkisel Atık Yağ Toplama Projesi

Bitkisel yağların kullanıldıktan sonra lavabolara ve çöpe dökülmesi çevreye ve su kaynaklarına ciddi zararlar vermekte olup, gelişi güzel dökülen atık yağlar, yer altı sularını kirleterek denizlere, göllere ulaşmakta, balıkların, kuşların ve diğer canlı varlıkların zarar görmesine neden olmakta, atık su borularını tıkayarak, kanalizasyon şebekesini tahrip etmektedir. Mezitli Belediyesi, tüm bu istenmeyen sonuçların önüne geçmek adına, Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğine uygun olarak, Atık Yağların Toplanması Bakanlığı tarafından

yetkilendirilmiş kullanılmış yağların toplanması için bir şirket ile bir sistem meydana getirilmiş ve var olan okullara, muhtarlara ve devlet kurumlarına öncelik vermek amacıyla kullanılmış yağların toplanması için çöp kutuları için bir toplama uygulaması geliştirilmiştir. İlçede Talep halinde bina ve daireler için çöp tenekeleri bıraktı.2015 yılı içerisinde ilçede site ve apartmanlardan, lokanta, restoran gibi yerlerden ve okullar arasında yapılmış bitkisel atık yağ toplama yarışmasıyla toplam 9482 kg. bitkisel atık yağ toplanmıştır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Atık Pil Toplama Projesi

Mezitli Belediyesi, kentin birçok noktasında atık pil toplama kutuları atık pil toplama kutuları bulundurarak, her yıl okullar arasında yapılan yarışmalarla toplanmakta olup, bu konuda çevre bilincine ve duyarlılığına sahip öğrencilerin yetişmesine katkı sağladığını düşünerek farkındalık yaratmaya çalışılmıştır. 2014 - 2015 eğitim öğretim döneminde okullar arasında yapılan atık pil toplama yarışmasıyla toplam 256 kg atık pil toplanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilmiş TAP'a (Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği) gönderilmiştir. Her yıl yenilenen projede dereceye giren okula ödül verilmektedir.

Güneş Park Enerji Kompleksi

Mezitli Belediyesi ve MMO Mersin Şubesi paydaşlarıyla hayata geçirilecek olan ülkemizde bir ilk olacak Güneş Park Enerji Kompleksi Mezitli'de inşaa edilmiştir. Uygulamalı eğitimlerin verileceği bu merkezde, güneş enerjisinin etkin ve verimli kullanılması yönünde enerji üreten çocuk oyun parkı, kadın üreticiler için sebze-meyve kurutma, salça ve meyve suyu çıkarma istasyonu dahil enerji kulesine kadar birçok bölüm bulunmaktadır (Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

2017 yılını Kültür, Sanat ve Proje yılı olarak ilan eden Mezitli Belediyesi, kısa sürede Belediye Hizmet Binası, Gençlik Merkezi, Kültür Merkezi, Amfitiyatro, Aktif Yaşlanma Merkezi gibi birçok büyük projesini tamamlamış ve 2018 yılında açılışları yapılmıştır. Bunların yanı sıra Mezitli Belediyesi ile Mersin Ticaret ve Sanayi Odası'nın işbirliğiyle Balık Pazarı açılmış olup halkın hizmetine sunulmuştur.

Diğer Proje ve Uygulamalar

Gönüllü Evleri

Gönüllü Evleri sadece, mahallede oturanlar arasında birlik beraberlik ve dayanışmayı arttırmakla kalmayıp, bölgelerine göre değişik çalışmalar yapılan bir sosyalleşme alanı özelliği de taşımaktadır. Taziye evi görevi görebildiği gibi değişik türlerde müzik korolarına ev sahipliği yapmaktadır. Resim atölyesi, dikiş-nakış atölyesi, deri ürünleri hazırlamak gibi sanatsal etkinlikler için mekan oluşturmalarının yanında gönüllülerimiz bu yapıları turunç reçeli, turşu, mantı gibi gıdaları üretmek için de kullanmaktadır. Satışlardan elde ettikleri kazançlar ile öğrencilere karşılıksız burs vererek sosyal sorumluluk anlamında başarılı çalışmalar yapmaktadırlar.

Halk Günü

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, görevine başladığı ilk haftadan bu yana uygulamaya başladığı 'Halk Günü' toplantıları her Salı aralıksız devam etmektedir. “Birlikte Yönetelim" sloganıyla belediyecilik anlayışına katkı sağlayan uygulama düzenli olarak yapılmaktadır. Birim müdürlerinin de hazır bulunduğu toplantılarda, vatandaşların problemlerine en kısa sürede çözüm bulmaya çalışmak ve halk ile iletişimi kuvvetlendirmek amaçlanmıştır.

“Mezitli İçin Bir Dilek Tut”

Mezitli Belediyesi halkın isteklerini doğrudan görmek için farklı bir uygulama hayata geçirmiştir. Belediyenin Ana Hizmet Binası önünde farklı renklerden meydana gelen dilek ağacı sayesinde “Mezitli İçin Bir Dilek Tut” sloganıyla vatandaşlar talep ve önerilerini yazmaktadır. Kent ile ilgili bırakılan dilekler, yalnızca belediye başkanı ile paylaşılmakta ve değerlendirilmektedir.

Sokak Hayvanları

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, seçim çalışmalarında, sokak hayvanları için çeşitli çalışmalar yapılması gerektiğini açıklamalarında belirtmiştir. “Biz hayvanların yaşam haklarına saygı duyan, onları seven, her zaman koruyan ve yanlarında olan bir belediyeyiz” açıklamalarında bulunan Tarhan, sokak hayvanları için barınaklar, hayvan bakımevi ve

beslenme odaları yerleştirilmiştir. Mersin'de ilk olarak uygulanan hayvan mezarlığını oluşturmuştur.

"Yuvaya Dönüşen Plastikler" projesi, Mezitli'de sokak hayvanları üşümemesi amacı ile Mezitli Belediyesi ve Plastik Sanayicileri Derneği'nin ortak organize ettiği atık plastikleri değerlendirmeye yönelik bir projedir. Proje ile birlikte sokak hayvanlara yönelik olarak hazırlanan plastik kulübeler parklara yerleştirilmiştir.

Mezitli Belediyesi Gönüllüleri Projesi

Mezitli Gönüllüleri, Mezitli Belediyesinin toplumsal ve sosyal projelerinde görev almak isteyenlerin yer aldığı "Mutlu Kent" uygulamalarının Mezitli'ye yaygınlaştırılması amacıyla yaşam bulan bir anlayıştır. Neşet Tarhan, "Mezitli'de her şeyi halkımıza soruyor, halkımızla birlikte yapmayı sürdürüyoruz" sözleri ile halkın destek ve görüşlerine verdiği önemi ortaya koymuştur. İyi niyet esasına uygun şekilde bir araya gelen vatandaşlardan oluşan Mezitli Gönüllüleri, farklı çalışma grupları kurarak kente hizmet etmektedirler. Mezitli Gönüllüleri sık sık bir araya gelip faaliyetlerini organize eden gönüllüler yapacakları çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunmaktadırlar.

5.4. Toroslar Belediyesi

Toroslar Belediyesi, 02/09/1993 tarih ve 504 sayılı K.H.K. (Kanun Hükmünde Kararname) ile Büyükşehir'e dönüştürülen Mersin'in ilçe belediyesi olarak 21/12/1993 tarih ve 93/5130 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. 27 Mart 1994 yılında yapılan yerel seçimler ile birlikte fiilen Mersin Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı alt kademe belediyeleri oluşturularak çalışmalara başlanmıştır (https://www.toroslar-bld.gov.tr).

06.03.2008 tarih ve 5747 sayılı Kanun ile Arpaçsakarlar, Dorukkent ve Yalınayak Belediyelerinin kapatılmasıyla Toroslar Belediyesi'ne bağlanması ile birlikte Toroslar, Alt Kademe Belediye olmaktan çıkarak ilçe sınıfına dahil olmuştur. 12/11/2012 tarih ve 6360 sayılı Kanun ile birlikte; Arslanköy, Ayvagediği, Gözne, Güzelyayla ve Soğucak Belde Belediyelerinin kapatılması ve Toroslar Belediyesi'ne bağlanması ile birlikte hizmet sınırları daha da genişlemiştir. 30 Mart 2014 tarihi itibaren 6360 sayılı Büyükşehir yasası sonucunda, Toroslar'a 32 köy ve 5 belde belediye bağlanarak mahalle sayısı 67'e çıkmıştır (2018 Toroslar Belediyesi Faaliyet Raporu). Ayrıca, Toroslar Belediyes, Kırgızistan'ın Özgen Şehri ile kardeş şehir anlaşması bulunmaktadır.

5.4.1. Toroslar Belediyesi'nde Siyasi Temsil

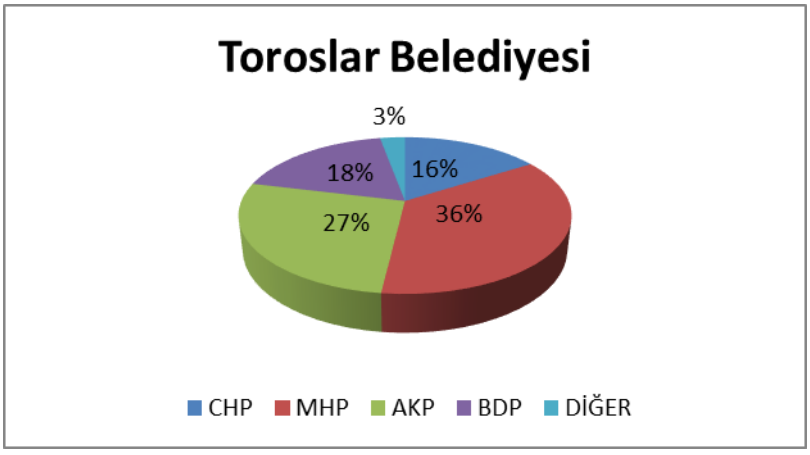
Toroslar Belediyesi için yapılmış olan ilk seçimlerde ANAP (Anavatan Partisi) Adayı Abdurrahman Aytekin, Toroslar'ın ilk Belediye Başkanı olarak seçilmiştir. 28 Mart 1999 yılında yapılan seçimlerin sonucunda ise MHP (Milliyetçi Hareket Partisi) Adayı Mustafa Demirci, Belediye Başkanı olarak seçilmiştir. 28 Mart 2004 yılında yapılan seçimler sonucunda MHP Adayı Hamit Tuna, Toroslar Belediye Başkanlığı'na seçilmiş ve 3 dönem üst üste Toroslar'a hizmet vermiştir (https://www.toroslar-bld.gov.tr). Hamit Tuna, 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde Cumhur İttifakının MHP'li Mersin Büyükşehir Belediye Başkan Adayı olarak yer almıştır. Cumhur İttifakı adayı Hamit Tuna, seçimleri 2. sırada tamamlayarak seçimi kaybetmiştir. 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde Toroslar belediyesi MHP'li adayı Atsız Afşın Yılmaz oyların %41,75'ni alarak yeni dönem belediye başkanı seçilmiştir.

30 Mart 2014 tarihinde yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimleri sonucunda, Toroslar Belediyesi için kayıtlı 188.270 seçmenin 165.360'ı oy kullanmıştır. Türkiye geneli seçimlere katılım oranı %89,2 iken Toroslar'da seçimlere katılım %87,83 oran ile Türkiye genelinin altında kaldığı görünmektedir.

Tablo 5.7: 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri Toroslar Belediyesi İstatiksel Bilgiler

Kayıtlı Seçmen Sayısı	Oy Kullanan Seçmen Sayısı	Katılım Oranı %	Geçerli Oy Sayısı
188.270	165.360	87,83	156.001

Kaynak: http://www.ysk.gov.tr/tr/30-mart-2014-mahalli-idareler-genel-secimleri/2853

Şekil 5.16: 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri Toroslar Belediyesi Sonuçları
Kaynakça:http://www.ysk.gov.tr/tr/30-mart-2014-mahalli-idareler-genel secimleri/2853

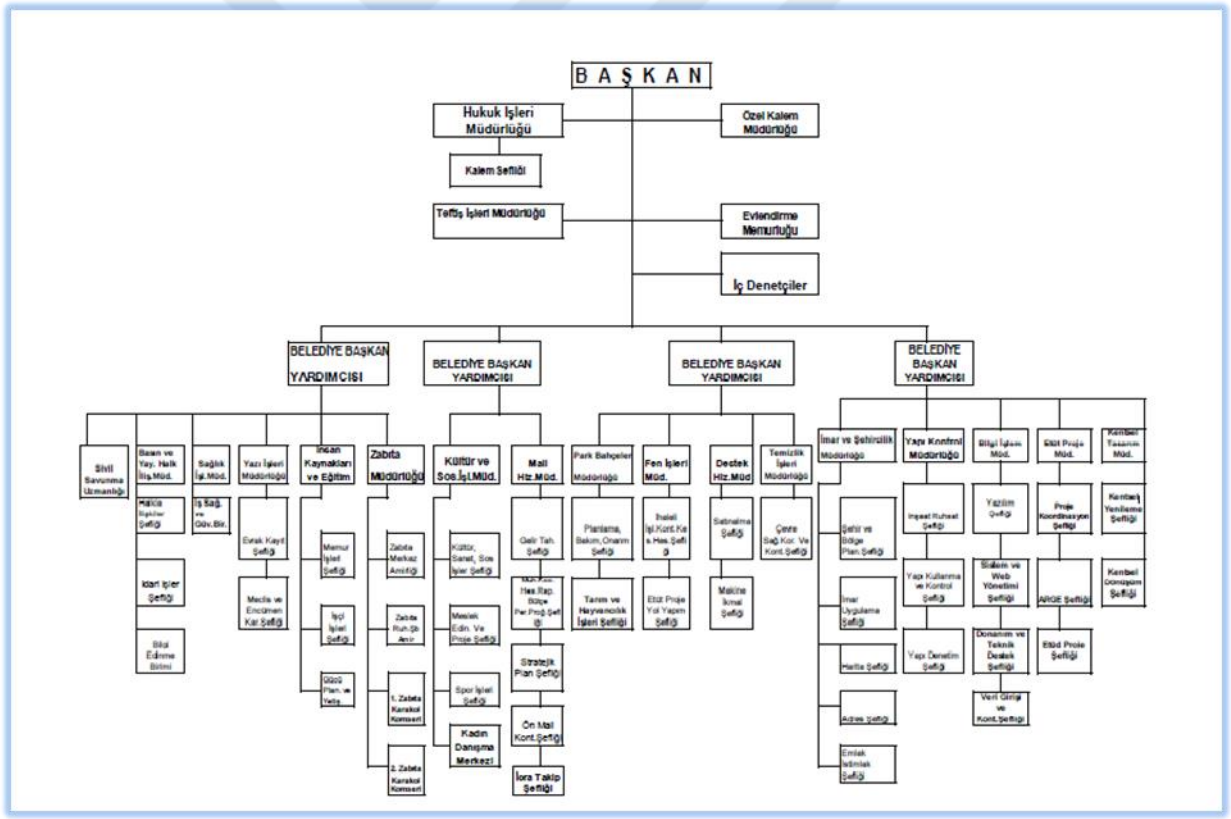
Toroslar Belediyesi için geçerli oy sayısı 156.001 olarak belirlenmiştir. MHP adayı Hamit Tuna, oyların %36'sını alarak 56.047 oy ile 3. kez Toroslar Belediyesi Belediye Başkanı görevine

gelmiştir. Hemen ardından oyların %27'sini alan AKP(Adalet ve Kalkınma Partisi), 41.936 seçmenden oy alarak 2. Sırada seçimleri sonuçlandırmıştır. Toroslar Belediyesi seçimlerinde oyların %18'ni alan BDP(Barış ve Demokrasi Partisi), 28.475 seçmen ile seçimleri 3. sırada, CHP ise oyların %16'sını alarak 25.003 seçmenle, seçimleri 4. sırada tamamlamıştır. Şekil: 'e bakıldığında, CHP ve BDP oylarının birbirlerine çok yakın olduğu dikkat çekmektedir.

5.4.2. Toroslar Belediyesi Organizasyon Yapısı

Belediye teşkilatlarının düzenlenmesi Belediye Kanununda norm kadro esasına ve nüfusa bağlanmıştır. Belediyelerde norm kadroya uygun olmak şartı ile Yazı İşleri, Mali Hizmetler ve Zabıta birimlerinin bulunması zorunludur. Ayrıca ilçenin nüfusuna göre belediyeler, gerektiğinde norm kadro standartları gözetilerek ihtiyaca uygun olarak ihtiyaç duyulan müdürlükleri ve birimleri belediye meclisinin kararı ile oluşturabilirler.

Bu şartlara uygun olarak oluşturulan Toroslar Belediyesi Organizasyon yapısı aşağıdaki organizasyon şemasında gösterilmiştir.

Şekil 5.17: Toroslar Belediyesi Organizasyon Şeması
Kaynak: https://www.toroslar-bld.gov.tr/sayfa.php?sayfa=organizasyonseması

5.4.3. Toroslar Belediyesi Misyon, Vizyon ve Temel Değerleri

Toroslar Belediyesi'nin misyonu, vizyonu ve temel değerleri Stratejik Planlama Komisyonu tarafından belirlenmiş ve belediye üst yönetiminin onayına sunularak hazırlanmıştır. Üst yönetimin katkılarıyla en son hali aşağıda verilmiştir.

Misyon:

> Toroslar'da gelişen, güzelleşen ve yaşanabilir bir kent yaratabilmek için; dinamik ve donanımlı çalışanları ile belediyemiz kaynaklarını israf etmeden yasal yetki ve görevlerimiz çerçevesinde, gelecek nesillerin önünü açarak, halkın yaşam kalitesini yükseltmek için, katılımcı, şeffaf, gelişimci, planlı ve duyarlı bir belediyecilik anlayışı ile, Toroslar halkına toplumsal ve kentsel alanda, sosyal, kültürel ve ekonomik yönden kalkınmış bir kent oluşturmak için layık olduğu çağdaş hizmeti sunmaktır (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

Vizyon:

> Modern ve yeşil Toroslar için, hizmetlerimizde, israfçı olmadan, insaflı bir anlayış içerisinde milli-manevi değerlerimize ve kültürel mirasımıza sahip çıkarak, ferdin mutluluğu değil toplumun mutluluğu, için var olmaktır (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

Temel Değerler:

- Hizmet verilirken eşit ve adaletli olmak,
- Kaliteli hizmet ve güleryüzlü bir hizmet anlayışında bulunmak,
- Şeffaf, hesap verebilir, katılımcı ve sosyal bir yönetim anlayışı
- Üretici bir belediye olma hedefinde olan bir anlayış,
- Kurum içi iletişimi önemseyen ve eğitime önem veren bir belediyecilik,
- Sorunlara ve halkına karşı duyarlılık gösteren bir belediyecilik (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.4.4. Toroslar Belediyesi Amaç ve Hedefleri

Toroslar Belediyesinin Hedefi; İlçe sınırları dahilindeki vatandaşlara en iyi modern kentsel hizmetleri sunmanın yanı sıra, Toroslar'daki yaşam kalitesini sosyal ve önde gelen belediyecilik anlayışı ile geliştirmek. (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

- Vatandaş ve başkanlık makamı arasındaki diyaloğun geliştirilip güçlendirilmesi,
- İlçede yeşil alanın istenilen seviyelere getirilmek,
- Halkın talep ve şikayetlerine hızlı ve etkin cevap verilmesini sağlamak,
- Modern Pazar yerlerinin açılmasına öncelik verilmesi,
- Kentte her anlamda canlılık katacak faaliyetlerde bulunmak (iş yeri, okul, avm vb.)
- Halkı bilgilendirmek amaçlı reklam, afiş, broşürlerin dağıtılmasını sağlamak,
- Belediyeye ait bina, kompleks ve tesislerin günümüz şartlarına uygun haline getirilmesi,

- Nitelikli personelin çalıştığı, çalışanlarının ortak değer ve amaçlar etrafında kenetlendiği, personel özlük haklarının korunduğu, idari bir yapı oluşturmak,
- Sosyal sorumluluk projesi çerçevesinde yoksul ailelere ayni yardım yapılması,
- Dezavantajlı gruplar için sosyal yardımlarda bulunmak ve yaşam alanlarını zenginleştirmek,
- Temiz ve doğal bir ortamda yaşanmasını sağlamak,
- Belediyenin güçlü bir mali yapıya sahip olunmasını sağlamak (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.4.5. Toroslar Belediyesi Temel Politikaları ve Öncelikleri

Sadece hizmet değil, aynı zamanda kaynak üreten yöneticilik sistemi, başarılı ve kalıcı olduğu gelişmiş ülkelerde görülen bir modeldir. Toroslar Belediyesi sorumlu belediyecilik anlayışıyla bu sistemi uygulamaya ve popülizmden uzak, gerçekçi, şeffaf ve sosyal bir belediyecilik anlayışı içinde hizmet etmeyi en büyük amacı olarak belirtilmiştir.

Belediye ve ilçenin sıkıntılarını ve fırsatlarını bilerek, önce tespit ederek doğru tespit noktasından başlayarak araştırmalarına devam ettiler. Bu bağlamda ilçenin en önemli hedefleri ilçenin adına göre çevre düzenlemesi yapmak, sosyal ve ekonomik yönleri canlandırmak ve insanların rahatını, mutluluğunu ve huzurunu sağlamaktır (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.4.6. Toroslar Belediyesi Güçlü Yönler / Zayıf Yönler – Fırsatlar / Tehditler Analizi (GZFT Analizi)

Toroslar Belediyesi, Stratejik Planlama çalışmalarında, sorun tanımlama ve çözümleme, strateji oluşturma ve analitik karar alma amacıyla kullanılan ve iyi yönetişimin bir aracı olan GZFT analizini kullanmıştır. Bunun sonucunda belediyenin güçlü ve zayıf yönlerini, fırsat ve tehditlerini ortaya koyarak, elde edilen veriler stratejik planlamalarına yön vermiştir.

GZFT analizi sonucunda Toroslar Belediyesi için elde edilen veriler aşağıdaki gibidir (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı):

Güçlü Yönler: Toroslar Belediyesi kaynaklarını etkin ve verimli kullanan, gayrimenkul yönünden zengin bir yapıya sahip, diğer kurum ve kuruluşlarla iletişimi üst seviyede tutan bir belediyedir. Belediye başkanının deneyimli, vizyon sahibi ve güvenilir olması, Başkanın halk tarafında seviliyor olması, bilgi işlem ağının belediye şartlarına uygun olması, düşük maliyetlerde hizmet üretmede öncü olması, katılımcı, şeffaf ve güler yüzlü bir anlayışa sahip olunması, e-belediyenin aktif olarak kullanılıyor olması, tüm tesisislerin halka açık olması, halk

ile dayanışma içinde olunması avantaj ve güçlü yönlerini oluşturmaktadır (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

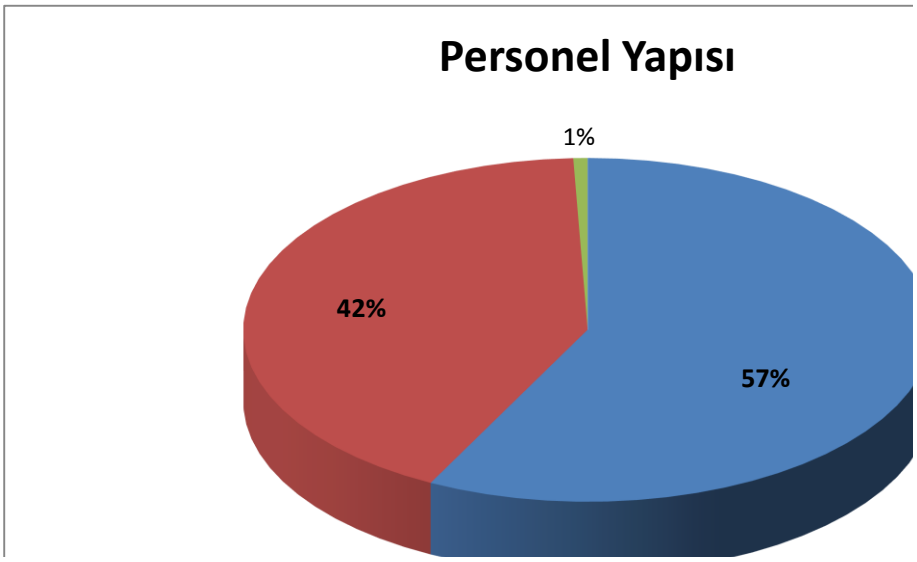
Zayıf Yönler: Belediyenin hizmet vermiş olduğu ilçede çarpık kentleşme ve beraberinde getirdiği sorunlar her geçen gün artmaktadır. Hizmet ve projelerin uygulamasında uzman ve kalifiye personel sayısının istenilen sayıda olmayışı önemli sorunlar olarak görülmüştür. İlçede sinemanın olmayışı, maddi kaynakların yetersiz kalması, engelli vatandaşlar için uygun yol ve ulaşım kanallarının yetersiz kalması diğer dezavantajlı konulardır (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

Fırsatlar: Toroslar halkının kozmopolitik bir yapıya sahip olması belediyenin hizmet anlayışında bir avantaj olarak görülmüştür. AB ve yurtdışı kaynaklı fonlardan kaynak edinmede öncü olması, jeopolitik ve lokasyonu gereği gelişime uygun olması, ulaşımın kolay olması, kentsel dönüşüm alanlarının fazla olması belediye için fırsat olarak görünen noktalardır. Kültür ve doğa kaynakları açısından zengin bir yapıya sahip olunması, nüfus oranının yüksek oluşu ve bu durumun kentte ekonominin gelişmesine yol açması olumlu gelişmeler olarak saptanmıştır. Belediye yönetimindeki istikrar ve deneyimli personelerin oluşu en büyük avantaj olarak görülmektedir (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

Tehditler: Her belediyede olduğu gibi Toroslar Belediyesi'nde de bir takım ekonomik sıkıntılar mevcuttur. Kaçak yapıların oluşturduğu çarpık kentleşmenin yoğunlukta olması, halkın eğitim seviyesinin düşük olması, kentlilik bilincinin oluşmaması, her geçen gün artan göç alması ve son olarak belediyenin hizmet alanının geniş olması tehditler olarak saptanmıştır (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.4.7. Toroslar Belediyesi'nin Personel Yapısı

Toroslar Belediyesi İç İşleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirlenen norm kadro ilke ve standartlarına göre belirlenmiştir. Aşağıda Toroslar Belediyesi Bilgi İşlem Müdürlüğünden alınan Toroslar Belediyesindeki personeline ait statü, yaş, cinsiyet dağılımlarını gösteren şekillere yer verilmiştir.

Şekil 5.18: Toroslar Belediyesi'nin Personel Yapısı
Kaynak: Toroslar Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu

2018 yılı Ocak ayında 125 kadrolu işçi ile 163 memur bulunmakta iken, bu sayı 2018 yılı Aralık ayı itibariyle 125 kadrolu işçi ile 172 memurdur. %58'lik pay memur çalışanlarını oluştururken, %42'lik pay işçi çalışanları oluşturmaktadır. Ayrıca, 2 adet sözleşmeli avukat bulunmaktadır.

Tablo 5.8: Toroslar Belediyesi eğitim durumu

ÖĞRENİM DURUMU	MEMUR	İŞÇİ	SÖZLEŞMELİ	TOPLAM
Yüksek Lisans	2	-		2
Fakülte	65	1	2	68
Yüksekokul	35	8		43
Lise	63	36		99
İlköğretim	7	65		72
Okuryazar	-	7		7

Kaynak: Toroslar Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu

Eğitim durumuna göre Toroslar Belediyesi'nde çalışan personellerin eğitim bilgilerine baktığımız zaman, okur-yazar olanlar 7 kişi, ilkokul mezunu 72, lise mezunu 99, yüksekokul mezunu 43, fakülte mezunu 68 ve yüksek lisans mezunu olan 2 kişi çalışandan oluşmaktadır.

Toroslar Belediyesi Stratejik plan çalışmalarında yapılan GZFT analizinde kurumun personel yapısındaki üstünlükler ve zayıflıklar belirlenmiştir. Bu analizin sonucunda ortaya çıkan kurum personellerine ait özelliklere baktığımız zaman, Belediye Başkanı hakkında personelin olumlu izlenime sahip olduğu tespit edilmiştir. Bir diğer nokta ise belediyenin personeline borcu olmayışıdır. Dikkat çeken başka bir özellik ise katılımcı bir belediye yönetimine sahip olunmasıdır. Toroslar Belediyesi personellerinin zayıf yönleri olarak, personelin değişime açık olmayışı ve sorumluluk almada direnç göstermesi olumsuz bir özellik

olarak belirtilmiştir. Konusunda uzman ve kalifiye personel sayısında yeterli seviyede olmadığı ve meslek içi eğitimin arzu edilen noktada olmadığı tespit edilmiştir. Bir diğer konu ise personeller arasındaki ücret dengesizliğidir. Personellerin birim amirleri arasındaki iletişim eksikliği ve bilgi paylaşımında, hizmet vermede koordinasyon eksikliği tespit edilen diğer noktalardır (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

5.4.8. Toroslar Belediyesi Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Toroslar Belediyesi yıllara göre faaliyet raporlarında yer alan bilgiler doğrultusunda belediyenin yıllık gider bütçeleri belirtilmiştir. Belediye gider bütçesinde Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün ne kadar paya sahip olduğu ve yıllara göre değişimine dikkat çekilecektir.

Tablo 5.9: Toroslar Belediyesi yıllara göre gider bütçesi ve gerçekleşmesi

YIL	GİDER BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞME
2014	113.000.000,00	82.953.036,13
2015	116.000.000,00	74.163.702,48
2016	134.000.000,00	90.760.557,56
2017	127.000.000,00	101.583.721,94
2018	222.810.000,00	136.467.273,89

Kaynak: Toroslar Belediyesi 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 Faaliyet Raporları

Tablo 5.10:Toroslar Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü gider bütçesi ve gerçekleşmesi

YIL	GİDER BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞME
2014	2.981.097,00	2.129.095,48
2015	3.155.847,00	1.846.849,36
2016	2.202.000,00	3.528.419,44
2017	2.202.000,00	3.528.419,44
2018	4.380.000,00	5.097.664,52

Kaynak: Toroslar Belediyesi 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 Faaliyet Raporları

Yukarıdaki tablolarda da görüldüğü üzere her yıl gider bütçesinde artış söz konusudur. 2018 yılı gider bütçesi bir önceki yıla göre yaklaşık iki kat artmıştır. Gider bütçesi gerçekleşmeleri ise her yıl ayrılan bütçenin aşağısında yer almıştır. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü için ayrılan bütçe 2015 yılında diğer yıllara göre yüksek ayrılmasına rağmen gerçekleşmenin en düşük olduğu yıl olarak görünmektedir. 2018 yılında ise en yüksek bütçe ayrılmış ancak bütçe aşımı söz konusu olmuştur. Toplam bütçe içinde 5 yılın ortalamasına baktığımız zaman Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü için ayrılan pay %2,13 'tür.

5.4.9. Toroslar Belediyesi Stratejik Amaçları

Toroslar belediyesi 2015-2019 stratejik planı hazırlanırken misyon ve vizyon ile uyumlu bir şekilde belirlenmesine dikkat edilmiştir. Toroslar belediyesi stratejik amaçları aşağıda belirtilmiştir (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

- **Gündemi takip eden, gündem yaratan etkin belediye yönetimi**

Belediyenin faaliyet ve projelerinin tanıtımının yapılması, projelerin halkla paylaşılması için basın yayın organlarından etkin bir şekilde yararlanılması amaçlanmıştır.

- **Kurumsal kapasitenin arttırılması**

Personel etkinliği arttırılarak kaliteli hizmet sunumu ve iş akışının sağlanması amaçlanmıştır.

- **Çevre ve rekreasyon yönetimi**

Bölge halkının, temiz ve sağlıklı ortamlarda huzurlu bir yaşam sürdürmelerini sağlayarak kent estetiğine önem verme amaçlanmıştır.

- **Kentsel yaşamın standardını yükseltmek**

Kentsel dönüşüm projelerini hayata geçirmek, belediyenin kaynaklarını arttıracak projelerin hazırlanması amaçlanmıştır.

- K**ültürel sosyal belediyecilik yönetimi**

Hızlı kentleşmenin getirdiği olumsuz etkileri azaltmak amacıyla kadın sığınma evi, gençlik merkezleri, yaşlılar için hizmet ve tesislerin yaygınlaştırılması, yardıma muhtaç, düşkün ve engelli vatandaşların belediyenin sosyal hizmet ve yardımlarında daha adil etkili ve hızlı bir biçimde yararlanabilmelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

- **Gelişim ihtiyacını karşılayan, yenilenebilir enerji kaynaklarını yaygınlaştırmak**

Doğayla bütünleşik sistemler ve yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının özendirilmesine ilişkin projeler üretilmesi ve hayata geçirilmesi amaçlanmıştır (Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı).

3.4.10. Toroslar Belediyesi Sosyal Politika ve Sosyal Belediyecilik Uygulamaları

Toroslar Belediyesi, yatırımlarının odağında insan olan bir anlayışı benimsemiştir. Çalışmalarında sağlık, eğitim ve gençlik alanlarını hedef olarak belirlemişlerdir. İnsan odaklı bir anlayışla hareket eden Toroslar Belediyesi, fiziki yapılardan, sosyal alanlara, sağlık tesislerine, eğitime, üretime, tarihi yapıların korunmasına, kentsel dönüşüme kadar birçok projeyi hayata geçirmiştir.

Türkiye'de örnek belediyecilik çalışmalarında bulunan Toroslar Belediyesi, sosyal belediyecilik ve sosyal sorumluluk bilinciyle hareket eden bir belediyedir. Düne kadar otel kent olarak anılan Toroslar'ın bugün artık, ulusal ve uluslararası alanda da adından sıkça söz ettiren, değişimi ve gelişimiyle de yatırımcıların ve girişimcilerin ilgi ve dikaktini çeken bir ilçe konumundadır. Bu hale gelmesinde büyük katkı sağlayan Toroslar Belediyesi, ilçenin kendi kendine yetebilmesi adına eğitim, sağlık, güvenlik gibi kamu kurum ve kuruluşlarına arsa tahsis ederek Toroslar'ın sosyal ve ekonomik yönden kalkınmasına öncülük etmiştir.

Toroslar Belediyesi yapılan tüm faaliyetlerde belediye- vatandaş diyaloğunu ve Sosyal Belediyecilik anlayışını öncelik kabul etmekte ve çalışmalarını bu doğrultuda yapmaktadır.

Toroslar Belediyesi'nde sosyal politika ve sosyal belediyecilik kapsamında yürütülen faaliyetlerin çoğunluğunu Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kültür

ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı, Kültür Sosyal İşler Şefliği, Meslek Edindirme ve Proje Şefliği, Spor İşleri Şefliği, Kadın Danışma Merkezi gibi bir organizasyon yapıya sahiptir.

Çalışmanın bu bölümünde, 2014 yerel seçimleri sonrası Toroslar Belediyesi tarafından halka yönelik sosyal politika projeleri ve sosyal belediyecilik uygulamaları incelenecektir. Bu bağlamda başta Toroslar Belediyesi Stratejik Planı (2015-2019), Toroslar Belediyesi Faaliyet Raporları (2014-2018), basın ve süreli yayınlar olmak üzere, belediye yetkileriyle yapılan görüşmelerden elde edilen bilgi ve bulgular aktarılacaktır.

Toroslar Belediyesi'nin sosyal politikasına yön veren ve sosyal belediyecilik kapsamında sunmuş olduğu hizmetleri; sosyal yardımlar ve sosyal hizmet ana başlıkları altında detaylı bir şekilde ele alınacaktır. Sosyal Yardımlar başlığı altında belediyenin, yoksullar, yaşlılar, engelliler, dezavantajlı gruplar, kadınlar, çocuklar ve gençlere yönelik proje ve uygulamaları incelenecektir. Sosyal Hizmetler başlığı altında ise, kültürel, sağlık, eğitim, spor, çevre koruma ve yapım alanındaki hizmetler ile birlikte belediyenin diğer alanlarda sunmuş olduğu hizmetlere yer verilecektir

Yoksullara Yönelik Proje Ve Uygulamalar

- Yılda ortalama 7.000 aileye gıda yardımında bulunulmuştur,
- İlçe ikamet eden yardıma muhtaç vatandaşlara her yıl ramazan ayı içerisinde 10.000 adet paket gıda yardımı yapılmıştır.
- İlçede yaşayan yardıma muhtaç, maddi durumu elverişsiz ve engelli vatandaşların belediyenin sosyal hizmet ve yardımlarından faydalanabilmesi amaçlı 10.000 adet paket gıda yardımı dağıtımı yapılmıştır.
- Gelirli düşük vatandaşların öğrenimi devam eden çocukları için 5000 aileye kırtasiye yardımında bulunulmuştur.
- 1000 adet çocuğun temiz ortamda sünneti yapılmıştır.
- Maddi yetersizlikten ötürü evlenemeyen 500 adet çiftin nikah töreni düzenlenmiştir.
- İlçe sınırları içerisinde ikamet eden ve dar gelirli vatandaşlara ihtiyaçlarını gidermek üzere Yunus Emre Kültür Merkezi içerisinde bulunan Hayır Çarşısı'nda çeşitli konularda hizmet verilmiştir.

Yaşlılara Yönelik Proje ve Uygulamalar

- Yaşlılar Haftası sebebi ile ilçede bulunan huzurevi belediye başkanlığınca ziyaret edilmiştir. Yaşlılara, unutulmadıkları ve önemsendikleri hatırlatılmıştır.

- Toroslar Belediyesi tarafından yaşlıların sosyal hayattan kopmamaları amaçlı huzurevlerinde sinema gösterileri ve çeşitli eğlenceler düzenlenmiştir. Huzurevinde bulunan yaşlılar için çiçek dağıtılmış ve klasik araçlarla Mersin turu attırılmıştır.
- Yardıma muhtaç, düşkün ve engelli ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza evde bakımları için evde bakım hizmeti verilmektedir. 2018 Faaliyet Raporuna göre, evde bakımı yapılan hasta sayısı 22 adet olup yapılan tıbbi ilaç yardım sayısı 100 adettir.

Engelli ve Dezavantajlı Gruplara Yönelik Proje ve Uygulamalar

Toroslar Belediyesi sosyal belediye alanında hizmet vermeye devam ederken, toplumda dezavantajlı gruplar olarak tanımlanan yaşlı, engelli ve muhtaç kadınlara öncelik vermektedir. Bir hizmet oluştururken, bu grupların temel ihtiyaçlarını karşılamayı ve sosyal alanda desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç için verilen hizmetler aşağıda listelenmiştir.

- Engelli bireylerin engel durumuna göre mesleki eğitimler veren "Engelliler Akademisi", Toroslar Belediyesi'nin en önemli projelerindendir.
- Görme ve ortopedik engelli vatandaşlara 800 adet tekerlekli sandalye ve 600 adet beyaz baston dağıtarak onların engelsiz yaşamalarına destek sağlanmıştır (https://www.toroslar-bld.gov.tr).
- Dar gelirli engelli vatandaşlara, engel durumuna göre ihtiyaç duydukları araç ve gereçlerini ücretsiz olarak temini sağlanmıştır. Ayrıca, 50 adet hasta yatağı dağıtılmıştır.
- İhtiyaçlar belirlenerek engellilere yönelik oyun parkları düzenlenmiş olup ilçe genelinde 50 adet oyun parkı yapılmıştır.
- İSKEP projesi dezavatajlı vatandaşların eğitim ve istihdamına yönelik hayata geçirilen bir projedir. Proje çerçevesinde Toroslar Belediyesi'nin hedef grup olarak belirlediği 'Engelliler, Romanlar ve Çalışan Çocuklar ile Ailelerine' yönelik mesleki eğitim ve istihdam yaratmak amaçlı çalışmalar yapılmıştır. Proje kapsamında ilk olarak 2005 yılında aşçılık ve iklimlendirme kursları açılarak 120 kişiye meslek eğitimi verilmiştir. Bu projenin sürdürülebilir olabilmesi için kısa adı TORTEK olan Toroslar Teknik ve Mesleki Eğitim Kursu kurulmuştur. 76 usta eğitmenin nezaretinde, 61 adet sınıf, 26 branşta olmak üzere toplamda 18 bin kişi mesleki eğitimden geçmiştir. Bu proje sadece mesleki eğitim vermekle kalmamakta olup, Türkiye'nin çeşitli illerinden göç edip ilçeyi yaşam yeri olarak seçen vatandaşların bu kurslarla tanışmasına, dostluklar kurmasına vesile olunmuştur (http://www.milliyet.com.tr/iskep-projesi-nin-3-calistayi-isverenler-mersinyerelhaber-614864/).
- İSKEP projesi dahilinde ilçede yaşayan Roman vatandaşlar için Alsancak mahallesinde "Hasır Örme Üretim Atölyesi" kurulmuştur. İŞKUR aracılığı ile bu atölyeye gelen bayanlara günlük yevmiye vermek sureti ile yapılmış özellikli bir çalışma

gerçekleştirilmiştir. Atölyede 30 kişi (20 bayan 10 erkek) eğitim almakta ve bunu üretime yöneltmektedir. Eğitim alan bayanların çocukları için de "Kadınlar İşe, Çocuklar Kreşe" sloganıyla bir kreş kurularak çocukların da eğitim almalarına olanak sağlanmaktadır. Bu proje Çalışma ve sosyal Güvenlik Bakanlığı otoritesinde Türkiye Belediyeler Birliği önderliğinde Türkiye genelinde 12 belediyenin yürütmeye hak kazandığı ve Türkiye'ye rol model olan bir proje olmuştur (https://www.toroslar.bel.tr/tortekhaberler.php?sayfa=tortekHaberler&sayfa2=2).

- Engelliler Haftası'nda Toroslar İşitme Engelliler Okulu öğrencilerine tarihi ve turistik mekanlarına gezi düzenlenmiştir.

Çocuk ve Gençlere Yönelik Proje ve Uygulamalar

- 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda halkın yoğun katılımı ile ilçede Fener Alayı ve Cumhuriyet Yürüyüşü gerçekleştirilmiştir.
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Etkinlikleri kapsamında çocuklar uçurtma dağıtılmıştır.
- Gençlik Merkezi'nde çocuklara yönelik çeşitli organizasyonlar düzenlenmiştir.
- Eski çocuk oyunlarının öğretildiği ve unutulmaması, bugün ve yarınlara taşımak amacıyla Mersin il genelinde yarışmalar düzenlenmiştir.
- Korukent Mahallesi'nde 45 bin m2'lik alanda inşa edilen 'Gençlik Merkezi' ile ilgili çalışmalar da devam etmektedir.
- Türk Telekom ve Toroslar Belediyesi işbirliğinde halkın ücretsiz faydalanabilmesi için "İNTERNET EVİ" projesi hayata geçirilmiştir. Ek olarak, Çağdaşkent Mahallesi'nde bulunan 3 Ocak Spor Kompleksi ve 3 Ocak Parkı'nda "Ücretsiz Kablosuz İnternet" hizmeti de verilmektedir.
- Annelerinin talebi doğrultusunda 164 çocuk ve ergene bireysel ve aile (anne ve çocuğun birlikte katıldığı) terapi yapılmıştır (Toroslar Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Kadınlara Yönelik Proje Ve Uygulamalar

- Yunus Emre Kültür Merkezi'nde "Kadına Yönelik Şiddet" konulu bilinçlendirme eğitimleri düzenlenmiştir.
- Sosyal hizmet ve sosyal yardım faaliyetleriyle dezavantajlı bireylere destek olunması amacı ile kadın danışma merkezi hizmeti verilmiştir. Yıllık ortalama 600 adet kadına rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmiştir.

- "Değişim Atölyesi" projesi şiddet mağduru kadınlar için hazırlanan bir projedir. Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonu'nun hazırladığı, kadına yönelik şiddet konusunda mağdurlara destek amaçlı "Değişim Atölyesi" projesinin ortağı olunup kadına yönelik şiddetin önlenmesi, bilinçlendirilmesi, farkındalığın arttırılması sağlanmıştır.
- Kadınlara yönelik meme kanserinde erken teşhis için ücretsiz sağlık taraması yaptırılmaktadır. Toroslar Belediyesi ve Sağlık Müdürlüğü ile ortak kurulan kısa adı KETEM olan Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi kurulmuştur.
- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kapsamında ilçe sakinlerine karanfil dağıtılmıştır.
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında Yunus Emre Kültür Merkezi Konferans Salonunda "Kadın Hakları" konulu panel düzenlenmiştir.
- Toroslar Belediyesi bünyesinde 2017 yılında hizmete açılan Turunç Kadın Yaşam Merkezi 2018 yılı sonunda toplam 835 bireye talepleri doğrultusunda hizmet vermiştir. Tedbir kararı almaları için karakola yönlendirilen kadın sayısı:56, Şiddet Önleme Merkezi'ne yönlendirilen kadın sayısı: 55, psikolojik destekten yararlanan kadın sayısı: 98, Yuva Derneği Projesinden yararlanan kadın sayısı: 45, istihdam için İŞKUR'a yönlendirilen kadın sayısı: 106, hukuki destek için adliyenin kadın birimine yönlendirilen kadın sayısı: 84, meslek edindirme kurslarına yönlendirilen kadın sayısı: 66'dır (Toroslar Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).
- Kentte yaşayan annelere Park Bahçeler Müdürlüğü'nün yetiştirmiş olduğu çiçekler dağıtılarak anneler günü kutlaması yapılmıştır.

Kültürel Ve Sosyal Alanında Yapılan Proje Ve Uygulamalar

Toroslar Belediyesi başkanı Hamit Tuna, *"12 yılda 500 etkinlik ile en fazla Kültürel, Sanatsal ve Sosyal faaliyet gerçekleştiren belediyeyiz "*ifadesi ile bu alandaki etkinliğini ortaya koymuştur (Toroslar Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu). Toroslar Belediyesi diğer kültürel proje ve uygulamaları aşağıdaki gibidir.

- Toroslar belediyesi özel gün ve milli, dini bayramları es geçmemektedir. Oldukça duyarlı olan belediye yönetimi ayrıca spor okulları, sportif etkinlikler, konserler, sergi ve fuarlar düzenleyerek kentin yaşantısına canlılık katmıştır..
- Mart 2015'de Ankara' da düzenlenen Mersin tanıtım günleri programında yer almıştır. Mersin' e özgü lezzetleri, tarihi ve turistik yerlerin tanıtımını yapmıştır.
- Yörük Şenlikleri düzenlenmiştir.
- Her yıl daha büyük katılım sağlanarak 3 Ocak Mersin'in Kurtuluş gününde Zafer Yürüyüşü gerçekleştirilmektedir.

- 3 Ocak Mersin'in düşman işgalinden kurtuluşu etkinlikleri kapsamında Mersin Yazarlar Derneği ile birlikte Türkiye genelinde şiir yarışması düzenlenmiştir.
- Halkın katılım sağladığı ramazan ayında organize edilen ve aynı zamanda ulusal kanalda canlı olarak yayınlanan sahur programları düzenlenmiştir. Bu program kapsamında Mersin iline özel lezzetler, tarihi ve kültürel özelliklerini tanıtma fırsatı bulunulmuştur.
- Dünya Tiyatrolar gününde Yunus Emre Kültür Merkezinde belediyenin tiyatro ekibinin "Seni Çok Seviyorum" isimli komedi oyunu sergilenmiştir.
- 12 Mart İstiklal Marşının kabulü münasebetiyle İlçe sınırları içerisindeki okulların temsilcileri arasında "İstiklal Marşını En Güzel Okuma Yarışması" düzenlenmiştir.
- 30 Ağustos Zafer Bayramı sebebi ile Türkiye genelinde "Karakucak Güreş Turnuvası" düzenlenmiştir.
- Her yıl düzenli olarak ünlü sanatçılar konuk edilerek kent halkı müzik ve eğlenceyle buluşması sağlanmıştır.
- Cumhuriyet Bayramı dolayısı ile sanatçı Edis konseri düzenlenmiştir.
- Arslanköy ve Arpaçsakarlar Mahallelerinde düşman işgalinden kurtuluşu sebebi ile "Kurtuluş Günü" organize edilmiştir.
- Zafer Bayramı etkinlikleri kapsamında; Emre AYDIN, Ali KINIK, Turgay BAŞYAYLA, Burhan ATEŞ ve MEHTAP konserleri düzenlenmiştir.
- Bu yıl 7. 'si orhanize edilen Geleneksel Aşure Günü etkinliği yapılmıştır.
- Gençlere tiyatroyu sevdirmek amaçlı, usta sanatçılar Behzat ve Süheyl UYGUR kardeşlerin katıldığı söyleşiye ilçede eğitim gören öğrenciler katılmıştır
- Mersin Üniversitesi'ne belediye tarafından tahsis edilen, yaklaşık 17 bin m2 alan üzerinde bulunan Model Uçak Pistinde, "Bölgesel Radyo Kontrollü Model Uçak Şenliği" düzenlenmiştir.
- Mahalle Muhtarlığı ile birlikte mahalle halkını kaynaştırmak amacıyla geleneksel hale getirilen ve bu yıl 8.'si düzenlenen Bahar Şenliği organize edilmiştir.
- Hıdırellez bayramı dolayısıyla Mersin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile birlikte yöresel yemek ikramlarının bulunduğu etkinlikler düzenlenmiştir.
- Kentte yaşayan vatandaşların kaynaşmalarını sağlamak amaçlı geleneksel hale gelen Köyler Arası Futbol Turnuvası düzenlenmiştir (Toroslar Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu).

Eğitim Alanında Yapılan Proje Ve Uygulamalar

- Belediye, çocuk ve gençlere yönelik kültürel, sosyal ve sportif faaliyetler, projeler üretmek hedeflenmiştir. Bu kapsamda her yıl ortalama 5000 adet çocuk ve genç yaz okullarından faydalandırılmıştır. Öğrencilerin yaz tatillerini verimli geçirmeleri ve kötü alışkanlıklarından uzak durmaları için her yıl yaz spor okulları düzenlenmektedir.
- 28 ayrı dalda kurslar açılarak ilçedede bulunan vatandaşların eğitim ihtiyaçları karşılanmıştır. Katılımcılara ayrıca sosyal faaliyetler organize edilerek dahil edilmiştir.
- İlköğretim haftasında ilçede bulunan ilköğretim okullarıyla anlaşılarak belirlenen maddi durumu elverişsiz ve yardım ihtiyacı olan öğrencilere kırtasiye desteği sağlanmıştır.
- 400 Üniversite öğrencisine nakdi eğitim desteği verilmiştir.
- TORTEK kapsamında açılan kurslarla, kentte yaşayan mesleği olmayan vatandaşları meslek sahibi yapmaya yönelik eğitimler verilmiştir. Kursiyerlerin hazırlamış olduğu ürünleri sergilemeleri ve ev ekonomilerine katkı vermeleri amaçlı sergi merkezleri yapılmasına olanak sağlanmıştır.
- 2005 yılında Toroslar belediyesi tarafından 2005 yılında ilk olarak uygulanan klima, soğutma ve pişirme sektörlerinde bir eğitim projesi olan Mersin'de Mersin Ticaret ve Sanayi Odası AB Bilgi Merkezi ve Mersin Üniversitesi işbirliği ile yürütülen "AB projelerinin etkisinin analizi" çalışması sonucunda; AB projesi, en başarılı projeyi seçmiştir.
- Toroslar ilçe sınırları içerisinde bulunan okullarda Deprem Haftası münasebeti ile AKUT ile birlikte deprem eğitimi verilmiştir.
- Veli ve öğrencilere sınav kaygısı ve verimli çalışma konusunda konferans düzenlenmiştir.

Sağlık Alanında Yapılan Proje Ve Uygulamalar

- Toroslar Belediyesi Mersin Devlet Hastanesi ile işbirliğine giderek, yaklaşık yılda 150 bin vatandaşın sağlık hizmeti aldığı Toroslar Semt Polikliniği hizmete sunulmuştur.
- İl Sağlık Müdürlüğü'ne arsa tahsis edilerek Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi'nin yapılmasına olanak sağlanmıştır.
- 1259 yataklı Mersin Entegre Sağlık Tesisi yapılması için Toroslar Belediyesi Sağlık Bakanlığı'na 232 dönüm arsa temin etmiştir.
- Özel günlerinde doktor, hemşire ve sağlık görevlilerine çiçek dağıtımı sağlanmıştır.

- "EV-KA Projesi" ile Toroslar Belediyesi Teknik ve Mesleki Eğitim Kurslarında (TORTEK) eğitim gören bayan kursiyerlere, sağlık, hukuk, ilk yardım ve aile içi iletişim gibi temel konularında uzman doktorlar tarafından bilgilendirici eğitimler verilmiştir.

Spor Alanında Yapılan Proje Ve Uygulamalar

Toroslar Belediye Başkanı Hamit Tuna, *"Başarının alt yapı ve tesisleşmeden geçtiğine inanıyorum"* ifadesi belediyenin çalışma yol haritasına da yön vermiştir. Bu kapsamda Toroslar ilçesine birçok spor tesisi kazandırılmış ve bu çalışmalarının meyvelerini milli takıma ve dünya şampiyonalarına sporcu gönderilerek almışlardır. Hamit Tuna, ilçe halkına her fırsatta *"Biz tesisleri yapıp, imkan sağlıyoruz ama anne ve babalarımızdan da çocuklarımızı spora yönlendirmelerini istiyoruz"* diyerek spor ve sporcu yetiştirme konusuna ne kadar önem verdiğini ortaya koymaktadır. Yapılan başlıca proje ve uygulamalar aşağıdaki gibidir.

- Başkanın her semte spor tesisi yapma sözü vermiştir. Bu kapsamda tam teşekküllü spor kompleksleri ve 11 adet semt futbol sahası ve 11 adet semt basketbol sahası inşa edilerek hizmete sunulmuştur
- Birçok spor dalını içeren alanlarla ilgili tesisleri hizmete açmıştır
- İlçe çocuklarını spora teşvik etmek amacıyla spor malzemesi dağıtılmıştır.
- Kurumlar Arası Futbol Turnuvası organize edilerek kurumlararası diyaloğun gelişmesine katkı sağlanmıştır.
- Belediye tarafından yaptırılan Spor Kompleksleri profesyonel ve amatör lig takımlarının maçlarına açılmakla birlikte halkın da spor yapabilme şansı sağlanmıştır.
- Basketbol, yüzme ve futbol, tenis, güreş, bocce, atletizm, jimnastik, tiyatro ve folklor gibi tüm spor branşlarında kurslar açılmıştır. 2018 yılında 10.000 kişinin bu kurslardan faydalanması hedeflenmiştir. Bu kurslarla gençlerin spora olan sevgisini arttırmak ve onları kötü alışkanlıklardan uzaklaştırmak amaçlanmıştır.
- Toroslar Belediyesi Spor Kulübü Bocce takımı Türkiye şampiyonu olmuş ve milli Takıma 8 sporcu gönderilmiştir.
- Bayan basketbol takımı ve atletizim takımlarından milli takıma sporcu gönderilmiştir.
- Toroslar ilçesine olimpik yüzme havuzu kazandırılmıştır.
- 17 dönümlük alanda Model Uçak Pist alanı oluşturulmuş olup, Mersin Üniversitesi'ne tahsis edilerek Türk gençliğini havacılık sporuna yönlendirmek için THY Kurumu ve Mersin Üniversitesi işbirliğinde 5 yıldır "Bölgesel Radyo Kontrollü Model Uçak Şenliği" organize edilmektedir.

- Drag pisti (Motosiklet ve Otomobil Yarış Pisti) projesi Korukent Mahallesi'nde 156 bin m^2 alanda motor sporlarının yapılacağı üst düzey bir kulvar ve tesis inşa edilmektedir

Çevre koruma ve yapım alanında Yapılan Proje ve Uygulamalar

Toroslar Belediyesi, daha modern ve temiz bir kent oluşturmak amacıyla ilçe genelinde sürdürülen çok yönlü temizlik ve bakım çalışmalarına önem veren bir belediye konumundadır. Temizlik çalışmalarının kalıcı olmasının, halkın çevreye olan duyarlılığıyla mümkün olacağını ifade eden Hamit Tuna, *"Temiz ve sağlıklı çevrede yaşamak herkesin hakkıdır, bu ilçe ve şehir hepimizin, geleceğe daha temiz bir Toroslar bırakmak için hep birlikte özen göstermeliyiz."* diyerek bu konunun ne kadar önemli olduğuna değinmiştir. Belediyenin konuyla ilgili yapmış olduğu proje ve uygulamalar aşağıdaki gibidir.

- "Toprağını Seven Gençler Yetiştiriyoruz" projesi ile gençlere yeşil ve doğa sevgisini sağlamak amacıyla Bahçeşehir Koleji öğrencileriyle ortak kış sebzeleri yetiştirilmiştir.
- Yeşil alan miktarını Toroslar'da 106 bin metrekareden 1 milyon 200 bin metrekareye ulaştırılmıştır. Belediye planlı yeşil alan çalışmalarıyla ilçedeki park sayısını 56'dan 180'e çıkartmıştır.
- Kentin iklimi ile uyumlu alternatif bitki ve ağaçlar yetiştirilmesi için çalışılmıştır. Ejder meyvesi, goji beryy, passiflora, istiridye mantarı, dikenli incir, kahve, ginkgo biloba, lavanta, konunga ve safran gibi ürünler yetiştirilmiştir.
- Yayla ve eko turizmini ön plana çıkartmak amaçlı bungalov yayla evleri ve botanik park yapımı konusunda projeler üretilmiştir.
- Ağaç dikimi gerçekleştirilmiştir.
- Atık pillerin doğaya karışmasını önlemek ve çocukların bu konuda farkındalıklarını arttırmak amacıyla ilçede bulunan okullarda pil kutuları konulmuş ve yıl sonunda toplanılan pillerin TAP derneğine ulaşması sağlanmıştır.
- Geliri sokak çocukları yararına kullanılmak kaydıyla Katı Atıkta Geri Dönüşüm" modelini uygulayarak yılda 500 ton katı atık toplayarak milli ekonomiye katkıda bulunulmuştur.
- Pet şişelerden ve kullanılmış araç lastiklerinden hayvan figürlerinin verilmiş olduğu saksılar yapılmasına öncülük edilerek ilçedeki kavşaklara yerleştirilmiştir.
- Kentin birçok noktasında "Atık Pil" kutuları ve "Bayat Ekmek Toplama Kutuları" yerleştirilmiştir.
- Toroslar Belediyesi, 22 bin m^2 alanda inşa etmiş olduğu Cumhuriyet Meydanı, Mersin'in en büyük meydanını yaparak hem kente hem de Mersin'e değer katmıştır.
- Toroslar Belediyesi Aile Danışma ve Eğitim Merkezi (TADEM), ailelere ve bireylere koruyucu, önleyici, geliştirici, rehberlik edici destek hizmeti sağlamıştır.

- 12 bin m^2'lik alanda çok amaçlı Kültür Merkezi inşa edilerek, halkın hizmetine sunulmuştur. Yunus Emre Kültür Merkezi adı verilen tesis, Toroslar için gerçekleştirilmiş en büyük ve gereksinim duyulan başlıca hizmetler arasında görülmüştür. Sanatsal değeri ve Selçuklu Türk mimari özelliğiyle Toroslar ve Mersin'e güzel bir yapı kazandırılmıştır.
- 11 adet modern kapalı semt pazarı ve 3 adet üretici pazarı inşa edilmiş ve hizmete açılmıştır.
- "Renkli Adalar Projesi" ile toplu konut bölgesi olan Halkkent, Güneykent ve Akbelen mahallelerinde bulunan yaklaşık 2500 bloğun dış cephe boyaması belediye tarafından ücretsiz yapılmıştır.
- Kent estetiğinin sağlanması amacıyla cadde ve bulvarlarda cephe düzenlemesi faaliyetlerinde bulunulmuştur.
- Türkiye'nin en büyük bayrağını doğal zemin üzerine yapılarak, Türkiye'de bir reko sağlanmıştır..
- Güneş enerjisini elektrik enerjisine çevirmek için 60 dönümlük bir araziyi Greenway şirketine Güneş Enerji Santrali kurulmak üzere tahsis edilmiştir. Yenilenebilir enerji konusundaki bu girişim ile dünyada yoğunlaştırılmış güneş enerjisinden elektrik enerjisi üreten dördüncü merkez Türkiye'de ilk olarak Toroslar'da kurulmuştur.

Diğer Hizmetler

- Her yıl düzenli olarak, yıl boyu takvim dikkate alınarak, dini ve milli günlerde, bayramlarda ve diğer programlarda belediye olarak çeşitli aktiviteler gerçekleştirilmiş, gün ve bayramların anlamına uygun bir şekilde kutlanmasına çaba harcanmıştır.
- Sosyal Belediyecilik ve Sosyal sorumluluk bilinciyle hareket eden Belediye, Çukurova Kalkınma Ajansı, Ulusal Ajans ve Merkezi Finans ve İhale Birimi'ne hazırlanan 26 proje ile Mersin'de Avrupa Birliği projeleri gerçekleştirmeye hak kazanan kurum ve kuruluşlar arasında birinci sırada yer almıştır.
- Mersin İl genelinde Sivil Toplum Kuruluşları, Mersin Esnaf ve Sanatkârlar Odası Birliği (MESOB), Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) ve Akdeniz İhracatçılar Birliği (AKİB) ile hazırladığı ortak projelerle de kurumlar arasındaki diyalogun en güzel örneklerini sergilemiştir.
- Kazanılan birçok projede de Mersin Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Çağ Üniversitesi ile işbirliği yaparak bilimden ve teknolojiden en fazla yararlanan belediye olmuştur.
- Üretici ve Köylü Pazarları yapımına önem verilmiştir.

- Belediye hizmetlerinin vatandaşlarla paylaşmak, vatandaşların isteği ile belediyenin çalışmalarının örtüşüp örtüşmediğini öğrenmek, vatandaşların bundan sonraki süreçte yapılmasını istedikleri hizmetler hakkında görüş alış-verişinde bulunmak amacıyla kahve, site ve ev toplantıları düzenlenmiştir.

5.5. Alan Çalışması Mülakat Sorularının Değerlendirilmesi

Alan Çalışması kapsamında Mezitli ve Toroslar Belediyesi, başkan, başkan yardımcıları, meclis üyeleri, birim müdürleri ve çalışanları ile mülakat görüşmeleri yapılmıştır. Belediyelerin sosyal politika ve sosyal belediyecilik anlayışını ortaya koyacak sorular yöneltilmiştir. Belediyelerin gerek fiziki gerekse personel yeterliliği, hizmet verilen kent halkını tınama ve halkın sorunları konusunda hakimiyetin ölçüldüğü sorular da yöneltilmiştir. Özetle, bu soruların sorulmasındaki amaç, belediyelerinin sosyal belediyecilik bağlamında hangi aşamada oldukları, belediye başkan ve çalışanlarının yerel halkı ne kadar tanıdığı, proje ve uygulamalar ne amaçla ve hangi kesimlere yapıldığı, dezavantajlı gruplar ve kentin sorunları hakkındaki görüşleri, yapılan proje ve uygulamalardan haberdar olup olunmadığı, diğer kurum ve kuruluşlar ile olan diyalog ve işbirliği, sosyal belediyecilik anlayışının çalışanlarda yerleşip yerleşmediği ölçülmek istenmiştir. Mülakat tekniğinin kullanıldığı bu görüşmelerin bazılarına mail ile cevap verilerek geri dönüş sağlanmıştır. Katılımcılar seçilirken her iki belediye için; belediyedeki hizmet yılları, görev aldıkları birim dikkate alınarak tercih edilmiştir. İsimlerin çalışmada kullanılması adına gerekli izinler alınmıştır.

Mezitli Belediyesi için; Belediye Başkanı Neşet Tarhan, Başkan Yardımcısı Yaser Gündüz, Başkan Yardımcısı Osman Günay, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Özlem Aksöz, CHP'li Meclis Üyesi Mehmet Akif Aktaş, MHP'li Meclis Üyesi Nevzat Gilik ve son olarak Bilgi İşler Müdürlüğü'nden Haşim Onur Şen ile 8 Şubat 2019 tarihinde görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerin bir kısmı yüz yüze yapılmış olup seçim yoğunluğundan ötürü mail ile dönüş yapmak isteyen katılımcılarımız da olmuştur.

Toroslar Belediyesi için; Belediye Başkanı Hamit Tuna, İdari İşler Başkan Yardımcısı Habip Akbal, Meslek Edindirme ve Proje Şefi Fatih Men, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü Ali Kaplan, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Emrah Avcı, Temizlik İşleri Müdürü Nejmi Yıldırım, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nden Zekiye Banu Tekeli, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nden uzun yıllar görev yapan iki memur personel ile 7-15 Aralık 2018 tarihleri arasında görüşmeler yapılmıştır.

Katılıcıların sorulara verdiği cevaplar aşağıda derlenip soru cevap şeklinde paylaşılmıştır.

1. Sosyal politika ve sosyal belediyecilik hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Belediyenizin sosyal belediyecilik anlayışı hakkında neler söylemek istersiniz?

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Özellikle Büyükşehir Belediyesi Yasasında yapılan değişiklikler, Büyükşehir Belediyeleri'nin il sınırının genişletilmesi, belediye hizmetlerinin sadece fiziki ve mekana dayalı olmaktan çıkmasına, şehrin ekonomik ve sosyal alanına ilişkinde sorumluluk almasına neden olduğu söylenmiştir. Yani belediyeler ilin tamamından sorumlu idareler olarak sadece imar ve altyapı hizmetlerinin dışında sosyal politika, projeler, ekonomik kalkınma modelleri de geliştirmek durumunda kaldığı ve bunun zorunluluk haline geldiği açıklanmıştır.

Bu kapsamda, Belediye Başkanı Neşet Tarhan, *"Artık, belediyeler yeni perspektif ile yönetilmeli. Örgütlenmeyi esas alan ve insana önem veren, doğumdan başlayarak, yaşlılık dahil her aşamada sosyal projeler belediyelerde ağırlık oluşturmalıdır"*, açıklamasında bulunmuştur (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Diğer katılımcılar ise; Belediyeleri halka hizmet üreten kurumlar olarak görmüştür. Belediyelerin amacını; bulunduğu kentin yaşanabilir kent olması ve sosyal yaşamı mutlu kılan hizmeti kent halkına sunmak için çalışmak olarak açıklamışlardır. Sosyal belediyeciliği halkın öncelikli ihtiyaçlarına çözüm bulmak olarak tanımlamışlardır. *"Sosyal belediyecilik, kent estetiğinden tutunda, yaşamın her alanında varlığını hissettirmelidir. Mezitli Belediyesi bu anlamda tüm projelerini saptadığı sorunlara çözüm üretmek adına halka yönelik çalışma yürütmüştür",* açıklamalarında bulunmuşlardır. İlçe sınırları aynı zamanda belediye sınırları haline gelmiş olan Mezitli ilçe bütününde, belediyenin özellikle tarımsal üretime yönelik geliştirdiği proje ve uygulamaların (kadın üretici pazarı) yanı sıra okul öncesi eğitim, sosyal ve kültürel alandaki etkinlikler (festival, sanat kursları, gönüllü ve dayanışma evleri) gibi projeleri ile (özellikle son dönemde) sosyal belediyecilik alanında Mersin'in ilçeleri arasında fark yarattığı görüşünde olmuştur.

Toroslar Belediyesi Görüşü: Sosyal politika, insanların topluma katılma yollarının özgür ve eşit haklara sahip kişiler olarak araştırıldığı bir alan olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, sosyal politika konularının hayır kurumlarından ve geleneksel dayanışma biçimlerinden farklı olduğu, sosyal politikanın ise pazar mantığından, insani ihtiyaçlardan ve topluma katılım koşullarından farklı olduğu belirtilmektedir. Eğer bir kişi çalışamaz ve geçemez, çünkü yaşlı, sakat, hasta veya iş bulamıyor, bunun bir ekonomi politikası konusu değil, sosyal politika konusu olduğunu söylüyorlar. Bu nedenle, sosyal politika, geleneksel sadaka ek olarak, insan ihtiyaçları ile ilgilenen bir alan ve pazar mantığı dışında insan ihtiyaçları ile ilgilenen bir alan olarak kabul edilir. Belediyelerin halkla doğrudan birebir temas kurabiliyor olması gibi büyük bir avantajı olduğunu düşünen yetkililer, başkanları öncülüğünde belediyelerinin duyarlı olması sayesinde hizmet götürürken bu avantajı çok iyi kullandıklarını söylemişlerdir.

Diğer bir katılımcı ise; *"Belediyemiz tüccar zihniyetiyle değil, hizmet üreten, halka hizmet götüren, kentte yaşayan halkın sağlığından, selametinden, huzurundan kısaca her şeyinden sorumlu olan kamusal kurum mantığıyla hareket etmektedir. Başkanımız sosyal belediyeciliği ilgi, bilgi ve takip olarak üç formülde tanımlamaktadır. Belediyemiz hizmetleri de bu doğrultuda, halkın her kesiminin yaşadığı zorlukları tespit edecek ilgi, tespit edilen eksikliklerin çözüme kavuşturulması bağlamında yapılacaklar hakkında bilgi ve yapılan hizmetlerin düzgün işleyişini kontrol etmek adına takip den bir anlayışla yapılmaktadır",* açıklamaları ile sosyal belediyecilik anlayışı hakkında bilgi vermiştir.

2. Türkiye'de belediyeler sosyal politikaları çağdaş belediyeciliğin temel görev ve sorumlulukları arasında gördüğünden sosyal politikalara yönelmektedir. Reklam ve rant amaçlı yapıldığı görüşü çoğunluktadır. Bu görüşe katılıyor musunuz? Nedeni ile açıklayınız.

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan *"Hayır katılmıyorum. Ranta amaçlı çalışma imar ve imar planlaması ekseninde olur. Reklam ile eğer insana faydalı bir çalışma yapılıyor ise varsın bunun politik getirisi de olsun"* (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019) açıklamaları ile sorulan sorudaki belediyelerin sosyal politikaları çağdaş belediyeciliğin temel görev ve sorumlulukları arasında gördüklerinden dolayı sosyal politikalara yöneldiği, reklam ve rant amaçlı yapıldığı görüşüne katılmadığını açıklamıştır.

Bir katılımcı ise; *"Sosyal belediyeciliğin temelini aslında yerel sosyal politika anlayışı oluşturmaktadır. Bununla birlikte; sosyal belediyecilik, merkezi hükümetlerin, yerele sosyal açıdan nüfuz edebilmesinin de bir aracı konumundadır. Bu kapsamda toplam hizmet sürecine yayılmamış olan ve seçim dönemlerinde vuku bulan birçok sosyal projenin reklam ve siyasi ranta yönelik olduğu kuşkusuzdur. Ancak; belediyelere yüklenen sosyal alanlarda planlama ve düzenleme sorumlulukları ve görevleri kapsamında, kamu harcamalarını konut, sağlık, eğitim ve kültürel çevrenin korunması alanlarını kapsayacak şekilde sosyal amaca kanalize eden anlayış çerçevesinde üretilen projeleri bu kapsam dışında görmek gerekir. Sonuç olarak bu soruya kısmen katıldığımı belirtmek isterim"* diyerek görüşlerini bildirmiştir.

Belediyelerin kente yönelik, kentin sosyal-kültürel-ekonomik durumuna göre politikalar ortaya koyan kuruluşlar olduğunu açıklayan diğer katılımcılar, *"Sosyal Belediyecilik insan odaklıdır. Sosyal Belediyecilik kentin dinamikleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla, kent konseyleri ile, muhtarları ile halka dönük çalışmayı esas alır. "Tanıtıcı, bilgi verici reklamlara evet, kişileri öne çıkarıcı reklamlara hayır! Belediyeler kişilere rant sağlayan kurumlar değildir! Mezitli Belediyesi böyle bir ranta yönelik çalışmaya asla izin vermedi, vermez*", diyerek keskin bir dille katılmadıklarını açıklamışlardır.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Hamit Tuna, her proje ve uygulamasında insan odaklı olduğunun altını çizmiştir. Bir katılımcımız, konuya siyasi açıdan bakılacak olunursa pek çok siyasi otoritenin destek toplama amacıyla, çoğunlukla kamu kaynaklarını kullanarak bazı toplumsal katmanlara yönelen sosyal politikalar yürüttüğünü hepimizin gördüğünü dile getirmiştir. Destek karşılığında sunumlar kimi zaman ayni ya da nakdi birtakım yardımlardan oluşmaktayken, kimi zamanda kamusal alanda fırsat kapılarını da yarattığını söylemiştir. Yoksul veya eşit yurttaşlık statüsünden dışlanmış olan toplumsal katmanlarla kurulan ilişki açısından bu biçimde uygulamalar, etkin bir politik çıkar aracı olarak kullanılabilir olduğunu ve hatta kullanıldığını açıklayan katılımcımız ayrıca sosyal yardımların siyasi devamlılığın bir aracı haline dönüştürülmesine, yerel ölçekte belediyeler tarafından sahiplenilen bir anlayış haline geldiğini söylemiştir. Bu açıdan bakıldığında insanlarda, sosyal politikaların reklam ve rant amaçlı yapıldığı görüşünün çoğalması kaçınılmaz olduğunu açıklamıştır.

Diğer bir katılımcımız ise; "Projeler rant amaçlı değil, insan odaklı olmalı" açıklamaları ile bu görüşe karşı olduğunu, Toroslar Belediyesi'nin hiçbir proje ve uygulamasının rant amaçlı yapıldığını düşünmediğini aksine insan odaklı yaklaşımı ile süreklilik ve istikrar kazanan projeleriyle halk ve belediye arasında güven oluştuğunu açıklamıştır. Diğer katılımcılara yöneltmiş olduğum soruya genel olarak, sosyal belediyeciliğin ve bu kapsamda yapılan projelerin reklamı elbette yapılmalıdır ki diğer bir çok belediyeye örnek olsun; fakat halka hizmet için yapılan bir hizmetin rant olarak kullanılmaması gerektiğini savunduklarını , amaç hizmet ise bunun çıkarsız ve karşılıksız yapılması gerektiği görüşü alınmıştır.

3. Sosyal politikalara önem veren ve sosyal politikaları etkin olarak uygulayan bir belediye olduğunuzu düşünüyor musunuz? Cevabınız evet ise belediyenizin hangi amaç ve nedenlerle sosyal politika uyguladığını düşünmektesiniz? (yasal zorunluluk, sosyal belediyecilik anlayışı, halkın desteğini kazanmak, belediyeler arası rekabet vb.)

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, "Evet, sosyal politikalara önem veren ve sosyal politikaları etkin olarak uygulayan bir belediye olduğunuzu düşünüyorum. Örgütlenme (gönüllülük esasına dayalı) , önem verdiğimiz konulardan olup Mezitli Gönüllüleri buna en büyük örnektir. Projelerde halka sorma, halkı bilgilendirme önem verdiğimiz konular. Hesap sorulabilen belediye için şeffaflık (her ay gelir-giderlerimizi ilan ediyoruz) bir diğer önem verdiğimiz konudur. Kadınları ön plana çıkaran projeler de belediyemizin önem verdiği konulardandır açıklamalarında bulunmuştur (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Katılımcıların bu soruya ortak cevap verdiklerini söyleyebiliriz. Cevap veren tüm katılımcılar, **"**Evet, sosyal politikalara önem veren ve sosyal politikları etkin olarak uygulamaya çalışan, halka dokunmayı başaran bir belediye olduğumuzu düşünüyorum", demiştir. Burada,

sosyal dayanışmanın ön planda tutularak, sosyo-kültürel faaliyet ve çalışmaların gerçekleştirilebilmesinde etkili olan altyapı yatırımlarının yapılması, bireyler ve toplumsal arasındaki zayıflayan sosyal güvenlik ve adalet unsurlarının güçlendirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

Bir diğer katılımımız ise; *"Üretime yönelik üretici kadın pazarları ile kadınlarımızın sebze üretme, el becerilerine, hayvansal üretimlerine destek olarak Mezitli kent ve kırsal alanda " Üretici Kadın Pazarlarını" kurmuştur. Down Sendromlu Kafe projeleriyle özel çocuklara çalışma alanı kurmuş, onları toplumda insanlarla buluşmasına, kaynaşmasını sağlamıştır. Belediyemiz çocuklara, gençlere, yaş almış olanlara önem veren bir anlayışa sahip olmuştur. Çocuk Meclisi, Gençlik Meclisi ve Kent Konseyi çalışmaları, belediyemiz çalışmalarında bizlere katkı sunmuşlardır. Aktif Kütüphane, Gençlik Merkezi, Aktif Yaş Alma Merkezleri ile insanların ihtiyaçlarına yönelik somut çalışmalar yapmaktayız",* diyerek Mezitli Belediyesi çalışmalarından bahsetmiştir.

Meclis Üyesi olan bir katılımcımız ise; *"2014 Yılından beri Belediye Meclisi'nde tüm partilerin meclis üyeleriyle alınan kararlarımız ortak oy birliğiyle, biz bir yakınlaşmayı bir olma desteğini ortaya koyan bir belediyeyiz. Tüm inanç kurumlarının, tüm okulların, eğitim kurumlarının her türlü ihtiyaçlarını yerine getiren bir halkçı belediye olduk. Evde sağlık, evde bakım hizmeti gören birimimizle çalışma yürütüyoruz. Yaşlı bakımı, sağlık bakımı ile, sağlık ve eve temizliği dahil ekip çalışmalarını sürdürüyor. Dayanışma Evimizde çocuk, genç, yaş almış ihtiyacı olan insanlarımıza giysi, kırtasiye, temel ihtiyaç desteği sunuyoruz. 2014 yılından beri üniversite gençliğine eğitim katkısı sağlıyoruz. "Mezitli'nin Filizleri" eğitim imecesi projemizle siteler, apartmanlar, işletmeler, dernekler ve kişiler ihtiyacı olan üniversite öğrencilerimize okullarını bitirinceye kadar katkı payı veriyorlar. Mezitli kart projemizle binlerce insan yüzlerce işyerinden (Hastahaneler dahil) indirimli alışveriş ve hizmet almaktadır. Alışveriş sektörüne Mezitli Kart uygulaması bölgemizde bir canlılığa katkı sunmuştur. Aşevi projesi ihtiyacı olan halka yemek ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuş bir birimdir. Günlük sıcak pişirilen yemekler, ihtiyaç sahiplerinin evine, kapısına kadar gidilerek verilen bir hizmettir. Asla insanların onurlarını kıracak bir şekilde, reklam edecek bir şekilde yapılmamaktadır. Aşevine Gönüllü Sera Üretim alanımızdan, Gönüllü özel insanların yaz-kış ürettikleriyle yemek yapılır. Gönüllü seramızda, gönüllü özel insanlar özellikle yerli tohumculuğu geliştirmek, çoğaltmak adına sebze ve bitki üretimine katkı sunuyorlar. Yerli biber, yerli domates, yerli salatalık, yerli kabak, yerli karpuz, yerli kavun, yerli lahana, yerli çilek vs. gibi ürettikleri fideleri halkımıza dağıtarak üretimin, yerli tohumların çoğalmasına destek oluyorlar. Amfi Tiyatro Mezitli'de sanatsal, kültürel etkinliğine eve sahipliği yapan, 1500 kişiye yönelik çağdaş bir sanat merkezimizdir. Kentin çeşitli mahallelerinde "Sanat Evi"mizde sanatsal kurslarımız var. Bale, yoga, nefes egzersizi kursları aktif bir şekilde devam etmektedir. Yöreye özgü kaybolmaya yüz tutmuş, "Mezitli Dokuması" canlandırılarak üretime kazandırıldı. İlgi duyan kadınlarımız tezgahlarla, üniversite varlığımız bu canlılığa katkı*

sunarak işin boyutunu uluslararası düzeye taşıdılar ve birçok halka yönelik çalışmalar sosyal belediyeciliğin öncelikli anlayışı ile yaşam bulmuştur", açıklamaları ile farklı bir siyasi görüşte olmasına rağmen belediye çalışmalarına oldukça hakim olduğu gözlemlenmiştir.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Toroslar Belediyesi Başkanı Hamit Tuna,

> *"Sosyal belediyecilik ve sosyal sorumluluk bilinciyle çalışmaktan büyük onur duymaktayım. Önce insan ve mutlu aileler diyorum. Çünkü, belediyecilik sadece yol, kaldırım ve park yapmaktan ibaret değildir. İnsanlara dokunmak, onları anlamak ve yanlarında olmaktır. Göreve geldiğimizde Toroslar, sağlığın, eğitimin ve gençliğin merkezi olacak dedik. Devletin bütün sağlık yatırımlarını arsa vermek üzere ilçemize getirdik. Tüm olumsuz işlerin eğitimle düzeleceği düşüncesiyle ilçemizdeki eğitim çıtasını yükseltmek amaçlı Milli Eğitim Müdürlüğü'ne 25 okul yeri verdik. Bir milletin geleceğe umut ile bakabilmesinin tek yolu gençlerini doğru ve sağlıklı yetiştirmesiyle mümkündür. Bu amaçla bugüne kadar onlarca spor kompleksi inşa etik. Toroslar, daha önce köy görüntüsü içerisindeki bir yer iken bugün yatırımlarımızla ve hizmetlerimizle kendi kendine yetebilen ve en hızlı gelişen, doğru yapılaşmanın olduğu bir kent konumundadır. Tüm projelerimiz, Toroslarımızın güçlü geleceğini planlamak ve halkımıza en iyi hizmeti sunmak içidir"* (Hamit Tuna, kişisel görüşme, 07 Aralık 2018).

Açıklamalarında bulunan başkan, sosyal belediyecilik ve sosyal sorumluluk bilinciyle çalıştıklarını ifade eden Tuna, bugüne kadar proje başvuranı olarak 13 AB Projesi, bunlarla birlikte kurumlarla işbirliği içerisinde ortak olduğumuz 20 AB Projesi'ni yürüttüklerini dile getirmiştir. Bölgede en fazla proje üreten belediye olduklarına vurguda bulunmuştur.

Katılımcılardan biri ise; *"Evet sosyal politikalara fazlasıyla önem veren bir belediyeyiz. Bilindiği üzere Anayasamızda benimsenen sosyal devlet anlayışı, 2015 yılında çıkarılan yasa ile sosyal belediyecilik faaliyetlerini yerel yönetimlerin temel faaliyetlerinden biri haline getirmiştir. Belediyemiz Anayasa'dan kaynaklanan bu yasal zorunluluk ve sorumluluğun farkında olarak, özünde benimsemiş olduğu sosyal belediyecilik anlayışı doğrultusunda hizmet üretirken tabi ki bir yandan da halkın desteğini kazanmak isteği ile bu politikaları titizlikle yürütmektedir. Bu özenli çalışmalarının sonucu olarak da benzer ölçekteki belediyeler ile rekabet etmektedir. Özetlemek gerekirse belediyemizin sosyal politikalar yürütmesinin asıl amacı, kentte yaşayan her bireye ulaşabilmek ve dezavantajlı olan kesimlerin kent yaşamına entegrasyonunu sağlayarak, insanların eşit yaşam hakkını elde ettiği bir kent haline gelmektedir. Bunu sağlayabilmenin ilk adımı da sosyal belediyecilik anlayışıdır",* diyerek Toroslar Belediyesi hakkındaki düşüncelerine yer vermiştir.

4. Belediyenizin kapsamlı ve kurumsal organizasyon gerektiren sosyal hizmetleri sunmak için yeterli bilgi ve donanıma sahip olduğunu düşünüyor musunuz? Bu kapsamda düşüncelerinizi aktarabilir misiniz?

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Başkan Tarhan'a yöneltilen kapsamlı ve kurumsal organizasyon gerektiren sosyal hizmetleri sunmak için yeterli bilgi ve donanıma sahip olduğunu düşünüyor musunuz? sorusuna, **"***Yeterli bilgiye sahibiz. Donanım için eksikliklerimiz olabilir", cevabı alınmıştır.* Diğer katılımcılar ise, beldiyenin daha kapsamlı ve büyük organizasyon gerektiren sosyal hizmetleri sunabilmesi için, kurumsal yapısını güçlendirmesi, diğer kurum, kuruluş ve uzmanlarla ortak çalışma ve işbirliği alışkanlıklarını geliştirmesi, deneyimlerini geliştirmesi gerektiğini söylemişlerdir (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Bir katılımcı ise, "*Belediyeler kurumsal birimleri, ekip ile çalışması yürüten kuruluşlardır. Hayatın akışına canlılık katmazsanız sosyal belediyeci olamazsınız. O zaman sadece vergi toplayan, temizlik toplayan, kaldırım yapan belediye olursunuz. Mezitli Belediyesi sosyal hizmetleri sunan bir ekip kadrosu ile bir çalışma yürütmektedir. Bu kadro yurt dışı kardeş belediyelerle de çeşitli organizasyonlarda dostluk-kardeşlik bağlamında etkin çalışmalara imza atmaktadır. Mezitli Belediyesi'nin proje üreten bir koordinasyon merkezi var. Birim çok aktif olarak proje üretir, birimlerle paylaşır, artıları, eksileri, konuşulur ve hayata geçirilir",* açıklaması ile bilgi, deneyim ve birikim konusunda yeterli olduklarının altını çizmiştir.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Katılımcılar ile yapılan görüşmelerde, belediyenin kapsamlı ve kurumsal organizasyon gerektiren sosyal hizmetleri sunmak için yeterli bilgi kapasitesine sahip olduğunu, eksik olabileceği alanlarda da o alanda yetkin olan kurum ve kuruluşlardan destek alabilecek girişimci yapıya sahip olunduğu açıklanmıştır. Bunun yanı sıra büyük ölçekli hizmetlerin sunumu hususunda tek kriterin bilgi ve donanım olmadığını, bu hizmetlerin çoğu büyük ölçüde maddiyat da gerektirdiğine dikkat çekilmiştir.

Bir katılımcı, *"Orta ölçekli bir belediye olmamız sebebiyle maddi kısımları aşmak bazen bizim için çok zor olabilmektedir. Fakat bilgi ve donanım, gönüllü ve hedefe odaklanmış çalışma prensibi ile birleşince daha büyük belediyelerin bile cesaret edemediği alanında örnek projeler yapılmasını sağlayabiliyor. Toroslar Belediyesi bu şekilde pek çok başarılı projeye imza atmıştır",* açıklamalarında bulunarak Toroslar Belediyesi'nin bu konudaki başarısına değinmiştir.

5.Belediyenizin hizmet ettiği ilçe halkını tanımlamak gerekirse bu konudaki düşünceleriniz nelerdir? (sosyal sınıf, eğitim, demografik yapı vb.)

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Başkan Tarhan Mezitli ve halkını , *"Emeklilerin çok olduğu, eğitim düzeyi yüksek, orta gelir grubunun egemen olduğu. Kültür ve sanata düşkün Atatürkçü, Cumhuriyet değerlerine inanan kent",* olarak tanımlamıştır (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Bir Katılımcımız, ilçe halkını öncelikle kentsel alan ve kırsal alanda ikamet etmekte olanlar olarak temelde iki gruba ayrıldığını açıklamıştır. Genel olarak Mersin merkez kentin orta sınıfının yer seçtiği bir ilçe olarak tanımlamıştır. Ağırlıklı nüfus kentsel alanda yerleşik durumdadır. Mersin'nin 13 ilçe arasında en yüksek nüfus artış hızının gerçekleşmekte olduğu Mezitli ilçesinde, nüfus artış hızı oranı ülke ortalamasının iki katından fazla gerçekleştiğinin altını çizen katılımcımız, Mezitli'nin özellikle merkezde yer alan diğer üç ilçedende de iç göç aldığını belirtmiştir. Suriye'den gelen göç ilçe içerisinde kendi gelenek ve görenekleri çerçevesinde gelişmekte olan farklı bir etnik oluşum olarak dikkat çektiğini belirten katılımcımız, bu durumun, ilçenin sosyal, ekonomik, ticaret ve kültürel alanlarında önemli etkiler yarattığını belirtmiştir. Diğer bir katılımcımı ise, *"Mezitli'miz emeklilerin yaşam sürdüğü bir kenttir. Mezitli yüksekokul mezunları çoğunluktadır. Eğitim düzeyi yüksektir. Türkiye'nin her bölgesinden insanların mutlu ve huzurlu yaşam sürdüğü bir yerleşim yeridir Mezitli. Yayla turizmi yazın oldukça yoğun olan, yazın kıyısında denize girilen güzel yüzlü insanların kentidir Mezitli",* tanımlamalarında bulunmuştur.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Toroslar Belediyesi Başkanı Hamit Tuna, *" Kent, kentin sokaklarını arşınlayanlarındır"* sözleri ile Toroslar halkı ile iç içe ve birlikte olduklarının altını çizmiştir. Toroslarda her sokağı dahi çok iyi bildiğini ifade eden Tuna, halkın her anında yanlarında olmaya çalıştıklarını, sünnet, düğün, cenaze gibi tüm organizasyonlarda halkın yanında olduklarını söylemiştir. Bu durumun halkın sorun ve ihtiyaçlarına daha hızlı çözüm üretmemizde oldukça etkili olduğunu da belirtmiştir (Hamit Tuna, kişisel görüşme, 07 Aralık 2018).

Bir katılımcımız ise Toroslar için, *"Genel anlamda Mersin çok göç alan bir şehirdir. Belediyemiz de bu göçten kendi payına düşeni almıştır. Önceleri Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinden çok fazla göç almışken son dönemde bu göç akımına Suriyeliler de katılmıştır. Genelde dar gelirli insanların bulunduğu ilçemizde eğitim düzeyi de yüksek değildir",* açıklamalarında bulunmuştur.

6. Belediyeniz ve yerel halkınız için öncelikli sorun olarak gördüğünüz konular hakkında neler söylemek istersiniz?

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan*, "*. İşsizlik, İşsizlik, İşsizlik ve Siyasetin kirliliği", olarak belirtmiştir. Katılımcılardan biri, Mezitli'de şuan için en büyük sorunun Suriyeli vatandaşların olduğunu, önlenemez bir sorun olarak görüldüğünü dile getirmiştir. Bir diğer katılımcımız ise, "*Belediyemiz ve yerel halk için öncelikle çözüme kavuşturulmasını düşündüğüm konu mekan ve yaşam kalitesindeki düşük seviyenin hızla yükseltilmesi gerektiğidir",* açıklaması olmuştur (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Diğer katılımcıların görüşleri ise; Mezitli'de öncelikli sorun kentin trajik sorunu olduğunu söylemişlerdir. Mersin Büyükşehir'in, P.T.T- Doğalgaz gibi çalışmaların zamanında yapılmayışı yolların bozulmasına sebep olduğunu bu durumun trafiğe yansıdığına dikkat çekmişlerdir. Kuyuluk bölgesinde kanalizasyonun olmayışının büyük bir sorun olduğunu, dere yataklarının zamanında ranta açılmasını, yağmur sularının yolunu bulamayışının büyük sorunlar olduğu açıklanmıştır. İşsizlik kentin diğer sorunlarından olduğunu, üreticilerin ürünlerinin yeterince değer görmemesi de sorun olarak görülmüştür. Suriye'den göç, uyum, yaşam biçimlerini de sorunlar arasında gördüklerini açıklamışlardır.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Yapılan görüşmeler neticesinde tüm katılımcılar istihdam yaratıcı kuruluşların bölgelerinde daha çok olması gerektiğine dikkat çekmiştir. Sağlık, eğitim, sosyal ve çevre konularında herhangi bir sorunlarının olmadığını dile getiren katılımcılar, işsizliğin Toroslar için büyük bir sorun olduğunun altını çizmiştir. Yaz aylarında sivri sinek ve dönem dönem çöp sorunları olduğu söylenmiştir. Suriyeli vatandaşların yerel halk ile gerek iletişim gerekse kaynaşması noktasında da bir takım sorunlar olduğunu ve bunun zamanla giderileceği görüşü hakimdir.

7. Belediyeniz projelerinde aşağıda belirtilen konu başlıklarını önem sırasına göre sıralayınız?

1) **Eğitim,**
2) **İmar hizmetleri (yol, asfalt, kaldırım, park, alt yapı ,köprü çalışması vb.)**
3) **Yaşlı, sokak çocukları, engelli vatandaşlar ve kimsesizler (dezavantajlı gruplar)**
4) **Kültür ve spor hizmetleri (konser, tiyatro, spor müsabakaları vb.)**
5) **Sağlık ve temizlik**
6) **Sosyal yardım (aşevi, iftar çadırı, gıda yardımı vb.)**
7) **Ulaşım**
8) **İşsizlik (istihdam)**

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Mezitli Belediyesi katılımcıları ile yapılan görüşmeler neticesinde çoğunluğun vermiş olduğu cevaplar aşağıdaki sıralamayı oluşturmuştur.

1) İşsizlik (istihdam), (Yerel ekonomik uygulamalar),
2) Kültür ve spor hizmetleri (konser, tiyatro, spor müsabakaları vb.)
3) Eğitim,
4) Sağlık ve temizlik
5) Sosyal yardım (aşevi, iftar çadırı, gıda yardımı vb.)
6) Yaşlı, sokak çocukları, engelli vatandaşlar ve kimsesizler (dezavantajlı gruplar)
7) İmar hizmetleri (yol, asfalt, kaldırım, park, alt yapı ,köprü çalışması vb.)
8) Ulaşım,

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Toroslar Belediyesi katılımcıları ile yapılan görüşmelerde halkı ilgilendiren her konunun belediyeleri için önemli olduğunun altı çizilmiş olup, alınan cevaplar neticesinde çoğunluğun vermiş olduğu bilgiler aşağıdaki sıralamayı oluşturmuştur.

1) İşsizlik (istihdam),
2) İmar hizmetleri (yol, asfalt, kaldırım, park, alt yapı ,köprü çalışması vb.)
3) Eğitim,
4) Kültür ve spor hizmetleri (konser, tiyatro, spor müsabakaları vb.)
5) Yaşlı, sokak çocukları, engelli vatandaşlar ve kimsesizler (dezavantajlı gruplar)
6) Sağlık ve temizlik
7) Sosyal yardım (aşevi, iftar çadırı, gıda yardımı vb.)
8) Ulaşım,

8. Dezavantajlı gruplara yönelik düşünceleriniz nelerdir? Belediyenizin bu dezavantajlı gruplar için yapmış olduğu projeler ve hizmetlerden bahsedebilir misiniz?

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Neşet Tarhan, Mezitli'de 13.000 engelli vatandaşının yaşadığına dikkat çekmiştir. "Engelliler İçin Erişilebilir Kent Protokolü" Mezitli Belediyesi tarafından imzalanmış olup, engellilerin sosyal yaşamda daha fazla yer almalarını sağlamak amacında olduğunu açıklamıştır. İşitme engelliler ve görme engelliler için çalışmalarda bulunduğuna, Down Sendromlu çocuklar için Kafe açtıklarına, engeliler için araba temininde bulunduklarına, kaldırımlarda fiziki düzenleme ve işyerlerine engelliler için düzenleme şartı getirilmesi gibi çalışmalarda bulunduğunu söylemiştir (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Katılımcılarımızdan bir tanesi , *"Dezavantajlı gruplar bu ülkenin gerçeğidir. Tüm insanlar bizim insanlarımız. Belediyeler tüm insanlara hizmeti öncelik görmelidir",* diyerek düşüncelerini aktarmıştır. Hemen sonrasında proje ve uygulamalar ile ilgili de *"Yaşlılara yönelik "Yaşlı Bakım Birimi"miz var. Birinin sağlık çalışanı, temizlik çalışanlarıyla mahallelerde bakıma muhtaç yaşlılara hem sağlık, hem evde temizlik, bakım ve beslenme ihtiyacını görürler. Bölgemizde sokak çocukları yok gibi. Sadece Suriye'deki savaş yüzünden yerinden, yurdundan olan insanların yoksul çocuklarını son günlerde sokaklarda görüyoruz. Bunlarında ailelerine gerekli sosyal yardımla destek oluyoruz. Engelsiz bir kent yaratma hedefimiz vardı. Bunu başardık. Sokakta, işyerlerinde, apartmanlarda onların yaşamını kolaylaştırıcı yol çizgileri, sarı bölgeler, kaldırım yolları yapılarak toplum içinde olmalarını sağladık. Özel çocuklar (Down Sendromlu) özel bir kafede sevgi dolu bir ortamda çalışıyorlar. Aileler bu konuda çok mutlu oldular. Kimsesizlere mahalle muhtarları ile ihtiyaçları sağlanıyor. Eğitimlerine katkı veriliyor",* bilgileri paylaşılmıştır.

Bir diğer katılımcımız ise; *"Yaşlılar için bakım hizmeti vatandaşlarımız tarafından takdirle karşılanan ve memnuniyet yaratan bir hizmet olarak öne çıkmaktadır. Down Sendromlu çocuklarımızın toplumsal etkileşimini arttırmak için Down-Cafe'de istihdam edilmeleri önemli bir*

diğer sosyal projemiz olarak takdir edilmektedir. Engelli vatandaşlara yönelik sürdürülen diğer çalışmalar (tekerlekli sandelye temini, istihdam olanakları sağlanması gibi)", açıklamalarda bulunulmuştur.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Toroslar Belediye Başkanı Hamit Tuna, Toroslar ilçesinin fiziki ve sosyal yapısından bahsederek, fiziki projelerin yanı sıra, sosyal içerikli, eğitime, istihdama ve yaşam standartlarını yükseltmeye yönelik projelere önem verdiklerini söylemiştir. Amaçlarının, toplumda dezavantajlı durumda bulunan her kesimdeki insanı eşitler içerisine getirme gayretinde olduklarını kaydeden Hamit Tuna, sahada bir alan çalışması yaparak bölgede var olan engellilerin tespitini ettiklerini ifade etmiştir. Bu kapsamda, görme ve ortopedik engelli vatandaşlarına tekerlekli sandalye ve beyaz baston dağıttıklarını açıklamıştır. Engelsiz yaşamın zeminlerini oluşturabilmek anlamında engelli vatandaşlara yönelik projeler yaptıklarını ve mesleki eğitimler sunduklarını söylemiştir. Engelli insanların engel durumlarına göre mesleki eğitim alabilecekleri Engelliler Akademisi kurulmuştur. Roman vatandaşlara yönelik etüt merkezinden, mesleki eğitim kurslarına kadar birçok projeyi hayata geçirdiklerinin altını çizmiştir. TORTEK bünyesinde, Alsancak Romanlar Eğitim Merkezi'nde açmış oldukları hasır örme üretim atölyesi ile roman vatandaşlar, hem meslek öğrenme hem de ürettiklerini ihraç edebilme imkanı sağlanmıştır (Hamit Tuna, kişisel görüşme, 07 Aralık 2018).

Diğer bir katılımcımız ise, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı koordinesinde Toroslar Belediyesi, İçel Sanayi Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Vakfı (İSGEV) ile Günebakan Kadın Derneği işbirliğinde "Dezavantajlı Kişilerin Tekstil Sektöründe İstihdamının ve Küçük Ölçekli Girişimcilerinin Desteklenmesi Projesi" kapsamında çalışmalarının olduğunu söylemiştir. Projenin ana hedef grupları; şiddet mağduru olmuş ve çalışmak isteyen kadınlar, sığınma evlerinde kalan kadınlar, gecekondu bölgesinde yaşayanlar dahil olmak üzere yoksul veya yoksulluk riski altında bulunan kişilerle yerinden olmuş kişiler oluşturmuştur. Bu kapsamda 4 mesleki eğitim kursu ile 20 seminer düzenlenip, toplumsal hayata entegrasyonu destekleyici 4 sosyal faaliyet düzenleneceği açıklanmıştır. Kursiyer kişilere meslek sertifikaları verilerek, kamu tarafından sağlanan girişimcilik ve istihdam destekleri konusunda bilgilendirilip ve tekstil sektöründe meslek edindirileceği bilgisi alınmıştır.

İSKEP (İstihdam İçin Koordinasyon ve Eğitim Projesi) : Toroslar Belediyesi'nin de aralarında bulunduğu Türkiye genelindeki 10 ilde 12 belediye tarafından AB himayesinde, TBB organizatörlüğünde uygulanan İSKEP'in dezavantajlı bireyleri eğitim ve istihdama yönlendirmek amacıyla gerçekleştirilen bir proje olmuştur. Projenin yola çıkış amacı, dezavantajlı bireylerin topluma entegrasyonu ve istihdam edilebilirlikleri konusunda onlara yardımcı olmaktır. Projenin bir diğer amacının ise, proje kapsamında girişimcilik eğitimi alan dezavantajlı bireyler arasında kendi işlerini kurmak isteyenlere katkı sağlamaktır.

9. Belediyeniz, sosyal politika kapsamında proje oluştururken hangi hususları esas almaktadır? Projelerde, "halka ulaşabilirlik ve halkın sizlere ulaşabilirliği" konusunda ve yerel halkın taleplerini öğrenmek amacıyla nasıl bir yöntem izlemektesiniz? Bu amaca yönelik süreç ve işleyişiniz hakkında neler söylemek istersiniz?

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Neşet Tarhan bu *soruya "Her hafta "Halk Günü" yapılıyor. Zamanımızın çoğu belediye dışında geçiyor"*, şeklinde cevap vererek genel olarak halk ile sürekli etkileşim halinde olduğunu açıklamıştır. Tüm proje ve uygulamalarında halkın talep ve görüşlerine başvurduklarının altını çizen Tarhan, her projeyi halkımızla birlikte yapmaya çalışıyoruz ifadelerinde bulunmuştur (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Bir katılımcımız, Mezitli Belediyesi Gönüllüleri Projesi, "Mezitli İçin Bir Dilek Tut" projesi, Gönüllü Evleri ve Halk Günleri projelerinin halkın talep ve görüşlerinin öğrenilmesinde etkili olduğunu vurgulamıştır. Ek olarak mahalle muhtarlarımız ile diyaloglarının çok iyi olduğuna dikkat çeken katılımcımız, mahalle muhtarlarından maksimum destek aldıklarını ifade etmiştir.

Bir diğer katılımcımız ise; *"Mezitli Belediyesi halkçı ve katılımcı bir belediyedir. Hizmeti ihtiyaca göre belirler. Bu konuda o bölgenin yaşayan insanları, sivil toplum örgütleri, muhtar, belediye birimleri ne yapılacaksa birlikte demokratik şekilde karar verirler. Örneğin; yazın yoğun olan Viranşehir mahallerinde yolun trafiğe kapatılması konusu o bölgede yaşayan halka "Kapansın mı? Yol açık mı kalsın?" diye soruldu. Sandıktan kapansın çıktı. Yazın sahil yolu araçlara belli saatlerde kapatılıyor. Park alanları, sosyal alanlar, sahil halkın talepleri doğrultusunda halkla belediye birimleri birlikte karar veriyorlar. Ben yaptım oldu anlayışı ile hareket etmiyoruz. Kişisel taleplere göre iş üretilmiyor bizde",* sözleri ile durumu örneklemiştir.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Katılımcılar bu soruda benzer cevaplar vermiştir. Belediyenin sosyal politika kapsamında proje oluştururken, hedefi sadece belirli gruplar arasındaki sorunlar yerine toplumun tüm sınıfları ve gruplarını da içeren ve bunlar arasındaki refah ayrımını azaltmayı hedeflediklerini ifade etmiştir. Bu hedefe ulaşmak için esas alınan hususlar içerisinde, eğitim, sağlık, çevre, konut, yoksullukla mücadele gibi konuların yer aldığını aktarmışlardır. *"Halkın bizlere ulaşabilmesi için belediyemizin aktif iletişim kanalları mevcuttur. Birim müdürleri, amirleri, teknik personeller ve iş idare edenler de olmak üzere belediyemizin vermiş olduğu telefonlar 7-24 açık ve ulaşılabilir durumdadır. Vatandaşlar birebir taleplerini bu kanalla iletebildiği gibi, belediyemizin internet sitesi, başkanımızın direkt mail adresi ve diğer sosyal medya kanallarını da kullanabilmektedirler", açıklamalarında bulunulmuştur.* Ek olarak Belediye Başkanı Hamit Tuna'nın telefon numarasının herkeste olduğunun ve kolaylıkla kendisi ile iletişim kurulabileceği bilgisi verilmiştir. Mahalle muhtarlarına da değinen katılımcılar, özellikle

mahalle muhtarlarından gelen taleplerin, yapılan hizmetlerin yerini bulması ve verimliliği açısından oldukça önemli olduğu ifade edilmiştir.

10. Belediyeniz, projeleri belirleme aşamasında herhangi bir kişi, kurum ve ya kuruluşun görüş ve desteğine başvurmakta mıdır? (STK, Mahalle muhtarlıkları, Kent konseyleri, Üniversiteler, vb.)

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Neşet Tarhan yapmış olduğu açıklamalarda**,** proje mahallinde çevrede oturanların görüşüne mutlaka başvurduklarını ifade etmiştir. Gerek mahallerde gerekse belediyede gerçekleştirilen halk günlerinde projelerin konuşulduğunu ve halkın görüşlerine başvurduklarını söylemiştir. Bazı projelerde anket çalışması da yaptırdıklarını ifade eden Başkan, sosyal medyadan yapılacak olan projeler ile ilgili görüş sorulduğunu da açıklamıştır. Ayrıca projelere Kent Konseyi ve Sivil Toplum Kuruluşlar da katılım gösterdiklerini ifade etmiştir (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Katılımcılarımızdan biri, *"Evet, soruda anılan STK ve Meslek odalarına ilgi kapsamında görüşleri sorulmakta, bazen de buralardan gelen proje önerileri değerlendirilerek ortak projler haline de getirilebilmektedir"* açıklamalarında bulunarak Makine Mühendisleri Odası ile birlikte tesis edilen Güneş Park Projesi'ni örnek göstermiştir.

Diğer bir katılımcımız ise, *"Halkçı ve katılımcı belediyeci anlayışıyla hizmet üreten bir belediyeyiz. O kentte yaşayanlar. Sivil Toplum örgütleri, kent konseyi, muhtarlar, üniversiteler ile işbirliği yapıyoruz. Mezitli sahilinde kurulmak istenen balık çiftliklerine, balıkçı barınağına karşı hep birlikte bayrak astık. Tece sahilindeki 76 dönümlük yaşam alanının TOKİ'ye verilmesine tüm halkımız ve sivil kuruluşlar, odaların desteği ile sesimizi yükselttik ve bunu başardık. Hiçbir kimse yaşam alanlarını kirletmeye, daraltmaya, havasını bozmaya hakkı yoktur. En büyük güç, halkın gücüdür. Kimse yok sayamaz"* ifadelerinde bulunmuştur.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Kazanılan birçok projede Mersin Üniversitesi ile işbirliği yaparak bilimden ve teknolojiden en fazla yararlanan belediye olduklarının altını çizen Hamit Tuna, birçok dernek, vakıf, kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde olduklarını açıklamıştır. *"Kendi imkanlarımız ile birçok projeyi hayata geçirdik. Kurumlar arası diyaloğa önem veren bir belediyeyiz",* açıklamalarında bulunmuştur (Hamit Tuna, kişisel görüşme, 07 Aralık 2018).

Diğer katılımcılarımız ise *"Belediyemiz projelerini belirleme aşamasında Çukurova Kalkınma Ajansı, Ulusal Ajans ve Merkezi Finans ve İhale Birimi, Sivil Toplum Kuruluşları, Mersin Esnaf ve Sanatkarlar Odası Birliği (MESOB), Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) ve Akdeniz İhracatçılar Birliği (AKİB), Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Kent Konseyi, Mahalle Muhtarları ve Üniversitelerle iletişim halinde bulunmakta ve birçok projede hem destek almakta hem de destek vermektedir"*, açıklamalarında bulunmuştur.

11. Sosyal belediyecilik anlamında yapılan hizmetler için gelirleri nereden sağlıyorsunuz? Oransal olarak söz edersek merkezi hükümetin kaynak dağılımından verdiği gelirler mi, sizin topladığınız vergi benzeri öz gelirleriniz mi daha çok bu noktada maddi olanak sağlıyor? Bütçenizin ne kadarı bu hizmetlere ayrılıyor?

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Neşet Tarhan**, "***İller Bankası dışında hükümet geliri yok. İller Bankası'ndan gelen pay mayıs ayında 2 milyon TL'ye düşse de imar ve vergi gelirleri azalsa da şu anda Türkiye'deki belediyeler arasında en iyi belediyeler arasındayız. Sosyal Belediyecilik için öz kaynaklarımızla karşılanıyor. Bütçemizin büyük çoğunluğunu sosyal belediyecilik adına yaptığımız hizmetler için ayırmaktayız",* açıklamalarında bulunmuştur. Ek olarak, *"Biz sosyal demokrat bir belediyecilik anlayışını benimsiyoruz. Bu kapsamda da halkımızın menfaatlerini ön planda tutuyoruz. Belediyemizin kaynaklarını en verimli ve aktif bir şekilde kullanmaya çalışıp, ilçemizi kalkındırıp hizmetlerimizi daha güçlü bir şekilde sürdürmekteyiz. Taşeron çalışma sistemine kısmen son verilip, belediye bünyesindeki hizmetlerin de yine belediye personeli tarafından yerine getirilmesiyle birlikte ciddi oranda tasarruf yapmayı düşünmekteyiz. Yapacağımız bu tasarruflarla birlikte Mezitli halkına da daha kaliteli, daha sağlıklı ve daha güvenilir bir hizmet sunmayı planlamaktayız"*, açıklamalarında bulunmuştur (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Bir katılımcımız, Mezitli Belediyesi projelerinde hayırsever vatandaşların bağış ve desteklerinin yanı sıra işbirliği içinde olunan birçok kurum ve kuruluşların da desteğini aldıklarını ifade etmiştir. Gönüllü Evleri ve Mezitli Gönüllüleri projelerini örnek göstererek her projede halkın desteğini sonsuz hissettiklerine değinmiştir. Diğer katılımcımız ise, *"Mezitli Belediyesi 2014 yılında beş belde belediyenin birleşmesi ile değişime uğramış bir belediyedir. 17 köy, 5 beldesi, 40 mahallesi olan bir kentin belediyesi durumuna gelmiştir. Tüm belde belediyenin borçlarını ödeyerek, projelerini de hayata geçirdi belediyemiz. Kaynağımız belediyenin kendi gelirleri. İlk yıllar İller Bankası'ndan nüfusa göre destek alırken, şimdilerde o destek kaldırıldı. Belediye gelirleri o yıldaki bütçeye göre birimlere pay ediliyor. Projelerin bitirilmesi bağlamında kaynak aktarımı sağlanıyor. Belediye Meclisinin ortak kararı ile bu aratış sağlanıyor. Merkezi Hükümetin desteği kısıtlı olmakla birlikte bu bütçenin çoğu da yatırıma ve çalışanların maaşlarına gidiyor. Belediyenin kiralık hiçbir şeyi bulunmamaktadır. Öz gelirler maddi katkı sağlıyor. Projeler bu kapsamda yürüyor"* açıklamalarında bulunmuştur.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Hamit Tuna*, " İsrafçı değil, insaflı Belediyecilik" anlayışıyla çalıştıklarını ifade etmiştir. Türkiye'nin güçlenmesinin yerli üretimden geçtiğini belirterek, Toroslar Belediyesi'ni üreten bir yapıya kavuşturduklarını dile getirmiştir. Ardından* "Toroslar Belediyesi olarak her zaman üretimi ön planda tutmaktayız. "Piknik masası, kamelya, çöp kovası, bank, aydınlatma direği, pergole" gibi malzemeleri kendi işçimizle kendi atölyemizde üreterek ve onararak, gelirimizi israf etmeden hizmete dönüştürdük ve böylelikle milli

ekonomiye de katkıda bulunduk", açıklamalarında bulunmuştur (Hamit Tuna, kişisel görüşme, 07 Aralık 2018).

Katılımcılarımızın çoğunluğu Toroslar Belediyesi'nin hemen hemen tüm projelerinde üniversite, sivil toplum kuruluşları ve AB proje desteği alınarak gerçekleştirdiğini ifade etmiştir. İller Bankası'ndan aktarılan kaynağın yetersiz olduğunu ifade eden katılımcılar, sosyal projeler için hayırsever vatandaşların ve bölgemizde bulunan işadamların, meslek odaların desteğinin de alındığını ifade etmişlerdir.

12. Kamu sektöründe, Yeni kamu yönetimi (YKY) yaklaşımı ile gündeme gelen "vatandaş/müşteri odaklı yönetim anlayışı" ile birlikte birçok belediye, yerel halkın memnuniyetini ölçen anketler düzenlemeye başlamıştır. Siz bu anlayış ve uygulamayı nasıl yorumlamaktasınız? Belediyenizin sosyal politika kapsamında vermiş olduğu hizmetler için memnuniyet araştırması yapmakta mıdır?

Mezitli Belediyesi Görüşleri: Neşet Tarhan, her projenin hayata geçirilmesi aşamasında halkın görüşlerine başvurduklarını ve halkın desteğini alarak gerçekleştirdiklerini ifade etmiştir. "Mutlu Mezitli" hedefi kapsamında ilçede yaşayan her bireyin huzurlu ve mutlu olmasını sağlamak için çalıştıklarını ifade eden Tarhan, yapılan projelerimizin halk tarafından nasıl algılandığı, memnuniyet seviyelerini ölçmek adına son 5 yılda 2 kez anket yaptırdıklarını söylemiştir (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Katılımcılarımızdan biri, *"Belediyemizce gerçekleştirilecek projeler öneclikle uygun yöntemler ile ilçe halkına duyurulmakta, varsa görüşlerinin belediyeye iletilmesi amaçlanmaktadır. Sık olmamakla birlikte, belediyemizin sürdürmekte olduğu hizmetler hakkında genel memnuniyet araştırması yaptırılmaktadır",* açıklamalarında bulunmuştur.

Bir diğer katılımcımız ise *"Mezitli Belediyesi'nin sosyal medya sayfasında yapılan hizmetler, yapılacak olan projeler halkımızla paylaşılıyor. Belediyemize ait sosyal medya hesapları güncel ve aktif kullanılmaktadır. Yer yer araştırma kuruluşları halkın nabzını, memnuniyetini, istemlerini anket düzenleyerek ortaya çıkarıyor. Kent konseyi bu konuda bölgesel sorunları içeren anket çalışmalarıyla belediye çalışmalarına çok büyük katkı sağlıyor"* açıklamalarında bulunmuştur.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Katılımcılarımız, halkın hiçbir şekilde müşteri olarak görülmediği aksine, sosyal belediyeciliği gereği olarak onların yaşam kalitesini arttırmak, mutlu huzurlu bir yaşam alanı sunmak adına hizmet verilmesi gereken vatandaşlar olarak görüldüğüne dikkat çekmişlerdir. Yapılan tüm hizmetlerin insan odaklı ve halkın memnuniyetini sağlamak amaçlı olduğunu ifade etmişlerdir.

Bir katılımcımız, *"Belediye Başkanımız Hamit Tuna'nın üç dönem üst üste belediye başkanı olmasının da halkın başkan ve belediyemizden ne kadar memnun olduğunu ortaya koyan ve yapılan proje ve hizmetlerden memnun olunduğunun bir kanıtıdır",* açıklamasında bulunmuştur.

Diğer bir katılımcımız ise, çok sık olmamakla birlikte memnuniyeti ölçmek adına saha çalışmalarının yapıldığını ancak en büyük geri dönüş araçlarının Hamit Tuna'nın sürekli sahada olduğunun ve halkın nabzını ve memnuniyet belirtilerinin bu alanda olduğunu ifade etmiştir.

13. Belediye hizmetlerinde kalite ve memnuniyet düzeyi, vatandaşların siyasi tercihlerine göre değişebilmektedir. Bu hususta tüm halkın memnuniyet duyduğu bir belediye olma yolunda özellikle bir çaba içinde oldunuz mu? Düşüncelerinizi aktarabilir misiniz?

Mezitli Belediyesi Görüşleri*:* Göreve geldiği günden beri özellikle sosyal belediyecilik anlayışı ile hareket ettiklerini söyleyen Neşet Tarhan, adaylığı döneminde sloganları da olan "Mezitli Belediyesi halkın belediyesi olacak. Mezitli Belediye Başkanı halkın başkanı olacaktır" hedefinin bugün gerçekleştirmiş olduklarını ifade etmiştir. Daha sonra konuyla ilgili şu açıklamalarda bulunmuştur: *"Biz halka ait bir belediye olacağız dedik. Belirli bir kesimin, bir partinin mensubu değil, bir grubun değil ve çıkar çevresinin değil ama herkesin yani halkın belediyesi olacağız dedik. Bunun için güven sağlamamız gerekiyordu. Halkın güvenini sağlamadan hiçbir şey olmuyor. Burada anahtar kelime güvendir. Hiçbir kurumda eğer güven sağlayamazsanız başarılı olmanız mümkün değildir. Bu güveni sağladık. Sağ olsunlar herkes hangi siyasi partiden olursa olsun herkes bize destek verdi ve inandılar ve bu belediyeyi halkın belediyesi yaptık. Biz de halkın başkanı olduk. Göreve geldikten sonra ilk Salı gününden aralıksız her Salı günü halk günü yaptık. Önce belediyede sonra muhtarlıklarda sonra da sitelerde ve mahallelerde yapıyoruz. Herkes buralara geliyor ve derdini rahatlıkla söyleyebiliyor. Başkan'ı görmedim diyen kimse yok. Başkan'a derdimi anlatamadım diye kimse yok. Herkesle beraberiz"* dedi (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Katılımcılarımızdan biri, *"Göreve seçimle gelen Başkanlar sadece kendilerine oy verenlere değil tüm ilçe halkına hizmeti eşit ve adil dağıtmakla mükelleftir. Bu durum belediye bürokrat ve çalışanları içinde geçerlidir. Belediyemizde hizmetler bu anlayış çerçevesinde sürdürülmektedir",* açıklamalarında bulunmuştur.

Bir katılımcımız ise, *"Siyasal düşüncesi ne olursa olsun herkesin (halkın) belediyesi ve başkanı olmaya çalışıldı. En çok sorun mensup olduğumuz siyasi partiden haksız kazanç isteminde bulunanlardan kaynaklanmıştır",* demiştir.

Diğer bir katılımcımız ise, *"Mezitli Belediyesi örnek bir belediyedir. Hizmeti bu kentte yaşayanların önceliklerine göre yerine getirir. Siyasi tercihler seçim zamanıdır. İç, hizmet zamanında herkes bizim insanımız gibi görülerek yapılır. Tüm meclis kararları ortak akılla oy*

birliği ile alınır. Tüm meclis üyeleri Mezitli'ye hizmeti öncelikli olarak görür. Halkımızda bu hizmetlerden oldukça memnun oluyor", açıklamalarında bulunmuştur.

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Hamit Tuna, son üç dönemde yapılan hizmetlerin ilçenin çehresini değiştirdiğini, köy görünümümde olan Torosları bugün, bankaların, hastanelerin, devlet kurumlarının yer aldığı modern bir kent haline getirdiklerinin altını çizmiştir. *"Toroslarımızı yaşam kalitesi yüksek ve en huzurlu ilçe konumuna getirdik. 300 bin vatandaşımızın yaşadığı Toroslarımızı bir aile olarak kabul ediyoruz",* açıklamalarında bulunarak halkını ayırt etmediğini herkesi eşit tuttuğunu bir kez daha belirtmiştir. Halkın güvenini ve memnuniyetini sağladıklarını düşündüğünü ifade etmiştir (Hamit Tuna, kişisel görüşme, 07 Aralık 2018).

Bir katılımcımız, *"Belediyemizin sınırları içinde yaşamakta olan halkımız çok kozmopolit bir yapıya sahip olmasına rağmen bütün vatandaşımıza eşit derecede yaklaşımda bulunduğumuz için halkın sevgisini kazanmış bir belediye olarak görev yapmaktayız. Evet, halkın tüm kesimlerinin memnuniyet duyduğu bir belediye olmak için özellikle daha dikkatli ve itinalı çalışmaya gayret ediyoruz"*, açıklamalarında bulunmuştur.

Diğer bir katılımcımız, *"Toroslar Türkiye'nin her bölgesinden göç eden bir kent konumundadır. Mersin'in konut ihtiyacının büyük çoğunluğunu ilçemiz karşılamaktadır. Belediye olarak görev ve sorumluluklarımızın bilincindeyiz. Hizmette ayrım yapmadan tüm halkımıza eşit hizmet anlayışında çalışmaktayız",* açıklamalarında bulunmuştur.

14. Belediyeniz sosyal politikalarını göz önüne aldığınızda belediyenizi başarılı ve örnek alınacak bir belediye olarak görüyor musunuz?

Mezitli Belediyesi Görüşleri*:* Neşet Tarhan bu sorumuza kısa ve öz bir cevap vererek, "Evet, Mezitli'nin başarılı ve örnek alınacak bir belediye olduğunu düşünüyorum. Yurt içinde ve yurt dışında bu konuda pek çok ödül aldık. Diğer belediyelerin bizden örnek alacağı birçok proje var", *açıklamalarında bulunmuştur* (Neşet Tarhan, kişisel görüşme, 08 Şubat 2019).

Katılımcılarımızdan biri, ***"****Mezitli özellikle kültürel ve sanatsal algısı açık olmasına karşın, gerekli üst yapı hizmetleri ile desteklenmediği için bu özelliğini bugüne kadar ortaya koyamamış bir yerleşimdi. Sosyal demokrat kesimin ağırlıklı olarak yaşadığı Mersin'in ilçe belediyelerinden biri olan Mezitli Belediyesi, özellikle 2014 yılından sonra ilçeye kazandırdığı yeni projelerle hem Mersin ilinin hem Akdeniz Bölgesi'nin sosyal belediyecilikte en önemli temsilcisi haline gelmiştir. Mezitli Belediyesi, kadınlara, engellilere, yaşlılara, gençlere ve çocuklara her yaştan insanın istek ve taleplerine hızlıca geri dönüş yapmış, katılımcı ve inovatif sosyal belediyecilik anlayışını başlatmıştır"* diyerek düşüncelerini belirtmiştir.

Diğer tüm katılımcılarımız, Mezitli Belediyesi'nin örnek alınacak projeleri ile ulusal ve uluslararası platformlarda oldukça ses getirdiğini ve ödüller aldığının altını çizmiştir. Mezitli Belediyesi'nin almış olduğu ödüller aşağıdaki gibidir.

2018 Yılında Qunzahou Uluslar Arası Kentsel İnovasyon Yarışması Birinciliği: Mezitli Belediyesi, Kadın Üretici Pazarı projesi ile Çin'de düzenlenen ve dünyanın birçok ülkesinden katıldığı Uluslararası Guangzhou Kentsel İnovasyon Ödüllünü kazanmıştır.

2018 Yılında Tarihi Kentler Birliği Başarı Ödülü: 2018 yılında Tarihi Kentler Birliği (TKB) tarafından 17'ncisi düzenlenen yarışmada, Kültürel mirası koruma ve özendirme projelerini teşvik etmek amacıyla Mezitli Belediyesi'ne Taş Mektep (Cumhuriyet İlkokulu) projesine başarı ödülü verilmiştir.

2017 Yılında Tarihi Kentler Birliği Başarı Ödülü: 2017 yılında Tarihi Kentler Birliği (TKB) tarafından 16'ncisi düzenlenen yarışmada, Kültürel mirası koruma ve özendirme projelerini teşvik etmek amacıyla Mezitli Belediyesi'ne Soli Pompeipolis Sütunlu Cadde projesine başarı ödülü verilmiştir.

2017Yılında MESİAD 11. Yılın İş İnsanı Sosyal Sorumluluk Proje Ödülü: MESİAD tarafından düzenlenen "11. Yılın İş İnsanı" ödülleri kasamında Sosyal Sorumluluk Proje dalında ''DOWN KAFE'' projesi ile Mezitli Belediyesi ödüle layık görülmüştür**.**

2016 Yılında Sosyal Demokrat Belediyeler Derneği (SODEM) Yılın Projesi Ödülü: Mezitli'de yaşayan kadınların güçlenip, örgütlenmesi adına açılan ve Türkiye gündeminde de adından sıkça söz ettiren "Mezitli Belediyesi Kadın Üretici Pazarı" SODEM tarafından İzmir Seferihisar'da gerçekleştirilen, "Belediyeler Buluşması ve 2016 Yerel Yönetim Ödülleri" proje değerlendirme toplantısında tarım dalında 100 belediye 500 projenin yarışmış olup Mezitli Belediyesi başarı ödülüne layık görülmüştür (https://www.mezitli.bel.tr).

Toroslar Belediyesi Görüşleri: Bu zamana kadar hayata geçirilen 26 AB projesi ile Mersin'de ilkleri ve enlerin öncülüğünü yaptıklarını ifade eden Hamit Tuna, diğer belediyelere örnek olacak birçok projelerinin olduğunu ifade etmiştir. Her zaman halkın çıkar ve menfaatine önem verdiklerini, sosyal belediyecilik anlayışı kapsamında hareket ettiklerini ve kaynak yaratıcı ve üretici bir belediye olduklarını ifade etmiştir (Hamit Tuna, kişisel görüşme, 07 Aralık 2018).

Katılımcılarımızdan biri, **"***Toroslar Belediyesi'nin amacı; değerli vatandaşlarımıza ilçe sınırları içinde çağdaş kent hizmetlerinin tamamının en iyi şekilde verilmesini sağlamak, sosyal ve lider belediyecilik anlayışıyla Toroslar'da yaşam kalitesini yükseltmek olmuştur. Bu amaca gönülden inanarak çalışınca başarılı bir belediye tablosu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Kısıtlı imkanları en verimli şekilde kullanarak başarılı hizmetler üreten bir belediye olmamız hasebiyle örnek alınacak başarılı bir belediye olduğumuzu düşünüyorum",* açıklamalarında bulunmuştur.

Katılımcılarımız, Başkan Hamit Tuna öncülüğünde Toroslar Belediyesinin sosyal belediyecilik ve sosyal sorumluluk bilinci ile çevre, şehircilik, kültür sanat ve spor alanında yüzlerce projeye imza attıklarını ifade etmişlerdir. Hamit Tuna, yaptığı hizmetlerin karşılığı olarak son 14 yılda 11 kez yılın belediye başkanı seçilmiş olup 7 kez de yılın spor adamı ödüllerine layık görülmüştür. Toroslar'a kazandırdığı yatırım ve hizmetlerden dolayı "Altınçağ"

ödülünün de sahibi olmuştur. Ek olarak Hamit Tuna, Fashion VIP Dergisi tarafından Mersin'de düzenlenen ödül gecesinde "Sosyal Sorumluluk" ödülüne layık görülmüştür.

6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Dünyada yaşanan küresel iktisadi krizler, yüksek işsizlik oranları, artan yoksulluk, aile yapısındaki değişim, yaşlanan dünya nüfusu, savaş ve göçler toplumların günümüzde karşı karşıya geldiği temel sorunlardan sadece birkaçıdır. Hızla değişen siyasi, iktisadi ve sosyal koşullar daha da büyük riskleri beraberinde getirmektedir. İnsanların yüz yüze kaldığı bu yeni riskler karşısında sosyal politikalar her zamankinden daha önemli hale gelmiştir. Sosyal politikanın devlete ait ve topluma yönelik politikalar dizisi olduğunu anımsarsak, siyasal ve toplumsal yapıda sürüp giden değişimler nedeniyle sosyal politikanın da bu değişimlere ayak uydurması kaçınılmaz bir hal almıştır.

Türkiye'de temel sosyal politikaların uygulanmasında yetkili kamu yönetim birimi, merkezi idare olmakla birlikte değişen koşullar ve yasal düzenlemelerle son yıllarda yerel yönetimler ve özellikle halkla yakın kurumlar olan belediyeler, halka yönelik sosyal politika ve hizmetleri yürütmektedir. Belediyeler, geleneksel yerel hizmetleri yerine getirmekle yetinmeyerek, sosyal belediyecilik kapsamında halka sosyal hizmet ve sosyal yardım sunmaktadır. Sosyal belediyecilik, sosyal devlet anlayışının yerele yansımış biçimi olduğunu söyleyebiliriz. Sosyal belediyecilik, sosyal devletten uzaklaşmanın aracı olmamakla birlikte, sosyal devletin sorumluluklarını yerine getiren, sosyal hak anlayışını savunan bir yaklaşımdır.

Belediyeler halkın gündelik yaşamı üzerinde oldukça etkili olan kurumlardır. Geçmişten günümüze gerek kentsel hizmetlerin karşılanmasında gerekse sosyal politikaların yerel düzeyde hayata geçirilmesinde etkin kurumlar olmuşlardır. Belediyelerin sosyal politikalardaki etkinliği ülkelerin tarihine, yönetim biçimi ve geleneklerine bağlı olmakla birlikte farklı biçimlerde görülmüştür. Türkiye'de sosyal devlet kapsamında yapılması gereken birçok görev 5393 sayılı Kanunla belediyelere aktarılmış ve belediyeler tarafından uygulanmaya başlanmıştır. Türkiye'de son yıllarda belediyelerin sosyal politika uygulamalarıyla önemli bir aktör durumuna geldiği görülmektedir. Başta Büyükşehir belediyeleri olmak üzere pek çok belediyenin sosyal belediyecilik faaliyetleri ivme kazanmış ve bu yöndeki projelere daha çok ağırlık verildiği görülmektedir.

Türkiye belediyelerine yüklenen misyon gereği ve kamu yönetimi reformunun bir uzantısı olarak yasal düzenlemelerde getirilen yeniliklerle çok önemli görevler yüklenmiştir. Bu görevlerin yerine getirilmesinde belediyelerin büyüklükleri ve ekonomik güçlerinin farklı oluşu önemli bir kısıtlayıcı faktör olarak görülmektedir. Her belediyenin hizmet verdiği alanın coğrafi koşulları, yaşayan halkın demografik özellikleri ve sosyal özellikleri farklılık göstermektedir. Bu farklılıklar bölgenin ve halkın belediyeden beklediği hizmetlere yansımaktadır. Aynı şekilde belediyelerin de uygulayacağı proje ve uygulamalara yön vermektedir. Bu nedenle özellikle küçük ölçekli belediyelerin hizmet sunarken klasik belediyecilik anlayışı dışına pek çıkamadıkları görülmektedir.

Çalışmada, Türkiye ve diğer ülke belediyelerine örnek olabilecek çalışmalara ve başarılı sosyal belediyecilik anlayışına sahip, Mersin ili merkez ilçe belediyelerinden Mezitli ve Toroslar Belediyeleri detaylı olarak ele alınmıştır. Aynı ilde bulunan iki farklı siyasi partinin temsilcileri tarafından yönetilen belediyelerin sosyal politika anlayışı ve sosyal belediyecilik faaliyetleri incelenmiştir. Gerek yüz yüze yapılan görüşmelerden gerekse belediyelere ait stratejik plan ve faaliyet raporları, dergi, gazete gibi medya haberlerinden yola çıkılarak her iki belediyenin güçlü ve zayıf yönleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sosyal Belediyecilik anlayışı kapsamında uygulanan proje ve faaliyetlerin niteliği ve amacı benzer olmakla birlikte projelerin içeriği farklıdır. Bu durum her iki ilçe halkının sosyo-kültürel, ekonomik, demografik yapı ve eğitim seviyelerinin farklı olmasından kaynaklıdır.

Tez konusunu oluşturan, Mezitli ve Toroslar Belediyesi sosyal politika uygulamaları detaylı olarak incelenmiş olup Belediye Başkan ve diğer belediye çalışanlarıyla mülakat görüşmeleri sonucunda ortaya bir takım sonuçlar çıkmıştır. İlk etapta söylenmesi gereken şey; Her iki belediyenin de sosyal politika anlayışının var olduğu ve sosyal belediyecilik bilinci içinde faaliyet göstermiş olduklarıdır. Mezitli ve Toroslar, projelerinin tamamına yakınını planlı ve programlı bir şekilde yürüten ve sürekliliği olan projelere ağırlık veren belediyelerdir. Günübirlik ya da olaylar karşısında şekil alan bir hizmet anlayışı içinde olmadıklarını söyleyebiliriz.

Mezitli ve Toroslar Beledilerinde farklı siyasi partilerin temsilcileri görev almaktadır. Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan CHP'den aday olup 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri sonucunda oyların %46,80'ini alarak göreve gelmiştir. 2019 yılında yapılan seçimlerde de oy oranını arttıran Neşet Tarhan, %56,65'lik büyük bir farkla 2. Kez Mezitli Belediyesi Başkanı olmuştur. MHP'nin adayı Belediye Başkanı Hamit Tuna ise, oyların %36'sını alarak üç dönem üst üste Toroslar Belediye Başkanlığı görevine gelmiştir. Belediyecilik anlamında her iki belediyenin de oldukça deneyimli başkanları bulunmaktadır. İlçe ve halkını iyi tanıyan, analiz eden, ihtiyaç ve eksiklerin farkında olan yöneticilerdir. Her iki belediye başkanı da halk tarafından ulaşılabilirliği yüksek ve çok sevilen başkanlardır.

2014 yılında belde belediyelerinin birleşimi ile hizmet alanının genişlemesi ve diğer belediyelerin borçlarının aktarılması ve çalışanlarının katılımı bir takım sorunları da beraberinde getirmiştir. Her iki belediyenin en çok zorlandığı nokta kurumsallaşma konusu olmuştur. Bu yönde personellere her fırsatta eğitim verdiklerini aktarmışlardır.

Mezitli ve Toroslar ilçelerinde yaşayanların sosyo-ekonomik, kültürel ve eğitim seviyelerinin farklılıkları, bu ilçe sakinlerinin belediyeden isteklerinde ve sosyal belediyecilik anlayışına bakış açılarında farklılıklar getirmiştir. Mezitli'de yaşayan halk zengin ve orta-üst kesimin ikamet ettiği, eğitim seviyesinin yüksek olduğu, bilinçli, sorgulayan ve eleştiren insanlardan oluşmaktadır. Toroslar'da yaşayan halkın büyük bir çoğunluğu orta-alt kesim

vatandaşların ikamet ettiği, ekonomik durumu kötü, eğitim seviyesinin düşük insanlardan oluşmaktadır. Bu doğrultuda, Mezitli'de halk için kaliteli yaşam, kültürel etkinlikler, yaşlılar için projeler, gezi alanları, genç ve çocuklar için etkinlik-eğlence alanları önemli yer tutmuştur. Toroslar'da ise sosyal yardım ağırlıklı proje ve hizmetler ağır basmıştır.

Aldığı göçlerden ötürü nüfus artış hızı yüksek olan her iki ilçede özellikle Suriyeli vatandaşların sayısı son yıllarda oldukça artmıştır. Her iki belediyenin gerek mali yapısını gerekse stratejisini etkilemiştir. Her iki belediyenin özellikle Suriyeliler için bir önlem almadığı ve bu vatandaşlar özelinde özellikli bir projenin olmadığı gözlemlenmiştir. 60 bin Suriyelinin yaşadığı Mezitli'de, daha çok zengin ve modern olan Suriyeliler Mezitli'yi yerleşim yeri olarak görmüşlerdir. Toroslar'da ise maddi durumu kötü ve yoksul Suriyeliler mesken edinmiştir. Bu durum her iki belediyeye zaman zaman zorluk çıkarmakla birlikte asıl sorun yerel halk ile uyum noktasında yaşanmıştır.

Mezitli Belediyesi ve Toroslar Belediyesi mali yapıları incelendiğinde son yıllarda İller Bankası'ndan gelen desteğin gittikçe düştüğünü ifade eden belediye başkanları, kendi kendine yetebilen, kıt kaynaklarla var olmaya çalışan ve en önemlisi borç batağında olmayan belediyeler olduklarını ifade etmişlerdir. Yıllar itibari ile belediye bütçelerine bakıldığında, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü için her yıl ek bütçe ayrıldığı gözlemlenmiştir. Her iki belediyenin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü için ayrılan bütçenin aynı olduğu dikkat çekilmiştir. Mezitli belediyesi 2017 ve 2018 yılını proje yılı olarak belirlemiş olup bu 2 yılda özellikle tesisleşme anlamında başarılı sonuçlar almıştır. Toroslar belediyesi de aynı şekilde tesisleşme noktasında adından söz ettirecek projeler yapmıştır. Son olarak her iki belediyenin uygulamaları kaynak yaratan, üreten ve üretime yön veren, bu suretle istihdam olanakları yaratılmasına katkı sağlayan projeler ile mali yapılarına katkı sağladıklarını söyleyebiliriz.

Mezitli Belediyesi halkının kent kültürüne sahip ve kentlilik bilincinde olan insanlardan oluştuğunu söyleyebiliriz. Mezitli Gönüllüleri ve Gönüllü Evleri sayesinde halk Mezitli için hep birlikte faaliyet göstermektedirler. Kentte daha huzurlu, sağlıklı, güvenilir ve yaşanır bir yaşam alanı oluşturmak için mücadele etmektedirler. Toroslar Belediyesi'nin GZFT analizi sonucunda da belirtildiği üzere ilçede yaşayanlarda Kent kültürü yerleşmemesi tehdit olarak görülmüştür. Toroslar Belediyesi bu sorunu aşmak adına 11 yıldır köyler arası diyaloğu geliştirmek adına futbol turnuvası, şenlik, festival gibi etkinlikler düzenlemektedir.

Mezitli Belediyesi, yalın, saydam ve dürüst belediyecilik anlayışı kapsamında belediye gelir ve giderlerini ilçenin belirli noktalarında koymuş oldukları led tabelalarda yayınlamaktadır. Bu uygulama ile halkına güven aşılayan Mezitli Belediyesi, sorgulanan ve sorulan belediye konumunda olmaktan memnuniyet duymaktadır. Toroslar Belediyesi'nde bulundukları her ortamda belediyenin gelir ve giderleri konusunda halkını bilinçlendirdiğini ve her yıl faaliyet raporlarının web sayfalarında yayınladıklarını aktarmışlardır.

Mezitli Belediyesi sosyal politika kapsamında uygulamış olduğu projeler için, belediyenin yeterli bilgi ve eğitime sahip olduklarını ancak donanım için eksikliklerinin olduğunun altını çizmiştir. Toroslar Belediyesi ise, eğitim ve bilgi konusunda yeterli olduklarını, donanım konusunda eksikleri noktasında STK ve üniversitelerden destek aldıklarını aktarmışlardır.

Her iki belediye sosyal belediyecilik anlayışı kapsamında uygulamış olduğu tüm projelerinde halkın görüşüne başvurduklarını, halkın görüş ve talepleri doğrultusunda projelerine yön verdiklerini açıklamıştır. İnsan odaklı çalışmayı prensip haline getiren belediyeler, halkın menfaatine yönelik ve yaşam kalitesini arttırıcı projelere ağırlık vermiştir. Ek olarak halkın etkinliklere katılım ve projelerde yer alma oranı her iki belediyemizde oldukça yüksektir.

Kurumlar arası diyaloğun en güzel örneklerini her iki belediyemiz de yapmış olduğu projelerinde göstermişlerdir. Her iki belediye meslek odaları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, vakıflar, dernekler, muhtarlar, sağlık müdürlüğü ve milli eğitim müdürlüğü olmak üzere birçok kurum ve kuruluşlarla işbirliği halindedirler.

Mezitli Belediyesi, Kadın Üretici Pazarı Projesi, Down Kafe Projesi, Mezitli Dokuması Projesi gibi birçok projesi sürekliliği olan ve hem halk için hem de kent için büyük katma değeri olan ödüllü projeler hayata geçirmiştir. Sosyal sorumluluk bilinci ile üretici belediyecilik faaliyetine oldukça önem vermektedir. Toroslar Belediyesi ise, TORTEK kapsamında vermiş olduğu kurs ve eğitimler ile ilçe halkına istihdam sağlamak amaçlı mesleki eğitimler vermektedir. Bunun yanı sıra kentin çehresini değiştirecek ve değerini arttıracak birçok devlet kurumu için yer tahsis ederek, özellikle sağlık alanında yapmış olduğu çalışmalar ile ilçeyi sağlığın merkezi konumuna getirmiştir. İlçe canlandırılarak köy görüntüsünden modern bir kent görünümüne geçmiştir. AB projeleri ile adını çokça duyuran Toroslar Belediyesi, projeleri ile birçok ödüle layık görülmüştür.

Her iki belediye kendi sosyo-kültür ve dinamikleri içerisinde ayrışmalar halinde bulunmuş olsa da, kendi halkını iyi tanıyan, fırsat ve sorunların bilincinde olan bu yönde adım atan belediyelerdir. Mezitli ilçesinde yaşlı nüfusun fazla oluşu, belediyenin emekli evi, hobi bahçeleri, doğa yürüyüşü gibi projelerin hayata geçirilmesine yönlendirmiştir. Toroslar Belediyesi ise genç nüfus sayısının fazla olmasını fırsata çevirerek, kötü alışkanlıklardan uzak durmalarını ve kendilerini her anlamda geliştirmek amaçlı projelere ağırlık vermiştir. Özellikle spor alanında oldukça yatırımlarda bulunan Toroslar belediyesi, Mersin ilinde amatör ve milli sporcu yetiştiren ve yetiştirilmesine sosyal tesisleri ile olanak sağlayan ilçedir. Mezitli ve Toroslar, sosyal projelere ağırlık veren ve diğer aynı ölçekte olan belediyelere örnek olacak projelere sahip olan aynı zamanda birçok dalda ödül alan belediyelerdir.

Son olarak değinilmesi gereken nokta ise, Mezitli Belediyesi'nin bir takım fırsatlarını Toroslar Belediyesi'ne göre kullanamayışıdır. Özellikle bölgenin deniz turizmi için elverişli olması sebebi ile bu fırsatın çok kullanılmadığını ve Mersin iline bu noktada katkısının beklenilen seviyede olmadığını söyleyebiliriz. Toroslar Belediyesi, nüfusun fazla ve her geçen gün artan göç dalgalarını fırsata çevirerek, gerek devlet kurumlarının ilçeye taşınması gerekse yapılan diğer düzenlemelerle Mersin ilinin konut ihtiyacını fazlasıyla karşılayan Toroslar'da konutların değerinde artış olmasını sağlamıştır.

Çalışmanın sorunsalını ortaya koymamıza yön veren hipotezler her iki belediye ölçeğinde değerlendirilmiştir. Her iki belediye sosyal politikaları seçim kampanyalarında daha çok yeraldığını gözlemlediklerini ancak kendilerinin bunu bir araç olarak görmekten öte kendilerine vazife olarak gördüklerini belitmişlerdir. Reklam ve rant amaçlı sosyal politika üretenlerin kalıcı olmadıklarını ve bu düşüncede olanlara karşı olduklarını ifade eden Mezitli ve Toroslar bellediyesi görevlileri daha çok fayda üreten, halk için hizmet eden, çağdaş ve toplumcu belediyeciliği misyon olarak gören belediyeler arasında olduklarını belirtmişlerdir. Mezitli ve Toroslar belediyeleri hizmette bulunduğu kitleyi iyi analiz eden ve bu yönde hizmet sunan belediyelerdir. Sorun ve ihtiyaçları belirleyip bu doğrultuda proje üretmektedir. Diğer bir hipotez olan belediyelerin sosyal hizmetler temelli alanlarda kapsamlı ve kurumsal organizasyon gerektiren hizmetleri sunacak alt yapı ve bilgi deneyimi konularında yetersiz kaldığı sorunsalıdır. Her iki belediye bu konuda gerekli bilgi ve deneyime sahip olunduğunu ancak donanım noktasında istenlen seviyede olmadıklarını belirtmişlerdir. Noksan kalındığı zamanlarda uzman kurum ve kuruluşların desteğine başvurduklarını ifade etmişlerdir.

Bütün bu açıklamalardan ve tespitlerden hareketle, Mezitli ve Toroslar Belediyeleri, sosyal politikalara önem veren, sosyal belediyecilik anlayışıyla hareket eden, insan odaklı, sorumluluğunu bilen, toplumun her kesiminin çıkarını gözlemleyen, genel/ortak yarar ilkesiyle hareket eden, belediye hizmetlerinin önemli ölçüde belediye bütçesi ve belediye personeli eliyle yerine getiren, piyasa yerine toplum yararını esas alan belediyeler olarak değerlendirebiliriz. Halkı eşit gören, üretici ve paylaşımcı belediyecilik anlayışı içinde olan, planlama ve kalkınmaya önem veren, gündemi yakından takip eden, sosyal medya araçlarını etkin kullanan, e-belediyeciliği aktif kullanan, doğal ve tarihi çevrenin korunmasına katkı sağlayan, gelişmeye açık olan, tüketiciyi ve üreticiyi koruma ile kültür ve sanatı destekleme ilkelerine cevap verecek nitelikte belediyelerdir.

KAYNAKLAR

[1]. Adıgüzel, Ş. (2013). Kentsel yoksullukla mücadelenin bir aracı olarak sosyal belediyecilik: Antakya Belediyesi Sosyal Belediyecilik Uygulamaları. Bulut, Y., Eren, V., Karakaya, S. ve Aydın, A. (Eds.). *Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar* içinde (s. 362). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

[2]. Adıgüzel, Ş., Bayraktar, S. U., Beyazıt, E., Ergün, C., Gül, S. S., Güler, M., Güneş, M., Kamalak, İ., Kurt, H. ve Penpecioğlu, E. (2009). *Toplumcu belediyecilik yerel yönetimlerde sosyal demokrasi teorik yaklaşımlar*, *Türkiye uygulamaları*. İstanbul: Kalderon Yayıncılık.

[3]. Adıyaman, A. T. ve Demirel, S. (2011). Sosyal belediyecilik üzerine bir inceleme: Ankara büyükşehir belediyesi örneği. *Dış Denetim Dergisi*, 4, 115-129.

[4]. Akarsu, S. (2014). *Sosyal belediyecilik: Zeytinburnu belediyesi örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.

[5]. Akdoğan, Y. (2006). Sosyal belediyecilik. *Yerel Siyaset Dergisi***,** 1 (3), 44-45.

[6]. Altan, Ö. Z. (2004). *Sosyal politika*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

[7]. Alcock, P., May, M. ve Rowlıngson, K. (2011). *Sosyal politika kuramlar ve uygulamalar*. (Çev. Ş. Gökbayrak,). Ankara: Siyasal Kitabevi.

[8]. Aydın, M. (2008). *Sosyal politika ve yerel yönetimler*. İstanbul: Yedirenk Yayınları.

[9]. Aytaç, F. (1998). *Açıklamalı belediye kanunu*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

[10]. Bostanoğlu, Ö. (1990). Türk belediyeciliğinde güncel tarihsellik. *Amme İdaresi Dergisi*, 23, (2), 74-93.

[11]. Bozlağan, R. (2003). *Belediyelerde örgüt geliştirme: İstanbul Büyükşehir Belediyesi örneği*. İstanbul: Hayat Yayınları.

[12]. Bozlağan, R. (2005). *Türkiye'de yerel yönetimler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

[13]. Bozlağan, R. (2009). *Örgütsel yurttaşlık davranışı ve belediyelerde yönetim sorunu,* Sosyal Siyaset Konferansları, 261-285.

[14]. Buğra, A. (2008). *Kapitalizm, yoksulluk ve Türkiye'de sosyal politika*. İstanbul: İletişim Yayınları.

[15]. Çağdaş, T. (2011). Türkiye'de yerel yönetimlerde idari özerklik. *Marmara Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 391-416.

[16]. Çakır, R. Y. (2016). *Türkiye'de sosyal belediyecilik anlayışı: Nazilli belediyesi örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.

[17]. Çelik, A. (2014). Sosyal belediyecilik anlayışı: Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16 (1), 1-20.

[18]. Çelik, B. (1995). Türk belediyeciliğin tarihsel gelişimi. *Yeni Türkiye Dergisi*, 1 (4), 588-597.

[19]. Çelik, E. G. (2013). *Yerel yönetimlerin sosyal politikalara etkisi*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

[20]. Demir, İ. (2006). *Yerel yönetimlerin sosyal politika foksiyonları Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.

[21]. Dönmez, M. (1995). Türk belediyeciliğin tarihsel gelişimi. *Türk İdare Dergisi*, 67 (406), 165-173.

[22]. Efe, H. (2012). *Türkiye'de sosyal belediyecilik Bayrampaşa belediye örneği*. Yayımlanmamış doktora tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.

[23]. Ersöz, H. Y. (2003). Doğuşundan günümüze sosyal politika anlayışı ve sosyal politika kurumlarının değişen rolü. *İktisat Fakültesi Mecmuası*, 53 (2), 119–144.

[24]. Ersöz, H.Y. (2009). Türkiye'de belediyelerin sosyal politika alanındaki rolü ve yeni belediyecilik anlayışının esasları. *Kamuda Sosyal Politika Dergisi*, 9 (2), 38-47.

[25]. Ersöz, H. Y. (2011). *Sosyal politikada yerelleşme*. İstanbul: İTO Yayınları.

[26]. Eryılmaz, B. (2007). *Kamu yönetimi*. İstanbul: Erkam Matbaası.

[27]. Esin, P. (1982). *İşbölümü, yabancılaşma ve sosyal politika*. Ankara: A. Ü. SBF Yayınları.

[28]. Güner, A. (2006). *Yönetimler arası gelir bölüşümü: Temel ilke ve uygulamalar, mali yerelleşme*: *Teori ve uygulama üzerine yazılar*. İstanbul: Güncel Yayıncılık.

[29]. Görmez, K. (1997). *Yerel demokrasi ve Türkiye*. Ankara: Vadi Yayınları.

[30]. Gülmez, M. (2004). *Uluslararası sosyal politika*. Ankara: Hatiboğlu Yayınları.

[31]. Güven, S. (1995). *Sosyal politikanın temelleri*. Bursa: Ezgi Kitabevi Yayınları.

[32]. İpek, S. ve Çıplak, B. (2016). Türkiye'de sosyal belediyecilik ve sosyal bütçe uygulamaları: Çanakkale Belediyesi Örneği. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 14 (27), 201-215.

[33]. İzveren, A. (1968). *Sosyal politika ve sosyal sigortalar*. Ankara: Sevinç Matbaası.

[34]. Keleş, R. (2012). *Yerinden yönetim ve siyaset*. İstanbul: Cem Yayınevi.

[35]. Keleş, S. (2008). *Türkiye'de sosyal belediyecilik uygulamaları ve Ankara Büyükşehir Belediyesi örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.

[36]. Keskin, B. (2008). *Yoksulluğa yerel müdahale "Sosyal Belediyecilik" karşılaştırmasında Eminönü ve Beşiktaş belediyeleri örnekleri*, Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

[37]. Koç, N. ve Ökmen, M. (2015). Sosyal belediyecilik anlayışı çerçevesinde seçilmiş belediyelerin sosyal bütçelerinin değerlendirilmesi. *Maliye Dergisi*, 168, 69-84.

[38]. Koray, M. ve Topçuoğlu, A. (1995). *Sosyal politika.* Bursa: Ezgi Kitabevi.

[39). Negiz, N. (2012). İki farklı dönem iki farklı yönetim: kentsel hizmetler düzleminde kullanıcı memnuniyeti: 2004 ve 2009 yılları Isparta Belediyesi Örneği. *Selçuk Üniversitesi SBE Dergisi*, 27, 171-183.

[40]. Negiz, N. ve Akman, E. (2013). *Sosyal politika ve kamu bileşenleriyle sosyal hizmet temelleri ve uygulama alanları.* Ankara: Maya Akademi Yayınları.

[41]. Ortaylı, İ. (2000). *Tanzimat devrinde osmanlı mahalli idareleri 1840-1880.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

[42]. Öz, S. C. ve Yıldırımalp, S. (2009). *Türkiye'de kentsel yoksullukla mücadelede sosyal belediyeciliğin rolü*, 1. Uluslararası Sosyal Haklar Sempozyumu içinde (ss. 453- 461). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

[43]. Öz, C. S. (2010). *Sosyal belediyecilik bağlamında evde bakım hizmetleri (İstanbul, Ankara, Kocaeli Büyükşehir Belediyeleri Örnekleri).* Yayımlanmış doktora tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

[44]. Özbek, N. (2006). *Cumhuriyet Türkiyesi'nde sosyal güvenlik ve sosyal politikalar*. İstanbul: Tarih Vakfı Emeklilik Gözetim Merkezi Yayınları.

[45]. Özdemir, S. (2007). *Kürselleşme sürecinde refah devleti*. İstanbul: İTO Yayınları.

[46]. Özden, K. (2013). *Yerel yönetimlerde güncel sorunlar ve tartışmalar: Yerel demokrasi, sosyal belediyecilik, reform*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

[47]. Özer, M. A. (2015). Sosyal ekonomi politikaları kapsamında sosyal belediyecilik anlayışı. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi,* 35, 79-100.

[48]. Öztekin, A. (2010). *Yönetim bilimi.* Ankara: Siyasal Yayınevi.

[49]. Pekşen, S. N. (2014). *Türkiye'de sosyal belediyecilik uygulamaları ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Örneği*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

[50]. Pektaş, E. K. (2010). Türkiye'de sosyal belediyecilik uygulamaları ve temel sorunlar. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 5 (1), 4-22.

[51]. Sallan Gül, S. (2006). *Sosyal devlet bitti yaşasın piyasa-yeni liberalizm ve muhafazakarlık kıskacında refah devleti*. Ankara: Ebabil Yayınları.

[52]. Seyyar, A. (2008). *Sosyal siyaset terimleri*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.

[53]. Şataf, C. ve Toprak, D. (2017). Türkiye'de sosyal belediyecilik çerçevesinde sosyal harcamalar üzerine genel bir değerlendirme. *Sayıştay Dergisi,* 106 (63), 71-94.

[54]. Şataf, C. ve Mermer, B. (2017). Avrupa'da sosyal belediyecilik anlayışı ve Türkiye. *Vizyoner Dergisi*, 8, (17), 13-33

[55]. Şenkal, A. ve Sarıipek, D. B. (2007). Avrupa Birliği'nin karşılaştırmalı refah devlet modelleri ve sosyal politikada devletin değişen rolü. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (2), 146-175.

[56]. Şimşek, H. ve Yıldırım A. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

[57]. Talas, C. (1992). *Türkiye'nin açıklamalı sosyal politika tarihi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

[58]. Taşçı, F. (2017). *Türkiye'de sosyal poltika aktörleri: Zemin ve uygulama. Ankara*: Nobel Akademik Yayıncılık.

[59]. Tokol, A. ve Alper, Y. (2014). *Sosyal politika*. Bursa: Dora Yayınevi.

[60]. Toprak, D. ve Şataf C. (2009). Türkiye'de yerel yönetimler reformu çerçevesinde sosyal belediyecilik yaklaşımı. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 1 (1), 22.

[61]. Toprak, Z. (2010). *Yerel yönetimler*. İzmir: Birleşik Matbaacılık.

[62]. Tortop, N., Aykaç, B., Yayman, M. ve Özer, A. (2014). *Mahalli idareler*. Ankara: Nobel Yayınları.

[63]. Tuna, O. ve Yalçıntaş N. (1996). *Sosyal siyaset*. İstanbul: Filiz Kitabevi.

[64]. Uslu, H. (2011). *Sosyal politika açısından belediyeler ve sosyal belediyecilik*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.

[65]. Ünal, F. (2011). Tanzimattan Cumhuriyete Türkiye'de yerel yönetimlerin yasal ve yapısal dönüşümü. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 30, 244.

[66]. Vural, T. (2004). Osmanlı İmparatorluğu'nda yerel yönetimler. *Türk İadere Dergisi*, 76 (444), 179-193.

[67]. Yıldırım, A. (2014). Belediyelerin sosyal politika uygulamaları üzerine bir değerlendirme: Malatya belediyesi örneği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (19), 485-509.

[68]. Yolcuoğlu, İ. G. (2012). Türkiye'de sosyal politika ve sosyal hizmetlerin geliştirilmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi*, 23 (2), 145-158.

[69]. Yönten, A. ve Şimşek, Ç. (2016). Türkiye'de sosyal belediyecilik olgusunu anlamak: Samsun üzerine bir inceleme. *Stratejik Kamu Yönetimi Dergisi*, 3, 76-89.

[70]. Yörükoğlu, F. (2009). Türk belediyeciliğin gelişim süreci. *Mevzuat Dergisi*, 12 (135), 1-15.

İnternet Kaynakları

[71). Alan, Ç. (2018). *Türkiye' de sosyal belediyeciliğin uygulanmasını zorlaştıran nedenler*. 01 Aralık 2018 tarihinde file:///C:/Users/A41245/Downloads/T__RK__YE___%20DE%20SOSYAL%20BELED__YEC__L____N%20UYGULANMASINI%20ZORLA__TIRAN%20NEDENLER[%23464475]-580312.pdf. adresinden alınmıştır.

[72). Ateş, H. (2009). Sosyal belediyecilik. *Çerçeve Dergisi*, 49, 88-95. 12 Şubat 2018 tarihinde http://www.musiad.org.tr/download/Yayinlar/%C3%87er%C3%A7eve%20Dergileri/%C3%87er%C3%A7eve%20Dergisi%20Say%C4%B1%2049. adresinden alınmıştır.

[73]. Beyazıt, E. ve Güneş, M. (2016). Yeni yerel yönetim yasalarının sosyal politikaya katkıları. 12 Şubat 2018 Tarihinde www.javstudies.com/Makaleler/1484744212_8.%20Eylem%20Beyazit%20&%20Muharrem%20Gunes.pdf. adresinden alınmıştır.

[74]. Erdenoğlu, F. (2014). Sosyal politikalar ve toplumsal yapılara etkileri. 20 Temmuz 2018 tarihinde http://www.academia.edu/11351134/Sosyal_Politika. adresinden alınmıştır.

[75]. Mezitli Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı (t.y.). 13 Haziran 2018 tarihinde https://www.mezitli.bel.tr/stratejik-plan. adresinden alınmıştır.

[76]. Mezitli Belediyesi 2015 Faaliyet Raporu (t.y.). 8 Şubat 2019 tarihinde Mezitli Belediyesi Bilgi İşler Müdürlüğü'nden alınmıştır.

[77]. Mezitli Belediyesi 2016 Faaliyet Raporu (t.y.). 8 Şubat 2019 tarihinde Mezitli Belediyesi Bilgi İşler Müdürlüğü'nden alınmıştır.

[78]. Mezitli Belediyesi 2017 Faaliyet Raporu (t.y.). 8 Şubat 2019 tarihinde Mezitli Belediyesi Bilgi İşler Müdürlüğü'nden alınmıştır.

[79]. Mezitli Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu (t.y.). 2 Mayıs 2019 tarihinde https://www.mezitli.bel.tr/faliyet-raporu. adresinden alınmıştır.

[80). Seyyar, A. (2008). Sosyal siyaset ekseninde yerel özürlüler politikası, Yerel Siyaset Dergisi, 23 Şubat 2018 tarihinde http://www.yerelsiyaset.com/pdf/mart2008/18.pdf,(29.10.2013). adresinden alınmıştır.

[81). Şen, M. (2011). Bütüncül belediyecilik yaklaşımı kültürel belediyeciliğe giden yolda bir aşama: sosyal belediyecilik. 12 Şubat 2018 tarihinde http://www.sosyalpolitikalar.com.tr/dergboeluemler/kapak-/kapak-dosyasi/29-buetuencuel-belediyecilikyaklamkueltuerel-belediyecilie-giden-yolda-bir-aama-sosyal-belediyecilik.html. adresinden alınmıştır.

[82]. Şener, Ü. (2010). Yoksullukla mücadelede sosyal güvenlik, sosyal yardım mekanizmaları ve iş gücü politikaları. 15 Şubat 2018 tarihinde http://www.tepav.org.tr/upload/files/1271313906r3055.Yoksullukla_Mücadelede_Sosyal_Güvenlik.pdf. adresinden alınmıştır.

[83]. Tiyek, R. (2012). Yerel yönetimlerin sosyal politika uygulamalarındaki rolü: İstanbul Büyükşehir Belediyesi sosyal yardım birimi örneği. 12 Şubat 2018 tarihinde https://dergipark.org.tr/download/article-file/145738. adresinden alınmıştır.

[84].Toroslar Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı (t.y.). 13 Haziran 2018 tarihinde https://www.toroslar-bld.gov.tr/sayfa.php?sayfa=dokuman&icerik=sppt. adresinden alınmıştır.

[85]. Toroslar Belediyesi 2015 Faaliyet Raporu (t.y.). 13 Haziran 2018 tarihinde https://www.toroslar-bld.gov.tr/sayfa.php?sayfa=dokuman&icerik=faaliyet&faaliyetId=1. adresinden alınmıştır.

[86]. Toroslar Belediyesi 2016 Faaliyet Raporu (t.y.). 13 Haziran 2018 tarihinde https://www.toroslar-bld.gov.tr/sayfa.php?sayfa=dokuman&icerik=faaliyet&faaliyetId=9. adresinden alınmıştır.

[87]. Toroslar Belediyesi 2017 Faaliyet Raporu (t.y.). 13 Haziran 2018 https://www.toroslar-bld.gov.tr/sayfa.php?sayfa=dokuman&icerik=faaliyet&faaliyetId=10. adresinden alınmıştır.

[88]. Toroslar Belediyesi 2018 Faaliyet Raporu (t.y.). 2 Mayıs 2019 tarihinde https://www.toroslar-bld.gov.tr/sayfa.php?sayfa=dokuman&icerik=faaliyet&faaliyetId=11. adresinden alınmıştır.

[89]. TÜİK, (2019). Mezitli ilçe cinsiyete göre nüfus dağılımı. 1 Mart 2019 tarihinde www.tuik.gov.tr adresinden alınmıştır.

[90]. TÜİK, (2019). Yıllara göre Toroslar ilçe nüfus artış hızı. 1 Mart 2019 tarihinde www.tuik.gov.tr adresinden alınmıştır.

[91]. TÜİK, (2019). Yıllara göre Mezitli ilçe nüfus artış hızı. 1 Mart 2019 tarihinde www.tuik.gov.tr adresinden alınmıştır.

[92]. TÜİK, (2019). 2018 Adrese dayalı kayıt sistemi. 1 Mart 2019 tarihinde www.tuik.gov.tr adresinden alınmıştır.

[93]. TÜİK, (2019). Toroslar ilçe cinsiyete göre nüfus dağılımı. 1 Mart 2019 tarihinde www.tuik.gov.tr adresinden alınmıştır.

[94].Orhan, O. ve Şenyücel, G. (2015). *Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye etkileri*. Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM), 195, 1-40.

[95]. Uçaktürk, T., Uçaktürk A. ve Özkan, M. (2009). Yerel yönetimlerde sosyal sorumluluk bağlamında sosyal belediyecilik: Biga Belediyesi Örneği, 19 Mart 2018 tarihinde http://akademikpersonel.kocaeli.edu.tr/ahmet.ucakturk/bildiri/ahmet.ucakturk11.08.2011_04.20.14bildiri.pdf. adresinden alınmıştır.

[96]. Yelboğa, N. (2017). Yerel yönetimlerin sosyal belediyecilik uygulamaları: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Örneği. 12 Şubat 2018 tarihinde http://jocress.com/Makaleler/3050900_7-3-26_yelboga.pdf. adresinden alınmıştır.

[97]. https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi. (2019). Türkiye'de yaşayan Suriyeli Sayısı. 1Nisan 2019 tarihinde https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi. adresinden alınmıştır.

[98]. https://www.nufusu.com/ilce/mezitli_mersin-nufusu. (2019). Yıllara göre Mezitli ilçe nüfusu. 1 Mart 2019 tarihinde https://www.nufusu.com/ilce/mezitli_mersin-nufusu. adresinden alınmıştır.

[99]. https://www.nufusu.com/ilce/toroslar_mersin-nufusu. (2019). Yıllara göre Toroslar ilçe nüfusu. 1 Mart 2019 tarihinde https://www.nufusu.com/ilce/toroslar_mersin-nufusu. adresinden alınmıştır.

[100]. www.mezitli.bel.tr/mezitli-kitabi. (2018). Mezitli belediyesi el kitabı. 12 Aralık 2018 tarihinde www.mezitli.bel.tr/mezitli-kitabi. adresinden alınmıştır.

[101]. www.mezitli.bel.tr/mezitli-tarihi. (2018). Mezitli tarihi. 12 Aralık 2018 tarihinde www.mezitli.bel.tr/mezitli-tarihi. adresinden alınmıştır.

[102]. https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/mezitli/demografi#nufus. (2019). Mezitli ilçe yaş gruplarına göre nüfus dağılımı. 1 Mart 2019 tarihinde https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/mezitli/demografi#nufus. adresinden alınmıştır.

[103]. https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/toroslar/demografi#nufus. (2019). Toroslar ilçe yaş gruplarına göre nüfus dağılımı. 1 Mart 2019 tarihinde https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/toroslar/demografi#nufus. adresinden alınmıştır.

[104]. https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/mezitli/demografi#eğitim. (2019). Mezitli ilçe eğitim düzeyine göre nüfus dağılımı. 1 Mart 2019 tarihinde https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/mezitli/demografi#eğitim. adresinden alınmıştır.

[105]. https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/toroslar/demografi#egitim. (2019). Toroslar ilçe eğitim düzeyine göre nüfus dağılımı. 1 Mart 2019 tarihinde https://www.endeksa.com/tr/analiz/mersin/toroslar/demografi#egitim. adresinden alınmıştır.

[106]. tr.wikipedia-on-ipfs.org/wiki/Toroslar%2C_Mersin.html. (2018). Toroslar tarihi. 12 Aralık 2018 tarihinde tr.wikipedia-on-ipfs.org/wiki/Toroslar%2C_Mersin.html. adresinden alınmıştır.

[107]. http://www.mersinkulturturizm.gov.tr/TR-73149/toroslar.html. (2018). Toroslar ilçe haritası. 12 Aralık 2018 tarihinde http://www.mersinkulturturizm.gov.tr/TR-73149/toroslar.html. adresinden alınmıştır.

[108]. http://www.ysk.gov.tr/tr/30-mart-2014-mahalli-idareler-genel-secimleri/2853. (2014). Mahalli İdareler Genel Seçimleri Mezitli Belediyesi İstatiksel Bilgiler. 12 Kasım 2018 tarihinde http://www.ysk.gov.tr/tr/30-mart-2014-mahalli-idareler-genel-secimleri/2853. adresinden alınmıştır.

[109].https://www.haberturk.com/mersin-haberleri/70762966-mezitli-belediyesi-gelir-gider-tablosun-halkin-bilgisine-sunuyor. adresinden alınmıştır.

[110]. https://www.haberler.com/mezitli-de-kaldirimlar-yeniden-duzenleniyor-6501130-haberi. adresinden alınmıştır.

[111]. http://www.yenihaberden.com/mersinde-kadinlar-siddete-karsi-yurudu-747477h.htm. adresinden alınmıştır.

[112]. https://m.sondakika.com/haber/haber-mezitli-de-kadin-ve-cocuga-istismara-karsi-11250369. adresinden alınmıştır.

[113]. https://www.cukurovagazetesi.com/mezitlili-kadinlar-hozatli-cocuklar-icin-ordu-64564.html. adresinden alınmıştır.

[114]. http://www.milliyet.com.tr/iskep-projesi-nin-3-calistayi-isverenler-mersin-yerelhaber-614864. adresinden alınmıştır.

[115]. https://www.toroslar.bel.tr/tortekhaberler.php?sayfa=tortekHaberler&sayfa2=2. adresinden alınmıştır.

[116]. https://www.mezitli.bel.tr/down-kafe. adresinden alınmıştır.

[117]. https://www.mezitli.bel.tr/bale-okulu. adresinden alınmıştır.

[118]. https://www.toroslar-bld.gov.tr/sayfa.php?sayfa=organizasyonseması. adresinden alınmıştır.

[119]. https://www.mezitli.bel.tr.

[120]. https://www.toroslar-bld.gov.tr.

[121]. 5393 Sayılı Belediye Kanunu, 12 Kasım 2018 tarihinde http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf. adresinden alınmıştır.

EK

TÜRKİYE BELEDİYELERİNDE SOSYAL POLİTİKA UYGULAMALARI: MEZİTLİ VE TOROSLAR BELEDİYELERİ KARŞILAŞTIRMASI

Bu çalışmanın konusu; Tarihsel geçmişi Sanayi Devrimi'ne kadar dayanan sosyal politika uygulamalarının, yerleşik yaşama geçiş ile şekil almaya başlayan yerel yönetim hizmetlerinde nasıl yer almaya başladığını ortaya koymaktır. Türkiye'de de son yıllarda ortaya çıkan sosyal belediyecilik olgusunun, belediye hizmetlerinde hangi imkanlar dahilinde uyarlandığını incelemektir. Araştırmada belediyelerin sosyal belediyecilik uygulamalarını ortaya koymak için Mersin ilinde, iki örnek belediye seçilerek, 2014 yerel seçimleri sonrası Mezitli ve Toroslar Belediyeleri sosyal politikaları incelenecektir.

Bu çalışmanın amacı; Yerel yönetimlerin en temel birimlerinden olan belediyelerin, sosyal belediyecilik anlayışı çerçevesinde, sosyal politikaların sağlanmasındaki rol ve etkinliği ile birlikte belediyelerin sosyal politika uygulamaları incelenecektir. Bu kapsamda, Mersin ili, Mezitli ve Toroslar Belediyelerinin yerel halka yönelik sosyal politika uygulamaları ele alınacak olup, belediyelerin, sosyal politikalarını belirlemesi ve uygulaması sürecinde, yerel halkın, sosyo-kültürel, ekonomik, siyasi ve demografik yapı farklılığından kaynaklı sosyal politikalarındaki değişim incelenecektir. Tüm bu bilgiler halka en yakın birim olan belediyelerin sosyal belediyecilikte nasıl ilerlediklerini, sorunlara nasıl yaklaştığı ile ilgili değerlendirmeleri de kolaylaştıracaktır. Bu noktadan hareketle iki ilçenin kendine özgü yapısı sonucunda oluşturduğu sosyal politikalarının tüm Türkiye belediyelerini temsil etme iddiası olmamakla beraber, benzer sosyal ve ekonomik yapılarla aynı siyasi oluşumların sosyal belediyecilik politikaları için ipuçları vereceğini ve diğer benzer ilçelerle karşılıklı yakınlık kurmamızı kolaylaştıracağını belirtebiliriz.

Bu kapsamda 2014 yerel seçimlerinin ardından geçen 4 yılı aşkın süreden sonra "**Türkiye Belediyelerinde Sosyal Politika Uygulamaları: Mezitli ve Toroslar Belediyeleri Karşılaştırması"** adlı tez çalışması tarafımca yapılmaktadır. Söz konusu tezde kullanılmak üzere Mersin ili, Mezitli ve Toroslar Belediye başkanları ve belediye çalışanları ile mülakat sistemi kullanılarak görüşme gerçekleştirilecektir. Sorulara vereceğiniz cevaplar sadece bu çalışmada ve bilimsel amaçlı olarak kullanılacaktır. Bu çalışmanın başarılı bir sonuca ulaşabilmesi için alan çalışması mülakat sorularının en kısa zamanda cevaplandırılması önem arz etmektedir. Akademik amaçla yapılan bu araştırmaya katkıda bulunacağınız ümidiyle teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

ALAN ÇALIŞMASI MÜLAKAT SORULARI

ADI SOYADI:	
ÇALIŞTIĞI BİRİM / GÖREVİ:	
EĞİTİM DÜZEYİ:	
HİZMET YILI	

1. Sosyal politika ve sosyal belediyecilik hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Belediyenizin sosyal belediyecilik anlayışı hakkında neler söylemek istersiniz?
2. Türkiye'de belediyeler sosyal politikaları çağdaş belediyeciliğin temel görev ve sorumlulukları arasında gördüğünden sosyal politikalara yönelmektedir. Reklam ve rant amaçlı yapıldığı görüşü çoğunluktadır. Bu görüşe katılıyor musunuz? Nedeni ile açıklayınız.
3. Sosyal politikalara önem veren ve sosyal politikaları etkin olarak uygulayan bir belediye olduğunuzu düşünüyor musunuz? Cevabınız evet ise belediyenizin hangi amaç ve nedenlerle sosyal politika uyguladığını düşünmektesiniz? (yasal zorunluluk, sosyal belediyecilik anlayışı, halkın desteğini kazanmak, belediyeler arası rekabet vb.)
4. Belediyenizin kapsamlı ve kurumsal organizasyon gerektiren sosyal hizmetleri sunmak için yeterli bilgi ve donanıma sahip olduğunu düşünüyor musunuz? Bu kapsamda düşüncelerinizi aktarabilir misiniz?
5.Belediyenizin hizmet ettiği ilçe halkını tanımlamak gerekirse bu konudaki düşünceleriniz nelerdir? (sosyal sınıf, eğitim, demografik yapı vb.)
6. Belediyeniz ve yerel halkınız için öncelikli sorun olarak gördüğünüz konular hakkında neler söylemek istersiniz?

7. Belediyeniz projelerinde aşağıda belirtilen konu başlıklarını önem sırasına göre sıralayınız?

1. Eğitim,
2. İmar hizmetleri (yol, asfalt, kaldırım, park, alt yapı ,köprü çalışması vb.)
3. Yaşlı, sokak çocukları, engelli vatandaşlar ve kimsesizler (dezavantajlı gruplar)
4. Kültür ve spor hizmetleri (konser, tiyatro, spor müsabakaları vb.)
5. Sağlık ve temizlik
6. Sosyal yardım (aşevi, iftar çadırı, gıda yardımı vb.)
7. Ulaşım
8. İşsizlik (istihdam)
9. Sıralama:

8. Dezavantajlı gruplara yönelik düşünceleriniz nelerdir? Belediyenizin bu dezavantajlı gruplar için yapmış olduğu projeler ve hizmetlerden bahsedebilir misiniz?

9. Belediyeniz, sosyal politika kapsamında proje oluştururken hangi hususları esas almaktadır? Projelerde, "halka ulaşabilirlik ve halkın sizlere ulaşabilirliği" konusunda ve yerel halkın taleplerini öğrenmek amacıyla nasıl bir yöntem izlemektesiniz? Bu amaca yönelik süreç ve işleyişiniz hakkında neler söylemek istersiniz?

10. Belediyeniz, projeleri belirleme aşamasında herhangi bir kişi, kurum ve ya kuruluşun görüş ve desteğine başvurmakta mıdır? (STK, Mahalle muhtarlıkları, Kent konseyleri, Üniversiteler, vb.)

11. Sosyal belediyecilik anlamında yapılan hizmetler için gelirleri nereden sağlıyorsunuz? Oransal olarak söz edersek merkezi hükümetin kaynak dağılımından verdiği gelirler mi, sizin topladığınız vergi benzeri öz gelirleriniz mi daha çok bu noktada maddi olanak sağlıyor? Bütçenizin ne kadarı bu hizmetlere ayrılıyor?

12. Kamu sektöründe, Yeni kamu yönetimi (YKY) yaklaşımı ile gündeme gelen "vatandaş/müşteri odaklı yönetim anlayışı" ile birlikte birçok belediye, yerel halkın memnuniyetini ölçen anketler düzenlemeye başlamıştır. Siz bu anlayış ve uygulamayı nasıl yorumlamaktasınız? Belediyenizin sosyal politika kapsamında vermiş olduğu hizmetler için memnuniyet araştırması yapmakta mıdır?

13. Belediye hizmetlerinde kalite ve memnuniyet düzeyi, vatandaşların siyasi tercihlerine göre değişebilmektedir. Bu hususta tüm halkın memnuniyet duyduğu bir belediye olma yolunda özellikle bir çaba içinde oldunuz mu? Düşüncelerinizi aktarabilir misiniz?

14. Belediyeniz sosyal politikalarını göz önüne aldığınızda belediyenizi başarılı ve örnek alınacak bir belediye olarak görüyor musunuz?

ÖZGEÇMİŞ

Adı-Soyadı: Sedat KÖSANOĞLU

Doğum Tarihi: 05.03.1986

Doğum Yeri: Mersin

E-mail: sedatkosanoglu@gmail.com

Gsm: 0545 662 77 10

Öğrenim Durumu

Yüksek Lisans (Tezli): Mersin Üniversitesi (MERSİN)

Sosyal Bilimler Enstitüsü – Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı

Lisans: Aksaray Üniversitesi (AKSARAY)

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi- Kamu Yönetimi Bölümü

Önlisans: Kocaeli Üniversitesi (KOCAELİ)

Arslanbey MYO- Yerel Yönetimler Bölümü